

Uygarlıklar savaşı değil UYGARLIKLAR BARIŞI

● AİHM’de görülecek dava kesin kes siyasi niteliğe sahip olacaktır. Kürt halkı, dünyanın belli başlı halklarından statüsüz olan tek halktır. 20. yüzyılın ilk çeyreğinde Lozan Konferansı süreci, Kürtleri statüsüz bırakmıştır. Uluslararası güçler Kürdistan’ı egemenliğinde bulunduran güçlerle işbirliği içinde statüsüzlüğü meşrulaştırmak istemişlerdir. Bu durum karşısında, Kürt halkı başarısızlığa da uğrasa gerçekleştirdiği isyanlarla kendisi hakkında verilen bu kararı kabul etmemiştir. Ancak her isyan katliam, sürgün ve diğer baskı biçimleriyle Kürtlere pahalıya ödettilmiştir. PKK öncülüğündeki son isyan da aynı nedenlerden kaynaklanmıştır. Böylece Lozan süreci isyanlar ve bunu bastırma politikalarının kaynaklandığı süreç olmuştur. Bu gerçeklikten hareketle AİHM’deki davanın büyük bir hatayı düzeltme özelliği vardır.

PKK Başkanlık Konseyi 35’te

PKK Başkanlık Konseyi:

VI. Ulusal Konferans sonuçlarını doğru bir çalışma ve yönetim tarzıyla hayata geçirelim

● Parti Önderliğimizin savunmaları, 2001 yılı başından itibaren gelişen II. Barış Hamlemizin, uluslararası kompoyu parçalayıp yenilgiye uğratacak olan siyasi serhildanımızın ideolojik, siyasi çerçevesini verdiği gibi, aynı zamanda içine girdiğimiz yüzyılda insanlığın çağdaşlaşma, demokratikleşme, özgürlük ve eşitlik temelinde yürüteceği mücadelenin de teorik temellerini, siyasi hedeflerini, stratejik ve taktik çerçevesini ortaya koymuştur. 3’te

Üçüncü alanı örgütleyecek temel güç KADINDIR

● Mevcut süreçte yaşanan gelişmeleri iyi takip etmek, tahlil etmek ve kadın hareketinin misyonuna göre oynayacağı rolü iyi tespit etmek, bunun gerektirdiği örgütlenmeleri, eylemsellikleri geliştirmek, kadın özgürlük hareketinin insanlık için yerine getirmesi gereken görevlerin gereğidir. Çünkü tüm güçsüzlüğüne, örgütsüzlüğüne rağmen kadın, insanlığın yaşadığı trajediye en duyarlı yüreğe, vicdana ve akla sahiptir. 20’de

Sümer Rahip Devletinden
HALK CUMHURİYETİNE DOĞRU

Çağdaş uygarlığın lanetine
yenik düşmedim

ABDULLAH ÖCALAN

Davamın özünü oluşturan Kürt sorunu, kendi özgünlüğü içinde dağılma sürecini çok yönlü yaşayan bir toplumsal gerçekliğin doğuşundan gelişimine kadar uygarlık doğrultusundaki gelişmelerle, yaşadığı ilişki ve çelişkileriyle yakından bağlantılıdır. Çağdaş ölçülerle yapılan sınıfsal ve ulusal yapı değerlendirmeleri Kürt gerçekliğini tam kavrama imkanı vermemektedir. Bu yönlü değerlendirmeler yapılsa bile, bunların soyut ve bağrında birçok yanlış içeren politik sonuçları doğurması kaçınılmazdır. Hatta sorunun Ortadoğu sınırlarını zorlayıp, başta Avrupa olmak üzere önde gelen çağdaş güçlerin gündemine girmesi, uygarlık tarihi kapsamında ele alınmayı zorunlu kılmaktadır.

16’da

PKK Başkanlık Konseyi üyesi Murat Karayılan yoldaş ile VI. Ulusal Konferans’a ilişkin yapılan röportaj

III. BARIŞ HAMLESİ ÇÖZÜM VE KURTULUŞ HAMLESİDİR

● Kürdistan ulusal demokratik mücadelesi ’70’lerden ’84’e kadar bir hamle yaptı. Bu hamlede partileşmeyi gerçekleştirdi. Biz buna I. Hamle Süreci diyoruz. Bu hamleyle bir kadro birikimi, ideolojik-politik doğrultu, bu doğrultunun sistemleştirilmesi ve bu ideolojik politik doğrultuda mücadeleyi her anlamda yürütebilecek belli bir kadro düzeyini şekillendirmesiyle 15 Ağustos Atılımı’na ulaşılmıştır. Böyle bir değerlendirme yaklaşımı yanlış olmaz. 6’da

İçindekiler

Serxwebun’ dan
2’de

Tüm PJKK militanlarına PJKK Merkez
Komite’si
15’de

Demokratik dönüşümde kitlesel mücadele
Cemal ŞERİK
18’de

Sanat ve ideoloji Gıyasettin ŞEHİR
22’de

Yeri göğü inletecek bir serhildan hareketi Kürt halkı kadar egemen güçleri de çözümüne hazırlayacaktır

Kimlik bildirimi mücadelesi, Kürt halkı için stratejik önemde olan bir mücadeledir. Kimlik bildiriminin bu kadar önemli olmasının altında yatan gerçek, ulusal inkara dayalı imha stratejisinin yarattığı olumsuz sonuçlardır. Diyebiliriz ki, ulusal kimlik duyguda, düşüncede ve eylem alanında sahiplenilmeden Kürt halkının özgürleşmesi mümkün değildir. Kürt halkı kimliğini sahiplendiği oranda özgürlük olanaklarını yakalayabilir, bunu egemen uluslara kabul ettirerek çözüm yolunda mesafe alabilir.

Kimliğin kabulü, hem Kürt halkını hem de onun üzerinde egemenlik sürdüren güçleri çözüme hazırlar. İnkâr ve imha politikasının, Kürt halkı yanında egemen güçler üzerinde de olumsuz etkileri vardır. Başta Türkiye Cumhuriyeti olmak üzere egemen ülkeler, inkar politikasına dayalı uygulama geliştirirken, bunun meşru olduğuna kendilerini inandırmış, Kürt halkına da çok normal bir uygulamaymış gibi kabul ettirmeye çalışmışlardır. İnsanlık hukukuyla çelişen bu politika ve sonuçları büyük ölçüde kabul görmüştür. İşte bu nedenle kimlik bildirimi temelinde inkar politikasından kaynaklanan uygulamaların yarattığı olumsuz sonuçları gidermek, tarafları çözüme hazırlamak hayati önem kazanmıştır.

Geride bıraktığımız yüzyılı değerlendirdiğimizde, inkar politikasının bazı nüans farklılıklarla Kürdistan üzerinde egemen olan tüm güçler tarafından uygulandığını görmek mümkündür. Türkiye Cumhuriyeti bu politikayı en üst düzeyde uygularken, diğer egemen ülkeler ise Kürtlerin bir ulus olma gerçeğini yadsımışlardır. "Kürtler diye bir ulus yoktur, hatta böyle bir gerçeklik ne geçmişte ne bugün oldu ne de gelecekte yaşayacaktır" düşüncesi, yürütülen egemenliğin temel esprisi olagelmıştır. Ne zaman ki buna itirazlar yapılmış, o zaman da korkunç uygulamalar, katliam, sürgün ve her türlü baskı biçiminin acımasızca devreye girdiğini görebiliyoruz. Kimisi Kürtlerin adına bile tahammül etmemiş, onu yok sayarak uygulama geliştirmiştir. Kimi güçlere göre ise Kürtler vardır, ama bir ulus değiller, dolayısıyla başka bir ulus içinde erimeleri doğaldır. Birbirlerinden farklı gibi görünse de her iki yaklaşım da aynı kapıya çıkıyor. Nitekim komple inkarın olduğu yerlerde olduğu gibi, Kürtlerin ismen kabul edildiği, ama bir ulus olmadığı yaklaşımı da Kürtleri kendi gerçekliğinden uzaklaştırmış, onu güçsüzleştirerek tarih sahnesinden silme yoluna sokmuştur. Bu nedenle Kürtlerin mücadelesi, her şeyden önce bir diriliş mücadelesi olarak gelişmek durumun-

daydı. İnkârın en ağır biçimde yaşandığı Türkiye Cumhuriyeti egemenliğindeki Kuzey Kürdistan parçasında gelişen mücadelenin ulusal dirilişi esas alması bu nedenledir. Diriliş mücadelesi, ulusal inkar ve imha politikasının olumsuz etkilerini giderme, Kürtleri ulus olma bilincine, duygusuna ve eylemine kavuşturma amaçlıdır. Bu doğrultuda yürütülen mücadele büyük gelişmeler ortaya çıkardı. İnkara dayalı politikaların yarattığı olumsuz sonuçların aşılmasını sağladı. Ancak her iki tarafın da bu konuda yeterli bir düzeye ulaştığını belirtemeyiz. Kürt halkında ulus olma duygusu, bilinci ve eylemi ileri bir düzeyde sağlanmasına rağmen, vardığı düzey hala egemen güçlerce kabul görmemiştir. Kürtlerin bir kısmında ulus olma duygusu, bilinci ve eylemi yetersizlikler taşıyor. Halkın çoğunluğu böylesi bir gelişmeyi yaşıırken, küçümsenmeyecek bir bölümü hala söz konusu gelişmenin dışındadır.

İşte bu noktada ulusal kimlik bildiriminin stratejik değeri ortaya çıkıyor. Bir sefer ulusal kimliğine sahip çıkma duygusu, bilinç ve eyleminin tüm Kürt halkını kapsamı gerekmektedir. Kürtlerin çoğunluğunun evet dediği bir gelişmeyle sonuca gitmenin güçlükleri vardır. Salt çoğunluk değil, ezici çoğunluk eğer ulusal kimliğini sahiplenirse, bir tarafın çözüme esas olarak hazır olduğunu belirtebiliriz. Yani halen küçümsenmeyecek sayıda Kürdün ulusal mücadele dışında kalması, çözümün gerçekleşmesini olumsuz yönde etkiliyor. Mücadelenin bunları da içine alması, çözüme gitmenin bir gereğidir. Ulusal kimlik bildiriminin bir boyutu bu olurken, diğer yandan egemen güçlerin Kürt gerçekliğini kabullenip politikalarını buna göre düzenlemeleri çözümün bir gereği olmaktadır. Egemen güçlerden kastettiğimiz, uluslararası güçler ve bugün Kürdistan'ı egemenlik altına almış olan devletlerdir. Birinci Paylaşım Savaşı'nın ardından dünyanın yanı sıra Ortadoğu'nun haritası çizilirken Kürtlere bir statü verilmemiştir. Kürtler yok sayılmış, direnişleri katliam, sürgün ve her türlü baskıyla ezilerek meşru kabul edilmiştir. Bu haritayı çizenler Ortadoğu'da yaşayan uluslar değil, emperyalist güçlerdir. İngiltere, Fransa ve diğer birçok büyük güç Ortadoğu haritasını çizmiştir. Bölge devletlerinin rolü tali plandadır. Bu nedenle, Kürdistan üzerindeki egemenliğin iki boyutu vardır. Uluslararası güçlerden kaynaklanan boyutunun yanı sıra, bölge devletlerinin egemenliği bulunmaktadır. Uluslararası egemenlikle devletler arası egemenlik iç içe olmuştur. Kürt halkı böyle

bir egemenlik altında, inkara dayalı politikalarla tasfiye edilmek istenmiştir. Onun geriliğinden de yararlanarak, imha yolunda küçümsenmeyecek mesafeler alınmıştır.

Şimdi burada ortaya çıkan diğer bir görev de, Kürt ulusal kimliğinin, hem Kürdistan üzerindeki egemen devletlere hem de uluslararası egemen güçlere kabul ettirilmesidir. Bugüne kadar sağlanan gelişme, sorunun bu güçlerin gündemine sokulmasıdır. İnkara dayalı politikalarından sorumlu olan tüm güçler, Kürt sorunu ile karşı karşıya gelmişlerdir. Buna rağmen Kürt gerçekliğini kabul edip sorunun çözümünü için hazır hale geldiklerini belirtmiyoruz. Uluslararası komplo örneğinde de görüldüğü gibi tekrar eski politikalara yaşam kazandırılmak istenmektedir. Demek ki sorun belirtilen güçlerin gündemine konulmuş olsa da, hala Kürt ulusal gerçekliğini kabul edip çözümü pratikleştirmeleri sağlanmamıştır. İçinde bulunduğumuz süreçte Kürt ulusal kimliğinin onlara kabul ettirilmesi önemli bir görevdir. Bu kabul sağlandığı oranda çözüm pratikleşecektir. Bütün bunlardan hareketle kimlik bildirimi mücadelesinin stratejik değerinde olduğunu rahatlıkla görmek mümkündür. Kürt ulusal kimliğinin taraflarca kabulünün sağlanması halinde çözümün pratikleştirilmesi fazla zaman almayacaktır. İçinde bulunulan koşullarda, tüm çabanın siyasal mücadele çerçevesinde, bu noktada yoğunlaştırılması hayati önemdedir. Düşünce ve tutum, Kürt kimliğinin kabulünü sağlamaya dönük olmalıdır. Hem içe hem dışa dönük gelişme kimlik esası üzerinde gerçekleşmelidir. Kürt kimliğinin hem Kürtlerin ezici çoğunluğu tarafından kabulü hem de egemen güçlere kabul ettirilmesi, çözüm için olmazsa olmaz kabilinde bir değere sahiptir.

Siyasal serhildan dönemin eylem çizgisidir

Kürtlerin özgürlük mücadelesinin en zorlu aşaması geride bırakılmıştır. 75'ten 2000 yıllarına kadar olan yirmi beş yıllık süreçte olumsuzluğun önü alınırken, ulusal duygu, bilinç ve eylem gücüne de kavuşulmuştur. Kürtlerin bir ulus olma gerçeği ortaya çıkarılmıştır. Kürt halkının çıkarlarını savunma, onun bilinç, güç ve yeteneği verilmiştir. Şimdi ise, bu kazanımlar üzerinde kimliğin kabulünün ilgili tüm güçlere mal edilmesi söz konusu olmaktadır.

Dolayısıyla tüm çabalar ulusal kimlik kabulünün ilgili güçlere mal edilmesi eksenin-

de olmalıdır; daha sonraki süreç ise çözümün pratikleşmesidir. Bu, kendisine has zorlukları olsa da daha sancısız gelişecektir. En sancılı süreç dirilişi gerçekleştirme süreciydi. İçinde bulunduğumuz kimlik bildirimi, kimliğin kabulünün ilgili güçlere mal edilmesi zorluklarla dolu olsa da aştığımız süreç kadar değildir. Bir sonraki sürecin kolaylıkları daha fazla olacaktır. İçinde bulunduğumuz sürecin geçmişteki sürece göre zorluklarının az olması, tabii ki rehabeti getirmemelidir. Her süreç çok ciddi bir eylemselliği gerektirecektir. Kimlik bildirimi süreci de yoğun ve kapsamlı bir eylemselliğe ihtiyaç duymaktadır. Ulusun tüm gücü, sınıf ve katmanları harekete geçtiğinde bu aşama başarıyla tamamlanabilir.

Siyasal serhildan, sadece yığınların eylemi değil, Kürt halkının her sınıf ve tabakasının siyasal eylemliliğe çekilmesidir. Bir diğer ifadeyle, Kürt halkı bütün kesimleriyle ayağa kalktığında, kimliğine sahip olma düzeyini yakaladığında, egemen güçlere de onu kabul ettirmeyi başaracaktır. Siyasal serhildan bu açıdan dönemin eylem çizgisidir. Her türlü eylem biçimiyle bu çizginin sürüklenen eylem düzeyi yakalandığında beklenen sonuçlar ortaya çıkacaktır. Bu denli ileri bir eylemsellik düzeyi salt öncü gücün çabasıyla olamaz. Öncülüğün yanı sıra halkın inisiyatif koyması gerekir. Siyasal serhildan eylemi, bir yere kadar öncünün çabalarına ihtiyaç duyar. Ancak her zaman öncünün çabaları ile iç içe halkın inisiyatif koyması, siyasal serhildanın yadsınmayacak önemli bir yönüdür. Siyasal serhildan çizgisinde asgari bilinç ve tecrübeye sahip her insan, eylem temelinde kendisini harekete geçirirse siyasal serhildan tüm ulusa mal edilebilir.

Halkın siyasal eylemi daha çok halkın inisiyatifine dayalı olarak gelişir. Halk bilinçlenme, örgütlenme ve eylem faaliyetlerinde ne kadar güçlüyse, siyasal mücadele de o kadar güçlü bir biçimde gelişecektir. Bununla öncünün rolünü yadsımak istemiyoruz. O yine rol oynamalıdır. Profesyonel çabalarla amatör çabaların birbirini tamamlaması halinde çözümün kabulü mümkün olacaktır.

Kimlik bildirimi siyasal serhildan taktiği ile pratikleşecek, siyasal serhildan ise en geniş yığınların eylem düzeyini yakaladığında sonuç verecektir. Bunun gelişimi iki boyutludur. Biri öncünün direkt örgütleme ve kitle eylemini geliştirmesidir, diğeri kitlenin kendisinin örgütleyip eyleme geçerek, inisiyatif sahibi olmasıdır. Her iki boyut bir birini

güçlendirirse serhildan sonuç verecek düzeye ulaşır. Yine kimlik bildiriminin siyasal serhildansız olamayacağını, siyasal serhildanın kimlik bildirimini kabul ettirecek bir eylem biçimi olduğunu görmek gerekiyor. Bu, aşırı tepkilerin gelişmesine fırsat vermeden, hem ulusal kimliğin sahiplenilmesinin tüm Kürt halkına mal edilmesi, hem de egemen güçleri benzer bir noktaya getirmek için gereklidir. Bu eylem meşru bir eylemdir. Eğer dediğimiz çerçevede örgütlendirilip geliştirilirse kesinkes sonuç verecektir. Engeller ne olursa olsun, serhildan eylemliliğinin geliştirilmesi mümkündür. Hiçbir güç zengin eylem biçimleriyle gerçekleşen serhildan hareketinin gelişmesini önleme gücünde değildir. Gelişmesi engellenemez bir mücadele taktiğidir. Geride bıraktığımız süreçte yapılan denemeler, onun böyle olduğunu netçe ortaya koymuştur. Artık daha kapsamlı siyasal serhildan eylemliliğinin geliştirilmesinin zamanının geldiğini belirtebiliriz.

PKK'nin VI. Ulusal Konferansı, hazırlıkları yapılan ve denemelerle patikleştirilmeye çalışılan serhildan taktiğinin bir bütünen uygulanması için gereken iradeyi yaratmıştır. İçinde bulunduğumuz sonbaharda ve önümüzdeki baharda serhildan eylemliliği sonuç verecek düzeye ulaşacaktır. Kürt halkı artık hem genişliğine hem de derinliğine siyasal mücadele içerisine girecek, kimlik bildirimi ile varılması gereken sonuçlara varacaktır. İşte bu noktada önem kazanan, herkesin kendi rolünü görmesi, kavraması ve en önemlisi de oynamasıdır. En büyük tehlike rehavete kapılmaktır. Çabaların artırılmasını gerektiren bir sürece giriyoruz. Her insanımız bilincini ve yaşamını, en yüksek çabayı sergileyecek temelde düzenlemelidir. PKK'nin VI. Ulusal Konferansı hangi duruş sahibi olunması gerektiği noktasında yoğunlaşmıştır. Siyasal serhildanın gerektirdiği iradeyi ve duruşu belirlemek Ulusal Konferans'ın temel aldığı çalışma olmuştur. Bundan hareketle diyoruz ki; dönemin gerektirdiği irade ve duruşu gösterelim, başarı dışında hiçbir gelişmeye fırsat tanımayalım. Siyasal serhildan kapsamında söylenmesi gereken sözün zamanı gelmiştir. Ulusun tüm diri güçleri, öncüsü ve artçısı, tüm sınıf ve katmanları serhildan çizgisinde harekete geçmek durumundadırlar. Çözüm noktasına varmak bunu gerektiriyor. Hiçbir gerekçe daha farklı davranmayı meşru kılamaz.

Yurtseverim diyen en sıradan insanımızdan tutalım, mücadelenin karar organlarında bulunan kadroya kadar bütün mücadele güçlerimizin tam kapasite ile harekete geçmesi, içinde bulunulan sürecin başarısının olmazsa olmaz şartıdır. Kazanmanın tek yolu ve tutumu bu temelde gelişebilir. Halkımız artık gaflete girmeyecek bilinç ve deneyimi kazanmıştır. Önemli olan bunu serhildan çizgisinde değerlendirmektir. Yeri göğü inletecek bir serhildan eylemliliği Kürt halkı kadar egemen güçleri de çözüme hazırlayacaktır.

"Çözüm hemen şimdi! Ya özgürlük, ya serhildan!" sloganı nasıl hareket edileceğini çarpıcı bir biçimde ifade etmektedir. Görülen o ki, kimlik bildiriminin siyasal serhildan taktiği ile ele alınması, en az geride bıraktığımız süreç kadar stratejik değere sahiptir. Bu sürecin başarısı da büyük çabaları gerektirmektedir. Mevcut olanaklar doğru bir anlayış temelinde değerlendirildiğinde, dönemin ihtiyaç duyduğu başarı düzeyini elde etmek mümkün olacaktır.

"PKK'nin VI. Ulusal Konferansı, hazırlıkları yapılan ve denemelerle patikleştirilmeye çalışılan serhildan taktiğinin bir bütünen uygulanması için gereken iradeyi yaratmıştır. Önümüzdeki süreçte serhildan eylemliliği sonuç verecek düzeye ulaşacaktır. Kürt halkı artık hem genişliğine hem de derinliğine siyasal mücadele içerisine girecek, kimlik bildirimi ile varılması gereken sonuçlara varacaktır."

PARTİMİZİN TÜM KADRO VE ÇALIŞANLARI

VI. Ulusal Konferans sonuçlarını doğru bir çalışma ve yönetim tarzıyla hayata geçirelim

● **PKK Başkanlık Konseyi****Değerli yoldaşlar!**

Partimizin VI. Ulusal Konferansı'nı 5-22 Ağustos tarihleri arasında 138 delege ve çok sayıda dinleyicinin katılımıyla gerçekleştirdik. Parti ve mücadele sorunlarımızın ayrıntılı olarak ele alındığı Konferansımız, kapsamlı gündem maddeleri temelinde yürütülen derinlikli tartışmalar ve güçlü hedefleri içeren karar ve planlamaya ulaşarak başarıyla tamamlanmıştır. Bilindiği gibi haziran-temmuz-ağustos ayları içerisinde Ulusal Konferans'ı gerçekleştirme sürecine kadar, başta **Halk Hareketi** olmak üzere, **Halk Savunma Güçleri**, **Kadın Özgürlük Hareketi**, **basın-yayın** ve **kültür-sanat** faaliyetlerimizin kapsamlı olarak ele alındığı, ayrıntılı tartışmaların yapıldığı ve planlamaların ortaya çıkarıldığı konferanslar yapılmıştır. Böylece partimiz, bir yandan siyasal serhildanın ülkede ve yurt dışında kesintisiz olarak sürdürüldüğü 2001 yılı yaz sürecinde eylemlilik içine girerken, diğer yandan da üç ay gibi uzun bir süreyi içine alan kapsamlı bir dönemi toplantılar süreci olarak yaşamış, önümüzdeki süreci başarıyla kazanacak kapsamlı bir planlama ve örgütsel öncülük sürecini karşılayacak bir güce ulaşmayı kesinleştirmiştir. VI. Ulusal Konferansımız, bütün bu alan toplantılarının birleştiği, daha kapsamlı bir planlama, daha bütünlüklü bir parti ve daha kararlı bir duruşu ortaya çıkaran en üst düzeyde parti toplantımız olmuştur. Partimizin tarihi III. Kongresi gibi, bu konferansımız da böyle uzun süreli bir hazırlığa ve bunları en üst düzeyde bir mücadele hamlesini geliştirecek plan ve kararlar da bir netliğe ulaşmıştır.

Konferanslar dizimizin, 2001 yılı 15 Şubat'ından başlayıp Newroz serhildanıyla devam eden siyasi kitle eylemliliğimizin geliştirdiği ortama dayanan siyasi halk hareketini daha da ilerletme göreviyle yükümlü olduğu açıktır. Bu, uluslararası komploya karşı siyasi eyleme kalkan ve eylemliliğini kesintisiz olarak sürdürmeye çalışan bir partinin kendini buna göre yeniden yapılandırması ve örgütlemesi anlamına gelmektedir. Bu yanı sıra da tarihi 15 Ağustos Atılımı'nın ardından gerillanın kesintisiz devamını garantileyen ve böyle bir mücadeleyi başarıyla yürütecek militanı ve partiyi ortaya çıkartan tarihi III. Kongremizle benzerlik arz etmektedir. III. Kongremiz nasıl ki, gerillayı geliştirip sürekli kılmanın ve bir temel mücadele biçimi olarak Kürdistan'ın her tarafına oturtmanın anlayış, karar bütünlüğünü ve bunları gerçekleştirebilecek militanını ortaya çıkarmış ise; VI. Konferansımızla da, başlatılan ilk hamleler kesintiye uğratılmadan Kürdistan'ın her sahasına oturtularak, anlayış, plan, karar ve en önemlisi de onları hayata geçirebilecek militanını ortaya çıkartmıştır. Bütün bu özellikleriyle Konferansımız, içinde bulunduğumuz siyasi, askeri duruma parti ve halk cephemizden verilen en güçlü yanıt olmuştur. Bu karakteriyle de 21. yüzyılın bu ilk yılında gittikçe gelişmekte olan uluslararası siyasi mücadelenin Ortadoğu ve Kürdistan üzerinden giderek daha fazla yoğunluk kazanan etkilerini, özellikle de 2001 yılının başından itibaren Ortadoğu'da gelişen çok yönlü değişim sürecini ifade eden, yoğunlaşmış ve hızlanmış siyasi mücadele ortamına halkımızın güçlü bir biçimde girmesi; hem kendi ulusal demokratik

hareketine hem de bölge halklarının demokratik denetim süreçlerine demokratik bir anlayışı, kardeşlik temelinde en güçlü katkısı sunmanın cevabını oluşturmuştur.

Her şeyden önce Konferansımız, sürece cevap olacak bir parti ve halk duruşunu ortaya çıkarmıştır. Bu doğrultuda Konferansımıza, 21. yüzyılın gelişmelerine yön verecek partimizin düşünce sistemi olan ve **Çağdaş Uygarlık Manifestosu** olarak tanımlayabileceğimiz Parti Önderliğimizin AİHM'e yönelik hazırladığı büyük tarihi savunmaları yön vermiştir. Bizzat Konferans'ta okunan, dolaşısıyla Konferansımızın da resmi belgesi haline gelen ve Parti Önderliği'nin Konferans'a sunduğu bir değerlendirme olarak işlev gören savunmalar, bütün Konferans tartışmalarımızın içeriğini, kararlarımızın ve partimizin önümüzdeki sürecin planlamasını belirlemiştir. Bu temelde bir yandan Konferansımızın düşünsel yaklaşımları ve pratik, örgütsel planlaması Parti Önderliğimizin bu yeni savunmalarına göre olurken, diğer yandan Konferansımız, Önderlik savunmaları temelinde en başta partimiz olmak üzere bütün halkımızı kapsamlı bir biçimde eğitmeyi ve uluslararası ortama planlı ve örgütlü bir biçimde savunmaları yansıtmayı kararlaştırmıştır.

Ortadoğu'da yeni bir süreç geliyor

Parti Önderliğimizin savunmaları, 2001 yılı başından itibaren gelişen *II. Barış Hamlemizin*, uluslararası komployu parçalayıp yenilgiye uğratacak olan siyasal serhildanımızın ideolojik, siyasi çerçevesini verdiği gibi, aynı zamanda içine girdiğimiz yüzyılda insanlığın çağdaşlaşma, demokratikleşme, özgürlük ve eşitlik temelinde yürüteceği mücadelenin de teorik temellerini, siyasi hedeflerini, stratejik ve taktik çerçevesini ortaya koymuştur. Bütün bu özellikleri nedeniyle Konferansımız Önderliğin yeni savunmalarını parti ve halka derinlikli özümsetme ve uluslararası ortama yeterince taşıma görevini ortaya koymuştur. Diğer yandan savunmalarda ortaya konan ideolojik doğrultu temelinde içte ve dışta kapsamlı bir ideolojik mücadele yürütmeyi ve bunun için propaganda-ajitasyon faaliyetlerimizi kapsamlı bir biçimde geliştirmeyi birinci karar olarak belirlemiştir. Yine Konferansımız, Önderlik savunmalarını düşünsel yol göstericilik temelinde ele alarak, içinde bulunduğumuz siyasi, askeri durumun kapsamlı analizini yapmış ve buna bağlı olarak demokratik değişim-dönüşüm, yenilenme ve yeniden yapılanma gerçekliği üzerinde kapsamlı değerlendirmelerde bulunmuştur.

Siyasi değerlendirme kapsamında, Sovyet sisteminin çöküşüyle birlikte oluşan yeni dünya durumu, ABD'nin yeni dünya düzenini oluşturma çabalarını, bu temelde geçen on yıllık süreçte dünyanın değişik alanlarında ortaya çıkan siyasi, askeri mücadeleleri bir kez daha değerlendiren Konferansımız, özellikle yeni yüzyılın başında olu-

şan uluslararası sistemin temel özellikleri olan çok başlılık ve siyasi mücadelecilik olgularına dikkat çekmiştir. ABD, AB, Rusya, Çin gibi güçler arasındaki ilişkileri ve mücadeleyi değerlendirerek, bu güçler arasındaki mücadelenin Ortadoğu'daki yansımaları ve şekillenmeleri üzerinde ayrıntılı olarak durmuştur. Bu sürecin Körfez Savaşıyla birlikte Ortadoğu'da yol açtığı gelişmeleri değerlendiren Konferansımız, Kürdistan'a dayatılan uluslararası komplonun bunun bir sonucu olduğu gerçeği üzerinde durmuştur.

Bu çerçevede Konferansımız, Parti Önderliğimizi imha ve partimizi tasfiye etmeyi, Ulusal demokratik hareketimizi yok ederek halkımız üzerindeki ulusal imha ve inkar siyasetini başarıya götürmeyi hedefleyen uluslararası komplo gerçeğini bir kez daha kapsamlı bir biçimde tahlil etmiştir. Önümüzdeki süreçte uluslararası gericilikle halkımızın ulusal demokratik gelişimi arasındaki mücadelenin geleceğini değerlendirmiştir. Parti Önderliğimizin 1 Eylül 1998'de geliştirdiği demokratik, siyasal çözüm sürecine dayatılan 9 Ekim uluslararası komplosuna karşı mücadelemizin birinci aşamasını yeniden değerlendirmeye tabi tutarak, ortaya çıkan sonuçları daha derinlikli tahlil etme ve özümseme gereğine dikkat etmiştir. 9 Ekim 1998'den 2000 yılının sonuna kadar YNK eliyle yönetilen askeri saldırıların boşa çıkartılması temelinde uluslararası gericiliğin Önderliğimizi ve partimizi tasfiye amaçlı geliştirdiği provokatif tasfiyeci eğilimlere karşı geliştirilen mücadeleyle, uluslararası komplonun boşa çıkartılarak Kürdistan'da ve Ortadoğu'da yeni bir sürecin başlatıldığına vurgu yapılmıştır. 2001 yılı başlarından itibaren hem Kürt sorunu çerçevesinde hem de Ortadoğu genelinde yeni bir sürecin geliştiğini, bölgenin değişim sürecine ölenemez bir biçimde girdiğini, bütün uluslararası, bölgesel ve yerel güçlerin de bu siyasal gelişme gerçeğine göre kendi politikalarını oluşturmaya, eski politikalarında değişiklikler yapmaya, yeni politikalar belirlemeye yöneldiklerini tespit etmiştir.

Dünyanın içine girdiği değişim-dönüşüm sürecine dikkat çeken Konferansımız, sürecin demokratik değişim, yeniden yapılanma, Ortadoğu halklarının özgür demokratik birliğini yaratmaları için partimizin ve halkımızın üzerine düşen bütün görevleri başarıyla yürütmesi ve daha ileri bir düzeyde öncülük etmesi gerektiğini tespit etmiştir. Böylece uluslararası gericiliğin tüm bölge halklarına dayattığı eski sistemin bir bütün olarak sürdürülmesini ifade eden geriliklere karşı bölgeyi 21. yüzyılda yeni bir uygarlık-sal hamle yapacak düzeye getirmeyi en değerli çaba ve insanlığın geleceği açısından yaratılması gereken zorunlu bir gelişme olarak görmüştür. Bölge üzerinde yoğunlaşan siyasi mücadelelere dikkat çekerek, oluşan bu üst düzey eğilimleri yeniden değerlendirmiştir. 20. yüzyıl statükosunu korumaya çalışan bölgesel, uluslararası ve yerel güçlerin politik çabaları ve aralarındaki ilişkilere dayanarak ayakta kalamayacakları, ancak değişikliklere başvurarak varlıkla-

rını sürdürebilecekleri açığa çıkmıştır. Ülkenin tarihi geçmişine dayalı olarak kesin bir değişimi yapmak zorunda bırakırken, bölgenin tarihi geçmişine dayalı olarak 20. yüzyılda dıştan dayatılan sistemin yaşayabileceği bütün gelişmeleri en üst düzeyde yaşaması, bölge güçlerine kesin bir değişimi dayatırken, mevcut sistemlerin tıkanacağı her alanda değişim ve yenilenmenin vazgeçilmez olduğu açığa çıkmıştır.

Bu çerçevede bölge üzerinde yürütülen mücadelede eski statükoyu korumak isteyenler ile bunu farklı düzeylerde değiştirmek isteyenler bulunmaktadır. Değişim isteyen güçlerin de içinde politik farklılıkları, tartışmaları söz konusudur. Bu biçimde şekillenen ve gittikçe yoğunlaşan siyasi mücadelenin güncel ayrıntıları üzerinde de duran Konferansımız, ABD'nin Ortadoğu'da eski statükoyu olduğu gibi koruyamayacağı, bunun için bölgede kısmi değişikliklere giderek yeni dünya düzenini hakim kılmaya çalışacağı, bunun karşısında ise bölge halklarının demokratik dinamiklerinin dışardan dayatılan siyasal sistemi kabul etmeyecek, demokratik gelişme ve birliğe dayalı yeni bir ülke yaratmayı hedefledikleri vurgulanmıştır. Ayrıca Rusya'nın, Çin ve Fransa desteğinde ABD'nin Irak'a yönelik uygulamak istediği *"Akıllı Yaptırımlar Projesi"*ni veto etmesini Ortadoğu'da neden olacağı ve ortaya çıkaracağı siyasi, askeri hareketlenmeler nedeniyle dikkat çekici bulmuştur.

Doğru siyasetle önümüzdeki sürece hazırlıklı girilmelidir

Konferansımız, bu gelişmeler temelinde bölge sorunlarının odaklaştığı Filistin ve Kürdistan'daki biçimleri değerlendirerek, temmuz ayının başından itibaren partimiz ve halkımıza karşı yeni bir siyasi ve askeri saldırının başladığını, bunun uluslararası komplonun sürdürülmesi olduğunu, bu saldırıyı yürüten güçlerin oluşturabilecekleri ittifak ve sağlayabilecekleri güç temelinde saldırıyı yürütebileceklerine vurgu yapmıştır. Filistin'de izlenen politikaların ortaya çıkardığı çözümsüzlüğün neden olduğu ağır tahribatlar ve tehlikeleri içeren tartışmaları değerlendirerek, Kürdistan'da çözümleyici, gericiliği alt edecek siyasal çizginin geliştirilmesinin önemini bir kez daha ortaya koymuştur. Bu anlamda Kürdistan'da yaşanan önderliksel gelişmenin bölge açısından taşıdığı önem, çok daha karmaşık olan Kürt sorununun çatışmadan kurtarılması ve kendi içinde çözüme kavuşturularak bölge içinde çözümleyici güç durumuna getirilmesinin ifade ettiği anlama dikkat çekilmiştir. Konferansımız uluslararası ve bölgesel güçler ilişkisine dayalı, bölgede yoğunlaşan siyasal mücadelenin 2001 yılının sonuna doğru daha da keskinleşeceğini, bölge genelinde, özel olarak da Irak'ta, Kürdistan'da, Arap-İsrail çatışmasında önemli gelişmelerin ortaya çıkabileceği belirlemesinde bulunmuştur. Siyasi çözüm yönünde adımlar atılabileceği gibi, çö-

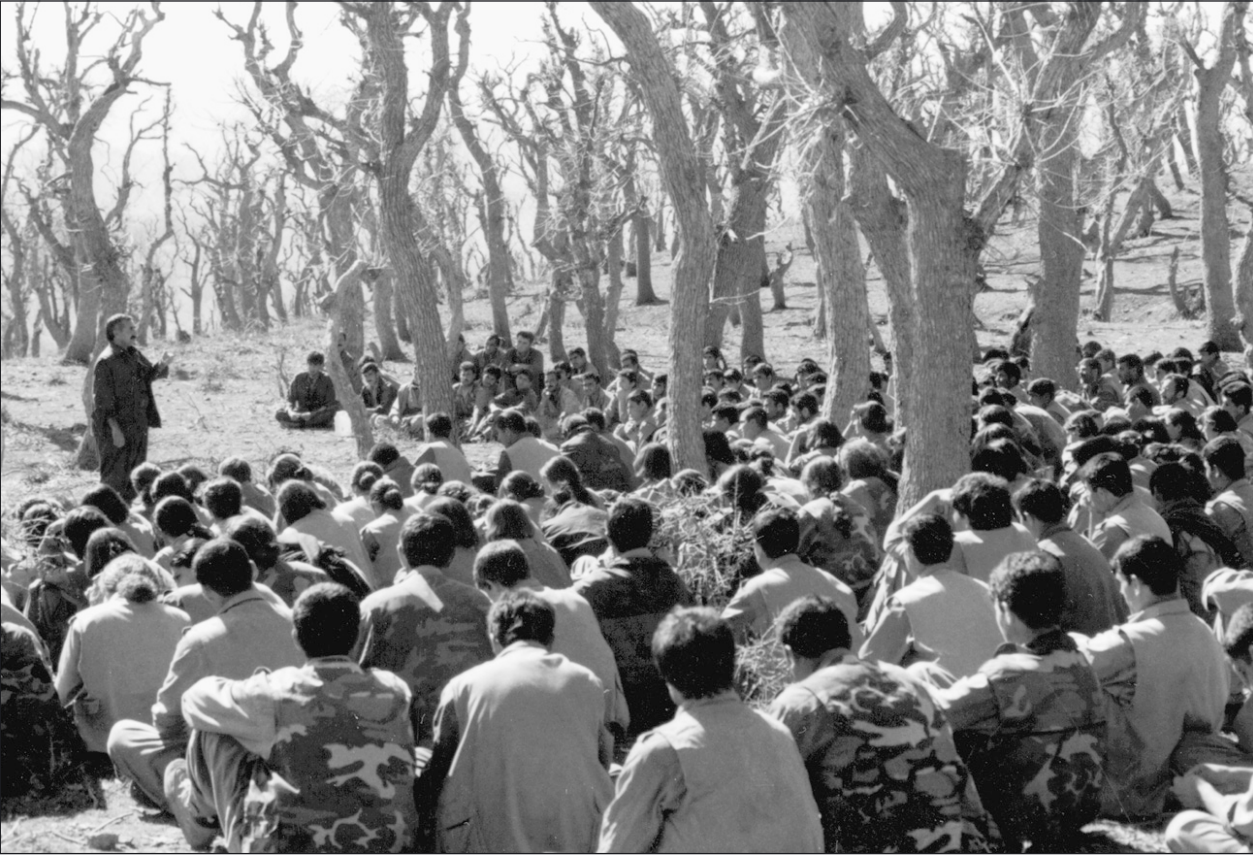
zümsüzlük ve tıkanmanın ısrarla sürdürülmesi halinde tüm şiddet ve çatışmaların daha geniş alanlara yayılabileceği ve tüm bu olasılıkların da önümüzdeki süreç açısından dikkat çekici olduğunu belirlemiştir. Türkiye'de yoğunlaşan tartışmaları ve iç siyasi mücadeleyi de değerlendirerek, Türkiye'nin önümüzdeki aylarda daha ileri düzeyde siyasi kararlar almakla yüz yüze olduğu, bunun demokratikleşme, değişim-dönüşüm yönünde olabileceği gibi, rantçı-çeteci çevrelerin hamlesi sonucu ters yönde de gelişebileceği, bu anlamda Türkiye'deki iç mücadelenin önümüzdeki süreçte daha da keskinleşeceği sonucuna ulaşmıştır.

Tüm bunları değerlendiren Konferansımız, önümüzdeki süreçte yaşanabilecek olası gelişmelere karşı partimizin doğru siyasetler izlemesini, başarıya götürecek taktikler belirlemesini ve önümüzdeki sürece bunlar temelinde yaklaşılarak hazırlıklı girilmesini gerekli görmüştür. Türkiye'deki gelişmelere yön verecek her türlü çözümsüzlüğü içeren, çatışmayı öne çıkartan olumsuzlukların önünü alarak, demokratik değişim ve yeniden yapılanma yönünde Türkiye'yi ilerletecek, demokratik inisiyatifin gelişmesini sağlayacak siyasal kitle mücadelesini bir hamle düzeyine getirerek Türkiye ortamına dayatılmasını, Kuzey Kürdistan ve Türkiye esas olmak üzere bütün alanlarda ertelenemez bir görev olarak kabul etmiştir. Buna paralel olarak Irak'ta ve Güney'de ortaya çıkabilecek olası çatışma ve askeri hareketlenmelere karşı meşru savunma çizgisinde Halk Savunma Kuvvetlerimizin çok kapsamlı hazırlıklara sahip olması ve her türlü saldırıya karşı başarılı bir savunma duruşu sergilemesi, bu bakımdan da olası saldırılara karşı kapsamlı savunma planlarını oluşturarak harekete geçmeye hazır halde bulunması bir zorunluluk olarak görülmüştür. Böylece önümüzdeki sürecin belirsizliklerine karşı sürecin parti çizgimizde gelişmesini güvence altına alacak, her türlü saldırıyı göğüsleyip boşa çıkartacak, Kürt sorununun demokratik çözümünün ilerletecek olan demokratik değişim-dönüşüm sürecini Türkiye'de ve bölgenin diğer alanlarında geliştirmeyi öngören bir mücadele gerçeğini ortaya çıkartmayı önümüzdeki sürece dayatmamız gereken temel tutumlar olarak belirlemiştir.

Konferansımız, önümüzdeki sürecin parti çizgimiz doğrultusunda gelişmesini, partimizin daha inisiyatifli ve yönlendirici hale gelmesini, parti taktiğimizin bu temelde açılım göstermesini zorunlu görmüştür. Buna bağlı olarak önümüzdeki sürecin taktik gelişmesini içerecek ayrıntılı bir taktik eylem planı ortaya çıkarmıştır. 15 Şubat'tan bu yana gelişen siyasal serhildan sürecinin pratiklerine dayanarak II. Barış Hamlemizin başlangıç aşaması diyebileceğimiz, daha çok deneme ve sinamaya dayalı olarak yapılanların başarılı sonuçlar verdiğini, güçlü bir siyasi serhildan kampanyasının mevcut koşullarda ve güçlü halk katılımıyla çok daha etkili bir biçimde geliştirileceğini tespit etmiştir. Bu temelde II. Barış Hamlemizin esas uygulama aşaması olarak önümüzdeki süreçte kapsamlı bir siyasi serhildana girişilmesini, 1 Eylül 2001 yılından 1 Mayıs 2002 yılına kadar olan süreyi II. Barış Hamlemizin temel uygulama süresi, uluslararası komployu parçalayacak ve yenilgiye götürecek bir halk eylemliliği kampanyasını geliştirme dönemi olarak belirlemiştir.

“Kimlik Bildirimi Kampanyası çerçevesinde geliştirilen serhildan hamlemizi Kürdistan'ın bütün mücadele alanlarına yayarak genel bir kampanyaya dönüştürmek ve bunu Parti Önderliğimizin AİHM süreciyle birleştirerek, başta temel mücadele alanları olmak üzere her alanda gelişen mücadeleyi Kürt sorununun demokratik çözümünü geliştirmeye yöneltmek gerekmektedir.”

Kimliksiz yaşam kesinlikle reddedilecektir

Yurt dışında, **Kimlik Bildirimi Kampanyası** çerçevesinde geliştirilen serhildan hamlemizi Kürdistan'ın bütün mücadele alanlarına yayarak genel bir kampanyaya dönüştürmek ve bunu Parti Önderliğimizin AİHM süreciyle birleştirerek, başta temel mücadele alanları olmak üzere, her alanda gelişen mücadeleyi Kürt sorununun demokratik çözümünü geliştirmeye yöneltmek ve çözüm sürecinde önemli bir mesafe kat etmek öngörülmüştür. Bu çerçevede en başta Kuzey Kürdistan ve Türkiye'deki halk kitleleri olmak üzere, her alanda kimlik çerçevesinde serhildan kampanyası atılım düzeyinde yürütülecektir. Özellikle Kuzey'deki halkımız, **“Başkan Apo'ya özgürlük, ulusal kimliği ve kültürel halklarımı istiyorum”** şiarıyla bulunduğu her yerde ulusal kimliğine sahip çıkacak, kimliksiz yaşamı kesinlikle reddedecektir. Böylece kimliğim onurumdur yaklaşımıyla, geçen tarihi sürece kesin olarak dur diyerek, ulusal demokratik ve insani yaşamında yeni bir süreci başlatacaktır. Genç, ihtiyar, kadın, çocuk demeden her Kürt insanının önünde sürece böyle bir katılım gösterme görevi vardır. Konferansımız, kadın, erkek, genç, yediden yetmişe her Kürt insanını görevlerine bu biçimde sahip çıkmaya, dolayısıyla ulusal kimliğini sahiplenmeye ve demokratik yaşamı geliştirmeye, bunların temsilcisi olan Başkan Apo'nun özgürlüğü için her türlü mücadeleyi yürütmeye çağırılmaktadır. Herkes gücü oranında bulunduğu yerde cesaret ve fedakarlıkla ulusal ve insanlık onuruna sahip çıkma temelinde, bu konuda hiçbir engeli tanımadan bu kampanyaya katılım gösterecektir. Bütün örgütler, kurum ve kuruluşlar, sorumluluk duyan herkes böyle bir kampanyanın örgütlenip yürütülmesi için elinden gelen çabayı harca-yacak, her türlü katkıyı gösterecektir.

Buna paralel olarak gerçekten özgür ve demokratik bir Türkiye'de yaşamak isteyen Türkiyeli demokratik, ilerici insanların önüne, **“Kürt sorununun barış içinde çözülmesi, Kürt kimliğinin tanınması, Kürtlere kültürel haklarının verilmesi, Kürtçe eğitim ve yayın hakkının tanınması”** şiarıyla her alanda serhildanlar geliştirerek kampanyalar yürütmesini görev olarak koymuştur. Partimizin başlattığı bu hamle ile Kürdistan ve Türkiye metropollerinde bulunan insanların önüne etkili bir serhildan kampanyası geliştirme görevini koymuştur. Yine Türkiye kitlesiyle Türkiye'de yaşayan herkesin bu kampanyaya katılımını sağlayarak, çözümün esas yeri olan ve bunda sorumluluğu bulunan Türkiye halkını da, böyle bir kampanya ile sürece etkili bir biçimde katılımını gerçekleştirmeye çağırmıştır. Kuzey'de ve Türkiye'de Kürt sorununun demokratik çözümü ve Türkiye'nin demokratikleştirilmesi hedefi ile ortak bir biçimde geliştirilecek böyle bir

kampanyaya dayanarak önümüzdeki süreçte Türkiye'yi yönlendirecek temel demokratik inisiyatifini ortaya çıkartacak ve Türkiye'nin geleceğini tayin edecek gelişmelerin de önü açılacaktır.

Dolayısıyla Kürt-Türk bütün insanların, konumlarına uygun olarak sürecin halklar ve insanlık yararına ilerlemesini sağlayacak olan böyle bir kampanyaya katılım göstermesi gereklidir. Bu kampanyayı demokratik bütün kurum ve kuruluşlar, insan hakları ve demokratik kitle örgütleri, demokratik değişim-dönüşüm isteyen bütün partiler, örgütler sahiplenerek, ortak platformlar etrafında bir araya gelip bu doğrultuda kendi içlerinde bir planlama geliştirerek yürütmekle sorumludur. Türkiye'de siyasetin yeniden yapılanması, anayasal ve yasal reformların geliştirilmesi yönünde çaba harcadığı böyle bir süreçte geliştirilecek olan demokratik çözüm müdahalesi, süreci olumlu yönde, çözüm doğrultusunda etkileyecektir. Ortak kimliği sahiplenme ve Kürt sorununa demokratik çözüm isteme temelinde geliştirilecek kampanya halkın her düzeyde demokratik eylemliliğiyle birleştirilerek, örgütlenmesinin gelişimine yol açacak ve onu güç haline getiren bir tarzda yürütülecektir. Aynı zamanda bu genel bir imza kampanyası ile birlikte geliştirilerek Kürt sorunu yönünde geniş bir kamuoyu iradesi ve siyasetini ortaya çıkaracaktır. **“Çözüm hemen şimdi! Ya özgürlük ya serhildan!”** şiarıyla Kürt-Türk bütün halk kesimlerinin etkili bir biçimde katılımıyla geliştirilecek olan bu kampanya, AİHM süreciyle birleştirilerek önümüzdeki sürecin siyasal gelişmelerine yön verecek ve Türkiye'nin yeniden yapılanmasını yönününü belirleyecektir. Türkiye'deki mevcut durum dikkate alınırsa, etkili bir siyasal kampanya geliştirmek, bunu kitle eylemliliğine ve kitle gücüne dayandırmak oldukça önemlidir. Bu konuda her türlü çekince, ürküntü, koşulları doğru göremeyen yaklaşımlar kesinlikle aşılacak durumundadır. Bunun için koşullar elverişlidir. İmkanlar yeterince vardır. Süreç bu tarzda bir müdahaleyle demokratik değişim ve yeniden yapılanma yönünde ilerletilmeye ihtiyaç duymaktadır. Bu açıdan her türlü yanlış anlama, olmaz temeline soruna yaklaşma, işi geriden ele alma, önüne engeller çıkarma gibi her türlü yönelim kesinlikle aşılmalıdır. Bunlar daha baştan mahkum edilmesi gereken, süreç açısından doğru olmayan anlayış ve tutumlardır. Örgütsüzlük bu konuda herhangi bir engel olarak görülmemelidir. Zaten böyle bir kampanya, Kuzey'de ve Türkiye demokratik halk örgütülüğünün çeşitli halk kesimleri ve toplum güçlerinin demokratik örgütülüğünü yaratmanın bir yolu, aracı olarak işlev görecektir ve bu mücadele içerisinde halk örgütülüğü ortaya çıkartılacaktır. Mevcut halk örgütleri, siyasal partiler, demokratik kuruluşlar böyle bir görevi rahatlıkla yerine getirecek etkinliğe, güce ve örgütülüğe sahiptir.

“Örgütlenelim, daha sonra mücadele ederiz” yaklaşımı doğru değildir. Mücadeleyi planlayarak, onun bir parçasını da örgütlenme olarak ele alıp, varolan örgütlülükle

bir yandan eylem geliştirilip kampanya yürütülürken, diğer yandan örgütlenmeyi ilerletmek esastır. Kuzey'de ve Türkiye'de böyle bir kampanyayı, inkar ve imha siyasetini değiştirmek, Türkiye'de Kürt sorununun demokratik çözümü yönünde mesafe kat etmek için yürütülürken, Kürdistan'ın diğer parçalarına ve yurt dışındaki Kürt halkının bulunduğu alanlara yaymak, önümüzdeki serhildan kampanyasını genel bir kampanya biçiminde ele almak esastır. Bu temelde Doğu ve Küçük Güney parçalarında genel kampanyaya destekle birlikte, Kürt halkının demokratik haklarını daha fazla kullanabilmesi yönünde talepler geliştirmek, bu doğrultuda somut koşullara uygun halk mücadelesini değişik yöntemlerle adım adım ilerletmek önemlidir. Kürt sorununun önemli bir çözüm sahası olan AB çerçevesindeki ulusal ve siyasi kimliğe sahip çıkma temelinde geliştirilen ve oldukça etkili olan, fiili olarak Avrupa'daki Kürt inkarı ve PKK yasağını daha şimdiden kırmış bulunan kampanyayı kapsamlı hale getirmek ve derinleştirerek sürdürmek için yürütülen **Kimlik Bildirimi Kampanyası**, daha yeni ve daha zengin bir eylemlilikle geliştirilerek sürdürülecektir. BDT'de bu mücadeleyi destekleyen ve o alandaki halkımızın ulusal demokratik yaşamını geliştiren bir halk eylemliliği kampanyası örgütlenerek yürütülecektir. Bunlarla birlikte Irak ve Güney Kürdistan'daki gelişmelere karşı daha duyarlı olunacaktır. Bu alandaki siyasi halk eylemliliklerini meşru savunma çizgisinde, genel gerilla mevzi-lenmemizle birlikte birleştirip Güney'deki halkımızı ulusal demokratik çizgide örgütleyerek, demokratik çözüm yönünde serhildana çekerek, genel savunma mevzilenmemizle birlikte ele alıp yürüteceğiz. Bu çerçevede Irak'ta gelişebilecek her türlü askeri gelişme ihtimaline karşı halkın çıkarını savunan; olumsuzlukları önleyip tehlikeleri bertaraf ederek, sorunun demokratik çözümüne hizmet edecek gelişmeleri ortaya çıkartmak için duyarlı olunarak gereken mevzilenme içinde bulunulacaktır.

Serhildan kampanyası meşru savunma çizgisiyle birleşmelidir

Görülüyor ki, içinde bulunduğumuz süreç, demokratik halk yönetimini güçlendirmek için siyasi koşullar ve halk katılımı bakımından, yine hazırlıklarımız açısından çok gelişkin bir duruma sahiptir. Bu temelde parti taktiğimiz, önümüzdeki süreçte çok daha güçlü bir işlerlik kazanacaktır. Geçen dönemde partimiz uluslararası komploya karşı kendini savunan, koruyan, hazırlık yapan bir konumdaydı. Önümüzdeki süreçte bu konumla tümüyle aşarak; uluslararası komployu parçalayan, gerileten, yenilgiye uğratan taktik uygulama –siyasi serhildan hamlesi– başta Kuzey Kürdistan ve Türkiye olmak üzere dünyanın her alanında aktif ve yaygın bir

biçimde gelişecektir. Bunun koşulları ve imkanları fazlasıyla bulunmaktadır.

Bunun doğru anlaşılması için, ortaya çıkabilecek hatalı anlayışlara özellikle vurgu yapmakta yarar vardır: Ertelemeci, sürece yayan, gelişme dinamiklerini görme-yen; yenilik içerdığı ve alışkanlıklarımıza, geçmiş tecrübelerimize uyumlu olmadığı için daha baştan “olmaz” diyerek işe zamanında ve sağlam bir biçimde yaklaşmayan anlayışlar kesinlikle aşılması gereken hatalı yaklaşımlardır. Öte yandan “örgütlerimiz yok, bunlar belli bir örgüte dayanarak geliştirilir, o nedenle de önce örgütlenelim, sonra böyle mücadele edelim” biçimindeki yaklaşımlar da doğru değildir. “Türkiye'nin koşulları ağırdır, bu şiarları insanlar dillendiremez, sahiplenemez” gibi halkın çok gerisinde kalan, amaçtan kopuk yaklaşımlar içerisine de düşmemek gerekir. Yürütülecek mücadelenin ortaya çıkaracağı sonuçları zamanında değerlendirebilmek, kendiliğindencilğe bırakmamak, her alandaki mücadelenin ortaya çıkardığı ürünleri yeterince işleyip biriktirerek daha ileri ve daha güçlü mücadelelere sevk etmek en doğru tutum olacaktır.

Daha başlangıçta böylesine olumsuz, bireyci, sübjektif, kendine göre olan değerlendirme ve yaklaşımlardan herkes uzak durmalıdır. Kadro yapısı ve çalışmalar bir kavrayış derinliğine, inanç, fedakarlık ve cesaretle mücadeleyi geliştirmeye öncülük ederek; mücadelenin nerede, nasıl etkili yürütüleceği konusunda halkı aydınlatma, güven ve güç verme yönünde elinden gelen bütün çabayı harcamalıdır. Serhildan kampanyamızın meşru savunma çizgimizle birleşme temelinde yürütülmesi; Önderlik savunmalarının özümsemesi, ideolojik mücadelenin geliştirilmesi ile bağlantılı olarak ele alınması; bizi gelişen, güçlenen bir konuma ulaştıracaktır. Bunlar, genel bir eğitim, propaganda-ajitasyon faaliyetleriyle birlikte, halkın düşünce, duygu pekiğini yaratacak, ulusal yaşam ve davranış zenginliği verecek kültür-sanat ve edebiyat faaliyetleriyle birlikte yürütülecektir. İçinde bulunduğumuz elverişli koşullarda, otuz yıllık mücadele sonucunda ortaya çıkan ulusal demokratik birliği, parti imkanlarımızı kullanıp güçlü edebiyat ve sanatsal ifadeye kavuşturarak bununla yeni insanı ve yeni toplumu her bakımdan şekillendirmek esas alınacaktır. Faaliyetlerimiz siyasal serhildan temelinde ideolojik, örgütsel, pratik, edebi, kültürel her alanda komple bir çalışmayı ifade edecektir. Konferansımız kapsamlı, güçlü bir taktik eylem ve çalışma planını ortaya çıkarmış, partimizi oldukça planlı ve programlı hale getirmiştir. Daha önce yapılan I. Halk Hareketi Konferansı, HPG, PJA, Basın-Yayın ve Kültür-Sanat Konferansların aldığı kararlar ve yapılan planlamalar değerlendirmeye tabi tutularak, genel bir parti kararlılığı ve planlaması içerisinde birleştirilmiştir. Yapılan bu konferanslarda alınan bazı kararlarda yapılan değişikliklerle birlikte, karar ve planlar onaylanmış, esas olarak da ortak bir planda birleştirilerek yerel bir parti ve halk eylemliliği düzeyinde daha da somutlaştırılıp kapsamlılaştırılmıştır.

Konferansımızın önemle üzerinde durduğu diğer bir husus da; örgütsel öncülük, yönetim tarzı ve kadro sorunu olmuştur. Siyasi, askeri durum değerlendirilmesi temelinde bunu, parti ve halka cevap anlamına gelecek güçlü bir taktik planlamayla ortaya çıkarmıştır. Bunların pratiğe nasıl bir örgüt çizgisi ve pratiğiyle, yönetim tarzı ve kadro duruşuyla hayata geçirileceği sorunu üzerinde durulmuştur. Otuz yıllık tecrübeyle parti ve Önderlik pratiğinin ortaya çıkardığı demokratik kitle eylemliliğini geliştirmek, Kürt sorununun demokratik değişim ve dönüşümü temelinde çözümü dayatmak açısından uygun koşullar yaratılmaktadır. Geçen kısa zamanda serhildan sürecinin pratik deneyimi de göstermiştir ki; halk, örneği çok az bulunabilecek bir düzeyde partimizin yeni stratejisini benimsemiş, katılım göstermiş, geliştirdiği güçlü katılımı bu mücadeleyi yürütme kararlılığında olduğunu ortaya koymuştur. Siyasi ortam uygun olup, ender rastlanılacak bir

koşul oluşturmıştır. Siyasi mücadeleyi ve kitlelerin katılımını geliştirmek açısından herhangi bir sorun yoktur. Objektiviteyi ifade edecek bu olgular, içinde bulunduğumuz süreç bakımından oldukça elverişli koşullar yaratmaktadır. Yapılması gereken, ulusallığı, halkı değerlendirebilecek, eğitim mücadeleye sevk edecek bir örgüt öncülüğünün her alanda yeterli bir düzeyde yaratılmasıdır.

Konferansımızda sürecin taktik planlaması ayrıntılı bir biçimde yapılırken, mevcut elverişli ortamı yeterince değerlendirecek mevcut yapılanması, yönetim tarzı ve kadro gerçeğinin ortaya çıkartılması sorunu üzerinde de durulmuştur. Oportünist ve tasfiyeci konuma düşmeden, bu elverişli siyasi ortamı değerlendirerek, güçlü halk katılımıyla siyasal hamleye dönüştüren bir örgüt öncülüğü görevinin yerine getirilmesi bir zorunluluktur. Partimizin değişik toplantılarla kararlaştırdığı mücadele görevlerini başarıyla yürütecek bir kadro ve örgüt gerçeğini ortaya çıkartmak ve bunu ne pahasına olursa olsun inşa edip pratikleştirme zorunluluğu çok açıktır. Konferansımızın temel bir işlevi de böyle bir örgütü yaratmak ve hayata geçirmek olmuştur. Bu çerçevede örgütümüzün ve kadro yapımızın içinde bulunduğu durum ayrıntılı olarak tartışılmış, sorunlar ortaya konmuş, hatalar, eksiklikler karşı-lıklı eleştiriler ve özeleştirel bir yaklaşımla dile getirilerek örgüt ve yönetim sorunları doğru bir temelde Önderlik çizgisine uygun olarak çözümlenip, güçlü bir öncülük görevini yerine getirecek örgüt yapısı, kadro yapısı ve kadro duruşu ortaya çıkartılmaya çalışılmıştır. Konferansımız bu anlamda, örgütsel bakımdan yeniden yapılanma, kadrosal bakımdan yenilenme, yönetimimiz açısından da gelişen serhildan hamlesini çok etkili ve güçlü bir biçimde doğru bir tarzla yürütme düzeyinin kazanılmasını sağlamayı esas almıştır.

Ayrıca uluslararası komplonun saldırıları karşısında partiyi koruyacak, mücadele edecek bir hazırlığın gereği üzerinde durularak, 2000 yılında yoğun olarak yürütülen mücadele ile yenilgiye uğratan her türlü provokatif, tasfiyeci, yıkıcı, bozguncu eğilim, anlayış ve bunlarla bütünleşen çeteci yaklaşımların uluslararası komplonun partimiz içerisindeki uzantıları oldukları bir kez daha tespit edilmiş ve bu temelde mahkum edilmiştir. Konferansımız, bu tür eğilimlerin etkisi altında olan ve onlardan zarar gören, kalıntılar biçiminde onları yaşayan ve yaşayan yoldaşlara mevcut gerçekliği göstere-rek; daha derinliğine, hiç zaman kaybetmeksizin kavrayarak kendini parti çizgisinde eğitime, yenileme, düzeltme ve güçlü bir taktik hamle geliştirmeye yönelten partimize doğru ve yeterli bir biçimde katılma çağrısı yapmıştır.

Bu noktada kişisel düzeyde olan iki sorun üzerinde de durulmuştur. Birincisi; VII. Kongre sürecinde takındığı provokatif tutum nedeniyle partiden uzaklaştırılan, geçen süreçte de şu veya bu şekilde partimizden kopuk kalan, ancak Ulusal Konferans sürecinde partiye yeniden dönen Kazım'ın durumudur. Kendisinin de bulunduğu platformda durumu kapsamlı bir biçimde değerlendirilmiştir. Partiye yeniden katılım talebinden dolayı, süreci kapsamlı bir biçimde değerlendiren bir rapor hazırlayıp partiye sunması ve yeniden katılma durumuna parti yönetimimizin karar vermesi sonucuna varılmıştır. İkinci olarak; partimizin uzun süredir gösterdiği büyük sabır ve harcadığı çabaya rağmen bir türlü partimize katılmayan, parti içerisinde ayrı kalan, parti yönetimi ve parti kolektivizmiyle bütünleşemeyen Nasır'ın durumudur. Kendisinin de bulunduğu platformda durumu kapsamlı bir biçimde tartışılmış, çok yönlü eleştiri ve değerlendirmeye tabi tutulmuştur. Partiye katılmayan, parti içerisinde bireyci bir hesap anlamına gelen bireysel duruşu mahkum edilmiş, taşıdığı anlayışlar parti karşıtı, provokasyon çizgisi olarak tanımlanıp, üyeliği dondurularak yeniden katılım için kapsamlı özeleştirel bir yaklaşım göstermesinin gereği ortaya konulmuştur. Uluslararası komplonun azgın saldırı ortamında partimizi içte

en çok zorlayan provokatif tasfiyeci, yıkıcı, bozguna eğilimler bir kez daha derinliği-ne değerlendirilip mahkum edilirken, yeni dönemin örgütsel gelişimi bakımından bunların artık partimiz önünde çok ciddi bir engel oluşturmadığı, önemli ölçüde yenilgiye uğratılıp aşıldığı, partimizin provokasyon ve tasfiyeciliği bertaraf eden bir gelişme düzeyini yakaladığı tespitine varılmıştır. Örgüt sorunlarımız olarak bu hususlar üzerinde duran Konferansımız, bunları kısaca bu biçimde değerlendirip bir kez daha mahkum etmiştir. Konferansımız esas olarak yeni sürecin pratik, örgütsel gelişimi önünde engel oluşturan ve içinde bulunduğumuz süreçte giderilmezse oportünizme dönüşecek, tasfiyecilik olarak ortaya çıkacak bu tür gerici, pratik ve taktik uygulama karşısında tepkici, yenilenme ve yeniden yapılanma karşısında tutucu, kendine göre mahalli, keyfi, eski alışkanlıklara çakılıp kalan, hak arayıcılığına içeren anlayış ve tutumları da değerlendirmiş, partinin etkili bir öncü olarak gelişmesi önünde en büyük engel olarak bu anlayışları görüp mahkum etmiştir. Partinin pratik, taktik hamle sürecine girdiği, partileşme ölçüsünün stratejik çizgiyi kabul edip etmemek biçiminde ele alınamayacağı, onun geride kaldığı; bu durumun aşılaraq yeni taktik sürece, pratik uygulamaya etkili, aktif bir biçimde katılma, görev ve sorumluluk üstlenme, doğru bir yönetim tarzı, doğru bir çalışma tarzı ve örgüt anlayışıyla pratiği yeterli bir biçimde geliştirip geliştirmeme sorunu haline geldiği, partiye doğru katılımın bu düzeyde pratik uygulamaya katılmak anlamını içerdiği noktasında kapsamlı değerlendirmeler yapılmıştır.

Katılım önünde engel oluşturan anlayışlar, ruh halleri, tutum ve davranışları bu temelde mahkum etmiş, tüm parti militanlarını yeni dönemin özelliklerini doğru kavramaya, geri, eski ölçülerle yaklaşmamaya, yeni sürecin içerdiği örgüt ölçülerıyla yaklaşım göstermeye, kadro ve çalışanların pratikleşmesi yönünde engel oluşturan bireyci, tepkili, tutucu, tasfiyeci ruh hali, anlayış ve tutumları terk ederek, kendisini her bakımdan hızla yenileyerek partiye doğru bir biçimde katılmaya ve içinde bulunduğumuz sürecin partileşmesini en etkili bir biçimde gerçekleştirmeye çağırmıştır.

Aynı zamanda yönetim sorununu da kapsamlı bir biçimde gündemine alan Konferansımız, bu sorunu da derinliğine değerlendirip tartışarak, mevcut durumdaki hata ve yetersizlikleri aşmaya çalışmıştır. Yönetim yaklaşımımızdaki eksik, azami tutumlar, her alandaki pratikleri irdelenerek ortaya çıkarılmıştır. Yönetim haline gelemeyen, görev ve sorumluluklarını yeterince üstlenemeyen, hep yukarıya havale eden, imkan ve yetkiyi partiden alarak istediği gibi kullanan, partiden talimat almayı içine sindirmeyen, yaptıkları hakkında partiye rapor vermeyen, kısaca rapor-talimat düzenine girmeyen, kolektif-

leşemeyen, hep kendi istediği gibi olmasını dayatan, dönemin yönetim tarzını özümsemeyen, bireyci ve tepkici kalan, kolektivizme gelmeyen yaklaşımları mahkum etmiştir. Parti yönetimimizin durumunu ve pratik tecrübesini de bu çerçevede niteleyerek açığa çıkartmıştır. Konsey yönetimi, Parti Meclisimizin ve değişik alanlardaki pratik yürütme birimlerinin durumlarını da derinliğine tartışıp dersler çıkartmaya, varolan hata ve eksiklikleri aşmaya çalışmıştır. İçinde bulunduğumuz sürecin taktik bir mücadeleyle güçlü bir hamleye dönüştürülmesinin esasta uygulama sorunu olduğu, bunun da bir yönetim ve kadro sorunu anlamına geldiğini değerlendirerek, partimizi güçlü bir siyasi hamleye geliştirip örgütleyerek, doğru temellerde yürütecek bir yönetim tarzına kavuşturmaya çalışmıştır. Kadromuzun yeni dönemin görevlerini üstlenip etkili bir biçimde pratiğe geçirebilecek bir düzeye ulaşması için zaman geçirmeden kendini eğitip yenilemesini, sürece katılımlında engel oluşturan, zayıf bırakan her türlü parti dışı anlayış ve tutumları aşarak, temel görevlere uygun olarak hızla hazırlanmasını ve yeni kadrolarla örgüt yapımızı daha da büyüterek güçlü bir örgütsel açımla mücadele alanlarını geliştirmeyi gerekli görmüştür.

Uluslararası komploya karşı mücadelede yeni bir sürece girilmiştir

Değerli yoldaşlar!

Üç aydan beri partimizin her alanda yaşadığı çok kapsamlı bir toplantı süreciyle yapılan tartışmalar ve ortaya çıkartılan sonuçların en son Ulusal Konferans'ta birleştirilmesi, partimizi çok güçlü bir hazırlık ve donanım düzeyine ulaştırmıştır. Önmüzdeki sürecin temel görevlerinin ayrıntılı bir biçimde belirlenmesi, kapsamlı hedef programının ortaya konulması, bütün bunların güçlü bir taktik eylem planına kavuşturulması gerçekleşmiştir. Bu, çok güçlü bir donanım düzeyi demektir. Böyle bir plan ve programla etkili bir biçimde pratiğe yönelecek öncü örgütün ve militan kadronun yaratılması konusunda varolan gerilikler, zayıflıklar, parti dışılıklar eleştirilip mahkum edilerek, kadro ve örgüt yapımız önemli bir netleşme ve motivasyona ulaştırılmıştır. Dönemin görevlerini yerine getirecek örgüt sistemi, onun tarzı, yönetimle çalışma düzeni, kadro duruşu net bir biçimde belirlenmiştir. Bu anlamda sürecin kadrosu, yönetimi ve örgütünün nasıl olacağı, sürece nasıl yaklaşılacağı konuları hiçbir tartışmaya yer vermeyecek biçimde netleştirilmiştir.

Bunlar, düşünsel ve karar düzeyinde çok güçlü hazırlıkları yaratmak demektir. Partimizin kendisini güçlü bir konuma kavuşturmasını ifade etmektedir. Bu anlamda VI. Ulusal Konferansımız parti ve mücade-

le tarihimizde, özellikle uluslararası komploya karşı mücadelemizde gerçek bir dönemeç olmuştur. Uluslararası komplo saldırısı karşısında savunmada olduğumuz, kendimizi toparlayıp stratejik değişikliğe uğratarak, uluslararası kompionun saldırılarını, parti birlik ve bütünlüğünü sağlayarak atlattırmaya çalıştığımız dönem tümüyle aşılmıştır. Konferansımız, komploya karşı siyasi serhildan temelinde hamleye geçtiğimizin, bunun gerektirdiği pratik mücadeleyi, halk eylemliliğini çok zengin yöntemlerle her alanda geliştirmeyi esas aldığımızın, böyle bir mücadeleyi yürütecek parti örgütlenmesini geliştirebileceğimizin, Kürdistan'ın her alanında ve uluslararası düzeyde Kürt halkını her yönden örgütleyebileceğimizin ve bunu yaygın bir örgütsel açımla sürdürebileceğimiz bir döneme girildiğinin ilanı olmuştur. Bir süreden beri bu doğrultuda yapılan hazırlık çalışmalarının kapsamlı değerlendirilmesi temelinde, uluslararası komploya karşı en güçlü eylem planı ortaya çıkarılmış, onun örgüt ve kadro duruşu netleştirilerek, kesin bir kararlılık ve pratiği yürütme azmi, coşkusu, morali yaratılmıştır.

Bu anlamda, artık uluslararası komploya karşı mücadelede kesin olarak yeni bir sürece girilmiştir. VI. Ulusal Konferansımız, böyle bir hamlenin geliştirilmesi için gerekli olan her türlü imkanı partiye ve halka sunmuştur. Denilebilir ki, VI. Ulusal Konferansımız parti tarihimizin en kapsamlı hazırlıklarından biri olmuştur. Bu hazırlık düzeyi asla küçümsenmemelidir. Bizim koşullarımızda yapılabileceklerin en fazlası olarak görülmelidir. Buna yeterince değer biçmek, iyi anlamak, iyi sahiplenmek, bu temelde takipçisi ve etkin uygulayıcısı olmak gereklidir. Parti tarihimizde önemli dönemeçler, kapsamlı ve ayrıntılı hazırlık süreçleri vardır. '70'lerin en zor koşullarında, en az, en kısıt imkanlarda teorik çalışma ve ideolojik mücadele temelinde yapılan büyük hazırlıkların '70'lerin sonunda çok güçlü bir siyasal çıkışa yol açtığı, Kürt halkının kaderini değiştiren, ona yeni bir yaşam yönü veren bir mücadeleyi başlattığı; yine '80'lerin başında 12 Eylül sürecine yurt dışında çok zor, kısıt imkanlara dayalı bir ortamda yapılan askeri hazırlıklarla, 15 Ağustos gibi halk tarihimizin en devrimci, en güçlü askeri dönemin e adım atıldığı ve bu temelde ulusal dirilişin gerçekleştirildiği bilinmektedir. III. Kongremizin nasıl bir örgüt ve militan duruşuyla gerillayı süreklileştirip güçlendirdiği, Kürdistan'ın her tarafında oturttuğu, sorunlara getirdiği çözümler ile Kürdistan'da bir silahlı direnişe yol açtığı ve bunun da '90'ların başından itibaren çok güçlü bir halk serhildanını ortaya çıkardığı, Kürt halkının yaşamını ciddi bir değişime uğrattığı yine bilinen bir gerçekliktir.

Benzer bir biçimde VI. Ulusal Konferansımızın da, uzun süren hazırlıklar temelinde geliştirdiği plan ve karar düzeyiy-le uluslararası komploya karşı her alanda

çok etkili bir mücadele ortaya çıkartabilecek, demokratik çözüm yönünde ileri düzeyde mesafeler kat edecek bir gelişme düzeyini yaratacağı kesindir. Konferansla gerçekleşen plan, karar ve örgütsel düzeyin asgari düzeyde pratikleştirilmesi bile en kısa zamanda Ulusal demokratik hareketimizi güçlü bir birlikteliğe kavuşturacak, barış ve demokratik çözüm sürecini yenilmez, zaferin eşliğine ulaştıran bir noktaya getirecektir. İdeolojik çerçevesi, düşünsel derinliği, hedefler kapsamı, yine kararlılık düzeyi kesinlikle bunu sağlayacak çerçevededir. Bunların hepsi düşüncede bir planlama ve karar düzeyidir. Henüz kağıt üzerinde insanlarımızın beyninde yaratılmış bir şekillenmedir, pratikleşmiş gerçekler değildir. Pratikleştirmek için başarılı bir halk mücadelesi ve örgütlülüğünü yaratmayı, muazzam bir aydınlanmayı ve düşünsel donanım sağlamayı gerektirmektedir.

Çalışma tarzımızı koparıcı ve sonuç alıcı kılmak zorundayız

Parti Önderliğimizin son savunması çerçevesinde derinleşmiş düşünsel düzeyimizin, VI. Ulusal Konferans'ta ortaya çıkan kapsamlı plan ve karar düzeyimizin aynı etkinliklerle pratiğe geçirilmesi, mücadeleye ve örgüte dönüştürülerek yaşamsallaştırılması gerekmektedir. Bunlar ancak toplumsal mücadele ve yaşama dönüştürüldüğü ölçüde değer ifade eder, kalıcılaşır ve maddileşirler. Bu duruma getirilmezlerse büyük tasarılar, çok iyi niyetli talepler, istemler olarak kalmaktan kurtulamazlar. Düşünce düzeyimiz ne kadar derinlikli olursa olsun, karar ve plan düzeyinde uygulanıp pratiğe geçirilmedikçe bir değer ifade etmez. Onların gücüllüğünü bizi pratiğe güçlü bir biçimde yönelmeye sevk ettiği gibi, aynı düzeyde etkinlik ve pratik yapmayı zorunlu kılmaktadır. Bu bakımdan partimizin ortaya çıkardığı düşünce ve karar düzeyi bizi aynı oranda pratikleşmeye sevk etmekte, böyle bir pratik geliştirmekle yükümlü ve görevli kılmaktadır. Bu pratiği başarıyla yürütmek bir insan olarak bizim için olmazsa olmaz kabilinden bir öneme sahiptir. Mevcut düşünce ve karar düzeyini aynı etkinlikle pratiğe geçirmek görev ve sorumluluğuyla yüz yüzeyiz. Bunları pratiğe geçirdiğimiz ölçüde yaptığımız çalışmaların değer ifade edeceğinin bilincindeyiz. Pratiğe geçirmek başka türlü çalışmaları gerektirmektedir. Pratiğin dili başkadır. Düşünsel netlik ve kararlaşıma ne kadar güçlü olursa olsun, bu sadece nelerin yapılacağını ve nasıl yapılacağını bize gösteriyor. Ondandır öteye, bunların pratikleştirilmesi, günün gününe bir çalışmayla yaşamsallaştırılması ayrı bir olgudur. Bu anlamda pratik alan aynı bir alandır. Pratik çalışmanın kendisine haz özellikleri vardır. Bunları bilmek, bunları dikkate almak, bu anlamda pratiğe doğru ve yeterli bir biçimde hükmetmek gereklidir. Kesinlikle başarılı sonuçlar alabilmek, yaratılan düşünce, ortaya çıkarılan karar ve plan düzeyini aynı ölçüde başarıyla pratikleştirebilmek, onun pratik tarzını, temposunu ve hızını mutlaka yakalamayı gerektirir. Parti Önderliğimiz, her zaman güçlü çözümlemeler yapmaya büyük değer verdi. Yine kapsamlı hedefler, programlar ortaya çıkarmayı önemsendi. **"Hedefi büyük olanların çabası da büyük olur"** şiarıyla partimizin önüne her zaman büyük görevler koydu. Şimdi de hem geçen dönem savunması hem de AİHM sürecine ilişkin savunması ile parti ve halkımızın önüne yüzlerce yıllık çalışmayı, mücadeleyi alacak, kapsamlı ve güncel olarak yapılacak önemli siyasi görevleri koymuştur. Gerçek anlamda altı aylık bir mücadelenin Kürt sorununu çözüme götüreceği gibi, Türkiye'nin demokratik değişimini de gerçekleştireceğini açık olarak belirlemiş ve pratiğe böyle ruh ve anlayışla yönelmemiz gerektiğini bize göstermiştir. VI. Ulusal Konferansımızın ortaya çıkardığı yüksek karar düzeyini etkili ve başarılı bir biçimde pratiğe geçirecek bir militan tarza, tempoya, üsluba bütün yoldaşlarımızın ulaşması ve bunu pratikte etkin bir biçimde temsil etmesi gerekir. Bu, başarıyı yakalamanın zorunlu bir koşuludur. Her şeyden

önce pratiğin tarzını iyi tutturmalıyız. Doğru bir yönetim tarzı, doğru bir çalışma tarzı, doğru bir yaşam, doğru bir ilişki tarzı çalışmaları-mıza hakim olmalıdır. Doğru bir örgüt tarzı, örgütsel çalışma tarzı mutlaka gereklidir. Doğrunun ölçütü, Konferans kararlarımızın başarıyla pratikleştirilmesidir. Hangisi Konferans kararlarımızı etkili, başarılı bir biçimde hayata geçirip bizi başarılı bir pratik sahibi yapıyorsa doğru olan o tarzdır. Onun için, bizi bu süreçte başarılı kılacak tarza bütün örgüt ve örgütün militanları olarak ulaşmak zorundayız. Kendine göre bireysel tarzını ortama dayatmaktan, tarzsız, şekilsiz, ne yaptığı belli olmayan, örgütsüz ve plansız kalmaktan, kendiliğindenciliğe mahkum olmaktan kendimizi kurtarmalıyız. Pratikte görülen "ben doğuyum, haklıyım, benim tarzım iyidir, herkes benim tarzıma gelmelidir" gibi yaklaşımları kesinlikle aşmalıyız. Kendimize sevdalanmak, kendi tarzımızı benimsemek yerine, otuz yıllık mücadeleyle şekillenen Önderlik tarzını inceleyip esas almalıyız. Önderlik tarzına ulaşmaya çalışan kolektif tarz içerisinde erimeyi, onunla bütünleşmeyi sağlayarak, bireysel gücümüzü böyle bir parti kolektivizmine katarak, onu tarz olarak güçlendirip etkili kılmalıyız. Her alanda güçlü bir tarz düzeltmesiyle birlikte, tarz bütünlüğü yaratmaya ve tarzımızı oldukça etkili, sonuç alıcı ve koparıcı kılmaya ihtiyacımız vardır. Yönetim tarzımızın buna göre geliştirilmesi zorunludur. Geçmiş dönemdeki yönetim yaklaşımlarımızla bu süreci götüremeyiz. Uluslararası komploya karşı mücadelede dönemin yönetim tarzını ortaya çıkartmak, benimsemek, kendimizi ona ulaştırmakla yükümlüyüz. Bu da her türlü bireyciliği aşarak parti kolektivizmine katılmayı, ortak karar alma ve doğru bir işbölümü ile uygulamayı, etkili geliştirmeyi gerektirmektedir. Her arkadaşımız "benim düşündüğüm doğru, benim yaptığım doğru" demekten vazgeçerek, birlikte sorumluluk taşıma, sorumlu olduğu birimin düşünce birliğini yaratma noktasında kendisini en ileri düzeyde bir katılım sağlayacak konuma getirmelidir. Bunun için gereken esnekliği, duyarlılığı, politik yaklaşımı gösterebilmelidir. Parti içinde birlik yaratamayan, parti kolektivizmini ortaya çıkartamayan başarılı olamaz, sonuç alamaz. Çalışma tarzımızı koparıcı ve sonuç alıcı kılmak zorundayız. Oldukça kendiliğindenci, hedeflerinde zayıf, yöntemleri etkisiz bir örgüt ve mücadeleden kendimizi kurtarak etkili hale getirebilmeliyiz.

Çalışma tarzı, çalışmaya yaklaşım önemlidir. İşe başlarken, varolan görevleri, partinin kararlarını başarıyla nasıl uygulayıp en kısa zamanda en ileri sonucu nasıl alacağını düşünmek yerine, oradaki zayıflıklar, engeller neler, gerilikler nedir, orada işler neden, nasıl olmaz noktasında işe başlayan üslubu ve yaklaşımı kesinlikle aşmalıyız. Bu anlamda en başta pratik işleyiş tarzımızı militan hale getirmeliyiz. Siyasi mücadele, serhildan en az gerilla kadar militanlık ister, Apocu ruh ister, eylemci güç ister. Halk önderliği, halk eylemciliği oldukça heyecan verici, coşkulu bir iş olduğu gibi, en az gerilla eylemciliği kadar disiplin, tutarlılık, bilinç derinliği ve doğru yaklaşımı gerektirir. Hatta ondan daha da fazla bir duyarlılığı ve katılımlı zorunlu kılar. Konferansımızın ortaya çıkardığı görevleri başarıyla yerine getirecek bir düzeye ulaşmak için yaşam ve ilişki tarzımızın buna uygun hale getirilmesinin zorunluluğu ortaya çıkmıştır. Parti yaşamını düzeltmek, partinin kolektif yaşamı içerisinde erimek, ona zenginlik katmak, yaşamı oldukça ahenkli, coşkulu hale getirmek her militanın temel yaklaşımı olmalıdır. Kendine doğru çeken, bireyciliğini konuşturan, yaşamı parça parça eden, onu çeşitli biçimlerde igokeleyerek, çeşitli rahatsızlıklarla, sıkıntılarla parti ortamını zedeleyip, yoldaşlar için yaşamı çekilmez hale getiren tutumlardan herkes uzaklaşmalıdır. Bu tip tutumların en aza indirilmesi, hatta en küçük izlerine karşı mücadele edilmesi önemlidir. Böyle oldu mu, parti içi ahenk ileri düzeye çıkar, yoldaşlar arası ilişki ve dayanışma güçlü ve yeterli hale gelir. Netleşmiş, ahenkli, iyi işleyen, temiz bir düzeye gelen kadro, parti kararlarını harekete geçirmede kendini çok güçlü kılar.

Devamı 34'te

PKK Başkanlık Konseyi Üyesi Murat Karayılan yoldaş ile VI. Ulusal Konferans'a ilişkin yapılan röportaj

III. BARIŞ HAMLESİ ÇÖZÜM VE KURTULUŞ HAMLESİDİR

Serxwebûn: PKK VI. Ulusal Konferansı'nı gerçekleştirdi. Neden bu süreçte böyle bir konferansa ihtiyaç duyuldu? Genelde dünya, özelde Ortadoğu'da yaşanan gelişmeler göz önünde bulundurulduğunda böyle bir konferansın yapılması ihtiyacını olgunlaştıran koşullar nelerdir?

Murat Karayılan: Bilindiği gibi partimiz VII. Olağanüstü Kongresi'yle birlikte yeni bir stratejik sürece girdi. Kongre çizgisini pratikleştirmek ve uygulamaya geçirmek üzere geçen yılın ağustosunda II. Parti Meclis Toplantısı yapılmıştı. O toplantı VII. Kongre çizgisinin pratikleştirilmesinde önemli bir örgütsel işlev gördü. Yeni stratejiye göre geliştirilen örgütlenme sisteminin, çalışma tarzının ve yeni stratejinin temel taktiği etrafında geliştirilecek olan bütün ulusal demokratik çalışmaların planlanması, pratiğe geçirilmesi açısından o toplantı önemli bir rol oynamıştı. 2000'e girişle birlikte yeni stratejik mücadele çizgisi doğrultusunda belli bir örgütsel yapılanma ve mevzilenme düzeyi gelişti. Bu örgütsel yapılanmanın derinleştirilmesi, artık kesinleşmiş hatlarıyla sistemleştirilmesi ve bütün kadro yapısının yeni dönem çizgisini özümseyerek kendisinde gerçekleştirdiği veya gerçekleştireceği değişim dönüşümle birlikte yeni dönem stratejisinin birer kadrosu, birer uygulayıcısı olabilmeye yönelik olarak partimiz bu yıl konferanslar dizisini geliştirdi. Öncelikle tabandan çeşitli alanlarda alan konferansları gerçekleşti. Haziranla birlikte başta siyasal faaliyetlerimizin esas olarak merkezileştiği çalışma sahası olan **Halk Hareketi, Halk Savunma Güçleri, Kadın Özgürlük Hareketi, Basın-yayın ve Demokratik Kültür Hareketi** çalışmaları kendi konferanslarını gerçekleştirdi. Gerçekleşen VI. Ulusal Konferansımız bütün bu tabandan gelen toplantı ve konferansların bir toplamı ve onların zirvesi olarak gerçekleşmiş oluyor. Bununla amaçlanan, çizgide derinleşmeyi sağlayarak dönem mücadele taktiğine bir ivme kazandırmaktır. Bu anlamda dönem mücadele stratejisi doğrultusunda ideolojik, örgütsel ve taktiksel açıdan bir hamle yapmaya yönelik olarak bu konferansımız gerçekleşti.

Öte yandan mücadelemiz üç yıldan bu yana siyasal mücadele çizgisinde gelişmektedir. 1 Eylül 1998'le birlikte başlayan ve o tarihten bu yana sürdürülen mücadele sürecinde belli bir gelişmeyi, ilerlemeyi katettiğimizi kendi açımızdan görüyoruz. Ama tabii bir dünyada, bir ülkede yaşıyoruz ve mücadelemizin ulusal, bölgesel ve uluslararası boyutları var. Üç yıldan bu yana geliştirdiğimiz siyasal mücadele, Kürdistan zemininde olumlu tepki bulurken ve bu temelde bir gelişmeyi yaşarken, bu mücadele sürecinin karşılaştığı dış engeller, tepkiler doğrudan mücadeleyi etkileyen temel hususlardı. Bütün bunlar konferansın çözümlemesi gereken hususlar olarak bir temel teşkil etti.

**İnkarcı politikalar sürdükçe
Kürt sorunu çözülemez**

Dünyada son on yıldan bu yana gelişen ve artarak devam eden bir değişim dönüşüm atmosferi söz konusu. Herkesin başta tahmin ettiği gibi bu değişim dönüşüm sürecinin gelişmeyeceği, biraz da kendi ger-

“VI. Ulusal Konferansımız tabandan gelen toplantı ve konferansların bir toplamı ve onların zirvesi olarak gerçekleşmiş bulunuyor. Bununla amaçlanan, çizgide derinleşmeyi sağlayarak dönem mücadele taktiğine bir ivme kazandırmaktır. Bu anlamda dönem mücadele stratejisi doğrultusunda ideolojik, örgütsel ve taktiksel açıdan bir hamle yapmaya yönelik olarak bu konferansımız gerçekleşti.”

çeğine ve dünyada küresel açıdan yaşanan sorunlara denk düşer biçimde bir süreci izleyeceği görüldü. Başlangıçta birçok çevrede özellikle ABD öncülüğünde geliştirilen yeni dünya düzeni çerçevesinde gelişmelerin olacağı tahmin edilirken, gelişmenin, değişim ve dönüşümün, çözüm bekleyen sorunların o çerçevede gelişmeyeceği, kendi özgün koşullarına uygun biçimde bir değişim dönüşümün yaşanmakta olduğu ve yaşanacağı daha net bir biçimde ortaya çıkmış oldu. Bu temelde hem dünya geneline hem de Ortadoğu bölgesine yönelik ABD öncülüğünde gelişen yeni dünya sistemi çizgisinin tıkandığı, kendisiyle birlikte çözümden ziyade çözüm-süzlüğü de getirdiği görülmüş oldu. Bizzat bu çizgiyi yürütenler tarafından da bu görüldüğünden ötürü ABD'de bir yönetim değişikliği gerçekleşti. Aynı paralelde dağılan, çözülen reel sosyalizmin enkazı üzerinde kendisini yeniden inşa etmeye çalışan Rusya'da da yönetim değişikliği gerçekleşti. Bazı ülkelerde (ABD, Rusya, İsrail vb.) yaşanan yönetim değişimleriyle birlikte şu gerçek daha iyi açığa çıktı: Beklenildiği gibi sorunların hemen çözülemeyeceği, özellikle de batı dünyası tarafından geliştirilen demokrasi, özgürlük, hukukun özgünlüğü, adalet, insan hakları gibi sloganların çoğunlukla ikiyeüzlice kullanıldığı, bunların doğru bir biçimde pratiğe yansıtılmadığı, dolayısıyla sorunların çözümünde bu anlayışın bir çözüm gücü olamadığı, barış, demokrasi ve özgürlük gibi temel değerlerin yeni dönemde yükselen değerler olmakla birlikte, dünyanın çeşitli alanlarında biriken ve çözülemeyen sorunların çatışmalı, çelişkili bir konumu da yaşayacağı daha iyi açığa çıktı.

Bütün bu gelişmelerin kendisini en çok pratikleştirdiği ve yansıttığı alan Ortadoğu'dur. Ortadoğu'da Filistin ve Kürdistan

sorunları başat sorunlar olarak orta yerde durmaktadır. Her iki sorun bugün Ortadoğu bölgesinde çözümü bekleyen, çözüm-süzlüğü yaşayan, dolayısıyla bölgedeki birçok çekimeli, çatışmalı durumun ana kaynağını teşkil eden sorunlar durumundadırlar. İsrail'in iradesizleştirici, tahakkümcü siyasetiyle Türkiye'nin inkarcı politikası değişmedikçe, bu iki temel sorun bölgede sorunların ana kaynağı olmaya devam edecektir. Çözüme ulaşamayacaklardır. Biz yeni dönem siyasetini ve stratejisini sorunların çözümü doğrultusunda geliştiriyoruz. Ortadoğu bölgesinde barıştan ziyade gerginlik ve çatışmalar hala devam ediyor. Ortadoğu, başta Filistin ve Kürdistan olmak üzere gerginliğin ve belirsizliğin hakim olduğu temel alandır. Bizim bu konudaki çözüm perspektifimiz yeni dönemde yaşanan sorunlara bir cevaptır. Kürdistan somutunda ve bölge genelinde yeni dönem stratejimizi uygulama aşamasında yaşadığımız sorunlar ve bu sorunların temel kaynakları, Kürdistan'da geliştirilen Ulusal demokratik mücadele, özgürlük mücadelesi, barış ve demokrasi söylemi temeline derinleşen halk hareketliliğinin Türkiye'de ve bölgede yarattığı etkiler ve tepkiler böyle bir değerlendirmeyi, durumu yeniden gözden geçirmeyi gerekli kılıyordu. Bu açıdan da böylesine zirvesel bir toplantıya ihtiyaç hissediliyordu. VI. Ulusal Konferans, bütün bu durumların kapsamlı değerlendirildiği bir toplantı oldu.

Toplantı gündemine yetişen Parti Önderliğimizin AİHM davasına ilişkin hazırladığı savunma; çok kapsamlı bir biçimde hem günümüz insanlığının ve Ortadoğu bölgesinin yaşadığı temel sorunları, hem de Kürdistan probleminin ana halkalarını, çözüm tarzını çok detaylı tarihsel gerçeklikten hareketle bilimsel bir değerlendirmeye ve çö-

zümlemeye tabi tutuyordu. Bu da konferans gündeminin birinci maddesiydi. Dolayısıyla hem Kürdistan hem Türkiye hem de genelde Ortadoğu'da yaşanan temel sorunlara çözüm gücü ve motor gücü olabilmek bakımından toplantımızın ulaştığı önemli sonuçlar ve yakaladığı ciddi bir derinlik düzeyi söz konusudur. Hem üç yıldan bu yana ortaya çıkan sonuçlar hem de Parti Önderliğimizin bu denli kapsamlı, bilimsel ve derinlikli perspektifleri temeline yeni dönemde özellikle de 2001 Ağustos'u'ndan itibaren Kürdistan ve bir bütün olarak Ortadoğu'da sorunların çözümü bakımından daha berraklaşmış, şeffaflaşmış bir anlayış ve düşünce sistematiğiyle dönem çizgisi üzerinde derinleşerek; daha yetkinleşmiş, dönemi ve çağı kavrayan, buna uygun bir formasyonla mücadele edebilecek bir militan düzeyin açığa çıkarılması bakımından toplantımızın yakaladığı ciddi bir derinlik ve önemli sonuçlar olduğuna inanıyoruz.

**III. Hamle çözüm
ve kurtuluş hamlesidir**

– Bu konferansla gündeme gelen III. Barış Hamlesi'yle hedeflenen nedir?

– II. Barış Hamlesi henüz devam ediyor. Bu konferans bu barış hamlesini kapsamlılaştırarak, derinleştirerek ve özellikle de Kürdistan somutuna taşıyarak başarıya götürme yönünde karar ve planlama düzeyine ulaştı. Şimdi üçüncü döneme giriyoruz. Fakat üçüncü dönemi şu açıdan anlamak gerekiyor: Kürdistan ulusal demokratik mücadelesi '70'lerden '84'e kadar bir hamle yaptı. Bu hamlede partileşmeyi gerçekleştirdi. Biz buna **I. Hamle Süreci** diyoruz. Bu hamleyle bir kadro bi-

rikimi, ideolojik-politik doğrultu, bu doğrultunun sistemleştirilmesi ve bu ideolojik politik doğrultuda mücadeleyi her anlamda yürütebilecek belli bir kadro düzeyini şekillendirmesiyle **15 Ağustos Atılımı**'na ulaşılmıştır. Böyle bir değerlendirme yaklaşımı yanlış olmaz. **II. Hamle** bir diriliş mücadelesidir, diriliş hamlesidir. Kürdistan'da 15 Ağustos'la birlikte geliştirilen silahlı mücadele temeline Kürt toplumunda yaşanan köklü değişim, düşüncede yaşanan köklü dönüşüm ve sosyal devrim ile toplumsal açıdan demokratikleşme sürecine gelip dayanıldı.

15 Ağustos Atılımı, Kürt toplumunu ölüm döşeginden kaldırıp çözüm sürecine taşıdı. Bu bir diriliş ve canlanma sürecidir. Çağ dışına itilmiş bir toplumun on beş yıl gibi kısa bir sürede yaşadığı sert bir direnişle birkaç yüzyıllık geriliği, geri bırakılmışlığı bu süreçte katetme direnişidir. Daha çağdaş bir bakış açısıyla dünyaya bakabilen, dolayısıyla çağın temel değer yargıları olan özgürlük, demokrasi gibi temel değerlerle yoğrulmuş ve bu doğrultuda mücadele edebilen bir halk gerçekliğini ortaya çıkardı. Şimdi III. Hamle bu toplantıyla başlıyor. III. Hamle, çözüm ve kurtuluş hamlesidir. Aslında VII. Kongre ile başladı denilebilir, ama özellikle Parti Önderliğimizin İmralı savunmaları, ardından VII. Kongre kararları; bu kararların her anlamda uygulanabilecek kadrosal yapıyı, düşünce sistemini, esprisini kesinleştirilmiş bir biçimde yakalamaya yönelik olarak VI. Ulusal Konferans, yeni dönemin pratiksel başlangıcını, hamlesini başlatma açısından bir dönüm noktası sayılabilir. VI. Ulusal Konferans, III. Hamle'yi resmen pratikleştirme anlamında başlatan bir toplantı mahiyetindedir.

VII. Kongre'den sonra parti yapımız içerisinde önemli sorunlar ortaya çıktı. Kongre öncesinde varolan ve uluslararası komplo çerçevesinde, onun değişik bir yansıması veya etkilemesi sonucu olarak kendisini değişik biçimlerde partiye dayatan birtakım eğilimlerin, eğilim sahiplerinin VII. Kongre'de amaçlarına ulaşamayıp kongre sonrasında ortamı bulandırmaya ve partinin yeni dönem çizgisini pratikleştirme önünde engel olmaya yönelik yoğun tasfiyecî çabaları söz konusuydu. Bu tasfiyecî çabaların ortamı bulanıklaştırdığı, dolayısıyla yapımız içerisinde önemli bir dalgalanmanın yaşandığı 2000 Mayıs'ına kadarki süreçte VII. Kongre çizgisini uygulama değil de, daha çok o çizgiyi savunan ile o çizgiye karşı mücadele eden güçlerin mücadelesi söz konusudur. Mayıstan itibaren parti çizgisinin kendisini daha da toparlayarak daha etkili bir biçimde iç mücadeleyi demokratik yöntemlerle sürdürmesi temeline **II. Parti Meclis Toplantısı** gerçekleşti. Bu anlamda II. Parti Meclis Toplantısı herkesi çizgiye davet etti. Böyle bir rol oynadı. Çizgi budur dedi, doğrultuyu belirledi. II. Parti Meclis Toplantısı yeni dönem stratejisinin doğrultusunu hakim bir biçimde, hiçbir gücün ve kimsenin muğlaklaştıramayacağı bir netlikle belirledi. VI. Ulusal Konferans belirlemekle kalmıyor, kadroyu bu çizgide derinleştiriyor. Çizgiyi kadrosal açıdan içselleştirerek, çizginin kadrosunu yaratmaya yönelik olarak doğrultuyu belirliyor. VI. Ulusal Konferans, mücadelemizdeki III. Hamle sürecinin hem programını detaylandırma hem planını gerçekleştirme hem de kadrosunu netleştirerek oluşturma zirvesi olması bakımından üçüncü bir dönemin başlangıcı olarak kabul edilebilir.

– Sizce III. Hamleyi gerçekleştirme boyutunda ne gibi zorlanmalar ortaya çıkabilir? Bu konularda PKK nasıl bir çözüm perspektifine sahip?

– Konferans, mücadelemizin yaşadığı iç dış bütün sorunları değerlendirmeye ve çözümlmeye tabi tuttu. Yeni dönem mücadele stratejisinin pratikleştirilmesi anlamında dıştan kaynaklanan çeşitli engeller kuşkusuz ki vardır. Ama biz PKK olarak hiçbir zaman dış engelleri gerçek anlamdaki engeller olarak görmemiştir. Çünkü PKK devrimciliği engelleri aşan, engellere çözüm gücü olabilen, engel tanımaz devrimciliğidir. O açıdan mücadelemize dıştan dayatılan engelleri kuşkusuz ki değerlendiririz, onları tespit ederiz. Bunları nasıl aşabiliriz, o engeller karşısında nasıl çözüm gücü olabiliriz konusunda plan, program, tarz ve taktik belirleyerek dönemsel mücadeleleri geliştirmeyi esas alırız. Bu anlamda dıştan kaynaklanan engelleri burada saymayacağım. Çünkü bizim açımızdan onlar engel, ama aşılması gereken engellerdir. Devrimciler olarak bunları aşmakla mükellefiz ve zaten mücadele etmekle görevli olduğumuz hususlardır. Bir devrimci hiçbir zaman dış koşulları kendisi için engel göremez. Engel daha çok kendi kişiliğimizden kaynaklanıyor. Bir devrimci hareket için iç sorunlar, iç yetmezlikler en temel engellerdir. PKK felsefesi bunu böyle yorumlar, pratikte böyle uygular ve bu biçimde çözümlenmeye kavuşturur.

Şimdi temel hususlarda önemli bir mesafe katedilmiştir. Geçmişte özellikle uluslararası komplonun amaçladığı ve beklediği, PKK'nin, Önderliğin esaretinden sonra yönetim ve birlik olamayacağı, eski gücünü koruyamayacağı şeklindeki yaklaşımlar artık geride kaldı. Onlar doğru çıkmadı. Bu yaklaşımlar o güçlerin PKK'yi yeterince ve derinlikli bir biçimde inceleyemediklerinden dolayı varmış oldukları kanaatlerdir. PKK ve PKK Önderliği'ni daha derinlikli inceleyen, onu gerçeği ile birlikte anlayan herhangi bir güç böylesi kanaatlere varamazdı. Dışımızdaki güçler, özellikle komplocu güçler bu konuda kaba bir yaklaşım ve ciddi bir yanlıgıyı yaşamış oldular. Çünkü PKK Önderliği bir kadro hareketi yaratmıştır. Ve bu kadro hareketinde her şeyden önce derin ideolojik, felsefi gerçeğe dayalı bir bütünlük söz konusudur. Yine bir yönetsel, siyasal, pratik deney tecrübe, beceri ve birikim vardır. Dolayısıyla bu anlamda yaşanan sorunlar PKK'de aşılmıştır. PKK'nin bugünkü düzeyiyle, örgütsel yapısıyla, yönetim performansıyla üstten alta doğru ciddi bir yapılanmaya, sarsılmaz bir örgütsel gerçeğe sahip olduğu açık bir gerçektir. Geçen süreç de bunu gösterdi. Her ne kadar tasfiyecî eğilimler ortaya çıktı, dalgalanmalar yaşandıysa da, hem örgütsel yapısı hem yönetsel gerçeği kendisini ayakta tutabildi ve bundan da ders alarak daha hakim olur hale geldi. Bu anlamdaki sorunlar bugün PKK'de aşılmıştır. Fakat mücadelenin daha da geliştirilmesi, mücadele sorunlarına çözüm gücü olunabilmesi açısından yaşanan kadrosal sorunlar vardır. Temel engel budur.

“VII. Kongre zaten stratejik değişim kongresidir. VI. Ulusal Konferans VII. Kongre'yi bütünüyle tamamlayan ve VII. Kongre'nin ulusal toplumsal örgütlenme projesini planlayan bir toplantı oldu. Bu bakımdan da mücadele tarihimizde ilk kez bu denli kapsamlı bir örgütlenme projesi ve planlamasına ulaşmış bulunuyoruz. Bunlar toplumun her alanında örgütlenme çalışmalarıdır.”

Yeni dönem siyasal mücadele dönemidir

PKK hareketi hem Kürdistan'ın dört bir tarafından hem Kürdistan dışında Kürt toplumunun yaşadığı bütün temel alanlarda kapsamlı bir çalışma düzeyine ulaşan, ulusal çapta bir örgütlenmeyi geliştirebilen bir harekettir. Bu anlamda tabii ki sorunları vardır. Ama önemli olan bu sorunlara cevap olabilecek yetkin kadroların güçlü yaklaşımlarıdır. Bu konuda önemli gerilikler yaşanmıştır. Temelde kadronun yeni dönem performansına ve çizgisine uygun çalışma tarzını, düzeyini yakalayamama sorunu vardır. Bu konuda dev gibi mücadelenin yaşanan sorunlarına yeterince cevap olamama, dolayısıyla çoğunlukla altında kalma, boğulma, üstesinden gelememe gibi sorunlar ciddi anlamda ve mücadelenin birçok sahasında kendisini dayatmış bulunmaktadır. Konferansımız bu sorunları da detaylıca tartışmıştır.

Özellikle yeni dönem bir siyasal mücadele dönemidir. Ve siyasal mücadelenin temel taktiği serhildandır. Serhildan hareketinin pratik formülasyonu, uygulanması, yaşama geçirilmesi ve olması gereken çekirdek örgütlenmesi bakımlarından yaşanan çok ciddi gerilikler söz konusudur. Bütün bu konularda kadronun dar yaklaşımları, yetmez tutumları, sekte, tutucu, dogmatik tarzları mücadele sürecinin daha derinleşmesi, zenginleşmesi ve bir bütünen ulusal çapta dal budak salması önünde temel engellerden birisidir. Kadronun çalışma tarzındaki yetmezlik ve geriliktir.

Mücadelemiz ulusal çapta gelişen bir mücadeledir. Bu anlamda ulusal, toplumsal yaşamın hemen her alanında örgütlenmesi gereken bir mücadele perspektifi ile sürdürülmektedir. Kadromuzun ezici bir kesimi şimdiye kadarki silahlı mücadele sürecinde tek yönlü bir şekillenmeyi yaşadı. Basın-yayın, kültür ve siyasal örgütlenme sahalarında da silahlı mücadeleye göre bir şekillenmeyi yaşadı. Şimdi kadronun çok daha kapsamlı ve çok yönlü olması, daha yüksek bir formasyonla mücadele sürecine yaklaşması gerektiği açık. Bu noktada bir süreçten diğer bir sürece geçişin yaşanan kadrosal sorunları var. Kadrosal darlığın sorunları söz konusu. Konferans bu noktada önemli bir tartışma düzeyini yakaladı, çözüm perspektifini geliştirdi ve mücadele tarihimizde ilk kez bu denli kapsamlı bir ulusal, toplumsal örgütlenme projesini planladı. Şimdiye kadarki, konferans ve kongreler de önemli planlamalar geliştirmiştir. Ancak daha çok silahlı mücadele halkası etrafında planlamalar geliştiriliyordu. Dolayısıyla dar silahlı mücadele yelpazesinde planlamaya yaklaşım söz konusuydu.

VII. Kongre zaten stratejik değişim kongresidir. VI. Ulusal Konferans VII. Kongre'yi bütünüyle tamamlayan ve VII. Kongre'nin ulusal toplumsal örgütlenme projesini planlayan bir toplantı oldu. Bu bakımdan da mücadele tarihimizde ilk kez bu denli kapsamlı bir örgütlenme projesi ve planlamasına ulaşmış bulunuyoruz. Bunlar toplumun her alanına yönelik örgütlenme çalışmalarıdır. Parti Önderliğimiz de **Üçüncü Alan** örgütlenmesi diyor. Zaten biz II. Parti Meclis Toplantısı'nda da bunu yoğun olarak tartıştık. Ama çok detaylı bir programlamaya tam ulaştıramadık. Parti Önderliğimizin yeni savunma manifestosuyla birlikte Üçüncü Alan örgütlenmesi konusunda teorik anlamda daha bir açılma, aydınlanma söz konusudur. Konferans'ta şimdiye kadar yürütülen mücadele tecrübesinden de hareketle bunu daha somut pratik planlamaya kavuşturduk. Biz buna **ulusal, toplumsal örgütlenme projesi** diyoruz. Konferans böylesine kapsamlı bir örgütlenme projesine ulaşmış bulunuyor.

Siyasal anlamda legal veya illegal parti örgütlenmesi, legal zeminlerde siyasal anlamda örgütlenme, illegal anlamda serhildan partisi biçiminde örgütlenme ile birlikte; sosyal, kültürel, ekonomik, hemen her alanda bir örgütlenme zorunluluğuyla karşı karşıyayız. Canlanmış, hareketlenmiş, diri-lişi yaşamış, kırk milyonu aşkın bir halkız; ama bunun sosyal, kültürel sorunlarını cevaplayabilecek bir devlet organizasyonu

yoktur. Bu anlamda toplumda psikolojik, ruhsal ve kültürel olarak ciddi boşluklar yaşanmaktadır. Demokratik kültür hareketinin Kürdistan'da politik veya apolitik bütün kesimlerde ihtiyaç olduğu bir gerçektir. Dolayısıyla Demokratik Kültür hareketinin böyle geniş bir yelpazede edebi, ruhsal ve kültürel açıdan Kürt toplumunun ihtiyaçlarına cevap verebilecek düzeyde örgütlenebilmesi gerekir. Ve bunu yaparken adeta bir hareket gibi örgütlenme zorunluluğu vardır. Bunun planlanması da geliştirildi.

Parti Önderliğimizin yüzyılın stratejisini yorumlarken; yeni yüzyılda dünya gündemine daha fazla girecek, temel sorunlara cevap bulmada daha fazla mücadelecî bir kesim olabilecek, özgürlükçü demokratikleşmeyi en çok isteyebilecek, eşitliğe, özgürlüğe, özgürlükçü yaklaşıma yaşadığı konumdan dolayı en çok ihtiyaç hissedenden, dolayısıyla bunun mücadelesine en yatkın olan kesim kadın cinsi olarak belirlenmiştir. Dolayısıyla bu belirttiğimiz ulusal, toplumsal örgütlenme projesinde kadının başat bir yeri vardır. Kürt toplumu bugün ezilen bir toplumdur, ama kadın iki kere ezilen bir kesimdir. Hem egemen, sömürgeci sistem hem de egemen erkek sistemi kadını daha fazla mücadelecîliğe, özgürlükçülüğe iten temel faktörler oluyor. O nedenle yeni yüzyılda dünya gündemine en başta girecek bir sorun olarak partimiz ve Önderliğimiz tarafından önceden tespit edilmiştir. Çünkü dünyanın halen köklü bir biçimde çözüm bulamadığı ve eşitsizliğin yaşadığı, erkek egemenlikli yaklaşımların ve sistemlerin hüküm sürdüğü bir gerçektir. Dolayısıyla kadın sorunu önemli bir sorun olarak dünya gündemindeki yerini canlılığını artırarak koruyacaktır.

Kürt toplumunda da bir özgürlük arayışı var. Özgürlük arayışı kadının özgürlük arayışıyla bütünlüşince, kadın Kürt ulusal demokratik mücadelesinde en temel ve en önemli dinamiklerden birisi haline gelmiş oluyor. Bu anlamda kadın örgütlenmesini, sosyalitesini öne çıkaran, yaşadığı temel sorunlarda onu çözüm gücü haline getiren, bu anlamda eğiten, örgütleyen, onu özgürlükçü kılan, özgürlük mücadelesinin birer neferi haline getiren bir kadın mücadelesi ve hareketinin planlanması söz konusudur. PJA öncülüğünde Kürdistan'da böylesine bir kadın örgütlenme hareketinin çeşitli biçimlerde legal, illegal, meşru bütün zeminlerde kendisini güç yapması, bu anlamda Kürt kadınının Kürt toplumunda en önemli bir özgürlükçü dinamik olarak öncülük yapmada önemli bir rolü ve şansı yakalama durumu vardır. Bu çerçevede kadın hareketinin örgütlenmesi ve faaliyetlerini ulusal, toplumsal bütün çalışmalarla kapsamlıca bütünlüştürme projesi konferansımız tarafından öngörülmüştür.

Aynı şey gençlik için de söz konusudur. Bütün toplumlarda toplumun en dinamik, canlı, taze ve bu kirli sınıfsal çıkarlara çok fazla bulaşmayan, dolayısıyla toplumsal çıkarları daha fazla düşünecek ve geleceği belirleyecek olan bir kesimdir. Bir toplumun geleceğini karartmak istiyorsan gençliğini düşürmen gerekiyor. Bir toplumun geleceğini aydınlatmak istiyorsan gençliğini aydınlatman gerekiyor. Bütün bu hususlar açık ve bilinen gerçekliklerdir. Bunlardan hareketle bugün özgürlük arayışında olan Kürt toplumundaki gençlik hareketinin artan bir önemi vardır. Dolayısıyla Kürdistan'da çeşitli sınıf ve tabakalardan gelen bütün gençlik kesimlerinin, kadın olsun erkek olsun kendi sosyalitesine uygun kültürel, eğitsel faaliyetini yetkinleştirmelidir. Eğitsel çalışmasını, kendi ulusal, toplumsal ve tarihsel gerçekliğine dayalı bir biçimde, ulusal gerçekliğinden kopmadan, çağla bütünlüşme düzeyini yakalamaya yönelik olarak kültürel, sporsal vb. çeşitli sahalarda hem kendisini örgütlemesi hem de kendisini geliştirme zorunluluğu vardır. Bu anlamda da hem mücadelemizde gençliğin baştan beri oynadığı rol gerçekliği var hem de günümüzde gençliğin yaşadığı sorunlar da dik-kate alınırsa partimizin gençliğe yönelik kapsamlı bir aydınlatma, geliştirme, derinleştirme, eğitime ve örgütlenme planı vardır. Sadece örgütlenme değil, toplumun geleceğini belirlemede temel bir dinamik olan gençliğin yetişme, eğitime sorunları da

mevcuttur. Bütün bu kapsamı içine alan perspektif ve espri ile yaklaşan bir örgütlenme projesi temel bir hedefdir.

Bunların yanı sıra sendikal faaliyetler, insan hakları doğrultusunda faaliyet yürüten çeşitli derneksele çalışmalar vardır. Sivil toplum kuruluşları dediğimiz çeşitli dallarda örgütlenmiş mesleki örgütlenme faaliyetleri bir bütünen yapılması gereken çalışmalar olmaktadır. Gerek kültürel, gerek siyasal faaliyet, gerek gençlik, gerek kadın, gerekse sendikal ve sivil toplum kuruluşlarının yaygınca geliştirilmesi çalışmaları bir bütünen dönemin önündeki temel hedeflerdir. Biz bunları örgütlerken, bütün bunlara yönelirken; bunlara öncülük edecek, geliştirecek olan temel taktik siyasal serhildan taktiğidir. Dolayısıyla siyasal serhildanın öncü gücü, onun çekirdek gücü, onun halk gücü, Kürt toplumunu yeni süreçte böylesine kapsamlı bir örgütlenme düzeyine ulaştıracaktır. Yoksa durup dururken bütün bu örgütlenmeler bu denli kapsamlı bir biçimde geliştirilemez. Ama halkın demokratik iradesini açığa çıkaran ve onun demokratik mücadelesini, barış ve özgürlük davasını meydana döken, onu dinamik bir güç haline getiren, onu büyük bir coşku ve heyecana dönüştüren temel mücadele taktiği olan serhildanın Kürdistan'da gerçek anlamda pratikleştirilmesiyle birlikte, Kürt toplumu böylesine kapsamlı bir ulusal, toplumsal örgütlenme düzeyine ulaşabilir.

Bu çerçevede Konferans'ın en önemli kararlarından birisi de üç aydan bu yana Avrupa'da deneme kabilinde geliştirilen kimlik bildiriminin artık sadece Avrupa'da değil, tüm Kürdistan'da, ama her parçada o parçanın özgün koşullarına uygun bir biçimde sürdürülmesi kararıdır. Kimlik bildirimi hareketinin tüm Kürdistan'da geliştirilmesi planı ve kararı yeni dönemin en çarpıcı ve en önemli eylem biçimi olacaktır. Dolayısıyla siyasi serhildan hareketi paralelinde yüz binlerin *“Ben Kürdüm, Başkan Apo'nun özgürlüğünü istiyorum, ulusal, demokratik, kültürel haklarımı istiyorum”* biçimindeki bildirimlerle hem Önderliğine hem de ulusal gerçekliğine sahip çıkma eylemliği, dönemin en temel eylem biçimi olarak gündemimizde bulunmaktadır. Bu kimlik bildiriminin ulusal düzeyde gerçekleşmesiyle esas olarak II. Barış Hamlesi'nin sonuca ve başarıya doğru gidebileceğine inanıyoruz.

II. Barış Hamlesi'nin derinleştirilmesi, kapsamlılaştırılması ve onun başarıya doğru götürülmesi süreci bu biçimde boyutlanacaktır. Kimlik bildiriminin temelde Kuzey Kürdistan olmak üzere ulusal düzeyde gündemleştirilmesi ve geliştirilmesiyle, II. Barış Hamlesi mevcut süreci derinleştirecek ve çözüme doğru varolan koşulları zorlayacaktır. Biz çözüm arayışındayız. Bizim için orta yerde çözümü bekleyen ciddi bir ulusal sorun söz konusudur. Bu sorun sadece bir ulusu değil, etrafındaki diğer bütün ulusları etkiler haldedir. Bölge çapında bir sorun halindedir. Dolayısıyla biz Kürt sorununun çözümünü ve bölge genelinde bir demokratikleşme, çağdaş demokratik uygarlık anlayışının gelişmesi temelinde bölge sorunlarının köklü çözüme kavuşmasının, bölge halklarının ortak demokratik cumhuriyetinin oluşturulmasının temelini yaratmış olacağız. Ancak bölgede bir çıban başı gibi duran bu temel sorunun çözümünü temelinde çağdaş demokratik uygarlık anlayışını söz konusu edebiliriz. Yoksa halkların birbirini ezdiği, birbirini küçümsediği, yine şovenist yaklaşımların olduğu, dar ilkel milliyetçi, ayrılıkçı, inkarcı tutumların karşılıklı olarak varolduğu; inkar, imha ve buna karşı isyan gibi geçmiş yüzyılın anlayışlarının kalıntıların varolduğu ve hatta sadece kalıntı değil, etkili olduğu bir alanda çağdaş demokratik uygarlıktan bahsedemezsiniz. Çağdaş demokratik uygarlık anlayışı ve stratejisi doğrultusunda bölgede halkların birliği, kardeşliği, bütünlüğü ve demokratik yaşam biçiminin yaratılması için öncelikle bu geri çağdışı anlayışların aşılması gerekiyor.

Bunun için de öncelikle bu soruna kaynaklık eden Kürt sorununun çözümü şarttır. Çözüme yönelik de kimlik bildirimi ve onun etrafında gelişecek olan siyasal mücadele, siyasal hareketlenme, demokratik iradenin

“PKK Önderliği bir kadro hareketi yaratmıştır. Bu kadro hareketinin her şeyden önce derin ideolojik, felsefi gerçeğe dayalı bir bütünlüğü söz konusudur. PKK'nin bugünkü düzeyiyle, örgütsel yapısıyla, yönetim performansı ile üstten alta doğru ciddi bir yapılanmaya, sarsılmaz bir örgütsel gerçeğe sahip olduğu açık bir gerçektir. Geçen süreç de bunu göstermiştir.”

açığa vurulması, bu anlamda barış ve demokratik çözüm isteğinin zirvelendirilerek ifadelendirilmesi, bunun hem eylemsel bakımdan kimlik bildirimi ile hem de tavır ve tutum bakımından ifade edilmesi oldukça anlamlı olacaktır. Biz *“çözüm hemen şimdi”* diyoruz. *“Ya özgürlük, ya serhildan”* sloganı etrafında Kürt halkının serhildan hamlesini başlatmayı ve bunu Kürt sorununun çözümüne doğru götürmeyi hedefliyoruz. 1 Eylül ile başlayacak olan hareketlenmenin Newroz ile tırmandırılması ve bu sürecin böylelikle boyutlanarak çözümün olmazsa olmaz kabilinde dayatılması önemli tarihsel bir süreci ifade eder. Eğer bu süreç bütün yoğunluğuyla, kapsamlılığıyla, derinliğiyle işlenmez, yüzeysel geçirilir ise, tarihsel bir sürecin önu tıkatılmış ve belki de heba edilmiş olurur.

Konferansımızın başlattığı yeni süreç gerçek anlamıyla budur. Serhildan hareketinin hamlesel bir çıkışı yapması ve bu anlamda ulusal kimlik bildirimi etrafında ulusal çapta bir siyasal serhildan hareketinin geliştirilerek çözümü olmazsa olmaz kabilinde egemen güçlere dayatması gerçeğiyle esas amacına yaklaşmayı hedefleyecektir.

Öz savunma çizgisi yaratılan siyasal zemini korumadır

– Konferansta öz savunma çizgisi nasıl tartışıldı? Öz savunma çizgisinin siyasal anlamı nedir?

– Bu konu **HPG I. Konferansı**'nda çok genişçe tartışılmıştı. VI. Ulusal Konferansımızın gündemine bu konu karar tasarılarıyla getirildi. Öz savunma hem Ortadoğu gerçeğinde hem de özellikle halen inkar siyasetinin egemen olduğu Kürdistan'da vazgeçilmez bir husustur. Gönül isterdi ki, halklar öz savunmaya ihtiyaç duymadan kendi demokratik iradelerini ifade edebille imkanlarını kalayabilecek bir zemin bulabilselerdi. Ne yazık ki Ortadoğu'da her ne kadar günümüzde demokratik barış mücadelesi ön plana çıkmışsa da, çeşitli şovenist, ırkçı, inkarcı, dar ve ayrılıkçı yaklaşımlar hala varlığını korumaktadır. Emperyalist ve egemen tutumlar henüz giderilmiş değildir. Önemli oranda tutucu özü itibarıyla geçmiş yüzyıla ait olan geri anlayış ve tutumlarla demokratik özgürlükçü tutumun çarpışması, mücadelesi söz konusudur. Türkiye'de de, bölgenin diğer ülkelerinde de bu mücadele vardır. Dolayısıyla barış ve demokratik mücadelenin yanı sıra hemen herkes biraz da kendini savunmaya yönelik olarak örgütlenmek durumundadır. Özellikle Kürdistan'da inkar siyaseti böyle bir gerçeği zorunlu kılyor.

Kürdistan'da gerilla mücadelesi ile yaratılan bir siyasal mücadele zemini vardır. Halkımız bugün yaratılan bu siyasal mücadele zeminine dayanarak barış, demokrasi ve çözüm mücadelesini her bakımdan kapsamlılaştırarak sürdürmek durumundadır. Ancak bu siyasal mücadele zeminini tehdit eden, inkarcı ve imhacı oligarşik anlayışların etkinliğini de biliyoruz. Dolayısıyla halkımız bir taraftan demokratik mücadeleyi geniş bir yelpazede derinleştirip, çeşitli biçimlerde, çeşitli alanlarda kendisini örgütleyip mücadelesini sürdürürken, bütün bu mücadele zeminini koruyan, onu kollayan ve demokratik barış mücadelesinin güvenli bir biçimde sürdürülmesine imkan sunan bir kuv-

vetin savunmasına ihtiyaç vardır. Bu kuvvet Halk Savunma Kuvvetleri'dir. Halk Savunma Kuvvetleri öncelikle Ulusal demokratik mücadelemizin kazanımlarını korumakla mükelleftir. Bu kazanımların başında Parti Önderliğimiz geliyor. Parti Önderliğimiz esaret altındadır, öz güvenliği her an tehdit altına girebilecek bir vaziyettedir. Halk savunma güçlerimizin ilk olarak bu ulusal değeri, yani Önderliği koruma görevi vardır. Diğer siyasi mücadele zemininin korunması ve bu zeminin güçlendirilmesidir.

Ayrıca halkımız Ulusal demokratik mücadelesini yasal ve meşru yöntemlerle sürdürürken, oligarşik rejim yapılanması içerisindeki rantçı ve çeteci eğilimlerin faili meçhul cinayetleri işleme durumu zaman zaman söz konusu olmaktadır. Halkımızın bu anlamda demokratik mücadele yaşamını tehdit altına alan odaklar söz konusudur. Bütün bu olası tehlikelere karşı gerilla gücümüz bir savunma çizgisini geliştirmek durumundadır. Biz buna öz savunma çizgisi diyoruz. Öz savunma çizgisi Önderliğimizin ve Ulusal demokratik mücadelenin yarattığı siyasi zemini korumadır. Bunları koruma, geliştirme ve özellikle siyasi mücadele zeminini olgunlaştırmadır. Dönemin temel taktiği serhildan taktiğidir. Mücadele stratejisi siyasi mücadeledir. Siyasi mücadeleda siyasi serhildan temel taktiktir, ama Kürdistan koşullarında serhildan gerillasız olamaz. Gerillanın koruması, caydırıcılığı olmadan bu kadar rantçı, çeteci eğilimlerin halen etkili olduğu bir ortamda siyasi serhildan zemininin korunması mümkün olamaz. Dolayısıyla biz serhildanı temel taktik olarak belirlerken, serhildanın yanı sıra gerillayı da bu taktiğin bir parçası olarak öngörmekteyiz.

Bu çerçevede öz savunma çizgisini hem HPG Konferansı hem de Ulusal Konferans'la birlikte netleştirmiş ve onu somut bir perspektife kavuşturmuş, ulusal düzeyde kararlaştırmış bulunuyoruz. Gerillamız bu anlamda siyasi mücadelenin güvenliği, onun gelişip başarıya doğru gitmesinde önemli bir savunma görevini, güvence rolünü oynayacaktır. Parti Önderliğimizin de belirttiği gibi, *"bütün dünyayı yenecek gücümüz olsa da saldırmayacağız, bütün dünya üzerimize gelse de öz savunmamızı yapacağız."* Savunma meşru bir haktır, bütün canlılar için geçerli olan bir durumdur. Her canlının mutlaka kendini savunma organları, yöntemleri vardır. Savunma hakkı kutsal bir haktır. Bugün inkarcı ve imhacı politikarlardan ötürü Kürt halkı da kendisini savunma durumunda kalıyorsa bu kutsal bir haktır. Bu hakkı Kürt halkının elinden hiç kimse alamaz. Kürt halkı çok açık bir biçimde siyasi bir çözümü öngörüyor, siyasi mücadeleyi esas alıyor. Ama kendisine, değerlerine, Önderliğine yönelik saldırılar geliştiğinde ise kendini savunma hakkına sahip-

tir. Kendini bu tür saldırılara karşı savunacaktır. Bunun için siyasi mücadele bütün kapsamıyla geliştirilip derinleştirilirken, aynı zamanda Halk Savunma Güçleri de gücünü koruyacak ve kendisini savunabilecek bir kapasitede örgütlenmesini geliştirecektir. Bunun böyle olması, siyasi mücadelenin hem garantisi hem ön açıcısı hem de onu esas olarak başarıya götürecek olan temel örgütlenme olmasından dolayıdır. Biz özü itibarıyla öz savunmayı bu çerçevelerde tartıştık. Gerillamız saldırı değil savunma gücüdür. Kimseye saldırmayacaktır, ancak kendisine ve savunmakla mükellef olduğu değerlere saldırdığında savunmaya geçecek, onları savunacaktır.

Önümüzdeki süreçte öz savunma çizgisini layıkıyla uygulayabilmek ve bu konuda üstüne düşen rolü oynayabilmek amacıyla Halk Savunma Güçleri Konferansı'nda bir dizi kararlar alındı. Bu kararların en önemlisi; ordu gücünün, siyasi demokratik mücadelede üstüne düşen görevi istendiği gibi yerine getirebilmesi için kendisini yeniden yapılandırmasıdır. Yeniden yapılandırmayı bir reform anlayışıyla, köklü bir değişim ve dönüşümle gerçekleştirmeyi öngörmüştür. Şimdiye kadar sürdürülen silahlı mücadelede ortaya çıkan deney ve tecrübelerle birlikte ortaya çıkan yetersizlikler, hatalar ve geri durumlar da söz konusudur. HPG Konferansı silahlı mücadelenin başlangıcından günümüze kadar yaşanan bütün bu yetersizliklerin ana kaynaklarını tespit etmiş ve bu yetersizliklerin günümüze yansımalarını değerlendirmiş, bundan hareketle nasıl köklü bir yenilenme yapabileceğini tespit etmiştir. Bu konuda bir yeniden yapılanma projesine ulaşmıştır.

Bizim gerilla gücümüz yarı sivil yarı askeri bir örgütlenme düzeyini ifade ediyordu. Daha çok amatör bir tarzla savaşıyordu. Şimdi bu konumu tümden aşacak profesyonel bir ordulaşmaya, çağdaş ölçülere sahip modern gerilla düzenini yakalamaya yönelik yoğun bir eğitim sürecindedir. Önüne bir yıllık bir hedef koymuş, bu süreç içerisinde gerilla gücümüz kendisini yenileyerek profesyonelleşmiş, savaş sanatında ustalaşmış, taktikte zenginleşmiş, gerilla taktiklerini zengince kullanabilen, tekniği taktiğin hizmetine sokabilen askerleşme düzeyini yakalamayı hedeflemiştir. Yeni dönemde gerillamız ancak bu biçimde kendisini yenileyerek, profesyonel bir düzeyi yakalayarak siyasi mücadelenin gelişmesine hizmet edebilir. Bu açıdan HPG Konferansı'nın aldığı kararlar vardır. Artık gerilla eski düzeyini aşacaktır. Daha yüksek savaş ve manevra kabiliyetine sahip, bu konuda kendi dalında yetkinleşmiş bir düzeyi hedeflemiş bulunmaktadır. Ya ak ya kara ikilemini aşarak, ya savaş ya barış yaklaşımından ziyade, hem barışa hazır hem savaşa hazır bir düzeyi tuttur-

mayı esas alacaktır. Politik bir güçtür, gerektiğinde barış koşullarına göre kendisini hızla uyarlayabilecek bir duruş biçimiyle beraber, gerektiğinde de geçmiş çok çok aşan, daha yetkin bir düzeyde savaş performansını gösterebilecek bir askerleşmeyi temel hedef olarak önüne koymuştur.

Meşru savunmanın evrensel ölçüleri vardır

Meşru savunma çizgisinin pratik algılanması nasıl olmalıdır konusu da netleştirildi. Belki bu konular VII. Kongre sonrasında netleştirilebilirdi. Ancak VII. Kongre sonrasında yaşanan iç sorunlar, daha sonra da kendisini dayatan savaş durumu, uluslararası komplo çerçevesinde YNK'nin saldırıları nedeniyle bu konuların aydınlanması, netleştirilmesi günümüze kadar sarktı. Ve şimdi HPG Konferansı'nda ulaşılan düzey VI. Ulusal Konferansımızda kısmen düzeltilerek kararlaştırılmıştır. Meşru savunma demek, dar anlamıyla bir güç gelip kapına dayandığında kendini savunma demek değildir. Herhangi bir güç sana karşı saldırı yaptığında senin ona cevap verme hakkın vardır. Meşru savunmanın evrensel ölçüleri vardır. BM'nin yasalarında meşru savunmanın kanunları söz konusudur. Saldırıya uğrayan bir güç cevap verme, misilleme hakkına sahiptir. Bugüne kadar bu konu çok netleştirilmemişti, ancak hem gerçekleşen HPG Konferansı hem de Ulusal Konferans'la birlikte bu konu da netleşmiş bulunuyor.

Bundan böyle gerillamız meşru savunma çizgisinde kendini mevzilendirirken, gerek kendisine yönelik ve gerekse de korumakla mükellef olduğu değerlere yönelik saldırı olduğu taktirde, buna karşı misilleme hakkını kullanacaktır. Bu bazı normlara kavuşturulmuştur. Bunların hepsini burada izah etmeye gerek yoktur. Belli bir zaman zarfında cevap verme hakkına sahiptir. Herhangi bir alanda gerillaya yönelik bir saldırı gerçekleştiğinde veya daha değişik bir biçimde kitlelere yönelik katliamlar gündeme geldiğinde, gerilla buna karşı bir Halk Savunma Gücü olarak halk adına misilleme hakkını kullanacaktır. Bu hak meşrudur. Uluslararası düzeyde bunun normları vardır. Bu herhangi bir düzeyde savaş durumu değildir. Gerillamız siyasi mücadele çizgisine sonuna kadar bağlıdır. Siyasi mücadelenin başarısına göre kendisini konuşturacaktır. Ancak kendisine ve korumakla mükellef olduğu değerlere yönelik saldırılar geliştiğinde de siyasi mücadelenin gelişimi doğrultusunda cevap verme hakkını kullanacaktır.

Özellikle üç yıldan bu yana dengesiz bir biçimde bir taraf tamamen savaşı durdurmuş, hiçbir biçimde silah kullanmazken, diğer taraf habire saldırılar gerçekleştiriyor. İki yıldan bu yana mütemadiyen gerillamız üzerinde operasyonlar geliştirildi. Silopi'de olduğu gibi birçok yerde faili meçhul cinayetler işlendi. Bu tür saldırıların daha çok oligarşik rejim içerisinde odaklanmış olan rantçı, çeteci kesimlerce geliştirildiği biliniyor. Biz onların tuzağına düşmeyeceğiz. Siyasi mücadelede kararlı ve ısrarlı olacağız. Ancak bu tür rantçı, çeteci eğilimlerin sadece ikramiye veya ödül alabilmek için canlara kastetmesine de dur diyeceğiz. Tek taraflı bir biçimde gelip savunma konumundaki, savaş amacıyla orada bulunmayan insanlara yönelik yaptığı haksız saldırılar karşısında bundan böyle susmayacağız. O eğilim ve kliklere karşı gereken misilleme hakkımızı kullanarak, özellikle de savunmayı dengeli hale getirmeyi esas alacağız. Öz savunma dengeli olması gereken bir savunmadır. Biz kimseye saldırmayacağız, ama saldırılar geliştiğinde de buna karşı cevap verme hakkımızı kullanacağız. Öz savunma çizgisini gerillamız bu çerçevede uygulayabilmek için hem kendisini yenileyecek, askerleşme, profesyonelleşme anlamında geliştirecek, hem de savunma pozisyonunu derinleştirerek kendisine yönelik saldırılar karşısında misilleme hakkını gerektiği biçimde kullanacaktır.

– *Konferans özelde Ortadoğu, genelde de dünya genelinde nasıl bir sonuca yol açacak?*

– Bu toplantı 16-17 gün süren bir toplantı değildi. Ilkbahardan bu yana Ulusal demokratik mücadelenin bütün sahalarında sürdürülen toplantıların bir toplamı, zirvesi olmuştur. Bu örgütsel bir çalışmadır. Siyasi perspektif kazanma çalışmasıdır. Kadroyu buna motive etme, buna göre hazırlama ve derinleştirme çalışmasıdır. Bununla birlikte Kürdistan somutunda ve Ortadoğu boyutunda önemli sonuçlar ortaya çıkartabilecek bir planlama perspektifi de söz konusudur. Bu açıdan toplantı önemli bir toplantı zirvesi oldu. Fakat bu toplantının kararları, planlama doğrultusu pratikleştirilirse, layıkıyla pratiğe geçirilirse, beraberinde ortaya çıkaracağı önemli sonuçları olacaktır. Şimdiden, daha sonuçları pratiğe yansımada dünya, Ortadoğu veya halkımız için çok önemli bir dönüm noktasıdır demiyorum. Bunu demek doğru değildir. Bu kararlar doğrultusunda doğru bir pratikleştirmenin olması, bu anlamda çağdaş demokratik uygarlık perspektifi doğrultusunda siyasi demokratik mücadelenin Kürdistan'da derinleştirilip geliştirilmesi, çözüm doğrultusunda gelişme ve ilerleme kaydedilmesi, Kürdistan ve Ortadoğu halkları için ileri bir düzeyi beraberinde getirecektir.

Demokrasi mücadelesinde Kürt halkı öncü bir roledir

Tüm bölge uluslarında ve devletlerinde bir değişim dönüşüm sancısı yaşanmaktadır. Bölgenin üst üste biriken ve tarihten gelen bir yığın sorunları söz konusudur. Tüm bu sorunlar olmazsa olmaz kabilinde bir değişim dönüşümü dayatmaktadır. Fakat bunun karşısında tutucu rejimlerin ve anlayışların direnmesi de söz konusudur. Bunun için süreç sancılı geliyor. Değişim dönüşüm süreci kendisini bölgeye tüm yoğunluğuyla dayatmış bulunuyor. Ancak bu mevcut durumuyla, değişim dönüşümden ziyade sancıları artmış bulunuyor. Bu noktada değişim dönüşüm ve demokratik mücadeleye en çok ihtiyacı olan ve dolayısıyla bunu en çok yürütebilecek konumda olan Kürt halkının, demokratik mücadeleyi dört bir parçada sürdürmesi ve her parçada kendisiyle birlikte o halkların demokratik mücadelesini de yükseltmesi halinde bu değişim dönüşüm sancıları hafifleyecek ve bölgede aslı olan gelişme doğrultusu yakalanacaktır. Köklü değişim dönüşümle esas doğrultuya girilecektir. Dolayısıyla burada bölge halklarının demokrasi mücadelesinde Kürt halkının öncülük rolü ortaya çıkıyor. Bu tarihsel bir roldür. Bizim kendi kendimize ifa ettiğimiz bir rol değildir. Kürt halkının içerisinde bulunmuş olduğu konum, bölge halklarının mevcut rejimsel durumları ve yaşadığı sorunlar itibarıyla bu durum böyledir.

Bugün Ortadoğu'da demokratik mücadele dinamikleri açısından en yatkın ve buna en çok ihtiyaç hisseden, bunun için gereken fedakarlıkları gözünü kırpmadan yapabilecek olan halk Kürt halkıdır. Kürt halkı Başkan Apo'nun yeni yüzyıl perspektifi doğrultusunda demokratik mücadeleyi derinleştirir ve geliştirirse Ortadoğu'da bir Rönesans çağını geliştirecektir. Bu konferans böylesi bir sürecin başlangıç noktası, onu yönlendiren, planlayan, boyutlandıran bir çalışma olduğuna göre, planlamasının doğru pratikleştirilmesi halinde Ortadoğu halkları için önemli bir rolü olacaktır. Ortadoğu halklarından hareketle dünya içinde kuşkusuz ciddi bir etkisi olacaktır. En azından çağdaş demokratik uygarlığın gelişimi, özellikle de dünyada varolan dengesizliklerin ortadan kaldırılması, halkların demokratikleşerek, özgürleşerek daha ileri bir yaşam tarzını, ortak yaşam biçimini ortaya çıkarması bakımından dünya geneli açısından da belli bir etkisi olacaktır.

Parti Önderliğimizin yeni savunma perspektifi, AİHM'e yönelik geliştirdiği savunma manifestosuyla birlikte PKK hareketini bir rönesans hareketi, Ortadoğu'da rönesansı başlatma hareketi olarak değerlendirebiliriz. O açıdan PKK'nin yürüttüğü mücadele her

ne kadar Kürt halkı ve Kürdistan zemininde gelişiyor ise de, özünde bir Ortadoğu mücadelesidir. Ortadoğu halklarının özgürlük, birlik, eşitlik ve demokrasi mücadelesidir. Dolayısıyla PKK'nin geliştireceği her önemli faaliyet sadece Kürt halkı için değil, Ortadoğu halkları için de belli bir anlam ifade edecektir. Bu anlamda bu toplantımızın Ortadoğu halkları için de belli bir anlam ifade ettiğine inanıyoruz. Ancak bizim bunu daha güçlü bir sesle ifade edebilmemiz için bunun kararlarının pratikleşmesi gerekiyor. Önemli kararlar alındı, önemli perspektiflere ulaşıldı. Bu perspektif hem ulusal hem bölgesel hem de uluslararası düzeyde belli bir gelişmeyi yaratacak, gelişmeye ivme kazandıracak, sorunlara çözüm getirebilecek bir düzeyi ifade ediyor. Ancak bizim bu toplantının böylesi bir önemli olduğunu güçlü bir sesle vurgulayabilmemiz için öncelikle bu toplantının kararlarını doğru bir biçimde pratikleştirmemiz gerekiyor. Bu kararların doğru bir militanı ve uygulayıcısı olmamız gerekiyor. Yoksa şimdiden kendi kendimizi aldatarak çok önemli bir iş yaptık, çok önemliyiz demenin bir anlamı yoktur. Öncelikle kendi somutumuzda bu kararların doğru bir takipçisi, uygulayıcısı, usta bir pratikçisi olmamız önem taşıyor.

Ulusal demokratik mücadelenin çalışanları bu kararların usta ve kararlı birer takipçisi olurlarsa ve fedakarca bunun pratik mücadelesini geliştirirlerse, bunun gerçek anlamda hem halkımız hem bölge hem de dünya açısından bir önemi ve rolü olacaktır. Bu noktada militanın, kadronun yapması gereken

“Öz savunma çizgisi Önderliğimizin ve mücadelemizin yarattığı siyasi zemini korumadır. Bunları koruma, geliştirme ve özellikle varolan zemini olgunlaştırmadır. Dönemin temel taktiği serhildan taktiğidir. Mücadele stratejisi siyasi mücadeledir. Siyasi mücadeleda siyasi serhildan temel taktiktir, ama Kürdistan koşullarında serhildan gerillasız olamaz.”

temel görev ve iştir. Ancak önümüzdeki görev süreci salt bir avuç kadronun yürüteceği görev kapasitesi veya süreç değildir. Yeniden dirilen ve uyanışa geçen Kürt ulusunun bütün yurtsever kesimleri aktif bir biçimde kendini sürece katar, her eylemini ve her adımını milyonlaştırarak geliştirirse bu pratikte bir anlam kazanacak ve sonuç alacaktır. Bu açıdan yürütülen Ulusal demokratik mücadelede kadronun rolü öncelikli ve önemlidir. Bu noktada kadronun görevini doğru kavraması, dönemin perspektifini doğru algılaması büyük bir önem taşımaktadır. Ancak bütün yurtsever halkımızın buna katılım göstermesi, bu konuda gereken fedakarlığı göstermesi, yüksek bir kararlılık ve fedakarlıkla varolan imkan ve zeminin doğru değerlendirilmesi halinde, biz tarihin bu döneminde adına yaraşır bir ulusal demokratik zaferi yakalayabiliriz. Bunun için tüm halkımızın takip etmesi, katılım göstermesi, herkesin kendi gücüne göre üstüne düşeni yapması öncelikli görevdir. En üst parti yönetimlerimiz, tüm parti kadrolarımız, Ulusal demokratik mücadelenin bütün çalışanları ve daha geniş bir yelpazede tüm yurtsever halkımız parti ve Önderliğimizin geliştirdiği çağrılara kulak verir ve katılım gösterirse, biz bütün dünyanın gözü önünde Kürt halkının ne denli bir güç olduğunu ve çağın en ileri düşünce sistemiyle insanlığa, çağdaş dünyaya neleri katabileceğini gösterebiliriz. Gösteribilenin ideolojik, politik yoğunluğu, örgütsel birikimi ve kitlesel düzeyi vardır. Önemli olan buna cesaret edebilmek, adım atabilmek ve adım atarken bilinçli, örgütlü olabilmeyi başarmaktır. Bunu başardığımızda zafer mutlak bizim olacaktır.

PKK VI. ULUSAL KONFERANS KARARLARI

ÖNDERLİK SAVUNMASININ TAŞIRILMASINA İLİŞKİN

İnsanlık, beyninin ve yüreğinin gücüyle tarihini devindirirken, yaşadığı büyük dönüşümleri en kalıcı düşünceler ve en değiştirici eylemlerle yaratmıştır. Bunu en güçlü ve doğru yapanlar, insanlığa yön veren büyüklükler olarak ortaya çıkmıştır. 20. yüzyılın son çeyreğinde, özgürlük ve eşitlik mücadelelerinin başarıları kadar, amacına ters düşen yetersizliklerinin ağır sonuçlarıyla ortaya çıktığı tarihsel bir aşamada yapılanan PKK gerçeği de, Önderliği'nin tarihsel kişiliği ve O'nun dünya görüşleri temelinde tarihin en ilerici rollerinden birini oynamaya aday olmuştur.

Gelinen aşamada Parti Önderliği'nin **Demokratik Uygarlık Manifestosu** niteliğindeki savunmaları, yıllar önce söylediği **“Tarih günümüzde gizli, biz tarihin başlangıcında gizliyiz”** belirlemesinin çok boyutlu ve derinliğine, bilimsel, felsefik bir izahıdır. İnsanlığı kökleriyle buluşturmak üzere, yaşam, siyaset, inanç dünyasına dair; hem bakış açısı ve ele alınan olgularla, hem de bilimsel yöntemin yüksek çözümleyicilikte kullanılışı ile ulaşılan çok yeni, kapsayıcı ve köklü sonuçlar çıkarıcı niteliktedir. Bu sonuçları günümüz dünyasının gerçeğinde de çözümleyerek, en sağlam tarihsel temellerine oturtmuş ve bu temelde günümüz insanlığının çok çeşitli sorunlarına en somut ve kapsamlı çözümleri ortaya koymuştur.

Ortadoğu, Mezopotamya ekseninde insanlık tarihinin sosyal, siyasal, dinsel, kültürel köklerini çözümleyen; derin bir bilimsellikte geçmiş olduğu kadar, bugünü de en kapsamlı bir biçimde çözümleyip tanımlamıştır. Bu çözümlemeyi Ortadoğu halklarını özgür başlangıçlar yapmaya götürecek bir mücadele ve kimlik bilinci ile tamamlayarak, demokratik uygarlıksal gelişimin çözüm programını oluşturmuştur.

Ortadoğu'nun da temel siyasal, toplumsal sorunlarının çözümünde konumlanışı ve mücadele gerçeği ile belirleyici role sahip Kürt halkının toplumsal, siyasal sorunlarının gerek kaynaklarının tarihsel, bilimsel çözümleyici izahını, gerekse de çağdaş demokratik uygarlık temelinde yaşama, gelişme olanak ve yollarını ortaya koyarak bunun mücadele bilinci ve programını her açıdan somutlaştırmaktadır.

Öte yandan insanlık tarihinin başlangıcından günümüze kadar kadının tarihteki yeri ve rolünün tüm erkek egemenlikli tarihi izahları en radikal şekilde aşılarak, somut ve özgürlükçü-eşitlikçi bakış açısıyla ortaya konulmuş, bu temelde kadının tarihi, kimlik bilinci ve özgürlük mücadelesinin en temel perspektifini oluşturmuştur. En genelde ortaya konulan dünya görüşünün öngördüğü çözüm düzeyleri aynı zamanda kadın eksenli bakış açısıyla özgür toplum gerçeğini tanımlamaktadır.

Bu kapsamda ortaya konulan demokratik uygarlık manifestosu, tarihi günümüzle birleştirerek, çarpıtılan, yetersiz, yanlış tanımlanan, bağnazlaştırılan tarih, toplum, bilim, inanç, siyaset ve insanı yeniden gerçek özünde ortaya koyarak, insanlığa daha özgür bir varolmanın aydınlık yolunu göstermektedir. Bunun kavranması, kavratılması, bir dünya görüşü olarak her zeminde yayılması; insanlık, Ortadoğu halkları, Kürt halkı, özgür insan ve toplum gerçeği açısından ortaya koyduğu çözüm düzeyinin ve programların yaşamsallaştırılması için üzerinde kapsamlı bir yoğunlaşma ve incelemenin her zeminde geliştirilmesi şarttır. Bu dünya görüşü ve onun ortaya koyduğu çözüm programlarını en başta kavrayıp özümseyecek ve onun mücadelesini yürütecek zemin PKK örgüt zeminidir. Başta Kürt halkı olmak üzere, Ortadoğu ve tüm diğer halklar kendi kimlik ve yaşam sorun-

larının tarihsel, toplumsal, siyasal, kültürel izahına, çözümüne kavuştuğundan, bunun mücadelesinin en temel güçleri olarak ele alınmalı ve demokratik uygarlık manifestosunun bu zeminlerde kavratılıp sahiplenilmesi için gerekli çalışmalar yapılmalıdır. Bunun için mevcut savunmanın kitaplaştırılması ve çeşitli dillerde yayımlanması ve bu temelde en geniş kesimlere ulaştırılması gerekmektedir. İnsanlığın, halkların en temel sorunlarının doğru tarihsel izahı kadar, çözümlerini çok köklü bakış açılarıyla ortaya koyan bir dünya görüşü, büyük bir ilgi, özümseme, sahiplenme ile karşılanacağı gibi, aştığı, ters düştüğü başka dünya görüşü veya gerçekliklerin karşıt yaklaşımlarına da maruz kalacaktır. Bu karşıtlıklarla mücadele için kavrama, kavratma, özümseme, sahiplenme, yayma çalışmalarının yeterli ve doğru temellerde gelişmesi kadar, en genelde barış ve demokrasi mücadelesine **Demokratik Uygarlık Manifestosu** temelinde kapsam ve derinlik kazandırmak gereklidir.

Bunun için;

A- Savunmaların kitaplaştırılmasına ilişkin;

1- Önderlik savunmalarının *“Sümer Rahip Devletinden Halk Cumhuriyetine Doğru”* ismiyle iki cilt halinde toplanması, mizampajının ise Parti Önderliği'nin belirttiği renk ve biçimde yapılmasını,

2- Kitapların öncelikli olarak Kürtçe, Arapça, Farsça, İngilizce, Almanca, Fransızca, İtalyanca, Rusça dillerine çevrilmesini,

3- Urfa savunmasına Parti Önderliği'nin kısa biyografisinin eklenerek, savunmanın çevrildiği dillere çevrilerek bir el kitabı olarak yayımlanmasını,

4- Orijinal el yazmasının arşivlenerek korunmasını,

5- Savunmaların kamuoyuna *“Ortadoğu Rönesansı Kılavuzu”* adıyla tanıtılıp yansıtılmasını,

6- Savunmaların sanat, edebiyat ve kültür çalışmalarına güçlü bir kaynak olması nedeniyle, bu temelde incelenip değerlendirilmesinin teşvik edilip geliştirilmesini,

7-Savunmaya yönelik tepkilerin (her dilden) uygun yerlerde arşivlenmesini.

B- Parti yapısının Parti Önderliği'nin savunmaları temelinde eğitimi için;

1- Parti Önderliği'nin savunmalarının bütün eğitim düzeyleri için temel eğitim materyali olarak alınmasını,

2- Savunmaların doğru ve yeterli anlaşılması için yardımcı araştırma-inceleme kitaplarının temin edilip çoğaltılarak yapımıza dağıtılmasını,

3- Savunmaların doğru ve yeterli anlaşılması için, neolitik çağ, Sümer tarihi, dinler tarihi, mitoloji üzerine dersler verilmesini,

4- Savunmalarda geçen ve anlamı yaygın olarak bilinmeyen kavramların açıklayıcı sözlüğünün hazırlanarak, parti yapısı için basılacak kitaplara eklenmesini,

C- Halk zemininde savunmaların yansıtılıp kavratılmasına ilişkin;

1- Haftalık ve günlük gazetelerde güncel bölümlerin dosyalar halinde yayınlanmasını,

2- Arkadaşların savunma üzerine köşe yazıları yazması, savunma ile ilgili bir tartışma köşesinin açılmasını,

3- Özel televizyon programları hazırlanarak, savunmanın tartışma gündemine alınmasını,

4- Kadroların savunmaları propaganda çalışmalarının öncelikli gündemi olarak belirlenmesini,

5- Halk Hareketi'nin (kadın, gençlik, inanç vb. örgütlenmeler) kendi içinde ilgili olduğu konular öncelikli olmak üzere yoğunlaşması, oluşturacakları komisyonlarla karşıt görüşlere ve antipropaganda çalışmalarına karşı hazırlıklı hale gelmesini.

D- Ortadoğu ve uluslararası alanda yansıtılmasına ilişkin;

1- Öncelikli olarak savunmaların çeşitli dillere çevirisinin yapılmasını,

2- Resmi kitabeveleri ile görüşülerek, savunma kitaplarını yayımlamalarının sağlanmasını,

3- Basın-yayın kuruluşları, üniversiteler ve bilim çevrelerine yönelik konferans, brifingler düzenlenmesi ve tanıtıcı broşürler hazırlanmasını,

4- Savunmaların uygun bir zamanda internet sitelerine verilmesini karar altına alır.

ÖRGÜTSEL ÖNCÜLÜK VE YÖNETİM TARZINA İLİŞKİN

Partimizin Kürt sorununa demokratik siyasal yöntemlerle çözüm bulma yönelimi uluslararası gericiğin komplocu saldırısıyla karşılaşmıştır. Kürdistan'da Başkan Apo Önderliği'nde kahramanca bir mücadele ile yaratılan tüm ulusal demokratik birikimi yok etmeyi hedefleyen uluslararası komplo, bu amacına ulaşmak için Parti Önderliğimizi ve parti örgütlülüğümüzü tasfiye etmeyi öngörmüştür.

Parti Önderliğimiz 1 Eylül 1998'de başlattığı demokratik siyasal çözüm sürecini uluslararası komplocunun azgın saldırı ortamında da büyük bir öngörü ve kararlılıkla devam ettirmiş, partimizi stratejik değişim ve örgütsel yeniden yapılanmaya yöneltmiştir. Uluslararası komplocu boşa çıkartma mücadelesinde Önderlik'le birleşen partimiz, gerçekleştirdiği Olağanüstü VII. Kongresi'yle stratejik değişim ve yeniden yapılanmanın ideolojik, programsal ve örgütsel çerçevesini orta-

ya çıkarmış ve değişimi bir kongre kararı haline getirmiştir.

Kongremizin başarısını önlemek ve yok etmek amacıyla uluslararası komplocunun dıştan geliştirdiği siyasal ve askeri saldırılara paralel içten de dayattığı çok yönlü bozguncu ve yıkıcı eğilime karşı parti yönetimimiz tarafından amansız bir ideolojik ve örgütsel mücadele verilmiş, her türlü provokasyon ve tasfiyecilik bertaraf edilerek, Önderlik çizgisinde partimizin birlik ve bütünlüğü sağlanmıştır. Ağustos 2000 tarihinde yapılan II. Genişletilmiş Parti Meclis Toplantımızın ilan ettiği gibi, bu zorlu mücadelede kaybeden uluslararası komplo, ezici zaferi kazanan ise Önderlik çizgisi olmuştur.

Böyle önemli bir başarıya dayanan II. Parti Meclis Toplantımız, diğer sorunlarla birlikte, yeniden yapılanma ve örgütlenmenin geliştirilmesi sorunlarını da tartışmış, uluslararası komplocu hizmet eden her türlü provokatif-tasfiyeci eğilimi mahkum edip, tüm kadrolara partileşme çağrısı yaparken, aynı zamanda uluslararası komplocu karşı mücadele edecek partinin örgütsel sistemini de yaratmaya çalışmıştır. Bu temelde yeni örgütsel sistemimizin, en üstte Koordinasyon Merkezi, Halk Hareketi Merkezi, Halk Savunma Karargahı, PJA Merkezi, Propaganda-Ajıtasyon Merkezi biçiminde şekillenmesini uygun görmüştür.

Partimizin bu tarz bir yönelimine karşı uluslararası gerici bu kez YNK eliyle çığınca bir askeri saldırı dayatmış, Halk Savunma Kuvvetlerimizin kahramanca direnişi temelinde bu saldırıların başarı ile kırılması sonucunda her türlü ulusal demokratik değer in Önderlik çizgisinin ve PKK'nin sonuna kadar savunulacağı bir kez daha kanıtlanmıştır.

İdeolojik ve örgütsel saldırıların boşa çıkartılması ardından askeri saldırının da bu biçimde kırılması, uluslararası komplocunun Önderliğimizi ve partimizi tasfiye etme amacında başarısız kaldığının açık kanıtı olmuştur.

Bu dönemde partimize yönelen askeri saldırılar boşa çıkartılmakla birlikte, bir yandan bu çatışma ortamının etkileri, diğer yandan ise, yeni sürecin yeterince özümsememesi nedeniyle öngörülen örgütsel sistemin oturtulması gerçekleştirilememiştir. Bu durumu değerlendiren III. Parti Meclis Toplantımız örgütsel sistem olmamızı engelleyen tutucu, eski alışkanlıkları aşmayan, yeniyi hazmetmeyen anlayış ve tutumları eleştirip mahkum etmiş, II. Parti Meclis Toplantısı'nın belirlediği sistem temelinde örgütlenme çalışmalarımızın ertelenmeksizin geliştirilmesini gerekli görmüştür.

Bu temelde 2001 yılı Newroz'u ile birlikte gelişen yeni serhildan hamlesinin ihtiyaç duyduğu örgütü yaratabilmek, parti yönetimi tarafından II. Barış Hamlesi olarak

planlanan yeni mücadele sürecinin ihtiyacı olan örgütsel öncülüğü ortaya çıkarabilmek için belli bir örgütsel çalışma yürütülmüştür. Altı aylık süreyi alan bu çalışma ile örgütsel sistem olma ve yeniden yapılanmayı yaratma doğrultusunda küçümsenmeyecek bazı adımlar atılmış olsa da, dönemin gerektirdiği örgütsel öncülük görevlerini yerine getiren, yeniden yapılanmayı gerçekleştiren bir parti düzeyine ulaşmış olmaktan henüz epey uzaktık. Bu dönemde de örgütsel sistemi oturtmak için yeterli bir hazırlık ve direyet gösterilmemiş, örgütsel gelişmemiz önünde engel oluşturan hatalı anlayış ve tutumlara karşı kesin sonuç alıcı mücadele yeterince verilmemiştir. Bunun sonucunda en üstte örgütsel sistemimiz tam oturmamış, sağlıklı bir örgütsel işleyişe ulaşamamış, taktiğe tam girilememiş, kolektif bir yönetim tarzı yakalanamamış, sonuç alıcı bir çalışma ve yaşam tarzı kazanılamamıştır. Taktik mücadele yürütülen her alanda, tepkicilik, tutuculuk, bireycilik, kendisine görelilik, görevlere tam sahip çıkmama gibi parti dışı anlayış ve tutumlar yeterli bir yönetim ve örgüt olmamızı engellemektedir. Bunlar nedeniyle örgüt, sistem kazanamamakta, büyümemekte ve başlayan serhildan hamlesinde öncülük görevlerini yeterince yerine getirememektedir.

Oldukça elverişli bir siyasal ortamın bulunmasına rağmen, bunları değerlendirecek bir örgütsel yapılanmaya sahip olmadığımız için, sürecin gerektirdiği halk mücadelesi ve demokratik inisiyatif ortaya çıkarılamamaktadır. Mevcut durumda mücadelemizi zayıflatan ve zorlayan birincil etken, örgütsel öncülükteki yetersizlik, sağlam yönetimler olamama, sürecin gerektirdiği tarz, tempo ve üsluba ulaşamamadır. Süreci başarıyla götürebilmemiz ve demokratik inisiyatif geliştirebilmemiz için parti öncülüğünü yeterli hale getirmek, bunun için de örgütsel sistemi oturtup yönetimlerimizi geliştirerek örgütsel açılımı ve büyümeyi hızla sürdürmek zorunludur.

Bütün bunları kapsamlı bir tartışma temelinde çok yönlü değerlendiren VI. Ulusal Konferansımız;

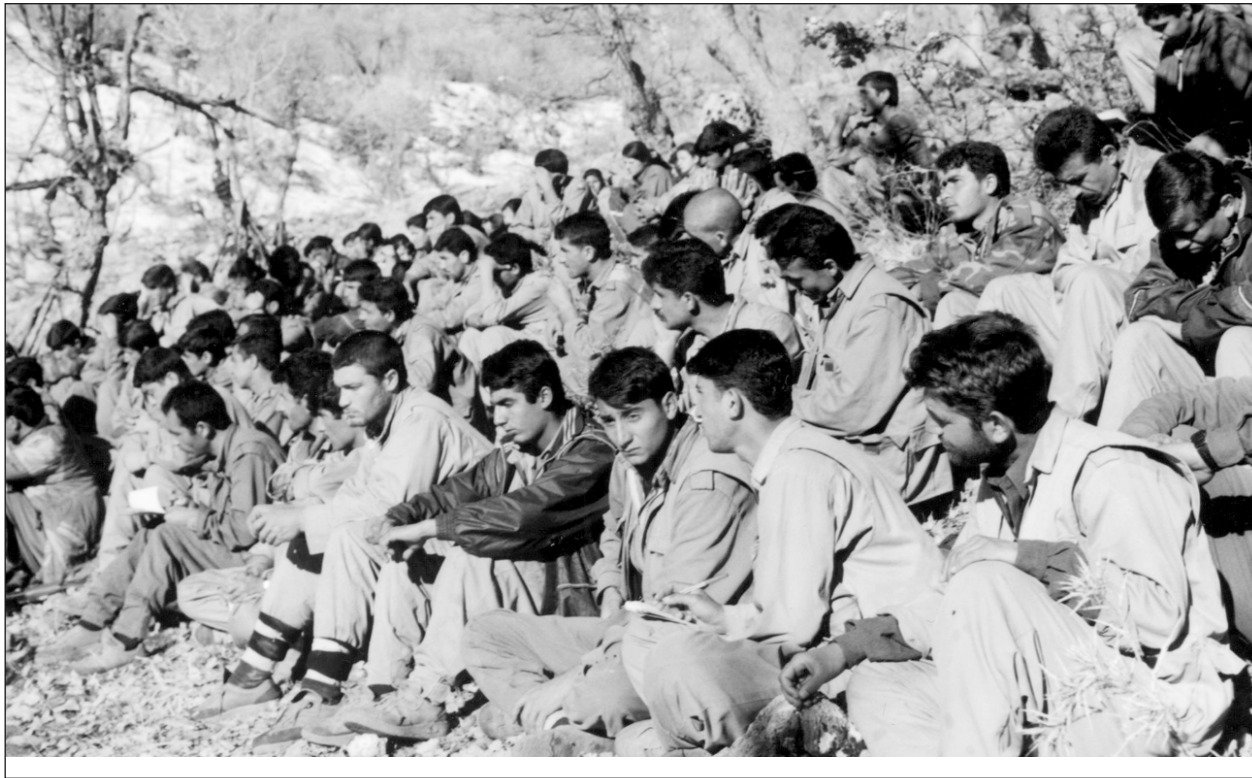
1- Geçen dönemde ortaya çıkan, partimizi parçalamakla ve yok olmakla tehdit eden, bugün de cılız kalıntılar biçiminde görülen her türlü provokatif-tasfiyeci eğilimin ve çeteci tutumun bir kez daha mahkum edilmesini, tüm parti militanlarından bu eğilimleri daha derinliğine kavrayıp, mücadele etmelerini, bu tür eğilimlerin az çok etkisi altında olanların da zamana yaymaksızın köklü bir özeleştirisi ile partiye yeniden ve yeterli katılmasını,

2- Bu çerçevede baştan beri partiye karşı direnen ve kendisini düzeltmeyen Nasır çizgisinin bir provokasyon olarak tanınıp mahkum edilmesini ve parti üyeliğinin dondurulmasını,

3- İçinde bulunduğumuz dönemde gelişen serhildan hamlemize başarıyla öncülük edecek örgütün yaratılması önünde engel olan, örgüt yapımızı zayıflatan, onu görev süreçlerinden uzaklaştıran, delayısıyla dönemin tasfiyeciliği anlamına gelen her türlü bireyci, tepkici, tutucu ve parti içi politize anlayış ve tutumun mahkum edilmesini; kendine göreci, ikircikli, savaştırmacı, dar pratikçi tutumların dönem açısından son derece zararlı görülmesini, tüm parti militanlarının bu tür parti dışı anlayış ve tutumları aşarak doğru ve yeterli partileşmesini, dönemin taktik görevlerine yeterince sahip çıkarak partiye tam katılmasını ve sürecin istediği başarılı Apocu militanlar olmasını,

4- Ulusallaşmanın ve partileşmenin önünde engel teşkil eden her türden yerel ve parçaçı anlayışın, keyfi ve halktan kopuk duruşun mahkum edilmesini,

5- II. Parti Meclis Toplantımızın belirlediği örgütsel sistemin daha da derinleştirilip netleştirilerek oturtulmasını, bu temelde örgüt merkezlerimizin pratik görevleri

başarıyla yürütecek düzeyde örgütlendirilerek sağlıklı bir işleyişe kavuşturulmasını, parti örgütlenmemizin alta doğru bu temelde geliştirip büyümeyi dönemin en temel görevi olarak ele alıp, ertelemeksizin yerine getirmesini,

6- Bu doğrultuda kendisini en üstte Koordinasyon Merkezi, Halk Hareketi Merkezi, Halk Savunma Karargahı, PJA Merkezi ve Propaganda-Ajıtasyon Merkezi biçiminde sisteme kavuştururken, alta doğru her alanda yapılmış olan konferanslarda belirlenen örgütlerin pratiğe geçirilmesini ve ihtiyaç duyulan örgütlerin oluşturulmasını,

7- Bu çerçevede önümüzdeki bir yıl içinde örgütsel yeniden yapılanmanın tam gerçekleştirilmesini,

8- Yeniden yapılanmanın ve dönem görevlerinin gerektirdiği doğru yönetim tarzına mutlaka ulaşılmasını, her alandaki parti yönetimlerinin her türlü bireyciliği aşarak kolektif çalışma tarzına kavuşmasını, yine her alandaki yönetimimizin görevlerine tam sahip çıkarak başarıyla yerine getirmesini,

9- Örgütsel işleyişin gereği olarak, önümüzdeki süreçte rapor-talimat sisteminin tam işletilmesini, her yönetim ve kadronun örgütlü olmanın gereği olan rapor verme ve talimat almayı hazmetmesini ve bunun gereklerini yerine getirmesini, yine rapor ve talimata doğru yaklaşılmasını,

10- Mevcut tecrübeli kadro yapısının göreve göre eğitilerek bir yıl içinde görev ve sorumluluk altına alınıp örgütlendirilmesinin parti yönetiminin önüne temel bir görev olarak konulmasını,

11- Örgütlemeye göreve göre hazırlayıp görev verirken, yeterli hazırlık durumunu esas almanın temel örgütlenme tarzı olmasını karar altına alır.

HALK HAREKETİ'NE İLİŞKİN

Partimizin temel taktik olarak siyasal mücadeleyi esas alması ardından, Parti II. Meclis Toplantısı'nda serhildan temel mücadele biçimi olarak belirlenmiştir. Geçen bir yıllık süre iç inde serhildan taktiğine yanlış ve yetersiz yaklaşımlar konferansımız tarafından mahkum edilmiştir. Bununla birlikte Halk Hareketi I. Konferansı'nın karar düzeyinde ulaştığı sonuçları pratiğe

geçirecek çok güçlü bir zemin yaratılmıştır. Bu temel üzerinde serhildan hareketinin parti düzeyinde geliştirilmesi hedeflenen temel husus olmaktadır.

Dönemin temel mücadele biçimi olan serhildan hareketi geliştirilirken, önemle üzerinde durulması gereken diğer bir stratejik çalışma sahası legal faaliyetlerdir. Türkiye ve Kuzey Kürdistan'da on yıllık bir legal çalışma ile ileri düzeyde bir mevzi- lenme sağlanmıştır. Yeni dönemde bu sahanın önemi giderek artmaktadır. Yetersiz yaklaşımların aşılaraq, legal çalışmaların yeniden ele alınması, örgütlendirilmesi ve Halk Hareketi Merkezi bünyesinde bir koordinasyona kavuşturulması hayati önemde zorunluluk arz etmektedir.

Bu açıdan Halk Hareketi Merkezi'ne bağlı tüm sahalarda sivil toplum projesine uygun bir biçimde demokrasiden yana bütün sınıf ve tabakaların örgütlenmesine gidilmelidir.

Bunun için;

1- Halk Hareketi I. Konferansı'nın aldığı kararların kabul edilmesini,

2- Serhildan örgütü olarak kararlaştırılan Demokratik Halk İnisiyatifi'nin giderek serhildan partisi olarak örgütlenmesini,

3- Başta kadın ve gençlik olmak üzere, toplumun tüm kesimlerinin siyasal, ekonomik, sosyal, kültürel, sanatsal tüm sahalarda Üçüncü Alan Teorisi'ne uygun olarak yaygın örgütlenmesini,

4- Üçüncü Alan Teorisi'ne yönelik projelerin Halk Hareketi Merkezi tarafından hazırlanması ve Başkanlık Konseyi'ne sunulmasını karar altına alır.

HPG'YE İLİŞKİN

Parti Önderliğimizin geliştirdiği tarihi değerdeki savunmaları ışığında gerçekleşen PKK VI. Ulusal Konferansımız önemli bir sürecin ardından büyük bir iddia ve kararlılıkla toplanmış, sürecin kayıp ve kazanımlarını her açıdan Önderlik gerçeği ve parti ideolojisinin süzgecinden geçirerek çizgide netleşme kadar bütünleşmeyi ve pratikleştirmeyi hem tarihin yüklediği büyük bir görev hem de önemli bir ihtiyaç olarak benimsemiş, bu doğrultuda özellikle Parti Önderliğimizin savunmalarının

konferansımıza denk gelmesi, bu netleşme ve kararlaşmayı daha da güçlendirip derinleştirmiştir. Gerek savunmalar gerekse de mücadele tarihimizin önemli deneyim ve tecrübelerine dayanarak başarıda ısrar, zaferde kesinlik kararlılığını açığa çıkarmıştır. Bu karar ve netleşme düzeyini başarma temelinde sonuç alıcı kılmak amacıyla eleştiri ve özeleştirilmesini esas alarak, VII. Kongre'yi tamamlayan nitelikte gerçekleşen konferansların toplam ifadesi olmuştur. Konferansımızda diğer tüm çalışma sahaları kadar HPG çalışmaları da değerlendirilmiş, yeni dönem stratejisinin gelişimi ve başarısında stratejik rolünü koruduğu ve öneminden hiçbir şey kaybetmediği tespitine ulaşılmıştır.

HPG, varlık gerekçesini halkların demokratik birlik temelinde yaşamasına dayandırmaktadır. Bu temelde meşru savunma çizgisinde HPG yeni dönemin gereklerine göre modern ve profesyonel örgütlenme düzeyine ulaşmayı amaçlarken, geçmiş pratiklerde ortaya çıkan sonuçlar üzerinde kendisini ele alırken, geçmiş klasik tarzı, dar dogmatik yaklaşımları aşarak, orduya gelmeyen, yadsıyan ve rolünü küçümseyen her türlü yanlış ve yanlışlıklar yaklaşımları mahkum etmiştir. Partimizin ve dönem stratejisinin teminatı olan HPG, başarısını komuta ve savaşçısının militan duruşuyla mümkün kılacaktır. Parti Önderliğimizin savunmalarında da çarpıcı ifadesini bulan meşru savunma ve onu gerçekleştirecek militan kişilik perspektifi konferansımızda netleşmiştir. Bu anlamda süreç, meşru savunmayı doğru anlamak kadar derinleşmeyi, özümsemeyi ve içsel- leştirmeyi zorunlu kılmaktadır. HPG kendisini yeni döneme göre modern düzeyde örgütlerken, esasına Parti Önderliği'nin savunmalarını oturarak ideolojik ve askeri eğitimlerini geliştirmekle, sürecin militan kişiliğini yaratarak başarıyı garanti altına alacaktır.

Geçmiş iki yıllık süreç içerisinde ordu- laşma ve askerileşme sorunları partileşme ve örgüt sorunlarına paralel olarak yoğun yaşanmış, özellikle tasfiyecilik meşru savunma çizgimizi çarpıtarak muğlaklaştırmak istemiştir. Ancak partimiz, PKK'nin gerçek komuta tarzı olan Agit ve Zilan arkadaşların şahsında somutlaşan PKK komuta tarzını hakim kılma çabası içerisinde olmuştur. Yoğun bir mücadele ile geçen iki yıllık süreç partimizin ideolojik çizgisi kadar, askeri çizgisinin de netleştiği bir süreç olmuştur. İki yıllık pratik sonuç gösterdi ki, PKK çizgisinde askerleşmek başarının anahtarıdır. Bu nedenle HPG'nin bütün komuta ve savaşçıların sivil alışkanlıklardan sıyrılarak, askeri yaşamın bilincine, biçimine ulaşarak ileri düzeyde parti militan duruşunu geliştirmekle yükümlü olduğu açığa çıkmıştır. Yine askeri kültürün geliştirilerek tüm sahalarda hakim kılınması, yoğun ideolojik ve askeri eğitimlerle nitelik sıçramanın sağlanacağı gerçeği bir kere daha konferansımızda vurgulanmıştır.

Ordumuzun önemli bir potansiyelini oluşturan kadın gücünün kendisini örgütlerken, ordunun temel bir gücü olduğu ve rolünün öncülük düzeyinde ele alınması gerektiği açıktır. Bu temelde geçmişte açığa çıkan hata ve yetmezliklerin aşılması amacıyla yanlış ve yanlışlıklar yaklaşımlar mahkum edilmiştir.

Diğer yandan, özel kuvvet örgütlenmesi ordumuza önemli bir ivme kazandırmıştır. Ancak, çeşitli düzeylerde bu çalışmaya yanlış ve yanlışlıklar yaklaşımlar belli bazı zorlanmaları beraberinde getirmiştir. Bütün bu zorlanmalara rağmen önemli bir düzey yakalayan özel kuvvetler örgütlenmemizin, çalışmanın kapsam ve içeriğini karşılayacak düzeyde olmasa da, önemli çabaların sonucunda belli bir niteliği yakaladığı görülmüştür. Partimiz tüm çalışmalarda olduğu gibi bu çalışma üzerinde de önemle durduğu ve değer verdiğinden dolayı, ileri düzeyde kendisini yetkinleştirme, örgütleme ve eğitime sorumluluğu ile karşı karşıyadır.

HPG'nin dönem sorumluluğu ve rolü dikkate alındığında, geleceğin somut ve

doğru perspektifine bu konferansımızda daha net ulaşılmıştır.

Bu temelde yeni dönem askeri çizgimizin özü olan meşru savunma, demokratik çözümün geliştirilmesinde önemli bir role sahip olduğu gibi, aynı zamanda bu çözümün geliştirilmesinin de teminatıdır. Yeni stratejinin temel taktiği olan halk serhildanlarının savunması kadar, olası imha amaçlı saldırılara karşı misilleme hakkını kullanma ve her alanda geliştirme hak ve inisiyatifine sahiptir. Mevcut imha ve inkar yaklaşımı HPG'nin kendisini güçlendirerek büyütmesini ve ileri düzeyde örgütlenmesini zorunlu kılmaktadır. Uluslararası komplonun devam ettiği koşullarda Kürt sorununun çözümüne yönelik elle tutulur bir adımın atılmaması; siyasal ve askeri anlamda çözümsüz, güvensiz ve muğlak bir durumu ortadan kaldırmanın temel güçlerinden biri olan HPG, meşru savunma hakkını en doğru biçimde kullanacaktır. Bunun da yoğun bir mücadele ile gerçekleştirileceği açıktır. Yani gerilla, Önderliğimizin, partimizin, ulusal değerlerimizin ve halkların demokratik birliğinin güvencesi olarak serhildan taktiğinin hizmetinde; bu değerlere düşman olan güçlere karşı caydırıcı, saldıran değil, ama tüm değerleri koruma temelinde bir mücadele çizgisini uygulamakla yükümlüdür.

Tabii ki böyle bir gerçeklik, sürecin ana özelliklerini doğru anlamak ve bu sürecin doğru taktiklerini geliştirip uygulamakla hayata geçirilebilir. Bu anlamda HPG I. Konferansı bu çizginin somut ve uygulanabilir taktiklerini belirlemiştir. Bir bütünen yeniden yapılanma, örgütlenme ve eğitim sorunlarını ele alarak kendisini ileri düzeyde bir modern örgütlenme pozisyonuna ve motivasyonuna kavuşturma amacıyla önemli ve kapsamlı kararlarla birlikte bir netleşme düzeyi de yakalanmıştır. HPG Konferansı, partileşme ve Önderlik gerçeği, yeni dönem örgütlenmesi ve kurumsallaşma, HPG'de PJA örgütlenmesi, özel kuvvetlerin örgütlenmesi, komutanlaşma ve askerileşme, eğitim, meşru savunma stratejisi ve temel taktikleri, şehitler ve değerlere ilişkin, HPG yönetmeliği temelinde kapsamlı kararlara ulaşmıştır.

Parti Konferansımız bu düzeyi değerlendirmiş, süreç ve karakteri dikkate alınarak bazı değişikliklere gitmeyi gerekli ve önemli görmüştür.

Bunun için;

1- Özel kuvvetlerin kapsam ve içeriği göz önünde bulundurularak, kendisini bir karargah biçiminde örgütlemesi ve Genel Komutanlığa bağlanmasını,

2- Meşru savunma çizgimiz çerçevesinde, karşı tarafın gerilla güçlerimize imha amaçlı yönelmesi halinde hem yönelimin olduğu alan ve eyalette hem de diğer eyaletlerde ordu güçlerimizin misilleme hakkını kullanma inisiyatifine sahip olmasını,

3- Gelişecek olası faili meçhul cinayetler ve katliamlar karşısında Ulusal demokratik mücadelenin temel gücü olan gerillanın misilleme hakkını Genel Komutanlığın onayı ile kullanmasını,

4- HPG Konferansı'nda alınan diğer tüm kararların onaylanmasını karar altına alır.

ÖZGÜR KADIN HAREKETİ'NE İLİŞKİN

Parti Önderliğimizin insanlık tarihinin tüm çağlarını insan özünün, insanlık değerlerinin savunulması ve yaşamın yeniden inşası temelinde ele alıp değerlendiren savunmaları ışığında gerçekleştirilen PKK VI. Ulusal Konferansımız, bu aydınlanmayla pratikleşmenin kararlaştırılması olmaktadır. Her çalışma sahası için büyük bir netliği, derinliği ve ufuk genişliğini kazandıran savunmalar, PJA'nın da önümüzdeki dönem örgütlenme, planlama ve eylem perspektifini netleştirmektedir.

III. Kadın Kongresi'nden sonra yaşanan bir yıllık süreçte Kongre'nin ulaştığı kararlaştırma düzeyinin ne kadar yaşamsallaştırıldığı, PJA'nın misyon ve dönem

görevlerinin kapsamına denk ne kadar pratikleştiğinin tartışmalarını yürüten PJA III. Konferansı, PKK. VI. Ulusal Konferansı'na sunduğu sonuç raporunda önemli bir kararlaştırma düzeyini yakaladığını ortaya koymuştur. Bu temelde PJA çalışmaları açısından, yaşanan tecrübelerden de güç alarak, daha sağlıklı ve tempolu bir pratiği yakalama birincil görev olmaktadır.

III. Kadın Kongresi'nden sonra yaşanan süreç yoğun bir örgütsel mücadele ile geçmiş, önemli bir birikim ve hazırlık düzeyini ortaya çıkarmış olsa da, Kadın Özgürlük Hareketi'nin Parti Önderliğimizin son savunmalarında çizdiği çerçeve göz önüne getirildiğinde, cins sorununun çözümünde henüz bir başlangıç aşamasında olduğu gerçektir. Bu temelde PJA'nın özgürlük mücadelesini ideolojik ve örgütsel olarak derinleştirmesi, programı temelinde mücadele ve eylem biçimlerine yönelmesi acil bir görevdir. Parti Önderliğimiz tarafından Üçüncü Alan Teorisi olarak belirlenen projenin yaşamsal kılınması ve serhildan taktiğinin geliştirilmesi temelinde konferansımız Kadın Özgürlük Hareketi'ne öncülük misyonunu biçmiştir. Bu temelde halkın, özellikle de toplumun yaşadığı sorunlara cevap olacak bir pratik katılımı, hitap ve üslup gücünü kullanması önemlidir.

HPG çalışmalarında yer alan kadın gücünün geçmiş yanlışlıklardan hızla sıyrılarak kadın ordulaşması mirasını derinleştirmesi, büyütmesi kadar, genel ordu çalışmalarının Parti Önderliğimizin belirlediği öz savunma çizgisinde ilerletilmesinden kendisini birincil derecede sorumlu görmesi önemlidir. Buna denk kadının rolünü oynayabilmesi için ihtiyaç duyduğu düzeyde özgün eğitim imkanlarına kavuşması gerekmektedir.

III. Kadın Kongresi'nin yarattığı anlayış netleşmesi, kadının genel parti çalışmalarına karşı sorumluluk temelinde katılım çabasını ortaya çıkarmışsa da, yeni stratejimizin kadına attığı rol temelinde bu çalışmalar derinleştirilmeli, kadın potansiyeli devrimin her sahasında en aktif düzeyde ulaştırılmalıdır.

Konferansımız, kadın özgürlük sorununu salt kadının sorunu olarak ele alan yüzeysel, ilgisiz yaklaşımları ve her türden egemenlikli yaklaşımları da eleştirmiş, erkeğin de bu sorunu giderek kendi sorunu olarak görüp gündemine alması gerektiğini vurgulamıştır.

Konferansımız, Parti Önderliğimizin *"Bütün göstergeler yeni uygarlığın şafak vaktinde kadın özgürlüğünün belirleyici rol oynayacağını ve tekrar daha üst düzeyde bir özgür kadın çağının yaşanabileceğini göstermektedir"* belirlemesi temelinde Kadın Özgürlük Hareketi'nin oynayacağı rolün önemini bir kez daha ortaya koymuştur.

Bunun için;

1- PJA bütçesinin oluşturulması kararının, "PJA Koordinasyon Merkezi'nde Parti Genel Koordinasyonu'nun onayı dahilinde bir bütçenin oluşturulması" şeklinde değiştirilmesini,

2- Parti genel çalışmalarında ana dilin esas alınması ve geliştirilmesini,

3- PJA III. Konferansı'nda alınan diğer kararların onaylanmasını karar altına alır.

BASIN-YAYIN ÇALIŞMALARINA İLİŞKİN

Ulusal demokratik mücadelemiz on beş yıl boyunca silahlı savaşımı temel alarak Kürt halkında görkemli bir aydınlanma ve uyanış yaratmıştır. Ulusal uyanış ve aydınlanma yeni stratejimizle birlikte günümüzde yeni bir aşamaya ulaşmıştır. Geline aşamada VII. Kongremizin kararlaştırdığı demokratik mücadele stratejimizde basın-yayın çalışmalarımızın rolü birinci derecede önem arz etmektedir.

Yeni dönemde gerekli örgüt ve eylemi gerçekleştirebilmek için gerek toplum gerekse örgüt yapımızı yetkin bir ajitasyon ve propagandayla eğitmek ve etkilemek, düşünce ve davranışlarını bu temelde de-

ğişime uğratarak örgüt ve eyleme çekmek gerekir. Ayrıca dışı karşı ikna ve mücadele gücü olmadı basın-yayın çalışmalarımız önemli bir konumdadır.

VII. Kongre stratejisi temelinde mücadeleyle yönelirken yeniden yapılanma ve değişim esasında basın-yayın faaliyetlerini yürütme, bu çalışmaları kapsam, içerik ve etkinlik bakımından gerekli düzeye ulaştırma amacıyla çeşitli girişim ve düzenlemelere gidilmiştir. Ancak bu çalışma sahamız henüz sürecin gereklerine denk bir yapılanma ve üretime ulaşmamıştır.

Partimiz tarafından gerçekleştirilen I. Basın-Yayın Konferansı, kendini örgütlemeyen, stratejik değişime uygun olarak kendini değiştirip yeniden yapılandırmayan, eski sistemi korumak ve sürdürmek isteyen, yeni stratejinin ortaya çıkardığı görevler temelinde kendini geliştirmeyen anlayış ve tutumları mahkum etmiş, bunların mutlaka aşılması gereğini ortaya koymuştur. Bu dönemde basın-yayın çalışmalarımız çizgi esaslarına oturmuş, mücadele ve ideolojik kimliği en güçlü ifade eden yayın politikasını uygulamalıdır.

Dönemin basın-yayın dili tutturulmalı, birliğe hizmet eden ve çözüme davet biçiminde olmaya özen gösterilmelidir. Dış güçlerin haber odalarına, dolayısıyla taktik amaçlı çıkarılara alet olmamaya özen göstermek büyük önem taşımaktadır.

Türkiye ve Ortadoğu'ya dönük çerçevesi Parti Önderliği tarafından çizilen sivil toplum projesine uygun çalışmalar desteklenmeli, her kesimin önüne tutarlı, insan haklarına, demokrasi ve hukukun üstünlüğüne dayalı bir mücadele görevi konulmalıdır. İnkarcı, ayrılıkçı ve düşmanlığı körükleyen anlayışlara itibar edilmemeli, halkımızın ve diğer halkların sorunlarına ve çözüm yollarına bağlanarak yayın politikasını belirlemelidir.

Bu alanda şu ana kadar yapılan tüm çalışmalar önemli bir başlangıç olmuştur. Gerek I. Basın-Yayın Konferansı gerekse de VI. Parti Ulusal Konferansımızda alınan kararlar temelinde bu başlangıcı kapsamlı bir biçimde ele alıp ilerletmek, doğru anlayış ve yeterli örgütlülüğe kavuşturarak döneme denk içerik ve üslupta basın-yayın çalışmasını geliştirmek; örgüt ve eylemi başarıyla gerçekleştirmek açısından zorunludur.

Bunun için konferansımız I. Basın-Yayın Konferansı'nda alınan;

1- Önderliğe ilişkin kararlar bölümünde yer alan 15. ve 7. maddenin birleştirilerek, "İnternette Önderlik çözümleme ve kitaplarının yayınlanması, Önderlik karşıtı propaganda ve yazılara cevap verilmesi" biçiminde değiştirilmesini,

2- Görsele ilişkin karar bölümünün 1. maddesinde yer alan "gerilladan giden materyallerin değerlendirilmesi için görsele çekim ekibinin örgütlenilmesi" kararının, "ülkeden giden materyallerin değerlendirilmesi için görsel bünyesinde bir arşiv-montaj ekibinin oluşturulması" biçiminde değiştirilmesini,

3- Kültür-sanat ve birlik derneklerine ilişkin karar bölümünün 8. maddesinde "Welat ve Jiyana Azad dergilerinin iki haftada bir çıkarılması" kararının, "Welat gazetesinin haftalık, Jiyana Azad gazetesinin 15 günde bir çıkarılması" olarak değiştirilmesini,

4- Kürtçe yayıncılığa ilişkin kararlar bölümü 9. maddesinde yer alan "dünya klasiklerinin Kürtçe'ye çevrilmesi" kararının, "Parti Önderliğimizin öngördüğü ve Partimizce belirlenen klasiklerin Kürtçe'ye çevrilmesi" olarak değiştirilmesini,

5- Propaganda ve Ajitasyon Birliği adı altında örgütlenirilen basın-yayın çalışmalarımızın "Demokratik Aydınlanma Birliği" adı altında örgütlenilmesini,

Basın-Yayın Konferans kararlarına ek olarak;

1- Kapsamlı bir parti tarihi belgeselinin hazırlanmasını,

2- Basın-yayın çalışmaları bünyesinde bir film-tab stüdyosunun oluşturulmasını,

3- Yapılan tüm düzeltme ve eklerle birlikte I. Basın-Yayın Konferans kararlarının onaylanmasını karar altına alır.

DİL-KÜLTÜR VE SANATA İLİŞKİN

Bir halkın varoluşunu en zengin ifade eden, en güçlü kalıcılıkla ortaya koyan ve yansıtan alan kültür-sanat alanıdır. Toplumsal bilinç, tarih, dil ve sanat bir bütünen kültür düzeyi ile biçimlenip gelişme kazanır.

Soykırım ve asimilasyon gerçeği karşısında toplumsal olanaklarından yoksun bırakılan Kürt halkı, PKK öncülüğünde başlayan ve yürütülen Ulusal kurtuluş mücadelesi ile yeni bir toplumsal özün sahibi oldu. Dil ve kültürümüz üzerinde geliştirilen talan ve imhanın reddi bu mücadeleyi başlatmanın da önemli gerekçelerinden biriydi. Bu devrimci mücadele kendi gelişim düzeyine göre birçok faaliyet alanının gelişmesi ve biçimlenmesini sağladı. Fakat bu ulusal devrimci gelişmenin özü savaşla ifadesini bulduğundan, kültür-sanat faaliyetleri daha çok silahlı mücadeleyi destekleyen ve yansıtan bir düzeyi aşmadı.

Sanatın kendisi insan duygularının inceliğini, güzelliğini yansıtan, duygu ve düşüncelere doğrudan ve derinlik kazandıran, yenilenmek ve varolanı aşmak gibi bir toplumsal ifadeye kavuşma gerçeği ise, PKK'yi bir "sanatsal hareket" olarak tanımlamak mümkündür. Aynı zamanda daha kapsayıcı olarak tüm toplumsal değer birliğini ifade etmesi ve bunun devrimci öncülüğünü yapması dolayısıyla da PKK bir "kültür hareketi"dir.

Stratejik değişim sürecine girmemiz siyasal, kültürel alan çalışmalarına biçilen rolü temel kılmış, köklü bir değerlendirmeye ve buna göre yeniden düzenleme ihtiyacını öngörmüştür. Bu doğrultuda I. Kültür-Sanat Konferansı gerçekleştirilmiş, güçlü bir tartışma ve kararlaşma düzeyi ortaya çıkmıştır.

Yeni insanın, güçlü bir toplumsal gelişim ve ilerlemenin ortaya çıkması, tüm ulusal ve demokratik mücadele değerlerimizin birikimi ve bu birikimin toplamını ifade edecek yeni kültürün yaratılması bu alan çalışmalarındaki amaca bağlılık ve gerçekleşme düzeyi ile ortaya çıkacaktır.

Parti Önderliği'nin sıkça vurguladığı "Kürt Rönesansı"nın ve son savunmada belirtilen Ortadoğu coğrafyasının antitez rolü oynaması için "Ortadoğu kültür rönesansı"nın gerçekleşmesi bu alan çalışmalarımızın başarısına bağlıdır. Halkımızın serhildan ruhuyla örgütlenmesi, eğitilmesi, Önderliğin bir görev olarak önümüze koyduğu "Üçüncü Alan" perspektifi ile tüm demokratik mücadele alanlarının kazanılması ve "zihniyet devrimi"nin gerçekleşmesi kültür-sanat çalışmalarının esasını oluşturmaktadır. Bir halkın kimliğinin temel göstergesi ve kültürün temel taşıyıcısı olan dil bu doğrultuda geliştirilmek ve yaygın kılınmak durumundadır.

Bugün kültür-sanat ve dilimiz için verilecek mücadeleyi küçümseyen yaklaşımları aşarak, bunun bir varolma, kimlik kazanma ve özgürleşme mücadelesi olduğu bilincini geliştirmeyi ve Parti Önderliği'nin bu alanın önemi üzerindeki vurgu ve perspektiflerini güçlü bir yoğunlaşma ve örgütlenmeyle pratikleştirmeyi acil bir görev olarak ele almak gereklidir.

Bunun için;

1- Demokratik Kültür Hareketi'nin amblesinin oluşturularak kısa adının "TEV-ÇAND" olarak belirlenmesini,

2- Her alanda Kürtçe eğitim seferberliğinin başlatılmasını,

3- Parti yapımız içinde Kürtçe'nin hakim kılınması amacıyla bir yıllık süre içinde Kürtçe öğrenme ve geliştirme seferberliğinin başlatılmasını,

4- Başlıca "Üçüncü Alan" çalışmalarından olan dil, kültür ve sanat çalışmalarının halkın katılımıyla geliştirilmesini,

5- Parti terminolojisini esas alan Kürtçe-Türkçe bir sözlüğün hazırlanmasını,

6- I. Kültür ve Sanat Konferansı'nda alınan kararların onaylanması ve bu kararların dil ve üslup açısından redakte edilmesini karar altına alır.

ULUSAL BİRLİK VE İTTİFAKLARA İLİŞKİN

Uluslararası komploya karşı demokratik kurtuluş mücadelesini zaferle taçlandırmanın ertelenemez ve tarihi görev olduğu bir süreçten geçerken; ulusal birlik ve ittifak politikamızın doğru ve net tespiti, gereklerinin yerine getirilmesi stratejik önem taşımaktadır. Başarının yolu, bu politikanın doğru ve yetkince pratikleşmesinden geçmektedir. Partimizin yaptığı stratejik değişikliklerle birlikte, bu çalışma alanının kapsamı da genişlemiş, imkan ve olanakları daha da artmıştır.

Partimiz otuz yıllık mücadelesiyle dirilişi başararak, Kürt ulusal birliğinin temelini sağlam atarken, halkımızı bütün kesimleriyle ulusal demokratik birlik yoluna sokmuş, Kürdistan parçaları arasındaki sınırları da bu ruhla yıkmıştır. Başkan Apo'nun Önder kişiliğinde somutlaşan bu ruh, partimize ulusal birliğin daha geliştirilmesi için çağa uygun, zengin ilişki ve ittifaklar geliştirme görevini yüklemektedir. Ulusal birlik ve demokratik toplum yaratma hedefinin bir gereği olarak, yeni dönem ilişki ve ittifak politikamızın özünü kadın, gençlik ve emekçi halk kitlelerinin birliği ve örgütlenilmesi oluşturmaktadır. Bu ilkeye bağlı olarak emekçi halk kitlelerini ulusal demokratik birlik temelinde örgütleyerek, ulusal birliği esas olarak buraya dayandırmak, varolan Kürt örgütleriyle ulusal birlik temelinde ilişki ve ittifak geliştirmek de dönem görevleri arasındadır.

Önderlik gerçeğinde somutlaşan en küçük bir ilişki ve ittifaktan en büyük sonucunu yaratma bir diplomasi tarzı olarak parti tarihimizdeki yerini almışken, özellikle uluslararası komplo sürecinde ve ona karşı mücadelede yaşanan sefalet, yetersiz örgüt ile yetmez militanlık bu tarzı yakalaması şurada kalsın, varolan imkanları bile nasıl aleyhimize çevirdiği ortaya çıkmıştır. Diplomasinin bilimsel yasalarından uzak, abartmacı, popülist tarz, amatör, dağınık, etkilenmeye ve yönlendirilmeye açık duruş, yeni süreçte bu çalışmayı çok daha köklü ve derinlikli ele alıp yeniden yapılandırmayı zorunlu kılmaktadır. Partimiz, uluslararası komploya karşı sergilediği kararlı direnişle komployu başarısız kılarak, II. Merkez Toplantısı'nda ulaştığı sağlam örgütsel duruşla yeniden yapılanma ve açılımın koşullarını yakalamıştır. Bu saha çalışmalarının geçmiş pratiğinden doğru sonuçlar çıkararak, varolan örgütsüzlük ve dağınıklığı aşmak, çalışmayı merkezi bir örgütlülüğe kavuşturarak yetkin ve profesyonel kadrolarla yürütmek bir zorunluluk haline gelmiştir.

Kürt sorununun demokratik çözümü, Ortadoğu sorununun demokratik çözümü olacağından, bu gerçeklik partimizi temel dinamik ve öncü bir güç olarak, sadece Kürdistan değil, bir Ortadoğu partisi olma gibi kaçınamayacağı bölgesel bir rolle karşı karşıya bırakmıştır. Dolayısıyla bölgesel düzeyde ittifak politikamız; Türk, Arap, Fars ve bütün Ortadoğu halklarını içine alan Ortadoğu Demokratik Federasyonu'nda somut ifadesini bulmaktadır. Mücadelemizin ağırlık merkezi Kuzey Kürdistan ve Türkiye olsa da, gelecekteki ilişki ve ittifaklarımızı olduğu kadar, güncel ilişki ve ittifaklarımızı da bu ilke belirlemektedir.

Demokratik uygarlık çağında sivil toplum ve demokratik siyasetin diliyle Kürt sorununun demokratik çözümüne hizmet edecek ilişki ve ittifakların geliştirilmesi, yeni dönem diplomasisinin esasını oluşturmaktadır. Küreselleşen dünya gerçeğinde temel ilke ve esaslarımızdan taviz vermeden, bunları gözeterek en geniş çevrelerle ilişkilenecek, durumlarına göre ittifaklara girmek, ilişki ve ittifak politikamızın bir gereğidir. Bu, çağdaş düzeyin yakalanması için öncelikli olarak geçmiş dar ölçülerin aşılmasını ve yeni ölçülerin yakalanmasını gerekli kılmaktadır. Önderliğimizin insanlığın tüm sorunlarına ve çalışma-

larımıza olduğu gibi bu çalışma sahasına da getirdiği çözümleyici güçle çalışmaların üzerine giden örgüt ve militan, demokratik toplum yaratma yolunda başarıyı yakalamasını bilecektir.

Bunun için;

A- Örgütlenmeye ilişkin:

1- Genel Parti Koordinasyonu bünyesinde "İlişki ve İttifaklar Komitesi"nin kurulmasını,

2- Bu komitenin başta Ortadoğu, Avrupa, BDT olmak üzere alt organlarını oluşturmasını,

3- Bu çalışmalara profesyonel kadro yetiştirmek amacıyla ilişki ve İttifaklar Komitesi sorumluluğunda bir diplomasi okulunun açılmasını,

4- Değişik ülke okullarına dil öğrenimi görmesi amacıyla kadro gönderilmesini,

B- Ulusal birlik ve ittifaklara ilişkin:

1- Ulusal birliğin yaratılması ve pekiştirilmesinde emekçi halk kitlelerinin bilinçlendirilip örgütlenmesinin temel alınmasını,

2- Kuzey Kürdistan ve Küçük Güney'de önemli ölçüde yaratılan ulusal birliğin geliştirilip derinleştirilmesini,

3- Güney Kürdistan'da kadın, gençlik ve emekçi halk kitlelerini ulusal birliğe aktif katılımlarını sağlayacak tarzda örgütleyerek, yaratıcı yöntemlerle koşulları zorlayan bir ulusal birlik çalışmasının geliştirilmesini,

4- Kürt örgütleri ve partilerine yapılan "Barış Konferansı" çağrısının yinelenerek, Ulusal Barış Konferansı'nın gerçekleştirilmesinin hedeflenmesini,

5- Güney Kürdistan'da uluslararası kompunun yedeğindeki örgütlerin bu konumdan çıkarılıp, ulusal birlik çizgisine çekilmesi için çaba gösterilmesini,

6- YNK ile gerçekleştirilen dolaylı anlaşmanın gereklerinin yerine getirilmesi konusunda yaşanan belirsizliğin ortadan kaldırılması amacıyla görüşmeler temelinde yeni bir ilişki ve anlaşmanın geliştirilmesini,

7- Yurt dışındaki Kürt kitesinin daha geniş örgütlenilerek ulusal birlik ve demokrasi çizgisinde mücadeleye seferber edilmesini,

8- Halk Hareketi I. Konferansı'nca ulusal birliğe ilişkin alınan kararların yürürlüğe konulmasını,

C- Bölgesel ilişki ve ittifaklara ilişkin:

1- Türk, Arap, Fars, Asuri-Süryani halklarının demokratik güçleriyle, örgüt ve sivil toplum kuruluşlarıyla ilişki ve ittifak içine girilmesini, bu ilişki ve ittifakların olmadığı alanlarda ise örgütlülüğün ve eylemliliğin geliştirilmesini,

2- Bölge güçleriyle Demokratik Ortadoğu Konferansı'nın yapılmasının hedeflenmesini,

3- Türkiye'de demokratik bir meclis yaratmak için önümüzdeki seçime hazırlanacak geniş yelpazede demokrasi bloğunun oluşturulmasını,

4- Türkiye'de rejim bünyesindeki statükocu, rantçı ve çeteci kesimlerle mücadele edilmesini, demokratikleşmeden yana olanlarla ilişkililmesini,

5- Demokratik sürecin geliştirilmesi temelinde bölgedeki demokratik güçlerle ilişkilerin geliştirilmesini,

D- Uluslararası ilişki ve ittifaklara ilişkin:

1- AİHM'de görülen Önderlik davasına bağlı olarak en geniş anlamda ilişki, dayanışma ve diplomasi çalışmalarının bir kampanya düzeyinde sürdürülmesini,

2- Avrupa'da sivil toplum kuruluşlarının devlet ve toplum üzerindeki etkinliği dikkate alınarak, bu kuruluşlarla ilişki ve ittifaka özel bir önem verilmesini,

3- Kürt sorununun demokratik çözümü için Avrupa devletleri ile onları politika değişikliğine yöneltecek bir ilişki düzeyinin politikamıza uygun olarak geliştirilmesini,

4- Kürt halkına BM Genel Kurulu'nda gözlemci statüsü tanınması için gerekli çalışmanın yürütülmesini,

5- Maxmur'daki halkımızın sorunlarına yönelik uluslararası kuruluşlarla gerekli ilişkilerin sağlanmasını ve kamuoyuna dönük çalışmaların yürütülmesini karar altına alır.

ZİNDANLARA İLİŞKİN

Cezaevleri, devrimler ve toplumsal mücadeleler içerisinde egemenlerle muhalefet güçleri arasında en açık hesaplaşma ve çatışma alanlarından biridir. Muhallif ve devrimci güçleri mücadeleden alıkoymanın, haktan koparmanın, teslim alıp tasfiye etmenin en etkili kurumlarının başında gel-

mehtedir. Bu gerçeklik, en acımasız bir biçimde yirmi yıllık süreçte zindana alınan PKK yapısına dayatıldı. Tutsaklar şahsında sosyalizme, devrime, ulusal kurtuluş politikasına ve partimize inançsızlığı geliştirme, mücadeleyle katılanları teslim alma, karşıtına dönüştürme ve toplumda devrimcilere olan inancı yıkmak için işkence, fiziki imha, tecrit, rehabilitasyon dahil tüm yöntemler denenmiş, Kürt halkının diriliş ve kurtuluş umudunu yıkmak için özellikle 12 Eylül sonrası çok vahşi bir yönelim içine girilmiştir. Buna karşı partimizin direniş ruhu ve ilkesi ateşten geçirilerek sınanmış ve bu yirmi yıllık süreçte direniş çizgisini egemen kılmıştır. Önderlik, parti, şehitler ve halka bağlılık, Mazlumlara, Dörtlerin, Hayri ve Kemallerin şahsında yaşam bulmuştur.

Cezaevlerinde her zaman partinin on bine varan kadro, sempatisan ve taraf-tarı olmuştur. Partimize karşı geliştirilen her saldırı, komplo zindanları da hedeflemiştir; bir biçimde bu saldırıların içerde de uzantıları çıkmıştır. Parti Önderliği'nin esaret altına alındığı koşullarda, parti tarihimizin en büyük tehlikesiyle karşı karşıya olduğu bir dönemde; kendini abartan, şişirilmiş bir kişilik olan M. Can açıklan parti birliğinin altına dinamit koymuş, provokasyonun açık temsiline soyunmuştur. Buna karşıymış gibi görünen, ancak parti karşıtlığında, partiyi provoke etmede aynı noktada bulunan Ferhan Güllü şahsında ortaya çıkan mafyavari yöntemler sürece dayatılmıştır.

Zindandaki parti yapımız, Önderliğe ve yeni stratejiye bağlılığını esasta göstermiştir. Ancak uluslararası komplonun zindanlara yönelik politikalarını, M. Can ve Ferhan şahsında ortaya çıkan provokatiftasfiyecilik yaklaşımlarını derinliğine kavrama, buna karşı gerekli tutumu alma, yeni stratejiyi özümseme ve bilince çıkarma konusunda zayıf kalmıştır. Barış ve demokrasi söylemini, yeni stratejiyi genel anlamda sağ yorumlamış, bu çizginin zafere ulaşacağına olan inançta bir zayıflık görülmüştür. Genelde beyinsel tembellik, rahat, sübjektivizm, bireycilik, alana göre şekillenme, kitabi, teorik kalma ve düzenle barışma, ruhsal ve yaşamsal alanda legalizme, uzlaşmaya yatkınlık, bu yöne kayış tehlikesi belirlemiştir. Zindanların partimizce de önemi dikkate alınarak, kapsamlı değerlendirmelere konu olmuştur.

Bu temelde partimizin VI. Ulusal Konferansı'nda zindan pratiği değerlendirilmiştir. Uluslararası komplonun yeterince kavranmadığı, başta merkez yönetimimiz olmak üzere zindanlarda çıkan provokasyon ve sağ liberal anlayışlara karşı köklü değişim, dönüşüm temelinde sonuç veren bir pratiğin sergilenemediği vurgulanmıştır.

Uluslararası komplonun partimize yönelik saldırılarının bir parçası olarak gündemleştirilen F Tipi uygulamasına karşı geliştirilen taktiğin esas olarak doğru olduğu, ancak bazı Türk sol gruplarının saldırıların kapsam ve anlamına denk düşme-

yen klasik, kaba direniş mantığıyla tavır geliştirmesinin örgütsel ve fiziksel tasfiyeyi beraberinde getirdiği belirtilmiştir.

Özellikle '90'lar sonrası sürecin daha kapsamlı ele alınması ve yeni değişim stratejimize uygun olarak cezaevlerinin yeniden eğitilip yapılandırılması, dönemin militanının açığa çıkarılması temelinde görüş birliğine varılmış, cezaevi sorunlarının daha kapsamlı ele alınıp değerlendirilmesi amacıyla bir Zindan Direniş Konferansı'nın yapılması düşüncesine ulaşılmıştır.

Bunun için;

1- Zindanlarda bulunan ve tahliye olan arkadaş yapısının süreçle bütünleşmesinin sağlanması, PKK'nin VI. Ulusal Konferans sonuçlarının bu yapıya aktarılması ve bu zeminde yaşamsallaştırılması amacıyla Zindan Direniş Konferansı'nın yapılmasını,

2- M. Can ve Ferhan Güllü provokasyon ve tasfiyeciliği karşısında zindan yapımızda ortaya çıkan sektör ve sağ liberal anlayış ve yaklaşımların mahkum edilmesini, zindan yapımızın provokasyon ve tasfiyecilik karşısında olduğu kadar, bu anlayış ve yaklaşımlar karşısında da aktif tutum sergilemesini,

3- Zindandaki yapımızın sürecin mücadele görevlerine hazırlanması ve sürece aktif katılımının sağlanması amacıyla zindan faaliyetlerinin yeniden düzenlenmesi ve örgütlenmesini,

4- Gerek içerdeki gerekse de tahliye olan zindan kadrolarının partimizin militan kadro ihtiyacını karşılayacak çalışma temposu ve yoğunluğuna ulaşmasını,

5- Önderliğe kilitleme, O'nun yaşam, üretkenlik düzeyini yakalama hedeflenerek zindan yapısının önüne konulmasını karar altına alır.

EĞİTİME İLİŞKİN

Partimizin içinden geçtiği değişim-dönüşüm süreci yeniden yapılanma sorunlarını, eğitim tarzında yenilenme ve yetkinleşmenin gereğini ciddi bir biçimde temel gündemi haline getirmiştir. Bütün büyük değişim süreçlerinin eskiyi aşma ve yeniyi yaratma eyleminde başarısı, her zaman yeniyi temsil eden insan karakterinin yaratılmasıyla mümkün olmuştur. En büyük toplumsal değişimler şiddetin zor gücünden çok, yeni insanın doğal dönüştürücü gücünden doğmuştur. Reel sosyalizm tecrübesinde de gördüğümüz gibi, değişim eylemini toplumun ideolojik, siyasal, sosyal yapısındaki yenilenmeye dayandırmayan devrimler, tarihin gelişen seyri içinde bağrında taşıdığı eskiye ait nüvelere takılmaktan ve içten içe geriye düşmekten kendilerini alamamışlardır. Oysa en son Önderlik savunmalarında da belirtildiği gibi, insanlık tarihinin en güçlü uygarlıkları, insanda vücut bulduğu oranda tarihe köklerini salan kültürler üzerinde yükselmişler ve ömrünü doldurup zamanı ve mekanı başka uygarlıklara bıraktıklarında dahi

özüne ait en güçlü değerleri yeni doğana miras olarak bırakmayı başarmışlardır.

Kürdistan gibi, kökleri tarihin en derinlerine dayanan, ama köklerinden en çok koparılmış bir güncelliğin sığılığı içinde kimliksizliği en derinden yaşayan, bağrında en güçlü uygarlıkların bütün zenginliklerini saklarken, ideolojisizliğin, siyasetsizliğin en fakirane konumunu yaşayan bir toplumsal gerçeklikte; böyle bir gerçeklik üzerinden kurulaşan sömürgecilik karşısındaki mücadele elbette ki salt siyasal-askeri bir mücadele olmaktan daha öte bir anlamı içermek zorundaydı. Yaklaşık otuz yıllık mücadele ve on beş yıllık silahlı savaşım tarihimiz; sömürgeci gücün Kürdistan'da kurulaşan iradesini kırmak kadar, Kürt insanını tarihin en derinlerinde arayıp tarih sahnesine çıkararak, bu kökler üzerinden yeni insanı yaratmak ve kaybettiren tarihi tersine çevirerek, yeni bir uygarlık sürecinin başlangıcını en eski insan uygarlığının köklerine bağlamanın tarihi olmuştur. Bu nedenledir ki, Önderlik gerçeğinde mücadele en temelde kişilik, toplum ve tarih çözümlenmesine dayanmış, bu da askeri, siyasi sahada açığa çıkan devrimci iradenin kaynağı olmuştur. PKK'de en temel eylemin eğitim olması bu nedenle anlaşılabilir.

Stratejik bir değişim sürecini yaşarken de bir kez daha can alıcı bir biçimde görüyoruz ki, mücadelemizin yöntem ve biçimi değişse de, Önderlikse mücadele tarzında temel espri değişmemiştir. Dönüştürücü irade, değişen insanın ve değişen toplumun kendisidir. Diriliş sürecinden kurtuluş sürecine geçişin ifadesi olan yeni stratejik süreç bu gerçeği daha yakıcı ve yalın bir biçimde göstermektedir. Demokrasinin en temelde bir katılım gerçeği olduğundan hareket edersek, ancak katılım iradesini ortaya çıkarabilen kimlik ve kültürlerin demokratik gerçekleşmeyi sağlayabileceği kesindir. Talep eden değil yaratan, bekleyen değil gerçekleştiren irade ancak özgür ve eşit birlikliliklere dayalı demokratik zeminleri ortaya çıkarabilir. Bu, Kürdistan'da ya egemeninden talep eden ya da ölümüne isyan eden zihniyetin aşılması, devrimin zihniyette başarılmasıdır. Önderlikse düzeyde gerçekleşen ve mücadele tarihimizin ortaya çıkardığı ulusal iradede somutlaşan bu zihniyetin kişiliklerimizde içselleşmesi, demokratik çözüm stratejisinin daha kısa zamanda başarıya ulaşmasında belirleyici faktör olacaktır. Bu temelde yeni stratejik sürecin önümüze çıkardığı görevler ve temel yapılanma sorunlarımız karşısında parti yapısı olarak kendimizi değerlendirirken, görevlerin başarılması ve sorunların aşılması konusunda temel hareket noktamızın, Önderliğin savunmalarında da ortaya konulduğu gibi *"zihniyet devrimi"* temelinde ideolojik, siyasal, tarihsel ve kültürel gerçekleşmemiz olması şarttır. Bu da önemli oranda kişiliğin her düzeyde eğitilmesi ile mümkün olacaktır.

Yaşadığımız iki buçuk yıllık süreç bu anlamda değerlendirildiğinde; her düzeyde partiyi geriye çeken, objektif veya sübjektif olarak yeni stratejiye girmeyen, gereklerine göre pozisyon almayan, sorumluluklarını üstlenemeyen donanıma sahip olmayan, partiyi temel gündeminin dışına çeken yaklaşımların çok yoğun bir biçimde partiyi uğraştırdığını görmekteyiz. Her birisi farklı nedenlere dayansa da, ama son tahlilde geri ideolojik düzeyimizin, her dönem partiyi geriye çeken zihniyet yapımızın birer yansıması olduğu bir gerçek. İdeolojik-siyasal düzeyde her zaman partiyi geriden takip eden kişilik gerçeğimiz, sürecin karşımıza çıkardığı yeni görevler karşısında yaşadığı boşluğu gördükçe, bunu bir atılımla telafi etmek yerine, partiyi hep kendi düzeyinde tutmak çabasına girmiş, geri zihniyet yapısını partinin gerçeği kılmak istemiştir. Bu, genel yapısal bir gerçeğimiz olarak yaşanırken; bu gerçeğin kadro-komuta düzeyi daha tutucu, bireyci bir tarzda değişimin, yenilenmenin ve partinin yeniden yapılanmasının önünde tıkatıcı bir rol oynamaktadır. Bu gerçeğin aşılması, ancak ideolojik eğitimin parti genelinde derinlemesine yürütülmesiyle mümkün olacaktır. Fakat istenilen ideolojik derinliğin sağlanabilmesinin derin bir tarih bilinci, kültürel-siyasal düzeyi zorunlu kıldığı bir gerçeklik olduğu kadar, mevcut eğitim tarz ve kapsamımızın bunu karşılamadığı da bir gerçekliktir. Başta PMO olmak üzere, eğitimi tarz ve kapsam itibarıyla Önderliğin savunmaları temelinde derinleştirmek bir zorunluluktur.

Konferansımız tarafından da tespit edildiği gibi, kadro düzeyinde yaşanan tıkanmanın partinin temel bir sorunu haline geldiğini göz önüne aldığımızda, kadro eğitime ağırlık vermek özel bir önem taşımaktadır. Savaş koşullarına motive olmuş kadronun, yeni stratejik sürecin karakterine motive olmak kadar, sürecin önümüze çıkardığı yeni görevlere cevap olacak yetenek ve yoğunluğu yakalaması da önemli bir sorun olarak önümüzde durmaktadır. Potansiyel olarak ciddi bir kadro bileşimi mevcut iken, bu bileşimin sürecin görevleri karşısındaki yabancılığı ve donanımsızlığı bu potansiyelin işletilmesini engellemektedir. Bu nedenle eğitimlerin kadronun ihtiyaç duyduğu siyasal-kültürel birikime cevap olması kadar, farklı görev sahalarına uygun kadronun yetiştirileceği branş eğitimlerinin her düzeyde geliştirilmesi, sürecin önümüze çıkardığı acil görevlerden birisidir.

Tüm bunların yanı sıra eğitime doğru katılım tarzının kadronun bilincine hakim kılınması, yapılacak eğitimlerin istenilen sonuçlara ulaşabilmesi açısından önemlidir. Her şeyden önce sunulan imkan ve emeğe cevap olma duyarlılığında, hedeflenen görevlere karşılık gelebilecek kapasitede kişilerin eğitime alınması, eğitim zeminlerinin bireylerin sorumsuzca ve amaçsız olarak zaman geçirdikleri bir zemin olmaktan çıkarılması, eğitimi kendi bireyci istem ve hırslarının tasarruf zemini yapmak isteyen yaklaşımlara fırsat verilmemesi, tüm bu yaklaşımlar konusunda kadronun bilinçlendirilmesi ve bu yaklaşımlarının mahkumiyetinin sürecin temel bir eğitim gündemi yapılması önemlidir. Ayrıca temel eğitim esprisinin, eğitilen değil, kendisini eğiten, öğrenmeyi dışarıdan dinleyerek alınacak bir olgu değil, araştırarak, tartışarak ve katılarak sağlanacak birikim olarak gören, katılımcı birey esprisi olması, iradi ve inisiyatifli kadro yetiştirmek açısından önemlidir.

Yeni stratejik sürecin temel dinamiklerinden birisi olan kadının sürecin gelişimi açısından olduğu kadar, parti içi değişim açısından da oynayacağı rol Önderlik savunmalarında ortaya konulduğu biçimde nettir. Demokratik çözüm stratejisinin başarısında kadının iradi katılımı ne kadar temel bir role sahipse, parti içi zihniyet değişikliği, geleneksel zihniyetin aşılması, devrimci zihniyet ve demokratik kültürün yaratılmasında da o kadar temel

bir role sahiptir. Kadın yapısının değişim gerçeğinde ortaya çıkaracağı düzey ve katılım iradesi, hem PKK'nin değişimi ne kadar köklü yaşadığının bir göstergesi olacak, hem de böyle yaşanmasında belirleyici bir role sahip olacaktır. Özgür gelişim diyalektiğini ve demokratik katılım zihniyetini yakalamayan kadının ne kadar geriye çeken bir etkiye sahip olduğunu yaşadığımız iki yıllık tecrübeden biliyoruz. Bu nedenle de kadın yapısının kendi gerçeğinde derinleşmesi, hem sürecin gelişen siyasal-kitlesel düzeyine öncülük edebilmesi açısından, hem de parti içi değişimde rolünü oynaması açısından önemlidir. Mücadelenin bütün zamanlarında kadının rolünün gereklerini yerine getirebilmesi, kendi gerçeğini güçlü ideolojik-siyasal-tarihsel temellere kavuşturması ile mümkün olacaktır. Bu nedenle de kadın yapısının özgün eğitimlerinin daha derinlikli ve yoğunluklu ele alınıp geliştirilmesi önemlidir.

Buna göre;

1- Eğitime yaklaşımda kadrolarda ortaya çıkan; partinin eğitim imkanlarını sorumsuz ve amaçsızca kullanan, eğitimi kendi bireyci istem ve hırslarının tasarruf zemini yapan, kendini eğitmeyen yaklaşımların mahkum edilmesini,

2- Genel parti bünyesinde Önderlik savunmalarının okunup, savunmalar temelinde ideolojik yoğunlaşmanın bir hamle tarzında geliştirilmesini,

3- PMO başta olmak üzere, tüm eğitim çalışmalarının tarz ve program açısından Önderlik savunmaları temelinde yeniden düzenlenmesi, savunmaların içerdiği tüm konuların eğitim programına dönüştürülmesini,

4- Savunmaların içerdiği tüm konularda eğitim bünyesinde ayrı ayrı araştırma-inceleme komisyonlarının oluşturulması ve bu çalışma sonuçlarının broşüre dönüştürülmesini,

5- Her çalışma merkezinin savunmalar içerisinde kendi çalışma sahasını ilgilendiren konuya yönelik eğitimlerde derinleşmeyi sağlaması, bu konularda kitle ve kadroya dönük broşürler hazırlamasını,

6- Tüm çalışma merkezlerinde eğitimin akademik düzeyde örgütlenilmesini,

7- PMO'nun sürecin temel ihtiyaçlarına cevap olabilecek tarzda yeniden düzenlenmesini,

8- Bütün alanlarda uygulanan eğitim programlarının genel partinin ihtiyaçları ve çalışma sahalarının özgünlükleri esasında birbirini tamamlayacak bütünselliğe kavuşturulmasını,

9- PMO eğitimlerine alınacak kadroların Parti Koordinasyon Merkezi tarafından belirlenmesi ve dönemin görevlerine cevap olabilecek kadroların eğitime alınmasına özen gösterilmesini,

10- Eğitim devresini tamamlayan her arkadaşın, gideceği görev alanına ilişkin bir proje hazırlayıp ilgili parti yönetimine sunmasını,

11- Her çalışma merkezinde temel çalışma sahasına yönelik branş eğitimlerinin uzmanlık düzeyinde geliştirilmesi ve uygun kadroların temel hedefler doğrultusunda bu eğitimlere alınmasını,

12- Tıkanmış, eğitime ihtiyacı olan kadroların bulundukları faaliyet merkezinde eğitime alınmaları, bu konuda kendi sorun ve sorumluluklarını başka yerlere havale eden yaklaşımın mahkum edilmesini,

13- Her çalışma sahasında PJA gücünün özgün eğitimlerinin uygun tarzda düzenlenmesi ve Önderlik savunmaları temelinde derinleştirilmesini,

14- Eğitimin salt teorik bilgi kapsamında ele alınmayıp, bireyde davranış biçimi ve ölçü yaratacak tarzda yaşamsallaştırılmasını,

15- HPG'nin yanı sıra ülke alanında tüm çalışma sahalarında askeri eğitim ve düzeninin geliştirilmesini,

16- Önderlik savunmaları ve özelde Üçüncü Alan Teorisi üzerine halk eğitimlerinin geliştirilmesini,

17- Tüm eğitim akademilerinde Kürtçe dil eğitiminin verilmesini karar altına alır.

Şiddetsiz bir dünya demokrasi ve adalet temelinde dünyayı herkes için yaşanılır kılmakla mümkündür

Tüm dünyayı ciddi bir biçimde sarsan ve herkesi şaşkına çeviren günleri yaşıyoruz. Tabii herkes bu gelişmeler üzerinde değerlendirmeler yapıyor. Bizim de bu yaşanan olayları daha fazla değerlendirmemiz, tartışmamız ve anlamamız, yaklaşımlarımızı buna göre geliştirmemiz gerekiyor.

Kuşkusuz insanlık tarihi boyunca böyle sarsıcı olaylar çok yaşanmıştır. Tarihin değişik kesitlerine baktığımız zaman bunları çok iyi görebiliriz. Tabii Amerika'da yaşanan olaylar bunların ulaştığı en üst düzey ve bunların en son halkası oluyor. Bu olay, bilimsel-teknik, ekonomik, yine sosyal gelişme tarihi boyunca insanlığı sarsan, şoke eden olaylar kapsamında, yönteminde değişiklikler yaratmış oluyor. Böyle sarsıcı suikastlar, değişik türden olaylar insanlık tarihinde çoktur. Fakat bir saldırıyla bu kadar insanın öldüğü, bu kadar maddi hasarın yaratıldığı başka bir örnek yoktur. Bu durum yaşanan mevcut gelişmeyle ortaya çıkıyor. Hem de bu konularda en çok güvenliğin sağlandığı, sözde kendine en çok güvenen, en fazla tedbir aldığına inanılan yerde oluyor. Dolayısıyla Amerika'da yaşanan şaşkınlık daha fazladır.

Çeşitli kurgular biçiminde benzer olayların yaşanabileceği tasavvur ediliyordu. Bunlar çeşitli biçimlerde sinema, tiyatro vb. çalışmalarla, yazılar ve kitaplarla, uygarlık gelişiminin ulaştığı düzeyin böyle birçok olaya fırsat verecek konumda olduğu dile getiriliyordu. Şimdi bunlar gerçek olmağa başladı. Kuşkusuz bu biçimde yeni bir durum ortaya çıktı. Bununla, bir süreden beri insanlığın bilim-kurgu biçiminde, çeşitli tasarımlar, hayaller biçiminde yazıp çizip resmettiği olguların şimdi gerçekleşebilecek bir konum kazanmış olduğunu söyleyebiliriz. Bu anlamda son yaşanan olaylar oldukça önemlidir. Hem kurgulanmasıyla hem birçok gelişme yaratıp sözde insan hakimiyetinin sağlanmasına karşı bu tür olayların çıkmasıyla hem de olayların ortaya çıkardığı ağır sonuçlarla gelecek açısından iz bırakacak özellikler taşıyor. Bu bakımdan anlamak ve değerlendirmek elbette gerekli oluyor.

Bu olayı birçok çevre tartışıyor; giderek bu daha fazla tartışılacak, üzerinde daha derin durulacaktır. Amerika'da ortaya çıkan olayların bundan sonraki gelişmeler üzerinde kalıcı etkilerinin olacağını rahatlıkla belirtebiliriz. Bu etkiler değişik biçimlerde, farklı sonuçlar ortaya çıkartacak şekilde olacaktır; ama bu öyle sıradan ve geçiştirilecek türden bir olay değildir. Bundan sonrasının düzenlenmesinde izler bırakacak türden bir olaydır. Dolayısıyla insanlığın gelişmesi, ilerlemesi ve yaşamı üzerinde etkisi olacaktır. Herkes bunda hemfikir. Tabii bu konuda muhtelif tartışmalar yapılıyor. Bu olayla ilgili bazı isimler ortaya atılıyor, bazı resimler gösteriliyor. “Şu kişi yaptı, bu kişi yaptı; şu ülkeden, bu toplumdan, şu toplumdan” diye açıklamalar yapılıyor. Tartışmalar bir yönüyle bu hususlar üzerinde yükseliyor. Daha çok Ortadoğu üzerinde, İslam toplumları üzerinde, yine biraz da Asya üzerinde duruyorlar. Ortaya atılan isimler de bu alanlarla ilgilidir. Şu toplumdan, bu toplumdan insanlar bu eyleme girmiş olabilirler. Nihayetinde bu eylemi insanlar yaptı. Bunu yapanlar da bu dünyada yaşıyorlar. Dolayısıyla şu veya bu ulustan olacaklar. Bir veya birçok bölgeden olacaklar. Ortadoğulu olabilirler, Asyalı olabilirler, Amerikalı olabilirler. Aslında bunlar üzerinde o kadar çok durmak fazla önemli değildir veya önemli olmaması gerekir. Fakat bazı yaklaşımlar ısrarla buraya çekilmeye çalışılıyor. Bu denli ağır sonuçlar doğuran, kabul edilmez olan, ağır tahribatlar yaratan ve acı veren olayların nedenleri

“Amerika’da ortaya çıkan olayların bundan sonraki gelişmeler üzerinde kalıcı etkilerinin olacağı kesindir. Bu etkiler değişik biçimlerde, farklı sonuçlar ortaya çıkartacak şekilde olacaktır; ama bu öyle sıradan ve geçiştirilecek türden bir olay değildir. Yani insanlığın gelişmesi, ilerlemesi ve yaşamı üzerinde etkisi olacaktır.”

üzerinde çok yönlü ve gerçekçi bir biçimde durmak yerine, görüntülerle ilgilenmeye çalışan epeyce çevre vardır ve bunlar basit çıkarları doğrultusunda bu olayları kullanmak istiyorlar. Bu yaklaşımlar tehlikelidir ve her şeyden önce ahlaki değildir. Bu kadar ağır bir tahribat, can ve kan üzerinden basit çıkar sağlamaya çalışmak, politikayı en kötü ve en çirkin biçimde yapmak demektir. Ne yazık ki, günümüz dünyasında bunu yapmaya çalışanlar çoktur.

Savaş rantçıları yine devrede

Politikayı böyle anlayanlar ve böyle yürütenler bu dünyada çok olduğu için, böylesi korkunç olaylar da olabiliyor. Tabii böylesi ağır sonuçlar doğuran olayların mantığıyla, onları böyle basit çıkarları için kullanma, çıkarlarına alet etme ve politikayı böyle anlama arasında bir bağ vardır. Bunlar birbirine yakın anlayış ve mantıklardır. Böyle olayların olması, biraz da politikanın böyle anlaşılmasıyla, böyle bir mantığın dünyada belli ölçülerde varlığını sürdürmesiyle bağlantılıdır. Bazı çevreler intikam yemini ediyor, açıkça benzer yöntemler geliştireceklerini ilan ediyorlar. Savaş çığırkanlığı yapan birçok çevre var. Yine Üçüncü Dünya Savaşı'nın başladığı yönünde değerlendirme yapan birçok çevre var. Savaş kararı alanlar, savaş ittifakları oluşturmaya çalışanlar var.

Türkiye’de olduğu gibi bazı çevreler kendilerinin haklı çıktığını söylüyorlar. Haklı çıkmaktan söz ederken, olayların köklü değerlendirmesini yaparak bir çözüm üretmek yerine, en haksız bir konumda uyguladıkları şiddeti haklı çıkarmaya çalışarak, bu olayları vesile edip haklı çıkmaktan söz ediyorlar. Dolayısıyla bu tür olayları, biraz da kurnazlıkla, bunları doğuran politikalarını doğrulayıcı kanıt yapmaya çalışıyorlar. Bütün bunların anlaşılması ve değerlendirilmesi gerekiyor. Hem olayların hem de olaylar üzerinde yürütülen tartışmaların, ortaya sürülen görüşlerin ve bunun üzerinde ortaya çıkabilecek olası gelişmelerin yeterince değerlendirilmesi, tartışılması ve anlaşılması; doğru çözümlerle yapıla-

rak, gerçekten insanlığın yararına olan yeterli düşüncenin ve doğru politikaların ortaya çıkarılması gerekiyor.

Olay bir bakıma Amerika’yı felç etmeye yönelikti ve biraz da böyle bir sonuç doğurdu denebilir. Bunların oldukça planlanmış, kapsamlı bir şekilde hazırlığı yapılmış, üzerinde uzun süre çalışılmış, dünya üzerinde güç sahibi olan ve bu temelde hazırlanan olaylar olduğu açıkça görülüyor. Yani yapanlar şu veya bu kişiler, şuralı veya buralı kimseler olsalar da, bunları yalnız başına ve bir alanla veya bir ülkeyle bağlantılı olarak ele almak mümkün değildir. Böyle bir olayı o düzeyde bir güçle yapmak mümkün değildir. Uluslararası niteliği olan, o düzeyde güce sahip bulunan bir çevrenin, gücün işi olduğu iyice anlaşılıyor.

Tabii dünyanın en büyük güç merkezi Amerika’ydı. Dünya Amerika’yı öyle görmek istiyor, Amerika kendisini öyle tanımlıyor ve Amerikalılar da öyle sanıyordu. Bu büyük güç merkezinin temel güç odaklarına, ekonomik ve askeri merkezlerine yönelen bu saldırı, tüm dünya gibi ABD’yi de şaşkına çevirdi. ABD’nin sanıldığı gibi büyük bir gücünün olmadığı, dünyanın da çok fazla hukuk ve yasa tanımadığı ortaya çıktı. Bunun verdiği sarsıntı ve şaşkınlık vardır. Bazı değerlendirmeciler Amerikan toplumunun bu olaylarla ciddi olarak psikolojik etkilenme altına girdiğini ve bunun Vietnam’da alınan sonuçlardan çok ileri düzeyde bir psikolojik etkilenme olacağını belirtiyorlar. Aslında bu durum dünya için de biraz böyledir. Hemen herkes üzerinde şu veya bu biçimde etki yarattı.

Şimdi bütün bunları nasıl anlamak, nasıl değerlendirmek gerekir? Olaydan bu yana yapılan tartışmalardan çıkartılan sonuçlar nelerdir, daha fazla ne tür sonuçlar ortaya çıkabilir? Tabii bunları biz de değerlendirebiliriz, hem de çok kapsamlı değerlendirebiliriz. Olayın hemen ardından bir değerlendirme yapmak için yeterli veriler ortaya çıktı. Bundan sonra daha fazla bilgiler ortaya çıkacak, bu olayla bağlantılı birçok gelişme yaşanacaktır. Elbette bu temelde değerlendirmeler daha fazla derinleştirilecek, daha çok yönlü kılınacaktır. Olay bu nitelikte olup, hiç küçümsenmeyecek bir düzeydedir.

Saldırıları mevcut dünya politikalarından ayrı ele alınamaz

Diğer yandan böyle bir olayı en iyi biz değerlendirebiliriz. Doğruya en yakın ve en kapsamlı değerlendirme bizim olmalıdır. Çünkü bu dünyada en ağır koşulları yaşayan bir hareket durumundayız ve bu olayları en iyi biz anlarız. Dolayısıyla dünyaya ağır etkilere bulunan olaylardan en fazla etkilenen bir gücüz. Bunun için de en iyi anlayan konumda olmalıyız. Bir defa kişilerle uğraşmak, bölgelerle uğraşmak ve olayların nedenleri üzerinde kapsamlı değerlendirmeler geliştirmek yerine, bunları basit çıkarlarına alet etmeye çalışmak doğru değildir. Kuşkusuz bunları kimlerin yaptığı ve ne amaçla yapıldığı ortaya çıkmalı ve çıkartılmalı, olaylar karanlıkta kalmamalıdır. Fakat Üzeyir Garih’in sözde katilinin yakalanması gibi, “iki milyon lira için bu cinayet işlendi” deyip işin içinden çıkma olmamalıdır. Yarın bazıları “birkaç deli bu olayı yapmış” diyebilir. Ucuz bir biçimde “bu tür eylemleri Müslümanlar yapıyorlar, Ortadoğu terör yuvasıdır” diyerek saldırıyı Ortadoğu’ya yöneltmeye ve bundan çıkar sağlamaya çalışanlar ortaya çıkabilir. Bunlar tehlikeli girişimler, basit ve oldukça çıkarıcı yaklaşımlardır. Bu tür yaklaşımlardan kesinlikle uzak durulmalı ve olay böyle ele alınmamalıdır. Bu olayları ortaya çıkartan yaklaşımlar, politikalar, yaşam gerçekleri, uluslararası gerçekler ve dünya gerçeği iyi ortaya konulabilmeli ve ondan kopuk ele alınmamalıdır. Olay basit değerlendirilecek nitelikte değildir ve ucuz yaklaşımları kaldıramaz. Ortada binlerce, on binlerce ölü ve yaralı vardır. Sınıflı toplum uygarlığının ulaştığı düzey, sembole çıkardığı yerler bir anda yok edilmiş durumdadır. Bunlar üzerinde basit yaklaşamaz.

Bu eylemleri yapanlar hangi politikalarla yapmış olurlarsa olsunlar, nerede olurlarsa olsunlar, onlar da kendilerini bu işe vermişler, kendilerini feda etmişlerdir. Herhalde delirdikleri için bunu yapmadılar. Çok maceracı da değiller, film de çevirmiyorlar. Elbette onlarınki de candır ve bir çırpıda

kendilerini veriyorlar, binlerce insanın ölümüne yol açma tutumunu gösterebiliyorlar. Tabii bu ciddi bir durumdur. Neden bu insanlar bu hale geldiler, yaşam karşısındaki duruşları neden böyledir? Neden bu tür eylemleri yapabiliyorlar? Kaldı ki, örneğin Filistin’de her gün benzer olayları yapan insanlar vardır. Yine bunu İstanbul’ın ortasında da yaptılar. Örneğin Türkiye zindanlarında her gün gözünü kırpmadan bu işin en ağırını yaşayanlar vardır. Yani birçok alanda benzer şeyler yaşanıyor. Demek ki, bu öyle tesadüf veya genel dar bir durum değildir. Bunlar birer münferit olay da değildir. Birçok alanda değişik yöntemlerle olmak kaydıyla, günümüz dünyasında çokça görülen olaylardır. İnsanların bir kesimi böyle yaşıyor. O açıdan insanların neden bu hale geldiklerine, getirildiklerine, bunu nasıl yapabildiklerine açıklık getirmek gerekiyor.

O insanlar herhalde para karşılığında bu işi yapmadılar. “Vay azgın teröristler, nasıl da cana kıyıyorlar” demek ucuz bir yaklaşımdır. Kendi canını da bu kadar veren, göze alan bir insanın paralı asker olmadığı gayet açık olup, bunların öyle basit kişilikler olmadıkları da kesindir. Bir şey yaptıklarına inanıyorlar. Çok güçlü bir inanç ve tutku olmasa, elbette bunları yapmak mümkün değildir.

Bunu en iyi biz biliriz, biz anlarız. Kürdistan’da yirmi yıldır en ağır koşullarda nasıl mücadele verildiğini ve binlerce kahramanca şehidin nasıl kendini feda ettiğini yaşadığımız ve kendi gerçeklerimiz olduğu için çok iyi biliyoruz. İnsanın bu duruma gelmesi kolay bir husus değildir. Basit bir düzey de değildir. Dolayısıyla öyle ucuz yaklaşım ve ifadelerle, bir çırpıda küfredip kötüleyerek bir yana bırakmakla işin içinden çıkılmaz. Eğer gerçekten önemli hususlar olmasa, ciddi yaşam gerekleri söz konusu olmasa, insanlar bunu yapamazlar, bu düzeye gelemeler, bu kadar kararlı olamazlar. Bu kadar gözü kara hale de gelemeler.

O zaman bu insanları bu duruma getiren nedir, neden bu kadar katı davranabildiler, davranabiliyorlar, bu kadar kararlı oluyorlar? Ne yapmak istiyorlar, onları böyle yapmaya iten hususlar nelerdir? Esas olarak bunlar açığa çıkartılmalıdır. Yoksa “kişiler tespit edildi, şu toplumdandır” diyerek bazı kişileri, bazı toplumları suçlamak, suçlu ilan etmek, gerçeği saptırmak olacaktır. Bu olaylara böyle yaklaşamaz; bunun önünü almak gerekiyor. Dolayısıyla esas olarak insanları böyle hareket etmeye yöneltten ve bu kadar katı hale getiren gerçekleri, dünya gerçeklerini ve politik olguları daha iyi görüp değerlendirmek gereklidir. Doğru olan budur. Eğer olay açığa çıkartılacaksa, esas olarak bu hususlar açığa çıkartılmalıdır.

Buradan baktığımız zaman birçok alanda değişik düzeylerde süren mücadeleler olduğunu görürüz. Ama bunu son saldırı düzeyine getiren gerçeklerin neler olduğunu, bu saldırının gerçekten neyi ifade ettiğini ve nereden kaynaklandığını günümüz dünya gerçekliğinde aramamız gerekiyor. Dünya gerçekliğini iyi çözümlerle nedenlerini orada bulmamız ve tarihsel gelişmeyle bağlı kılmamız gerekiyor. Bu olay birdenbire ortaya çıkmadı. Bu tür olayların tarihsel benzerleri de vardır. Ama bu olay insanlığın geldiği gelişme düzeyinde yaşananların en kapsamlısı oluyor. Olayların nedenlerini tarihsel gelişme, güncel uluslararası sistem ve dünyadaki yaşam gerçeğinde aramak en doğru olanıdır. Yoksa onun dışındaki yaklaşımlar birer saptırma veya basit, ucuz ve esaslı gizlemeyi ifade eden, deyim yerindeyse ağacı görüp ormanı görmeyen, onu gizleyen değerlendirmeler ve yaklaşımlar olur.

Demek ki, mevcut olayları bugünün dünyasıyla, dünyadaki yaşam gerçeğiyle bağlantılı olarak ele almak, bunları ortaya çıkaran nedenleri dünyaya hakim olan politikalarda görmek gerekiyor. Bazıları “Amerika ektiğini biçti” derken, bazıları da “Amerika ilk defa savaşı tatti” diyorlar. “Her yere savaşı dayatan ve acıyı yayan bir güç, acının ne olduğunu bu biçimde kendisi de tatti” biçiminde değerlendirmeler yapılıyor. Mevcut durumu dünya politik gerçeğinde ABD’nin yönlendirdiği açıktır ve ondan ayrı ele almak elbette mümkün değildir. ABD bu olayları değerlendirecek ve bunlardan dersler çıkaracaksa, her şeyden önce böyle anlamalıdır. Sağı solu suçlamak yerine, olayların sorumlularını bulmaya çalışmak ve onları cezalandırmayı istemekle birlikte, kendi sorumluluğunun ne olduğunu da iyi görüp ortaya çıkararak ona göre davranmak zorundadır.

NATO’yu harekete geçirmeye çalışıyorlar. NATO, 5. madde temelinde işlem yapacakmış. Bu şu anlama geliyor: Bir NATO ülkesine yöneltilen saldırı bütün NATO devletlerine yöneltilmiş sayılıyor. Saldırı ABD’ye yöneltildiği için bütün NATO ülkelerine de yöneltilmiş oluyor ve NATO’yla buna karşı cevap verilecektir. ABD’nin de bu saldırıya karşı cevabı savaş oluyor. “Üçüncü Dünya Savaşı başladı” deniliyor. NATO’nun Üçüncü Dünya Savaşı’na gireceği söyleniyor. Ama kime karşı savaşıacakları belli değildir, henüz ortada bir hedef yoktur. Terörizme karşı savaşılabacağı söyleniyor. İyi de, bu terörizm nedir, ne değildir? Nasıl ortaya çıkıyor, kim teröristtir, terörizm nasıl yok edilir? Tabii bunların da tartışılması, anlaşılması, doğru tanımlanması ve bu konuda ortak bir karara varılması gerekir ki, buna karşı bir mücadele yürütülebilsin. Yoksa Don Kışot gibi boşluğa kılıç sallamaya dönüşebilir. “Savaş ilan ettim, savaşıcağım, suçlular var” diyerek sağa sola vurma durumu ortaya çıkabilir. Tabii bu da oldukça tehlikelidir ve tehlikeli sonuçlar ortaya çıkarabilir. Nitekim bazılarının kurnazca sağı solu hedef göstermesi bu bakımdan ciddi tehlikeler oluşturuyor. Özellikle Ortadoğu toplumları, İslami toplumlar bu bakımdan hedef gösteriliyor. Belki bu işi yapanlar içinde İslami toplumlardan çıkmış bireyler vardır. Bunlardan dolayı İslam toplumunu sorumlu tutarak bir din savaşı, Ortadoğu’ya yöneltilmiş bir saldırı geliştirilmek istenirse bu çok tehlikelidir; bunun karşısında durmak ve bu tehkeyi önlemek gerekir. Bütün bir NATO kendisini böyle bir savaşa yöneltmeye kalkarsa, elbette 21. yüzyıla girerken insanlığın barışı yakalama, demokrasiyi yaratma, gerçekten binlerce yıllık insanlık tarihinin en özgür ve adaletli dönemine ulaşma umutları ve hayalleri tuzla buz olmuş olur. Onun yerini 20. yüzyıldaki gibi gerginlik, çelişki, çatışma ve savaşlar alır.

20. yüzyıla girerken militarizm çok güçlüydü. Askeri militarist hazırlıklar Avrupa devletlerinin temel uğraşıydı. Bu yüzyılda askeri kamplaşmalar gerçekleşti. Almanya ile İngiltere dünyayı paylaşmak istedi. Nitekim bu hazırlık ve politikalar yüzyılın ilk yarısında insanlığı iki büyük savaşa götürdü. 20. yüzyıl, insanlığın savaşta en çok

kayıp verdiği bir yüzyıl oldu. En çok acının yaşandığı, en çok tahribatın yaşandığı bir yüzyıl oldu. Tabii bunun karşılığında en fazla gelişmelerin yaşandığı bir yüzyıl oldu; bunu da inkar etmemek gerekiyor. Ama gelişme olduğu kadar da tahribatlar, katliamlar ve acılar oldu. Bunlar birer 20. yüzyıl gerçeğidir. Herkes bundan ders çıkartarak 21. yüzyıla daha iyi girileceğini umut ediyor ve inanmak istiyordu. İnsanlık 20. yüzyıldan çıkan derslerle 21. yüzyılı farklı ölçüler, özellikler ve değerlerle karşılayacağını umut ediyordu. Bu olaylar, bu olaylara karşı takınılan tavır ve atılan naraalar bunu gölgeyor, insanlığın taşıdığı bu umutları zedeliyor, kırıyor ve farklı durumları ortaya çıkarıyor. “Bu kez de yine böyle bir savaş ve gerginlik mi olacak, terörizmi ortadan kaldırıyoruz adı altında toplumlar, halklar ve insanlar üzerinde ağır baskı, şiddet ve sömürü bu biçimde uygulanıp gidecek mi?” biçiminde tehdit ve tehlikeler ortaya çıkmaktadır. Bunun için yeni yüzyıla girişte, 21. yüzyıl dünyasının şekilleneceği dönem derken, onun için bir yığın tartışma yapıp plan ve proje ortaya konulurken böyle olaylarla karşılaşmak, bu gelişmeler bakımından ciddi tehlike arz edip tehdit ve sabote edici özellik taşımaktadır.

ABD'deki saldırılar egemen güçlere hizmet etmektedir

Bunlar olmaması ve önlenmesi gereken olaylardı, fakat gerçekleşti. Bu tür olayların ortaya çıkmasının tümünden engellenmesi, bir daha çıkmaması yönünde önlem geliştirilmesi ve nasıl olacağının şimdi iyi tartışılması gerekmektedir. Değişik çevrelerden öne sürülen yaklaşımlarla bu gerçekleşemez. İntikam yemi niyle, “ben doğrulandım” diyerek, Üçüncü Dünya Savaşı’nı başlatarak bu gerçekleştirilemez. Oldukça acı veren, tahrip eden ve kabul edilmez olaylar gibi yöntemler kullanarak, benzer biçimlerde saldırı geliştirmeyle bu olaylar önlenemez. Bununla sadece benzer olaylar kışkırtılır, tahrik edilir, bir çatışma durumu yaratılır. Bundan da bazı çıkar çevreleri, rantçı çevreler kazanç sağlayabilir; ama halklar ve insanlık kaybeder, zarar görür; emekçiler, ezilen halklar, baskı ve sömürü altında olan kesimler zarar görür. Ezilen sınıf, ezilen cins, ezilen halk, kısaca baskı ve sömürü altında olan herkes zarar görür. Geniş bir insanlık zarar görür, dar bir çıkar çevresi ise kazanç sağlar. Dar çıkar çevrelerinin kazanç sağladığı bir dünya sistemini pekiştirme yönünde çabalar vardır. Yaşanan olayların bu yönü bir amacının olduğu söylenebilir. 20. yüzyıl sistemi zaten böyle bir sistemdi. 21. yüzyıla girerken, bu sistemin aşılması yönünde ortaya çıkan veriler bu tür saldırılarla yok edilmek isteniyor. Bazı çıkar çevrelerine hizmet edecek gerginlik ve çatışmalarla, daha farklı yöntemlerle statüko daha gelişmiş bir biçimde devam ettirilmek isteniyor. Bu tehlikelidir ve kesinlikle çözüm değil, çatışma yaratır. Çatışmanın da çözüm getirmeyeceği açıktır. Bazı çevreler bundan yarar görür, ama bundan insanlık, toplumsal gelişme, özgürlük, demokrasi ve adalet kesinlikle zarar görür. Bu çerçevede değerlendirilirse, bu olayların dar çıkar çevrelerine hizmet ettiği açıkça görülecektir.

Kuşkusuz bunları ezilenler, baskı altında olanlar ve sömürülenler yapıyorlar. Elbette bu kadar gözü kara bir eylemi çok güzel yaşamı olanlar yapmazlar; baskı altında olanlar, yaşamdan koparılanlar daha iyi bir yaşam bulma inancıyla yaparlar. Dolayısıyla olayları ortaya çıkaranların bu tür çevreler, bu tür kişilikler olduğu kesindir, bundan kuşku duyulmamalıdır. Ama yapılan olay, acaba baskı altında olanlara ve ezilenlere mi hizmet ediyor? Hayır, bu doğru değildir. Bu olayların onlardan çok egemenlere, çıkar çevrelerine, baskı ve sömürüden çıkar sağlayanlara hizmet ettiği kesindir. Bu çerçevede bu tür kesimler bu olaylardan sonuç çıkarmak için yoğun bir çaba içerisinde, kendilerine hizmet ettirmek istiyorlar. İşte buna karşı mücadele etmek, bunun önüne geçmek gerekiyor. Olayların rantçı dar çıkar çevrelerinin ve egemen güçlerin hizmetine koşulmasını, onlara hizmet edecek bir sonucu ortaya çıkarmasını önlemek için yoğun bir mücadele içerisinde olmak gerekmektedir.

Tabii bu anlamda olaylar, günümüz politikaları ve yaşam gerçeğiyle bağlantılıdır. Demek ki, 21. yüzyıla girerken, insanlığın gelişimi bu düzeye ulaşmışken, insanlık yepyeni bir devrim dönemini, bilimsel-teknik devrim dediğimiz büyük bir devrim dönemini yaşarken, bu dünyada yaşam hala ciddi zorluklar ve çelişkiler içeriyor. Bir yandan bu kadar büyük gelişmeler yaşanıyor ve insanlık en görkemli dönemini yaşıyor, ama diğer yandan yaşamın zehir edildiği gayet açıktır; bu kadar görkemli gelişmelerin olduğu zaman diliminde dünyada yaşam imkanı bulamayan insanlar ve çevreler de vardır. Onlar da kendilerini böyle bir şiddete yöneltiyorlar. İşte dünyamız bu kadar çelişkili bir durumu yaşamaktadır. Gelişmeler büyüktür, ama bunların paylaşılması bu düzeyde adaletsizdir. Bazıları bu gelişmelerin tümüne hükmedip her şeyi eline alırken, bazıları da maddi ve manevi yaşam imkanı bulamıyor ve şu çizgiye geliyor: “Yaşamakla ölmek arasında bir fark yoktur; ölmek, böyle bir dünyada bu biçimde yaşamaktan daha da iyidir.” İnsanlar bu noktaya geldiği için böyle bir gözü karalığa girip onun kararlılığını gösterebiliyorlar.

Kuşkusuz olay kabul edilemez; bunlar çok tahrip edici, insanlığın gelişimini tehdit edici ve ona zarar vericidir. Bu bir gerçektir, bunun böyle olmadığını hiç kimse söyleyemez. Ama sadece “olay bu biçimdedir, bunu yapanlar bundan sorumludurlar” –ki, bu doğrudur– denilerek, bu olaylar geçirtilirilemez. Bunları kim ortaya çıkardı, böyle bir olaya kim yöneltiyor, ne yöneltiyor? Onun tespit edilmesi, nedeninin iyi görülmesi, sorumluluğun gerçek ölçülere göre paylaşılması gerekiyor. Bu insanlar aydan gelmediler, gezegenlerden de gelmediler, topraktan da bitmiyorlar. Bu dünyada, herkesin paylaştığı atmosfer içinde yaşıyorlar. Demek ki, bu insanlar yaşam imkanı bulamıyorlar. Bir yandan dünyada büyük bir gelişme yaşanırken, diğer yandan bu dünya, bazı insanlar ve çevreler için yaşanmaz niteliktedir. Bu yaşanmazlığa duyulan tepki insanları böylesi noktalara götürüyor. Bu eylemleri bir tepki olayı olarak görmek, tabii bazı politikaların da bundan yararlanacağını kabul etmek gerekir. Bunun içerisinde kesinlikle dünya gerçeğinin bu yanından kaynaklanan tepkisel yön vardır. Bu kadar şiddete yönelme, bu kadar katı olmanın bir yanı da herhalde budur.

Kuşkusuz bunların başka nedenleri de vardır. Ortaya şöyle bir olgu çıkıyor: Demek ki, yeni bir dünya şekillenirken; insanlık, tarihinin önemli bir sıçrama dönemini yaşarken; bu sıçrama, bu gelişim çok acımasız, eşitsiz ve dengesiz oluyor. Bunun içinde adaletsizlik çok fazladır. Bilimsel-teknik devrim şimdi büyük bir olgu olarak dünyayı bir bütün haline getirdi; insanlığı bir toplum düzeyine getirdi. İletişim çok ileri düzeye ulaştı, imkanlar çok arttı. Gelişme bu bakımdan görkemlidir. Fakat bir yan bu kadar görkemliyen, bir yan da yaşayamıyor; aç, havasız; açlıktan ölümler vardır. Kimliksizdir, en temel insani ve toplumsal sorunları çözülmemiştir; sorunların altında boğuluyor, yok oluyor. İşte bu boğulma ve yok olmaya karşı duyulan büyük bir tepki vardır. İnsanlık bir yanıyla büyük bir devrimi yaşıyor, ama bu devrim bir tarafı çok ezmektedir. Ezilenin buna karşı bir tepkisi var. Buna küreselleşmeye karşı hareketler deniliyor ve dünyanın birçok yerinde bu tür tepkisel hareketler var. Bu hareketler bu tür özellikler taşıyorlar. Şiddetin bu kadar gelişmesinin altında bunu aramak sakıncalı değildir.

Sanayi devrimi gelişirken de buna karşı böylesi tepkiler ve saldırılar gerçekleştirildi. İnsanlığın gelişim tarihine bakıldığında, sa-

nayi toplumunun ezilenleri ve sömürülenleri, sanayi devriminin alta kalanları ve onu emekleriyle yaratanlar, ortaya çıkardıkları gelişmelere büyük tepkiler duydular. Bir yandan onu yaratacak emeği ortaya koydular, diğer yandan da onu tahrip etmeye yöneldiler. Onlarca yıl böyle geçti. Makineler kıldılar, ortalığı dağıttılar, maddi gelişmeleri parçaladılar. Sanayi devrimi büyük bir gelişmeydi; insanın maddi yaşamı ve ekonomik gelişmesi bakımından çok büyük bir sıçramayı ifade ediyordu. Ama böyle bir gelişme olurken, bir taraf bu gelişmeden en büyük payı ve gelişmenin ortaya çıkardığı bütün değerleri alıyor, diğer taraf ise adeta yaşayamaz halde bulunuyordu ve bir de bu gelişmeyi yaratmak üzere köle gibi çalıştırılıyordu. İşgücü çok ucuzdu, herhangi bir pazarlık gücünün olması söz konusu değildi. Onu sağlayacak toplumsal ve siyasal bir sistem oluşmamıştı, hukuk yoktu. Orman kanunları diyebileceğimiz hususlar geçerliydi, sömürü ve baskı diz boyuydu. Dolayısıyla böyle bir ortamın ezdiği insanlar, karınlarını oradan doyursalar bile, bu karın doyurma ciddi bir yaşam anlamına gelmediğinden, büyük bir tepkiyle bu gelişmeyi tahrip etmeye yaşıyorlardı. Emekçiler üzerlerinde uygulanan baskı ve sömürüye duydukları öfkeyi, sağlanan gelişmelere saldırı biçiminde yöneltiyorlar, tepkilerini böylesi yönelimlerle gidermeye çalışıyorlardı. Onların hepsi emekçi hareketiydi, ama gelişme yaratan hareketler değildi. Tepki hareketinin daha sonra gerçek anlamda gelişmeye hizmet eden bir hareket haline geldiğini biliyoruz. İşçi hareketi daha sonra ideolojik, siyasal ve örgütsel bir çizgi kazandı, toplumsal sorunları çözen bir sistem haline geldi. Dolayısıyla toplumların ilerlemesine hizmet etti.

Sosyalizmin maddi altyapısı şimdi daha fazla gelişmiştir

Tarihin daha eski dönemlerinde de böyle olmuştur. Ticaret gelişirken de, ticaret yollarını kesmek, soymak, talan etmek ve soygunculuk had safhadaydı. Tarihte o da çok fazla anlatılır. Tarım ve hayvancılık gelişirken de, insanlar yerleşime geçerlerken de buna tepki duydular. Yerleşimi tahrip eden barbarlığın saldırılarını biliyoruz. Uygarlıksal gelişmeye karşı yüzyıllarca barbarlığın tahribatı oldu. Bunlar hep tarım ve hayvancılık devrimine karşı gösterilen birer tepkiydi, dağıtıcılıktı. Şimdi de benzer bir durum yaşıyoruz. Bir yanılla böyle değerlendirilebilir.

Tabii insanlık sanayi devriminden sonra büyük bir devrimsel süreci yaşıyor. Bilimsel-teknik devrim gerçek bir olgu haline gelmiştir. Kuşkusuz tarıma, ticarete ve sanayiye dayanıyor, onun üzerinde yükseliyor; ama yepyeni bir yaşam sistemi, yeni bir toplumsal şekillenme ortaya çıkarıyor. Yeni bir dünya yarattığı kesindir. Bu dünyanın, sanayi düzeninin ortaya çıkardığı gibi uluslar dünyası olmadığı ve sadece sanayi üretimine dayanmadığı da açıktır. Böyle bir devrimle dünya tek bir toplum, tek bir ulus derekesinde birleşiyor. Daha şimdiden neredeyse o düzeye geldi. Çok yakında böyle bir birleşmeye gidecektir. Bir dünya ekonomisi, bir dünya sosyalitesi, bir dünya siyaseti, düzeni, uluslararası bir kültür oluşacaktır. Bunu hiç kimse önleyemez. İnsanlık artık böyle bir sürece girmiştir. Maddi gelişme bunu yarattı ve buna yöneliyor. Bunun bu biçimde ilerleyeceği, dünyanın böyle evrileceği, insanlığın böyle bir gelişmeyi yaşayacağı kesindir. Böyle bir gelişme kötü değildir, ileri bir durumdur.

Kuşkusuz dünyanın bu kadar birleşmesi daha ileri bir durum yaratıyor. Daha büyük bir kültür ve sanatı, daha büyük siyaseti, daha güçlü ekonomiyi, eğer iyi düzenlenirse herkes için daha mutlu bir yaşamı ortaya çıkarabilir. Aslında sosyalizmin maddi altyapısının şimdi her zamankinden daha fazla gelişmiş olduğunu söyleyebiliriz. Ekonomik, sosyal, siyasal ve kültürel düzeyiyle maddi yapı buna doğru

“İnsanlık büyük bir gelişme adımını atarken, bunun gerektirdiği siyasi, askeri ve hukuki sisteme de ulaşmak durumundaydı. Yani dünya bu kadar bütünleşiyorsa, o zaman yaşamın buna uygun paylaşımı ve bölüşümü olmalı, düzenlenmeliydi. Bu düzenlemeyi yaratacak sistem sosyalizm olacaktı. Fakat ne yazık ki, böyle bir sosyalizme gidilemedi.”

büyük bir hızla ilerliyor. Tabii bu noktada Marks’ın sanayi toplumuna ve onun geleceğine ilişkin değerlendirmeleri yabana atılır cinsten değildir. Marks’ın maddi planda yaptığı çözümlemeler mevcut gelişmelerle yaşanıyor, doğrulanıyor. Kapitalizm, bir dünya ekonomisi, bir dünya pazarı, bir dünya sistemi yaratıyor. Dolayısıyla bir dünya toplumu oluşuyor. Bilimsel-teknik devrim aslında böyle bir uluslararasılaşmanın temeli oluyor. Bazıları buna küreselleşme diyorlar. Biz de buna dünya toplumunun, insanlığın bütünleşmesi diyoruz. İşte böyle bir durum ortaya çıkıyor ve bu durum daha fazla da gelişecektir. Bu önemli bir aşamadır. Bunun 16. ve 17. yüzyılda gelişen ve daha sonra dünyaya hakim olan sanayi düzeninden ayrı bir düzen, daha ileri bir düzen, daha ileri bir sistem olduğu kesindir.

İnsanlık şimdi böyle bir sıçramayı ve ilerlemeyi yaşarken bu tür olaylar ortaya çıkıyor. Demek ki bu gelişmeler, bu ilerleme sancılıdır, çelişkilidir. İçinde ciddi çatışma öğelerini taşıyor ve tehlikeler içeriyor. Aslında sosyalizm bunu önleme hareketi olarak vardı. Büyük düşünürler tarafından siyasetin sosyalist ölçüler ve ilkelerle belirlenmesi yönündeki değerlendirmeleri, çabaları ve bu yönde yürütülen büyük devrimsel eylemcilik, işte esas olarak burada anlam ve değer taşıyordu. Böyle evrilmenin, bu biçimde ilerlemenin geri ve gerici olmadığını görmek gerekiyor. Bazıları ilerici olmadığını söyleyebilir. Şimdi de benzer bir durum yaşıyoruz. Bir yanılla böyle değerlendirilebilir. Tabii insanlık sanayi devriminden sonra büyük bir devrimsel süreci yaşıyor. Bilimsel-teknik devrim gerçek bir olgu haline gelmiştir. Kuşkusuz tarıma, ticarete ve sanayiye dayanıyor, onun üzerinde yükseliyor; ama yepyeni bir yaşam sistemi, yeni bir toplumsal şekillenme ortaya çıkarıyor. Yeni bir dünya yarattığı kesindir. Bu dünyanın, sanayi düzeninin ortaya çıkardığı gibi uluslar dünyası olmadığı ve sadece sanayi üretimine dayanmadığı da açıktır. Böyle bir devrimle dünya tek bir toplum, tek bir ulus derekesinde birleşiyor. Daha şimdiden neredeyse o düzeye geldi. Çok yakında böyle bir birleşmeye gidecektir. Bir dünya ekonomisi, bir dünya sosyalitesi, bir dünya siyaseti, düzeni, uluslararası bir kültür oluşacaktır. Bunu hiç kimse önleyemez. İnsanlık artık böyle bir sürece girmiştir. Maddi gelişme bunu yarattı ve buna yöneliyor. Bunun bu biçimde ilerleyeceği, dünyanın böyle evrileceği, insanlığın böyle bir gelişmeyi yaşayacağı kesindir. Böyle bir gelişme kötü değildir, ileri bir durumdur.

Kuşkusuz dünyanın bu kadar birleşmesi daha ileri bir durum yaratıyor. Daha büyük bir kültür ve sanatı, daha büyük siyaseti, daha güçlü ekonomiyi, eğer iyi düzenlenirse herkes için daha mutlu bir yaşamı ortaya çıkarabilir. Aslında sosyalizmin maddi altyapısının şimdi her zamankinden daha fazla gelişmiş olduğunu söyleyebiliriz. Ekonomik, sosyal, siyasal ve kültürel düzeyiyle maddi yapı buna doğru

“İnsanlık bir yanılla büyük bir devrimi yaşıyor, ama bu devrim bir tarafı çok ezmektedir. Ezilenin buna karşı bir tepkisi var. Buna küreselleşmeye karşı hareketler deniliyor ve dünyanın birçok yerinde bu tür tepkisel hareketler var. Şiddetin bu kadar gelişmesinin altında da bunu aramak değildir.”

“Amerika’da yaşanan son olaylar sosyalizmsiz bir dünyanın varolmayacağını ispatı oluyor. Nasıl ki ekonomik ve sosyal gelişmeye çare olamayan reel sosyalizmin çöküşü yeni bir durumu ortaya çıkardıysa, bu olaylar da aslında benzer biçimde ekonomik ve sosyal gelişmeye çare bulamayan Batı sisteminin çöküşünün başlangıcı oluyor.”

Dünyadaki adaletsizlik Batı sisteminin eseridir

Reel sosyalizm, sosyal demokrasi maddi gelişmeye uygun bir üst yapıyı ortaya çıkaramadı. Bundan dolayı bunlar yaşananlardan sorumludur ve eleştirilmele-ri gerekiyor. Reel sosyalizm bu anlamda çözüldü, yıkıldı ve doğal sonucuna gitti. Gerçek bir sosyalizm olamama, bu gelişmeye denk düşen bir üstyapıyı oluşturmama, tersinden öyle olduğunu iddia etme ve kendi içinde taşıdığı çelişki nedeniyle çözüldü. Bu iyi ve doğal bir çözümlemedi. Fakat en az onun kadar karşıtı da bundan sorumludur. Sosyal demokrasi de sorumludur. Sosyal demokrasi etrafında şekillenen, adına Batı sistemi, Batı demokrasisi denen sistem de bundan sorumludur. Batı sisteminin de en az reel sosyalizm kadar dünyanın bu biçimde şekillenmesinde payı vardır, hatta ondan daha fazla vardır. Bu kadar çelişkiyi, eşitsizliği ve adaletsizliği ortaya çıkartan sistem Batı sistemidir. Bir yanıyla reel sosyalizm “ben bunu aşıyorum” dedi ve aşmadığı ortaya çıktı. Batı demokrasisi “özgürlükler tanıyorum, ben bunu aşıyorum, maddi gelişmelere uygun bir sistemi ifade ediyorum” demektedir, ama gerçek hiç de öyle değildir. Onun özgürlüğü ve demokrasisi, yaşanan maddi gelişmelere, ekonomik ve sosyal ilerlemeye, bilimsel-teknik devrimin yarattığı gelişmelere denk düşmüyor, bunu karşılamıyor. Varolan demokrasi bu gelişmelere dar geliyor, yetmiyor. Bu özgür-

lük bu gelişmeyi karşılamıyor. Eşitliği, adaleti ve paylaşımı yoktur. Böyle olunca da esas olarak özgürlüğü yoktur. Sömürme özgürlüğü, baskı yapma özgürlüğü vardır. Yaşama hakkını kısıtlıyor.

İnsanlığın çok önemli bir kesimi yaşam sınırının altında, açlık sınırında seyreliyor. Bir taraf çok özgür yaşar ve dünyaya hükmederken, diğer yanda kimliksiz olanlar vardır. Henüz ulusal ve demokratik gelişmenin başlangıcında olanlar, onu yaşamayanlar vardır. Eşitsizlik ve adaletsizlik bu kadar ileri bir düzeyde seyretmektedir. Bunların hepsi Batı sistemi içinde ortaya çıkıyor. Bu sistemin en ucu, öncüsü, önderi ve temsilcisi de ABD oluyor. Tabii bunların hepsini Amerika yaratmadı; ama 20. yüzyılın ikinci yarısından itibaren bu işin temsilciliğini ABD üstlendi; günümüzde de bunu ayakta tutan ve yürüten politikaları birincil planda ABD üretiyor. Dünyanın bu kadar eşitsiz, adaletsiz ve maddi gelişmeye denk düşmeyen üstyapı düzeninde olması, bu kadar baskı ve sömürüyü içermesi, ABD sistemi ve ABD'nin yürüttüğü politikalarla bağlantılıdır. Bu gerçekliğin birincil derecede sorumlusu elbette ABD oluyor. Onun için tepkiler ABD'ye yöneliyor.

Bu tepkiler anlaşılırdır. Sanayi devrimi olurken de, tepkiler onun birincil temsilcisi olan İngiltere'ye ve İngilizlere yöneltilmişti. Herhalde bu gelişmenin en gerisinde olanlara yönelecek değildi. Bu sistemin en üstünde olanlara, sistemin egemenleri olanlara, sistemin yarattığı değerlerin tümüne hakim olanlara yönelecekti. Çünkü baskı ve sömürüyü yapanlar, değerlere el ko-yanlar onlardı. Dünyanın özgürleri onlardı. Onun için de kendi yarattıkları sonucun tepkisiyle karşılaşılıyorlar ve bunu anlamak zorundalar. Kendi siyasetlerinin, siyasi sistemlerinin bu adaletsiz, eşitsiz ve baskıcı yanını görmek durumundalar. Kendileri bu olayları ortaya çıkarır ve bu olayların ortaya çıkmasına vesile olurken, “neden ortaya çıktı” diyerek başkalarını birinci dereceden sorumlu tutmaya yönelmeleri, “intikam alacağız” sözleri ile sağa sola savaş ilan etmeleri, en az bu saldırılar kadar tehlike ifade ediyor, tahripkar bir nitelik taşıyor. Buna hakları yoktur. Böyle yaparlarsa bir çözüm bulamayacaklardır.

Mademki bu kadar eşitsiz oldu, dengesiz oldu, toplumsal gelişme dengesiz gelişti, doğal seyriyle olmadı, alt ve üstyapı bu kadar birbirleriyle çelişik bir durum arz eder hale geldi ve bunlar böyle anormal sayılabileceği-

miz çok ağır sonuçlar doğuran olaylara yol açıyor, o zaman bu nasıl önlenecek? Tabii bu her şeyden önce gerçekçi bir çözümleme ve doğru bir değerlendirmeyi gerektiriyor. Olayların nedenleri doğru ve yeterli bir biçimde ortaya konacak, herkes sorumluluğunu kabul edecektir, etmek durumundadır. Böyle olursa, “bir musibet, bin nasihatten iyidir” deyişindeki gibi bir çözümle insanlığın gelişmesi için bundan iyi sonuçlar ortaya çıkartılabilir. Ama böyle yapılmazsa daha ağır felaketler gündeme gelebilir. Nitekim bazılarının yaklaşımları çok ucuz bir felaket tellallığı ve savaş çığırtkanlığı özelliği taşıyor. “Üçüncü Dünya Savaşı başladı, intikam alacağız” demek, intikam yeminleri etmek bu anlama geliyor. NATO'yu harekete geçirmek, Don Kışot gibi görünmeyen ve bilinmeyen düşmanlara, dünyadaki her şeye savaş ilan etmek demektir. Bu da insanlığı korkutmayı ifade ediyor. Bundan herkesin uzak durması gerekir.

Doğru çözüm yöntemi ve bu olaylardan çıkartılacak sonuç, kuşkusuz bunların önlenmesi ve ortadan kaldırılması, yani bu tür kör şiddeti ortadan kaldırmak olacaktır. Partimiz bunu iyi değerlendirdi; Parti Önderliği-miz bunu çok kapsamlı biçimde çözmedi. Kör şiddetten en çok zarar gören topluamların başında Kürtler geliyor. En büyük acıları bu toplum yaşadı. Dolayısıyla kör şiddet nedir, ne değildir, nereden ortaya çıkar, neden zararlıdır, neden aşmak gerekir konularını en iyi PKK Önderliği çözmedi. Dolayısıyla şiddet tanımında ve çözümlemesinde de bunu içerdi. Şiddetin çözüm üretmez hale geldiğini gördüğü yerde de şiddetten uzaklaşmayı, ne pahasına olursa olsun barışı kazanmak için her türlü çabayı harcıyıp çok yönlü bir mücadele vermeyi esas aldı ve bunu gerekli gördü.

Şimdi dünya benzer bir kör şiddeti yaşıyor. Bu saldırılar da kör şiddetin bir ifadesidir ve hiçbir çözümü ortaya çıkartmayacaktır. Saldırıcı yapanlar bazı amaçlar için yapmış olabilirler, ama kesinlikle onların amacına hizmet etmeyecektir. Bu olaylardan tam da “zarar vereceğim” dediği çevreler yararlanmaya çalışacaklardır. Bu da çözüm getirmeyecektir. Bu tür olaylar ezilenin ve dünyayı yaşanmaz görenin dünyada yaşam imkanı bulmasına imkan vermiyor. Bununla özgürlük, eşitlik ve adalet olmaz. Bilimsel-teknik devrime denk bir kültürel, siyasal, ekonomik ve maddi yaşam oluşturulamaz. Bunun çıkmaz ve çözümsüzlük olduğu gayet açıktır. Bunun kadar, en azından “aynı yöntemlerle cevap vereceğim ve çözüm üreteceğim” diyen yaklaşımlar da çıkmazdır, çözümsüzlüktür. Dolayısıyla benzer yöntemlerle “terörü, şiddeti ortadan kaldıracam, terörizmi yok edeceğim, suçluları cezalandıracağım, intikam alacağım” demek kesinlikle çare üretmeyecektir. Tam tersine çözümsüzlüğü daha da derinleştirecek, daha tahripkar sonuçların ortaya çıkmasına yol açacaktır.

Kuşkusuz bu tür olayların ortadan kaldırılması gereklidir ve bunu herkes istemelidir. Şiddetten çıkar sağlamayan herkes çıkarını burada görmeli ve bunun ortadan kalkmasını istemelidir. Nitekim bunun ortadan kalkmasını isteyen büyük bir insanlık çoğunluğu vardır. Ancak bu amaca nasıl ulaşılır, hangi yöntem bu olayları ortadan kaldırır, çözer ve insanlığı bu tür tahrip edici olaylardan kurtarır? İşte bunun yöntemi NATO'yu harekete geçirmek, Üçüncü Dünya Savaşı'nı başlatmak, intikam yemini etmek değildir; şiddete aynı şiddet yöntemleriyle karşılık vermeyi esas almak değildir. Bu yöntem hiçbir zaman başarı kazanmayacaktır. Bazıları “Amerika ne kadar küçük devletmiş, bu saldırıları önleyemedi” demektedir. Buna ancak bir ahmak düşüncesi denebilir. Amerika eğer bir gerçeklikse, dünyada ulaşılan ve ulaşılacak olan en büyük devlettir. Askerlikte de, istihbaratta da, siyasette de, bürokraside de, ekonomide de böyledir. On dan daha ötesini yaratacağını sananlar yanılırlar. ABD mevcut gelişim düzeyiyle böyle bir devlet sistemi çerçevesindedir. Ancak onun da bu tür olayların yaşanmasını önlemeye yetmediği ortaya çıkmıştır. ABD az şiddet uyguladığı, bürokrasiyi az geliştirdiği ve devleti küçük olduğu için değil, tüm bun-

ları fazla geliştirdiği için bu saldırılara hedef oldu. Bu konulara fazla yer verdiği, fakat başka değerleri görmediği için bunlara neden oldu ve bu olayların yaşanmamasına gücü yetmedi. Dolayısıyla “hedefi büyüteceğiz, şiddeti tımandıracağız, savaş ilan edeceğiz, suçluları cezalandıracağız, insanlığı korkutacağız, korktuğu için artık hiçbir şey yapmaya cüret edemeyecek ve terörizm de bu biçimde bitecek” demekle, bu olayların Amerika'da korku ve dehşet yaratmak istemesine benzer bir içerik taşıdığı açıktır, aralarında hiç fark yoktur. Amerika bununla benzer bir biçimde tüm dünyada korku ve dehşet yaratmaya çalışmaktadır. Bu olayların ortaya çıkardığı en temel sonuç budur.

Bu olaylara karşı benzer yöntemlerle girişilecek saldırıların, terörizmi bu tür baskı, şiddet ve savaşla ortadan kaldıracağını söyleyenlerin yapacakları saldırılarla ortaya çıkacak olan sonuçlar da aynı olacaktır; korku, sindirme ve dehşet olacaktır. Dolayısıyla bu kesinlikle çözüm olmayacaktır. İnsanlığı bu biçimde terbiye etmeye ve baskı altına almaya çalışmak yanlış, tehlikeli ve zarar vericidir; hiçbir şekilde insanlığı kurtarmayacaktır. Şiddetten kurtaracağım derken onun ruhunu parçalar ve psikolojisini yıkar. Bunun üzerinden bir sürü hastalıklar, dengesizlikler ortaya çıkabilir. “Amerika'da insanlar korkuya düştüler” deniliyor. Vietnam sendromu zaten büyük bir psikolojik bozukluk ortaya çıkarmıştı. Amerikan toplumu şimdi büyük bir iç güvensizliğe uğradı. “Buradan neyin çıkacağı belli olmaz” deniliyor. Bunu karşı şiddetle daha da derinleştirip bütün insanlığı içine alacak şekilde tüm dünyaya yaymak, bütün insanlığı hasta etmek, psikolojik ve ruhsal hastalıkların artmasına götürür ki, onun arkasında da daha farklı sorunlar çıkar.

Kısaca bu yöntemler insanlığa zarar vericidir. Pratik bakımdan şiddeti ortadan kaldırmayacaktır. Geçmiş tarihe bakıldığında, şimdiye kadar hep bu tür yöntemler esas alındı; şiddete karşı daha büyük bir şiddetle yanıt verilerek onun önü alınmaya çalışıldı, ama kesinlikle bunun önünün alınmadığı görüldü. Amerika'nın bütün dünyaya “nükleer savaş dehşetiyle tamamen hakimiyet sağlayayım” dediği yerde, bazıları kalkıp bu tür eylemleri, o olayları gerçekleştirdiler. Demek ki yok edilemiyor. Pratik bakımdan da şiddeti ortadan kaldırmaya yetmeyecektir. O zaman bu tür yaklaşımlar kesinlikle hem çare değildir ve çözüm üretmeyecektir hem de zararlıdır. İnsanlığın gelişimi, insanın psikolojik ve sosyal gelişimi açısından tehlikeli ve zarar vericidir. Daha ağır sorunlara ve zarar verici sonuçlara yol açacaktır.

Demokrasi ve özgürlük bütün insanlığın istemidir

Bu çözüm olmayacağına göre, o zaman çözüm yine tarihin geçmiş döneminde, geçen 20. yüzyılda ortaya çıkması ve yapılması, yaşanması gerekenleri yapmakta aranmalıdır. Yani 20. yüzyıl bitip 21. yüzyıla girilirken, bitti denen sosyalizm esas olarak şimdi gerekli hale gelmiştir. Bu olaylar sosyalizmsiz bir dünyanın varolmayacağını ispatı oluyor. Nasıl ki, ekonomik ve sosyal gelişmeye çare olamayan reel sosyalizmin çöküşü yeni bir durumu ortaya çıkardıysa, bu olaylar da aslında benzer biçimde ekonomik ve sosyal gelişmeye çare bulamayan Batı sisteminin çöküşünün başlangıcı oluyor. Böylece ABD'nin öncülük ettiği mevcut sistemin çöküşü herkesin gözü önüne serilmiş oluyor. Tabii ABD eski sistemini koruyamayacaktır. Korumak için ABD'nin yürüteceği çabalar ve bu çabalara ortak olmak, insanlığa en büyük zararı vermek anlamına gelir. Bunu böyle görmek ve buna karşı bu biçimde durmak gerekir. O zaman ne Batı'nın sosyal demokrasisinin ne de Doğu'nun reel sosyalizminin yapamadığı gerçek bir toplumsal yaşam düzenini ortaya çıkartmak gerekiyor. Çare ve çözüm budur; bu olaylardan çıkartılması gereken doğru sonuç, olayların doğru çözümlenmesi ve değerlendirilmesi bu olmalıdır.

Mademki bu olaylar maddi ve sosyal gelişmeye denk düşmeyen siyasi yapılanmadan kaynaklanıyor, o zaman siyasi yapılanmayı maddi ve sosyal gelişmeye, bilimsel-teknik devrimin ortaya çıkardığı objektiviteye uygun hale getirmek gerekir. Üstyapıyı ortaya çıkan bu altyapıyla uyumlu kılmak gerekiyor. Bu da Üçüncü Dünya Savaşı'nı ilan etmek, daha fazla şiddet ve intikam almak değildir. Daha fazla demokrasi, özgürlük, eşitlik, adalet, paylaşım ve dünyayı herkes için yaşanılır hale getirmektir. Buna razı olmak, bunu esas almak, yeni dünya sistemini bu temel esaslar üzerine kurmak gerekir ve çözüm kesinlikle bu olacaktır.

20. yüzyılda bunu sosyalistler istediler ve bu uğurda büyük mücadeleler yürüttüler. Bu bir öncü mücadeleydi. Bu olaylarla birlikte 21. yüzyıl için biz bunu söyleyebiliriz: Bu tür istemler sadece sosyalistlerin değil, sadece ezilenler ve yoksulların değil, yaşamak isteyen herkesin istemi olacaktır. Nitekim bazı çevreler, yine sermaye çevreleri giderek daha fazla bu düşünceye varıyorlar. Örneğin Türkiye'de ağır baskı ve sömürü sistemini, terör üreten sistemin değişimini sermaye çevreleri herkesten fazla istiyor. Çünkü sistem onlara da zarar veriyor. Yaşanılmaz bir sistemden onlar daha çok zarar görüyorlar. Hiçbir şeyi olmayanların, Marks'ın dediği gibi “zincirlerinden başka kaybedeceği bir şeyleri yoktur.” Çokça fedai haline geliyorlar. Yani fazla bir şey kaybedemiyorlar. Diğer tarafın ise sahip olduğu büyük bir dünya, elinde büyük maddi değerler vardır, onları kaybediyor. Bunları kaybetmemek için sistemin değişmesini gerekli görüyor. Herkes için asgari düzeyde dünyanın yaşanılır hale gelmesini, sistemin yaşanılır kılınmasını gerekli görüyor ve bunu istiyorlar. Bu istem bütün dünya için gerekli olacaktır.

Belki bazı çığlıklar gelişebilir, bazı çıkar çevreleri bu olayı vesile bilerek kendi çıkarlarını sağlamak üzere sağa sola saldırıp dehşet saçabilirler. Dünya bir kaosa dönüşebilir. Bu tehlike de söz konusudur ve oldukça ciddi bir tehlikedir. Dolayısıyla bu olayların arkasında bu tür gelişmeler olabilir. Eğer bu dünyada yaşamak istiyorsak bunları görmek, gözlemek, buna göre hazırlıklı olmak gerekiyor. Bu yola sapılsa, bu yönlü çaba harcarsa bile, bu uzun vadeli olmayacaktır. Bir yere gidecek, daha ağır olaylarla karşı karşıya gelecek, dolayısıyla insanlık çözümü yine sistem değişikliğinde görecektir. Çareyi özgürlüğü, demokrasiyi, adaleti, eşitliği ve paylaşımı daha fazla geliştirmekte bulacaktır. Şimdiden buna yönelirse, bu herkes için en iyi ve en doğru yol olacaktır. Daha fazla zarar görmeden, hiç kimse daha çok zarara uğramadan, 21. yüzyılı gerçekten insanlık için en büyük gelişmeler olduğu ve yaşanılabilir bir dünyanın yaratıldığı bir yüzyıl haline getirmek mümkün olacaktır. Ama böyle olmaz da, bazı çevrelerin bu olaylar vesilesiyle ileri sürdükleri gibi benzer yöntemlerle karşılık verme esas alınırsa, bu daha ağır sonuçlar doğuran ve insanlığa kaybettiren bir dönemin yaşanmasını ortaya çıkartacaktır. Ama kesinlikle bu çare olmayacaktır. İnsanlık bu tür olaylarla daha fazla zarar görse bile, bir an gelecek artık bunun çare olmadığı görülecek, bir sistem ve politik yapılanma değişikliği yönünde değişim ortaya çıkacak ve yeni bir dünya şekillenmesi yaratılacaktır.

Sovyet sisteminin çöküşüyle birlikte dünya yeni bir sürece girdi. Yeni bir uluslararası sistemin gelişmesi başladı. On yıldır değişik yöntemlerle çeşitli güçler bu yönlü politikalar yürüttüler, dünyada bir mücadele yaşandı. Ama yeni bir sistemin şekillenmediği açık bir gerçektir. Bu olaylar da yeni bir dünya düzeninin şekillenemediğinin, Sovyet sisteminin çöküşünü ortaya çıkartan nedenleri karşılayacak yeni bir sistemin yaratılmadığının kanıtı oluyor. Eğer öyle olsaydı, bu olaylar ortaya çıkmazdı. Demek ki sadece Sovyet sistemi bu durumlardan sorumlu değildi. Dünyadaki objektif

Devamı 35'te

neş enerjisini oluşturan hidrojen atomları-nın birleşip helyum atomuna dönüşmesi gi-bi, toplumsal enerji ve patlamanın ortaya çıkarılması için bu toplumsallaştırma olgu-suna ihtiyaç vardır. **Ana, ata, totem, tanrı, büyücü, rahip ve peygamber** kişilikleri bu sürecin yaratıcı kurumları olarak anlaşılır-sa, toplumsallığı daha doğru kavramış ola-cağız. Batı veya Avrupa uygarlığının temel bir özelliği olarak, yaklaşık ve ağırlıklı ola-rak geliştirdiği bazı yönleriyle bu ters süreç, yani kendi çıkarına uygun görmediği top-lum yapılarını dağıtıp bireyi özgürlük adı al-tında şahlandıran deneyimidir. Tarihin tüm kralları ve zenginlerinden daha otoriter ve zengin kapitalist kişi ve kurumlar bu ters fel-sefenin ürünüdür. Bunlar milyonlarca yıllık insan emeğine dayalı toplumsal madenleri, dayandıkları coğrafyayı, alt ve üst yapıla-rını, maddi ve manevi yanlarını, çıkarlarına uygun ve kısaca karlı bulmadıkları tüm yön-lerini parçalarken; kara uygun yanlarını da mülkleştirmiştir. Bunun ne kadar uygarlaş-maya, ne kadar uygarlık dışına, hatta top-lum dışına, yani hayvanlaşmaya doğru ol-duğu, günümüz filozoflarınca üzerinde en çok durulan temel konulardandır. Buna **“sosyalizm”** biçimindeki tepkinin de ne ka-dar amacına uygun olduğu ilgili bölümde genişçe ele alınmayı gerektirir.

Sümerlerin icadı olan sınıflaşmayı, sı-nıflı devlet toplumunu tanımlamaya çalışır-ken, toplumun önceki tarihsel gelişmesini ortaya koymadan değerlendirmek çok ek-siklik taşıyacaktır. Soyut köleci toplum teo-rileri fazla açıklayıcı olmamıştır. Özellikle Sümer somutu çözümlenemediği için, oluş-tuğu gibi ortaya konulamamıştır. Roma ve Atina köleliğine bakılarak genel bazı sonu-çlara varılmıştır. Belki köleliğin olgunlaşma ve çürüme aşamasında bu örneklerle de-ğirmek yararlı olabilecektir. Ama uygarlık tarihini ve sınıflı toplumu oluşumunun ana kaynağında inceleyemezsek, dolayısıyla çok büyük farklılıklar içeren özelliklerini ol-duğu gibi somutun ana hatları içinde ger-çekçi ve doğru gözlemleyemezsek, doğru bir tarih bilincine ulaşmak mümkün olmay-a-cak veya ulaşılsa bile birçok hayati eksiklik ve yanlışlık içerecektir. Sümer toplumunun üzerinde önemle durmamızın nedeni, tari-hin kendisinde başladığı gelişim çizgisini somutta olduğu gibi kavramak içindir. Mev-cut tarih ve toplum bilimleri buna ulaş-madığı gibi, bana göre büyük eksiklikleri ve yanlışlıkları, yok sayma ve abartmaları bağrında taşımaktadır. Savunmamın bir ne-den de tarih ve toplumun doğru tanınması-na, adalet ölçüleriyle yaklaşılmasına dair bir çağrıya duyduğum ihtiyaçtır.

Gökteki tanrı düzeninin yeryüzündeki yansıması

Soy birimlerine dayalı toplumdan siya-sal topluma geçiş, kölelik kurumunun gelişimine bağlıdır. Bu da derinliğine dönü-şümlere maddi zemin oluşturmaktadır. Kö-le emeğinin tüketimin çok üstünde bir ve-rimliliğe yol açması, tüccar ve zanaatçı ke-simden oluşan ve yeni gelişen bir sınıf ori-jiniyle kabile konfederasyonlarını aşan, so-ya dayananmayan bir yöneten seçkinler sı-nının üstte oluşmasına olanak sağlamıştır. Böylece toplumun günümüze kadar süren üçlü temel yapısı orijinal şekillenmesine başlamış olmaktadır. Fakat kesin çizgilerle ayrışım olmadığı gibi, tümüyle soy bağla-rından kopmuş da değildir. Bunlar birbirinin bağrında doğan gelişmelerdir. Bu toplum-sal oluşumun açık bir düşünsel ifadesi yok-tur. Ama mükemmel bir mitolojik ifadeyle izahı, Sümerli yazar ve şairlerinin en temel işlerinden biri sayılmıştır. Köleşmeyi Sü-merler kadar çarpıcı bir mitolojik ifadeyle, hem de hiç şikayet ettimeden, tüm toplu-ma kutsal bir tanrılar düzeni biçiminde su-nan bir uygarlık yok gibidir. Daha doğrusu sonraki tüm sınıflı toplum ideologları ve yö-neticileri temel gıdalarını Sümer mitoloji-sinden alıp kendi koşullarına uygun bir ter-minolojiye kavuşturma rolünü oynamışlar-dır. Yani oluşturulan ve yeni sayılan mitolo-ji ve teolojiler Sümer versiyonlardır, onun uyarlanmış taklitleridir. Sümer söylencesi, yani mitolojisi öyle bir ideolojik egemenlik

kurmuştur ki, rahip-krallar bile bunun ge-reklerini bir tanrı yasası olarak yerine geti-ren en üst düzey temsilciler olmuşlardır. Yaratılan, aslında kendi çıkarlarını ebedi-leştiren ideolojik egemenlikleridir. Ama bu-nu gökteki tanrı düzeninin yeryüzündeki yansıması olarak mükemmel bir biçimde, inanarak ve inandırarak sunmaları, büyük ve çarpıcı bir toplumsal yaratım sanatıdır.

M.Ö 4000'den yaklaşık 2000 yıllarına kadar köle tam bir gölge ve kul durumunda-dır. Tapınakta yürütülen bu düzende rahip-kraldan tarla emekçisine kadar herkesin bir yasa gibi belirlenen konumuna göre hare-ket etmesi gerekir. Nasıl ki gökyüzünde yıl-dız hareketleri değişmez bir düzene sahip-se, yeryüzündeki de öyle olmak zorundadır. Başka türlü düşünülemez bile. Bu düzen anlayışında tüm duygular tanrı nasıl istiyor-sa öyle bir anlama sahiptir. Kişiye göre, onun istediği gibi duygu olmaz. Yine tanrı-ların düşünce dünyasından farklı bir düşün-ce de olamaz. Nasıl buyrulmuşsa öyle olan, öncesi ve sonu olmayan bir düzen söz ko-nusudur. Köle emeğine dayalı egemen sö-mürücü sınıfın bu ilk ideolojik eseri gerçek-ten muhteşem gözüküyor. Tanrı-kral öldü-ğünde, kendileri ölümsüz tanrılarla eş tutul-duğundan, bütün maiyetiyle öte dünyada da yaşamaları için birlikte mezara gömül-müşlerdir. Bir kral mezarında çoğu hizmetçi kadın ve eş olmak üzere yedi yüz ceset sa-ylmıştır. Bunlar kralla birlikte canlı mezara giren ve aniden üzerleri toprakla doldurulan kölelerdir. Bu eylemi görev bilmektedirler. Acılarını ve korkularını dile getirmeleri bile düşünülemez. Benzer uygulamalara Mısır firavun mezarlarında da bolca rastlanmıştır.

Sümerlerin çeşitli derecelerde insanı kur-ban etme ibadetleri ve inanışları, köleliğin ideolojik gücüyle yakından bağlantılıdır. Egemen sömürücü sınıflaşmanın tüm uy-garlık tarihi boyunca uyanan insan akli ve iradesi karşısında sürekli gerekli olan yenilenmeyi, revizyonu yaparak sürdürdüğü bu ideolojik egemenliktir. Zincir bir an bile kopar-ılmamış, sürekli yenilenerek güçlendirilmiş-tir. Sümer devlet aygıtı bunun en saf ve ina-nılan aracı iken, daha sonrakilerin kendileri için inanmayıp alt tabakalar için inandırıcı kı-lınan sayısız ideolojik egemenlik biçimleriyle düzenin sürekli yetkinleştirilmesi söz konu-sudur. İnsanlık günümüze kadar düşünce ve irade beyan etme özgürlüğü için çok büyük çabalar harcamışsa da, köleliğin bu biçimi-nin egemenliği kırılmaktan çok uzaktır. Tersine daha inandırıcı ve pekiştiren eğitsel ku-rumlarla genelleştirme, kalıcı kılma çabala-ryla yetkinleştirilmiştir. Modern teknolojiyle genlere kadar hükmetme gücünü yakala-ması söz konusudur. Bu Sümer somutunda daha çok kolektif tapınak köleliği biçiminde gelişim gösterirken, Roma ve Atina'da daha çok özel kölelik egemendir.

b- Sümer toplumunda gelişen ilklere diğer önemli bir gelişme, cinsiyet farkının ulaştığı seviyedir. Sümer'in doğduğu ve yanı başındaki neolitik çağın hakim üretim gücü kadındır. Tarım ve evcilleştirme ağır-lıklı olarak kadın icadıdır. Yine yerleşik ya-şam düzeni, yani köy devrimi, kadın doğa-sına daha iyi cevap vermesi nedeniyle ka-dının damgasını taşır. Çömlekçilik, doku-ma, tane öğütme hep kadın öncüllüğü iş-leldir. Aile kadın etrafında yoğunlaşmakta ve soy belirleme kadına göre olmaktadır. Anaerkil düzen hakimdir. Bu, ideolojik ifa-desini yıldızlarda ve ayla temsil edilen tan-rıça ağırlıklı dinsel inançlarda bulmaktadır. Sümer toplumundaki sınıfsal farklılıkla at başı gelişen cinsler arası farklılık, ideolojik ifadesini mitolojide yoğunca yaşamaktadır. Statü farklılaşmasının buradaki yansıması çarpıcı olmaktadır. Tanrıçaların konumu başlangıçta ağırlıklıyken giderek zayıflar; Babil döneminde başbağcı **Tiamat** şah-sında ölümcül darbeye yer. Küçük oğul **Marduk**, tek tanrılığa hızla koşan egemen erkek kültürü temsil etmektedir. Daha son-ra bu kültürü esas alacak olan **Hz. İbra-him**, tek tanrıcılığın en önemli peygamber atası rolünü oynayacaktır. Kadın önceleri tapınaklarda erkek rahipler kadar etkiliy-ken, evde ikinci plana düşer. İlk genelev de **Musakatdim** adı altında bir Sümer ica-dıdır. Kadının statüsü uygarlığın ikinci dal-

gasındaki kadar düşmüş değildir. Uzlaş-maya yakın bir statü tüm Sümer mitolojile-rinde kendini yansıtmaktadır.

c- Şehir devrimi ve devleti de Sümerle-rin gerçekleştirdikleri temel ilklere biridir. Neolitik çağ bir tarım ve köy devrimine da-yanırken, uygar toplum esasta bir şehirleş-me ve ona dayalı devlet olarak tanımlanır. Hem ekonomik altyapı kurumlaşması, hem devlet merkezli üstyapı kurumlaşmaları, o döneme kadar toplum tarihinde görülmemiş büyüklükte insan topluluklarının yeniden ör-gütlenmesine yol açar. Büyümüş ve karma-şık hale gelmiş toplum yapısı, yeni zihniyet ve kurumlaşmaları beraberinde getirir. Yazı, edebiyat, hesap, takvim, sağlık, eği-tim kurumlaşarak yeni meslekler haline ge-lir. Bütün bu ve benzer meslekler Sümerle-rin yol açtıkları ilkleri ortaya çıkarırlar. Yeni-den kurumlaşmalarda soy bağları yanında ve yerinde, mesleğin özelliklerine dayalı yeni sosyal yapı şekillenir. Sümerlerin yol açtığı sosyal kurumlaşmalar ve ilişki tarzları günümüze kadar gelmekte, ancak kapsam ve ayrıntıda zenginleşerek varlığını sürdür-mektedir. Zincirin ilk halkaları olmadan son halkanın da fazla anlamı yoktur.

d- Sümer ekonomik kurumlaşmaları da uygarlığın en temel oluşumları olma şansına sahiptirler. Kolektif ve özel mülkiyet iliş-kileri gelişme gösterip kurumlaşmışlardır. Toprak üzerinde her iki mülkiyet biçimi ta-nınmaktadır. Zanaatların topraktan koparak bağımsız icra edilen meslekler haline gel-meleri sağlanmıştır. Başta ticaret, maran-gozluk, madencilik, dokumacılık ve çömlek-çilik olmak üzere, ekonomide artık vazge-çilmez hale gelen meslekler Sümer toplu-munun esaslı dayanaklarındandır. Sümer üstünlüğü ve yeniliği önemli oranda bu mesleklerin gücüne dayanmaktadır. Bilgelik ve peygamberlik kurumları bu mesleklerle yakından bağlantılıdır.

e- Sümer toplumunun üstyapı kurumları daha da zengin ve o güne dek örneği görül-meyen bir yaratıcılığı temsil etmektedir. Devlet kurumlaşmasının krallık, meclis, as-kerlik, vezirlik gibi bürokratik bölümleri ilk örnekleri oluşturup kendilerinden sonraki bu yönlü gelişmelerin esin kaynağı olmuş-lardır. Kavram ve kurum olarak oluşturulan değerler yetkinleşerek günümüze kadar ulaşma gücündedir. Bu konuda da kayna-ğın oluşumunu görüp değerlendirmeden, tarihin ve günümüzün çözümlenmesi önemli eksiklikler ve yanlışlıklar içerecektir.

f- İdeolojik yaratım ve kurumlaşmalar, insanoğlunun zihniyet yapısının değiş-i-minde ve gelişiminde en önemli yere sa-hiptir. Sümerlerin mitolojik yaratımları, iba-det biçimleri toplumun alt ve üstyapı ku-rumlarının işleyişinde benzin ve yağlama rolünü oynamaktadırlar. Sümer yönetici eliti, özellikle rahipler sınıfı, döneminin çarklarını döndürecek ideolojik tasarımları ve topluma benimsetme biçimlerini yarat-madan, oluşturulan sınıflı toplumu ve dev-leti yönetip sürekliliğini sağlayamayacağı-nın tam bilincindedir. Neolitik toplumun, basit tarım ve hayvancılığa dayalı köy top-lumunun soy örgütlenmesi ve yönetimi de basit olup, karmaşık düşünce ve yönetim kurum ve kurallarına pek ihtiyaç göster-mez. Zengin bir mitoloji kaynağına gerek-sinim fazla gelişmemiştir. Ana ve ata kültü-ne dayalı, daha çok totemle ve sınırlı ola-rak göksel varlıklarla kavramlaştırılmaya çalışılan bu çağın Sümer toplumu için aşı-lıp yetkinleştirilme gereği kendini dayattık-ça, rahiplik kurumu önemli gelişme göste-rir ve temel kurum düzeyine yükselir.

İnsan usu bilimsel çağdan çok uzaktır

Sümer ideolojik tasarımları bugün bile Shayranlık ve şaşkınlık uyandırmakta-dır. Tanrı bilimi (*teoloji*) ve edebiyatın teme-lini oluşturan mitolojik yapılarının uygarlık tarihinin ideolojik yapısını en çok etkileyen tasarımlar olduğu, araştırmalar geliştikçe daha iyi anlaşılmakta ve teslim edilmektedir. Tüm dogmaların temelinde de Sümer dü-şünce yapısı önemli bir yer işgal etmektedir. Bu anlamda Sümeroloji, önemi artan bir ta-rih dalı durumundadır. Düşünce biçiminin

dogmatik yapısı, diyalektik dönüşüme ol-dukça açık ve zengin bir yaratım kaynağıdır. Temel düşünce normlarının belli başlı öğelerinin sıralamak mümkündür:

1) İlkel bir diyalektik yapı arz etmekte-dir. Göğün karşıtı yer, aynı zamanda eril ve dişil ilkeyi temsil etmektedir. Göğe **“En”**, yere **“Ki”** denilmektedir. **Enki** bu birliğin eril, erkek ağırlıklı biçimi olup, tanrıçayla uzlaştığının tamamen farkındadır. Baba kavramının atası konumundadır. Tüm tan-rıçalarla evlenmekte ve bolca özellikleri olan doğumlara yol açmaktadır. En son doğ-an –bu konuda Babil Yaratılış Destanı **Enuma Eliş'e** bakılabilir– ve çok öğretici olan Babil tanrısı **Marduk**'la, ölümcül dar-be vurularak ana tanrıça **Tiamat**, tanrılar **Pantheon**’undan –kurul– saf dışı edilmek-tedir. M.Ö 2000’den itibaren tanrıça kültü ve onu ifade eden mitolojik söylem büyük bir gerileme ve dışlamaya uğramaktadır. Bu gelişme kadının toplumsal statüdeki düşüşüyle yakından bağlantılıdır. Erillik –erkek egemenlik– ilkesi toplum ve devlet yapısında hakimiyetini pekiştirmektedir. Krallık otoritesinin en üst devlet kurumun-dan en alt birimlerine kadar erkekleşen ve tekleşen tanrılar dini biçiminde, mitolojinin gittikçe kesin inanç biçimini kazanmasıyla, toplum büyük bir ideolojik ve ahlaki dönü-şümü yaşar. Krallar ya bizzat tanrı, ya da doğrudan tanrının temsilcileri durumunda-dır. Efendi-köle ilişkisi tanrı-kul ilişkisine şahane bir biçimde dönüştürülmüştür. Mi-tolojik düşüncenin temel inanç, yani din ve yasa, yani hukuk haline dönüşümü, çok önemli sonuçlar doğuracak olan tarihsel ve toplumsal bir gelişimdir. Sümer tapınakları ve **Edduba**, yani kültür akademileri, rahip-kralların otorite gelişimi ve bunun sürdürül-mesi için üzerinde en çok kafa patlatılan düşünce kurumlarıdır. Mitoloji oluşturmada bir yandan teoloji halinde din, diğer yandan edebiyat destanları halindeki tasarımlar, rahiplerin, edebiyatçıların ve düşünürlerin temel misyonlarıdır. Kutsal **Nippur**, daha sonraki Babil, bu işlerin bir yıllar süren kül-tür, din ve edebiyat merkezleridir.

2) Düşünce sistemi gök düzenine da-yanmaktadır. Nasıl yıldız, ay ve güneşin değişmez hareket rotaları varsa, yeryüzü-nün yasaları da onu temsil etmek durumun-dadır. Devlet ve rahip-kral bu düzeni tanrı adına temsil etmektedir. İradeleri kutsal, sözleri yasadır. Yeryüzünün tüm kuvvetleri-nin birer tanrısı vardır. Aynı şey toplum gü-çleri için de geçerlidir. Tanrısız hiçbir özellik, eşya ve varlık düşünülemez. Buna “tanrı-sal”, teolojik düşünce tarzı demek gerekir. Bu düşünce tarzı daha sonra büyük evrim gösterecek, Yunan'da felsefe, çağdaş Avru-pa'da bilimsel düşünce tarzı olarak geliş-menin başlangıcını oluşturacaktır. Düşünce biçimlerinin bu temel kalıpları arasında bir-birini yadsıma biçiminde bir çelişki varsa da, birbirlerinden doğdukları için de sıkı bir bağla birbirlerini doğurmuşlardır. Araların-daki bağı ortaya koymadan, ne dinler tarihi, ne felsefe, ne de bilimsel düşünce tarihi doğru izah edilebilir. Dönemine göre Sümer düşünce biçimi büyük bir ilerlemeyi teşkil etmektedir. Tanrı yasaları daha sonra karşı-mıza bilimsel yasalar olarak çıkmışlardır.

3- İlk insan, cennet ve cehennem, cen-netten kovulma, tufan gibi temel mitolojik kavramlar Sümer düşüncesinde önemli yer tutar. Doğada ve toplumda ortaya çıkan zor-luklar ve çelişkili durumları şiir diliyle destan havasında söylemek Sümer geleneğidir. Kendilerine göre kavramlaştırıp bir teori hali-ne getirdikleri tüm doğal ve toplumsal olgular tam bir sistem halinde ifade edilir. Teolojileri-ni her olay ve ilişkiye uygulayıp birer sonuç çıkarırlar. Bu yaklaşım bir düşünce patlama-sına yol açar. Kurulan sistemin yaklaşım ve yargılamaşından hiçbir şey kurtulamaz, hiç-bir şey başıboş değildir. Her şey birbirine bağlıdır. Sanki diyalektiğin birinci ilkesinin il-kel biçimiyle karşı karşıyayız. İlk ütopya ve destanlar Sümer kaynaklıdır. **Cennet** ütöp-yası, **Adem ile Havva**'nın yaşamı ve cennet-ten kovulması, ilk **Habil-Kabil** kardeş kav-gası ve **Gilgamesh**'in yarı tanrı-insan kişilikli destanı yazılı olarak günümüze kadar ulaş-mışlardır. Bu ütopya ve destanlarda dile ge-len şey, özünde neolitik toplumun eşitlik gün-

lerine özlemle toplumsal gelişiklerden doğan zorlukların yol açtıkları mücadelelerin kendi-sidir. Anlatım, düşünce böyledir. Bilimsel izah için zaman çok erkendir. İnsan usu bilimsel çağdan çok uzaktır. Unutmamak gerekir ki, **Grek-Romen** uygarlığında bile bilimsellik çok sınırlı olduğu gibi, felsefe tümüyle mitolo-ji ve teolojiden kurtulmuş olmaktan uzaktır.

g- İlk emperyalizm ve koloncilik uygula-malarını sistemeştiren de Sümer uygarlığı-dır. Akad Hanedanlığı’nı kurup tüm Sümer şehir devletlerini fethedip birleştiren **Sar-gon**, ilk imparator olma unvanına sahiptir. Sargon sömürgeci devlet aşamasını başla-tır. Ondan önceki Sümer şehir devletleri, kendilerini savunma ve ticaret amaçlı bazı karakollar dışında, fetih ve kolonileştirmeye yönelmezler. Sargon ise, karakollar yerine geniş koloniler ve şehirler içinde bir başşeh-ir kurup, sistemi ileri ve yayılcı bir aşaa-maya şiddet temelinde ulaştırmanın yaratı-cısıdır. Ondan sonra tüm emperyalist ve kolonyalistlerin yaptıkları, bunu yetkinleş-tirip uygulamaktan ibarettir. Planlı şiddetle insan öldürmek, ellerindeki her şeyi almak, onları köleleştirmek, yararlarına buldukları yerleri kolonileştirmek ve kendilerine bağlı yönetim gücü halinde tutmak, tarihsel geliş-menin en önemli aşamalarındandı. Bir nevi dönemin evrensel imparatorluğunu mü-kemmel bir biçimde kurmuş sayılmalıdırlar. Bu anlamda Sümerler sadece sınıflı devlet toplumu olmanın da ötesinde, çok etnik yapılı emperyalist bir uygarlıktır.

h- İlk yazılı hukuk normlarının şerefi de Sümerlere hastır. Sümerler hukuk kuralla-rını kayalara kazıp dikerek, toplumun temel yönetim yasalarını herkesin anlayıp uygula-masına özen göstermişlerdir. **Urnamu, Hammurabi yasaları** ünlerini günümüze kadar duyurmuşlardır. Temel uygarlık de-ğerlerinden müzik, şiir temaları günümüz-deki uygulamalarının temelini oluşturmak-tadır. Bu hususları kanıtlamak zor değildir. Ezgiler, şarkılar, türküler makam ve araçla-rına kavuştukları gibi, daha sonraki süreç-leri bin yıllardır etkilemektedir.

i- Önemi itibarıyla açıklığa kavuşturul-ması gereken diğer bir husus ise, Sümerle-rin orijiniidir. Hangi etnik özelliklere sahiptir-ler, etnik varlıklar karşısında tutumları na-sıldır? Bu kadar tarihe damgasını vurmuş bir uygarlığın etnik temelinden geriye ne kaldı? Şüphesiz bu sorular önemlidir ve araştırmaların derinleştirilmesini gerektirir. Sümer bölgesi tarihte büyük rol oynayan iki temel bölgenin kesişme alanıdır. **Arabistan** çölüyle **Zagros-Toros** dağ silsilesinin en verimli ovalarında yer alan Sümer memle-ketinin, uygarlığı geliştirdiğök sürekli sal-dırılar ve işgallere uğrayacağı açıktır. Bir dönemlerin **Grek ve Roma imparatorluk-ları** gibi, Sümer uygarlığı da yarattığı zen-ginlikle göz kamaştırıcı ve iştah açıcıydı. Kaldı ki, kendisi de sürekli yayılmacıydı. Et-ki-tepki ilkesinin olanca ağırlığıyla hayata geçmesi, diyalektiğin hükümünü tarihsel geli-şime biçiminde yürütmesi kaçınılmazdı. Güneyden ve batıdan **Semitik**, kuzeyden ve doğudan **Aryen**, diğer bir Sümer deyi-şiyle **Horrit** kökenli kavim ve toplulukların saldırıları, uygarlığı özümseдикe dalga dalga yüklenmekten geri durmayacaklardı.

Bu yaklaşım Sümerlerin sonunu izah edebilir, ama kaynağını izah etmede sınırlı bir açıklama imkanını vermektedir. Kazılar sonucu ortaya çıkan belgeler ve çömlekler, kuzey ve batıdan bir yayılma olduğunu gös-termektedir. Güney ve doğudan gelen **Amo-ritler** ise çobanlığı temsil ettiklerinden, belge bırakma durumunda değildirlar. Muhtemelen bu iki alandan gelen küçük komünal toplu-luklar ilk yerleşme birimlerini M.Ö 6000 yıla-rında kurmuşlardır. Alanın farklı ve verimli üretim olanakları, uzun zaman sürecinde ge-reken dönüşüme yol açıp Sümer orijininin farklılığını yaratmıştır. Sümer dil yapısındaki hem Horrit, hem de Amorit kökenli birçok ke-limenin varlığı bu yaklaşımı doğrulamakta-dır. Ama bu, Sümerlerin orijinal bir kavim du-rumunda olmadığını göstermez. Tersine çok alanda yaşandığı gibi farklı kültürel birimlerin iç içe geçip bir üst sentezde buluşarak yeni kültürel varlığı ortaya çıkarması gibi, burada da bu tarzın çok parlak bir örneği, orijinali oluşmuş bulunmaktadır.

Üçüncü alanı örgütleyecek temel güç KADINDIR

İnsanlık 21. yüzyıla çok büyük bir umutla; özgürlük, barış ve demokrasi talepleri temelinde gelişen etkin eylemselliklerle girdi. Ancak son süreçte ABD’de yaşanan olaylar; savaş gerçeğini yeniden dayatmanın, insanlığın en temel haklarını, binlerce yıllık özlemi olan özgürlüğü, adaleti ve güzelliği çığnemenin aracı haline getirilmeye çalışılıyor. ABD’de gerçekleşen bu saldırılar ne amaçla yapılmış olursa olsun, son tahlilde insanlığın sorunlarının çözümünü dialogta, barışta ve demokraside değil, şiddette gören mantığın bir ürünüdür ve kabul edilemez. Dünyanın her yerinde yaşanan ve insanlığı çok büyük acılarla, zorluklarla karşı karşıya bırakan sorunların çözümüne hizmet eden bir yönü yok bu olayların. Suçsuz, masum, sivil insanların binlerce yıldır yaşadığı birçok trajediye bir yenisi eklenmiş oldu. “Çıkarılacak tek olumlu sonuç, şiddetin bir çözüm olmadığını, şiddete dayalı yürütülen politikaların insanlığa kaybettiirdiklerinin daha iyi anlaşılması oldu” denilecekse; insanlık tarihi bu çapta yeni bir trajedinin bir daha yaşanmasına tahammül gösterilemeyecek kadar zengin, sayısız örneklerle sahiptir. Hatta savaş canavarının yarattıklarını daha iyi anlamak açısından tek başına 20. yüzyıl gerçeğinde yaratılan tablolara, bilançolara, acılara, trajedilere dönüp, tek bir kez yeniden bakmak bile yeterli olur. “Bu da çok geride kaldı, unutuldu, acıları taze olmadığı için fazla etkisi yok” denilebilir. O zaman yüzümüzü, vicdanımızı ve düşüncemizi 21. yüzyılın ilk iki yıllık tablosuna çevirelim. Bir yılı aşkın süredir yoğunlaşan Filistin-İsrail savaşının bilançosu, partimiz PKK’ye karşı uluslararası komplo eliyle yürütülen operasyonların bilançosu, Çeçenistan’da yaşanan savaş ve sonuçları, Balkanlardaki çatışmaların sonuçları, Keşmir sorunu temelinde yürütülen savaş ve kayıpları, Sri Lanka’da yaşanan durumlar, açığa çıkan tablo vs. Birçoğunu daha saymak mümkün.

Şiddete dayalı siyasetin ortaya çıkardığı ve günlük olarak yaşadığımız bu trajik tablolardan insanlık için doğru sonuçlar çıkarmamak niye? Hala bakar kör olmakta ısrar niye? Bu kadar çıplak olan ve insani duygularını, vicdanını, yüreğini yitirmeyen herkese “yeter artık bu trajedi, yeter bu acılar” diye seslenen bu gerçeklikten etkilenmemek, bu gerçekliği yaratan zihniyetten, pratik politiklardan vazgeçmemek niye? Bu hangi tarihsel ve güncel gerçekliğin ürünü oluyor? Ve bu trajedileri yaratan, yaşatan gerçekle mücadele etmek, onu değiştirmek nasıl, neyle mümkün? Daha nereye, ne zamana kadar seyirci gibi izlemek, ya da insanlığın kaderinin onun iradesi dışında ve son derece trajik belirlenmesine razı olmak nereye kadar? Bir Kızılderili şefin belirttiği gibi, “*Tek bir ağaç, tek bir balık, tek bir güzellik kalmayınca mı anlayacağız bu dünyayı tükettiğimizi, üzerinde yaşanacak, nefes alınacak bir yeryüzü bırakmadığımızı?*” O zaman mı hissedeceğiz bütün insanlığa yetecek kadar büyük olan bu dünyayı birbirimiz için yaşanmaz kılmamızın derin pişmanlığını? Ve yine insanlığın

nın insanlık olduğunun ve günümüzde de sorunlar ne kadar ağırlaşmış olursa olsun insanlığın bunun üstesinden gelebilecek birikime ve tecrübeye sahip olduğunun farkına varmanın en büyük değişirici güç olduğunu anlayacak mıyız? Bu soruların cevaplarını doğru vermek için, sorunların kaynağı olan sistem gerçeğini doğru çözmemiz gerekmektedir. Çünkü öyle bir sistem ki, binlerce yıldır şiddetten, katliamdan, kan ve gözyaşından başka bir şey üretmiyor. Özgürlüğe, eşitliğe, barışa dayalı herhangi bir gelişmeye tahammül edemiyor. Ne kendisini insanlığın çözüm gücü haline getirebiliyor ne de insanlığın sorunlarını çözebilecek farklı bir alternatifin doğmasına, gelişmesine imkan tanıyor. İnsanlığın tarih boyunca yarattıklarını, maneviyatını, hatta giderek üzerinde yaşadığı dünyayı tahrip ediyor, tüketiyor. Ve bu gidişat durdurulmazsa, insanlık adına, bu sistemin binlerce yıldır ezdikleri tarafından yargılanmazsa, bu sistemin giderek insanlığı bitişe sürüklediğini bu son yaşananlar çok iyi gösterdi. Öyleyse bu sistemin karakterini, temellerini, nasıl ortaya çıktığını, geliştiğini ve nasıl böyle insanlık düşmanı bir şekillenmede uzmanlaştığını anlamak zorundayız.

Erkek egemenlikli sistem bugün tıkanmıştır

Bu sorgulamayı en gerçekçi ve incelikli yapacak olan, yapması gereken kadındır. Çünkü binlerce yıllık uygarlık tarihi; aynı zamanda erkek egemenlikli sistemin ve sınıflı toplumun gelişim tarihidir. Yani kadın cinsine yapılan haksızlıklar üzerinde yükselmiş,

erkek cinsinin tek taraflı, despot hakimiyetinin, bu hakimiyet ilk devlet örgütlenmelerinin, yani sınıf farkına dayalı ilk örgütlenmelerin temelini atmıştır. Bugün devam eden sistem de, devlet geleneği de bu ilk temel üzerinde şekillenmiş ve büyümüştür. Kadın eksenli ideolojinin hakim olduğu anaerik dönem sonlandırılıp, erkek egemenlikli ideoloji hakim kılınmış, daha sonra bunun örgütlenmeleri yaratılmıştır. Erkek kadının yarattığı ve eşitliğe, özgürlüğe, adalete, barışa dayanan sistemi yıkarak, özünde derin bir bireyciliğin hakim olduğu, bireysel hırs, çıkar, tek taraflı hakimiyet, baskı, sömürü, savaş, katliam vb. kavramlarla özdeşleşmiş olan erkek egemenlikli ideolojiyi, örgütlenmeleri, kültürü, geleneği zaman içerisinde güçlendirmiş ve günümüze kadar getirmiştir. Bugün bu sistem tıkanmıştır. İnsanlığın sorunlarına çözüm üretmemekte ve tüm halkların özlemi olan barışın ve demokrasinin gelişmesine izin vermemektedir. İnsanlığın yaşadığı derin bir ideolojik, manevi boşluktur. Adeta bütün ruhlar, beyinler, yürekler bu sistemin gerçeğinde kirlenmiştir. Temizlenmenin ilk yolu ideolojik-manevi boşluğu doldurmak, insanlarda adalete, barışa, özgürlüğe olan tutkuyu, inancı geliştirmektir. Ve bunu en fazla yapacak olan güç kadındır. Sistemin en fazla ezdiği, güçten düşürdüğü kesim olsa da, onun tüm günahlarına, çirkinliklerine, yaptığı katliamlara, savaşlara ortak olmamış tek kesim kadındır. Binlerce yıllık egemenlik sistemine bir bütün ruhunu, yüreğini terk etmemiş olan kadındır. Ve insanlığın ihtiyacı olan ruhsal, düşünsel, kültürel aydınlanma, temizlenme ve yücelme kadın özü üzerinde yüksелеcektir.

Bu durum kadın hareketlerine aynı zamanda çok büyük sorumluluklar yüklemektedir. Mevcut süreçte yaşanan gelişmeleri iyi takip etmek, tahlil etmek ve kadın hareketinin misyonuna göre oynayacağı rolü iyi tespit etmek, bunun gerektirdiği örgütlenmeleri, eylemsellikleri geliştirmek, kadın özgürlük hareketinin insanlık için yerine getirmesi gereken görevlerin gereğidir. Çünkü tüm güçsüzlüğüne, örgütsüzlüğüne rağmen kadın, insanlığın yaşadığı trajediye en duyarlı yüreğe, vicdana ve akla sahiptir. Ancak kadın bu gücünü doğru örgütler ve sorunların çözümünde doğru kullanırsa, yaşanan gelişmelerde, yürütülen politikalarda etkileyen, değiştiren ve belirleyen bir güç olabilir. Bunun somut projesini de Parti Önderliğimiz *Üçüncü Alan Teorisi* olarak ortaya koymuştur. Bu, kadının barışı, demokrasiyi ve özgürlüğü yaratacak mücadeleyi yürüteceği temel bir mücadele sahası olmaktadır. Ve yaşanan son gelişmeler bu alanın daha hızlı ve daha güçlü örgütlenmesini dayatmakta-

dır. Bu alanı örgütleyecek temel öncü güç kadın olduğu için, bütün kadın hareketleri, örgütlenmeleri bu son gelişmelerden doğru sonuçlar çıkarmalıdır. Çıkarılacak en önemli sonuç da, barış, demokrasi ve özgürlük mücadelesinin yükseltilmesidir. Bunun önümüze koyduğu birinci görev; yaşananların ideolojik yorumunu güçlü yapmak, doğru bir ideolojik çerçeveye oturtmaktır. Bu sürekli derinleştirilerek yapılması gereken bir görevdir. Savaşı, şiddeti, vurup kırmayı propaganda

“Parti Önderliğimizin savunmaları, kadın özgürlük mücadelesini kesin başarıya götürecektir, ‘yeni kadın çağı’ nı başlatacak ideolojik kimliği, örgütlenme modellerini, eylem çizgisini ortaya koymaktadır. Bunları anlamadan kadın örgütü, hareketi olduğunu iddia etmek ve kadın adına savaşım yürütmek çok gerçekçi olmaz ve kazandırmaz.”

eden her düşüncenin karşısında özgürlüğü, barışı, adaleti ve demokrasinin geliştirilmesinin propagandasını kadın yükseltmelidir. Bu son durumlardan sonra eskisinden daha güçlü barış militanlığı yükseltilmelidir. Elbette bu sadece propaganda düzeyinde kalmamalı, gerekli sivil toplum örgütlenmelerini de yaratmalı, demokratik iradeyi ortaya koyacak her türlü eylemi geliştirebilmelidir. Bu giderek önem kazanan tarihi bir görevdir.

Parti Önderliğimizin son savunmaları bu gerçekliği çok yönlü ortaya koymaktadır. Tarih insanlık adına yargılanarak yeniden yazılması ve demokratik uygarlığın yaratılmasının manifestosu olan Parti Önderliğimizin savunmalarını, 28 Eylül AİHM mahkemesi ile birlikte tüm halkımızın ve dünya kamuoyunun gündemine koyup tartışmaya başlayacağız. Bu savunmaların tüm dünyada oldukça canlı, zengin ve yeni tartışmalar açacağı, bütün insanlık açısından, yine devrimci ve demokrat güçler açısından bir soluklanma, yeniden doğuş imkanı yaratacağı kesindir. Yaşanan son gelişmeler Parti Önderliğimizin son savunmalarının tüm insanlığa taşınmasının, anlatılmasının aciliyetini artırmıştır. Çünkü insanlığın bugün yaşadığı bütün trajedilerin –en son trajedi de dahil– nedenleri ve çözümleri bu savunmalarda oldukça kapsamlı konulmuştur. Özellikle insanlığın sorunlarının çözümünün demokratik siyaset temelinde diyalogla, demokratik mücadeleyle aşılabacağına inanan tüm güçlerin yararlanacağı eşsiz bir hazine niteliğindedir. İnsanlığa kendi tari-

hini doğru öğrenme, kendi yaratıcı, değiştirici gücünü tanıma şansını vermektedir. Toplumsallaşmanın başlangıcında olduğu gibi yeniden eşitliğin, barışın, adaletin, güzelliğin tüm dünyada hakim olacağı inancını yeşertme, büyüme, bu inanç temelinde en güçlü ve en değerli silahın insan olduğunu bilerek mücadele etme gücünü kazandıracaktır bu savunmalar. Özellikle de Kürt halkına, Ortadoğu’ya ve kadınlara binlerce yıl önce kaybettiklerini kazanma; yaşamın, insanlığın, uygarlığın yaratıcısı olmanın gücüyle 21. yüzyılda yaşamı, dünyayı aşkla, güzellikle, inançla yaratma şansını sınırsız tanıyor. Kadın açısından bu savunmaların anlamı sözlerle ifade edilemeyecek kadar derin. Tüm kadın eksensli bakış açısı ile ele alınmış.

Bütün çalışmaların merkezine savunmaları alacağız

Kadının insanlık tarihinin başlangıcındaki rolünü, bu rolü oynamasında belirleyici olan gücünün kaynağını, bu güç kaynağı ile toplumsallaşmayı, toplumsallaşma ile tüm uygarlık tarihini nasıl yarattığını anlatıyor. Sınıflı toplumun gelişimiyle bu güç kaynağının nasıl, hangi erkek oyunları, kurnazlıkları ile adım adım çalındığını, kadının nasıl düşürülüp tanınmaz hale getirildiğinin trajik gerçeğini sade bir dille, bazen şiirsel bir anlatımla ortaya koyuyor. Bu temelde tüm kadınlara ulaştırılması, anlatılması ve kavratılması, Kadın Özgürlük Hareketi’nin gelişimi açısından olmazsa olmaz kabilinde değerlidir. Bu savunmaların çerçevesi anlaşılmadan, yine burada konulan mücadele perspektifi özümsemeden, kadın hareketleri yüzeysel, örgütsüz, cılız ve etkisiz kalır. Sonuç alamaz. Uzun vadede marjinalleşir ve erkek egemen-

“Yaşanan son gelişmeler Parti Önderliğimizin son savunmalarının tüm insanlığa taşınmasının, anlatılmasının aciliyetini artırmıştır. AİHM savunmaları insanlığın sorunlarının çözümünün demokratik siyaset temelinde diyalogla, demokratik mücadeleyle aşılabacağına inanan tüm güçlerin yararlanacağı eşsiz bir hazine niteliğindedir.”

yaşadığı ve yarattığı uygarlık tarihinin deneyimlerinden çıkarılması gereken sonuçların ne olması gerektiğini hiç anlamamış olmanın bize, yani tüm halklara, hatta dünyamıza neleri, hangi değerleri kaybettiirdiğini ne zaman anlayacağız? Tüm tarih boyunca asil yarata-

şekillenmiş bir sistemdir. İnsanlığın kendi özüne ilk ihaneti yaşadığı zemin bu zemin olmuştur; yani erkeğin kadını baskı ve zorla eşitsiz, adaletsiz, köle bir ilişkilene gerçeğine hapsedmesi ile başlamıştır. İlk kaybediş, ilk ihanet, ilk egemenlik, ilk haksızlık giderek

likli sisteme alternatif bir yaşam gücü olması bir yana, onun hizmetine girer. Dağınık, enerjisini, potansiyelini ve mirasını boşa harcayan, tüketen ve özgürlüğe ulaşma niyeti, iste mi olsa da yöreğini doğru belirleyemediği için savrulan örgütler, kadın hareketleri durumuna düşer. Bu durum, kadın özgürlüğe tutkulu olmadığı için veya kendisini böyle bir amaca fedaice adamadığı için gelişmez. Ya da bu konuda bugüne kadar harcanan çabaların anlamsız olduğu anlamına gelmez. Bundan sonra her kadın örgütünün kendi çapında vereceği mücadelenin hiçbir etkisi olmayacağı anlamını da taşımaz.

Ancak savunma çerçevesi tüm kadın hareketleri ve toplumdaki kadın tarafından yeterince özümsemmezse, kadın özgürlüğü, bu temelde toplumun özgürlüğü tam anlamıyla yaratılamaz, kesin başarı sağlanamaz. Çünkü dünya genelindeki kadın hareketleri henüz bunu sağlayacak ideolojik derinlikten, örgüt düzeyinden ve eylem çizgisinden yoksundur. Sorunu parçalı, yüzeysel, yanılgılı değerlendiren kimi kesimler tarafından ise saplantılı ele alınan yaklaşımlar, pratikler hâlâ hakimdir. 21. yüzyıla girişle birlikte dünyanın her yerindeki kadınları kapsayan hareketlenmenin anlamı, yeni yüzyılın başlangıcında kadın sorununun çözümüne dair yarattığı umut oldukça önemliydi. Ama kadın özgürlük sorununun kapsamı, cins gelişisinin derinliği, diğer temel gelişmelerle iç içeliği ve binlerce

Devamı 31’de

VI. Ulusal Konferans'a sunulan Politik Rapor'dan

ÖRGÜTSEL ÖNCÜLÜK ve yönetim sorunlarımız

Pratik çalışmalar geliştirilirken ortaya çıkan sorunlar bizi yeniden bir tartışma, değerlendirme, pratiğin geliştirilmesi önünde engel oluşturan anlayışları mahkum edip aşma ve bu temelde oldukça kararlı, planlı, girişken ve militanca bir tutumla pratiği geliştirme düzeyine ulaşma noktasına getirmiştir. Siyasal durumun gerektirdiği, siyasal ortamın gereklerine cevap olacak ve demokratik ilerlemeyle Kürt sorununun demokratik çözümünü gerçekleştirecek düzeyde güçlü bir halk hareketini geliştiremenin temel nedeninin örgütsel öncülüğün yetersizliği, eksikliği ve mevcut çalışmaları yürütecek düzeye gelmemesi olduğu bu değerlendirmelerden açıkça ortaya çıktı. Örgütsel düzenlenişimiz ve öncünün mevzilenişi, eski stratejiye göre öncülük görevlerini yerine getirmeye uygun bir durum arz etmiştir. Ancak VII. Kongre'nin yaptığı stratejik değişikliğe uygun ve bu stratejinin ortaya çıkardığı görevleri yerine getirecek düzeyde bir öncü şekillenme ve örgütsel yapılanma yeterince ortaya çıkartılamamıştır. Örgütsel öncülük politik gelişmelere cevap olacak ve pratik mücadeleyi örgütleyip yaratacak bir yapılanmadan ve güçten henüz uzaktır. Dolayısıyla esas sorun, öncülük görevlerinin pratikte yeterince yerine getirilmemesinden kaynaklanmaktadır.

Örgütsel öncülük demek, kadro ve yönetim demektir. Örgütsel öncülük görevleri yerine getirilemiyorsa, buradan çıkan sonuç, kadronun ve yönetimin kendi görevlerini siyasal koşulların gerektirdiği düzeyde yerine getiremiyor olmasıdır. Bu nedenle oportünizme düşmemek, orta yolcu bir çizgide tasfiyenin ve dağılmanın gelişmesine fırsat vermemek için yapılması gereken şey, örgütsel öncülüğü siyasal koşulların gerektirdiği düzeyde görevlerini yerine getirecek bir mevzilenme ve düzenlemeye kavuşturmaktır. Bu da kadroyu yeterli hale getirmek, dönem görevlerini başarıyla yürütecek temelde örgütleyip görev ve sorumluluk altına almak, bu temelde parti örgütlenmemizi VII. Kongre stratejimizin gereklerine uygun olarak yeniden yapılandırıp geliştirmek ve genişletmek, bütün yönetimlerimizi yukarıdan aşağıya sorumlu, girişken, aktif ve kararlı, doğru bir çalışma ve yaşam tarzını tutturmuş temelde pratik görevlerini etkili bir biçimde yerine getirir konuma ulaştırmak demektir. Ancak böyle bir kadro ve yönetim yaklaşımı ve bundan oluşan bir öncü örgüt mevzilenmesi, içinde bulunduğumuz koşullarda çok elverişli olan halk hareketini geliştirme, buna bağlı olarak öz savunma durumunu, yine propaganda ve ajitasyon çalışmalarını etkin olarak yürütme, bu temelde mevcut siyasal gelişmelere cevap olacak bir mücadeleyi ortaya çıkarma ve Kürt toplumunun demokratik ilerlemesini ve Kürt sorununun barışçıl demokratik yöntemlerle çözümünü gerçekleştirmeye, böylece Türkiye'de ve Ortadoğu'da demokratik değişim temeline **Demokratik Ortadoğu Birliği**ni özgürlük ilkesi çerçevesinde yaratma gücünü gösterebilir.

Bunun için de örgütsel yeniden yapılanmanın VII. Kongre stratejisinin çerçevesine uygun ve güncel görevleri başarıyla yerine getirecek düzeyde sağlanması, böyle bir örgütü yaratacak ve yürütecek bir kadro düzeyinin ortaya çıkarılması; yönetim ve çalışma tarzının görevleri her alanda etkin bir biçimde başaracak bir düzeye ulaştırılmasını gerektirir.

a- Örgütsel yeniden yapılanmanın durumu

Partimiz geçmişte silahlı mücadele temeli üzerinde şekillenmiş bir örgütsel sistem kazanmıştır. Geçmiş stratejimize göre temel görev silahlı mücadeleyi yürütmektir. Dolayısıyla örgütsel yapılanma-

mız da böyle bir mücadeleyi etkin ve başarılı bir biçimde yürütecek tarzda olmuştur. Bu da daha çok askeri örgütlenme, parti ve ordu örgütlenmesinin iç içe geçmesi, öncüyle ordunun temel mücadele biçimini yürütecek düzeyde birlikte şekillenmesiydi. 1 Eylül 1998 süreci temeline ateşkes ilan edildi ve yeni bir mücadele arayışı içerisine girildi. Buna dayatılan uluslararası komploya karşı taktik düzeyde bir fedai hamlesi yapıldıysa da, bundan da alınan sonuçlar temeline, komploya karşı mücadelenin bir gereği olarak, 1 Eylül süreci daha da derinleştirilip hızlı bir bi-

lenmesini ifade ediyor, stratejik değişim döneminin örgütsel yapılanması anlamına geliyordu. Bu yapılanma temeline yoğun bir tartışma, Olağanüstü VII. Kongre'yi toplama, stratejik değişimi böyle bir kongre çerçevesinde en geniş güçlerin katıldığı tartışma içerisinde kararlaştırıp partiyi yeni bir stratejik sürece sokma gerçekleştirildi. Kongreden sonra, VII. Kongre stratejisini, parti kadrosuna özümsetme ve değişim döneminin örgütsel mevzilenmesinden çıkarak, VII. Kongre stratejisini pratikte hayata geçirecek kadroyu yeni bir örgütlenme içerisine alma süreci başladı. Kongre sonuçlarını hızlı bir şekilde

tik süreç öyle bir süreçti. Kuşkusuz dağılma ve tasfiye olma tehlikesi, VII. Kongre kararlılığına rağmen yine de vardı. Parti en ciddi zorlanmalarından birisini böyle bir dönemde yaşadı. Bu çerçevede geliştirilen ideolojik ve örgütsel mücadeleye provokasyon ve tasfiyecilik alt edilerek, VII. Kongre stratejisinin kadroya ulaştırılmasının, kadronun bu stratejiye kazanılmasının ve böylece yeni stratejiyi hayata geçirmek üzere kadro ve kadro adaylarının yeniden örgütlenilip görev ve sorumluluk altına alınmasının önü açıldı.

Bu süreç Parti Meclisimizin ikinci toplantısıyla daha örgütlü ve daha sistemli hale ge-

gun görüldü. Bu doğrultuda alınan örgütsel kararlar ve yapılan örgütsel planlama temeline bir işbölümüne gidilerek, tüm örgüt yapımız ve kadro gücümüz buna göre görevlendirilmeye başlandı. Böylece VII. Kongre stratejisini hayata geçirecek örgüt sisteminin temelleri atılmış, Merkez'in buna göre kendisini örgütlemesi sağlanmış, bütün kadro yapısının buna göre görevlendirilip örgütlenmesi yapılarak, temel görevlere uygun olarak partinin örgütsel yeniden yapılanmasının sağlanması sürecine geçilmiş oldu. Dolayısıyla, Parti Meclisimizin ikinci toplantısından sonra görevlendirme ve örgütsel yeniden yapılandırma çalışmaları hızlandı. Buna uygun olarak kadronun ayrıştırılması, görevlendirilmesi, yeniden görev ve sorumluluk altına alınması, pratik ve örgütsel çalışmaya sevk edilmesi süreci başladı.

Örgütsel yeniden yapılanma çalışmaları

II. Parti Meclisi Toplantısı'nda pratik ve örgütsel sorunlarımız bu çerçevede değerlendirildi, temel mücadele biçimi belirlendi, yeniden örgütlenme sistemimiz ortaya çıkartılarak bir plana kavuşturuldu. Ancak pratik, toplantıda yapılan tartışmalar ve kararlaştırma gibi kolay ve hızlı olmadı. Toplantı sonuçları itibariyle de yeniden örgütlenme çerçevesinde ayrıntıda birçok belirsizlik mevcuttu. Diğer yandan yeni bir örgütsel sisteme geçmek ve çalışma tarzına kavuşmak, ciddi sorunlarla yüz yüze gelmeyi ortaya çıkardı. Pratikte belirlenen temel mücadele biçimi doğrultusunda adımlar atmak, örgütlenmemizi buna göre sağlamak, pratiği bu düzeyde hızla geliştirmek öyle çok kolay ve mümkün olmadı. Bir de uluslararası komponun YNK eliyle bu sürece askeri saldırıyı dayatması, örgütümüzün yönünü ve dikkatini yeniden silahlı saldırıya karşı silahlı savunma direnişi içerisine çekti. Öyle ki, Meclis Toplantımızın ardından atılmaya çalışılan birçok pratik ve örgütsel adım bu süreçte sekteye uğradı. Henüz güçlü ve ciddi adımların atılmadığı, düşüncede tam bir netleşme ve kararlaştırmanın gelişmediği ve inancın pekişmediği böyle bir süreçte silahlı saldırı gibi bir olayla karşılaşınca, doğal olarak dikkatler daha çok bu saldırıya karşı direniş üzerine çekildi. Örgütsel yeniden yapılanmamız, silahlı saldırıya karşı kendimizi savunma direnişine yöneltme noktasına kaydı. Saldırı ciddi ve kapsamlıydı, bu açıdan savunmayı ciddiye almamız elbette gerekiyordu. Ancak tıpkı II. Parti Meclisi Toplantısı öncesinde dayatılan provokatif-tasfiyeci eğilimin süreci sabote etmesi gibi, bunun da bu toplantımızın taktik ve örgütlenme konusunda aldığı kararları pratiğe geçirme çabalarımızı sabote etmek gibi kesin bir amacı vardı. Doğru olan şey hem etkili bir savunma içerisinde olmak, hem de pratik ve örgütsel çalışmalarımızı yeni stratejimizin içeriğine uygun olarak aksatmadan geliştirebilmektir. Bu yönlü bazı çabalar olsa da, örgütsel yeniden yapılandırmayı geliştirme, siyasal mücadeleyi ve serhildanı örgütleyip yaratma yönündeki adımlarımız sınırlı kaldı.

Parti Meclisimizin üçüncü toplantısı bu durumu değerlendirip eleştirdi. Hatılatı ve yetersiz yaklaşımları ortaya çıkararak mahkum etti. Somut koşullardan kaynaklanan yanlara parmak basmakla birlikte, daha çok kadrodan, öncülüğten ve yönetimden kaynaklanan hususları da dikkatle değerlendirdi. Stratejiyi özümsemeyen, onu pratiğe geçirmek üzere gerekli girişkenliği, dirayeti ve cesareti göstermeyen, eski alışkanlıklara bağlanıp kalan, giderek silahlı bir saldırıyla karşılaşınca stratejik değişimin işlemediği düşüncesine varan sığ, dar ve yetersiz yaklaşımları açığa çıkarıp mahkum etti. Şubat-mart sürecinde geliştirilen siyasal hamleye bağlı olarak, VII. Kongre

“Pratik, eski kadronun yenilenmesinin öyle kolay bir iş olmadığını bize göstermiştir. Kadro yenilense ve yeni stratejiyi özümseyip benimsese bile, içinde bulunduğu fiili durum bu stratejiyi hayata geçirecek, onun görev ve sorumluluklarını üstlenip yürütecek konumda olmaktan uzaktır. Bir de eski stratejiye, yani silahlı mücadeleye göre oldukça şekillenmiş olma durumu söz konusudur.”

çimde stratejik değişim düzeyine ulaştırıldı. Parti Önderliğimizin savunmaları çerçevesinde stratejik değişim süreci derinleştirilerek, silahlı mücadelenin durdurulması ve silahlı mücadeleyi yürütmek üzere mevzilenen örgüt yapımızın uygun alanlara çekilip yeniden bir mevzilenirmeye tabi tutulması sürecine girildi. Güçlerimiz bu temelde daha çok Güney Kürdistan'ın uygun alanlarına çekilerek, stratejik değişimi tartışıp kararlaştıracak, kendini stratejik değişime göre yenileyip yeniden yapılandıracak bir çalışma düzeni içerisine alındı. Bu çerçevede tartışma kampları oluşturuldu. VII. Kongre çalışmaları etrafında her alanda stratejik değişimi tartışan, özümseyen ve buna göre kendini yenileyen bir eğitim faaliyeti geliştirildi.

Öncünün bu dönemdeki mevzilenmesi, stratejik değişimi gerçekleştirmeyi öngören bir ara dönem mevzilenmesiydi. Taktik süreç, stratejik değişimi tartışma ve kararlaştırmayı, parti kadrosuna stratejik değişimi özümseyen ve onu uygulama gücü kazandıran şekilde yenilemeyi içeriyordu. Dolayısıyla 1 Eylül süreci temeline '99 Ağustos'undan itibaren yürüttüğümüz geri çekilme ve mevzilenme durumu stratejik değişim döneminin bir örgütsel yapılanmasını ve mevzi-

taşırma ve özümsetme temeline, VII. Kongre'nin stratejik planlamasına uygun olarak örgütsel şekillenmemizi yaratma, yani VII. Kongre stratejisi temeline partinin görevlerini başarıyla yerine getirecek şekilde yeniden yapılanmasını ortaya çıkarma süreci başlatıldı.

İşte partinin ara dönemden çıkıp VII. Kongre stratejisi temeline yeniden bir örgütsel sistem kazanmasını engellemek ve böyle bir yapılanmaya ulaşmadan dağılıp tasfiye olmasını gerçekleştirmek amacıyla, uluslararası komponun uzantısı olarak provokasyon ve tasfiyecilik partiye içten ağır bir biçimde dayatıldı. Bu tasfiyeci-provokatif eğilimlere karşı VII. Kongre'den başlamak üzere 2000 yılı yazına kadar yoğun bir ideolojik ve örgütsel mücadele yürütüldü. Bu mücadelenin anlamı VII. Kongre stratejisini kadroya özümsetme, kadroyu yeni parti çizgisine kazanma, yeniden görev ve sorumluluk altına alarak örgütlenmesini ve bu temelde de partinin yeniden yapılanmasını sağlama çalışmasını başarmaktı. Provokasyon ve tasfiyecilik, böyle bir değişim ve yeniden yapılanma gerçekleştirilmeden ve henüz örgütsüzken, partiyi içten dağıtıp tasfiye etmeyi hedefledi. Gerçekten de yeni bir strateji temeline yeniden yapılanmayı sağlama noktasında en kri-

tilirildi. II. Parti Meclisi Toplantımız bir yandan geçen süreci değerlendirir, provokasyona ve tasfiyeciliğe karşı yürütülen mücadeleyi değerlendirip provokasyon ve tasfiyeciliğin yenilgisini noktalarken, diğer yandan yeni dönemin üzerinde gelişeceği temel mücadele biçiminin ne olacağı ve buna göre partimizin böyle bir mücadeleyi yürütmek üzere nasıl bir örgütsel sistem kazanacağı konularını gündemleştirip tartıştı. Böyle bir toplantıda yapılan değerlendirmeler sonucunda halk hareketi ve serhildan temel mücadele biçimi olarak belirlendi. Böyle bir temel mücadele biçimine uygun olarak, partinin merkezden başlamak üzere kendisini yeniden örgütlen-dirmesi ve sistem kazanması sorunları tartışıldı. Buna göre örgüt merkezimizin değişik görevlere göre bir işbölümüne uğratılması, *Genel Koordinasyon, Halk Hareketi Merkezi, Savunma Karargahı, Propaganda ve Ajitasyon Merkezi, PJA Merkezi ve Yasal Siyasal Çalışma Merkezi* olmak üzere altı merkezden oluşan yeni bir örgütsel sistem kazanması uygun görüldü.

Bu temelde stratejimizin temel mücadele biçimine uygun olarak, faaliyetlerin sıralandırılması ve onları yürütecek örgütsel yapıya böyle bir ayrıştırma ile yeniden sistem kazandırılıp görevlerin yürütülmesine geçilmesi uy-

stratejisinin ortaya çıkardığı pratik planlamayı hayata geçirecek şekilde, yeniden yapılanma çalışmalarının hızla yürütülmesini kararlaştırdı. Bu temelde VII. Kongremizin faaliyet planına uygun olarak, II. Parti Meclisi Toplantısı'nın aldığı kararlar doğrultusunda siyasal mücadeleyi geliştirme ve bu temelde parti örgütlülüğümüzü hızla yeniden yapılanma yönünde önemli pratik adımlar atılmaya çalışıldı; temel çalışma alanlarında partinin yeniden örgütlenmesini sağlamaya yönelik çabalar yürütüldü.

Bütün bu çabaların ardından pratik ve örgütsel duruma baktığımızda ortaya çıkan sonuç; örgütsel yeniden yapılanma doğrultusunda kadroları görevlendirmek üzere bazı adımlar atılmış olsa da, partimizin gerçek anlamda VII. Kongre stratejisini hayata geçirecek bir örgütsel sisteme ve bu temelde yeniden yapılanmayı sağlamaya ulaşmış olmaktan uzak kaldığıdır. VII. Kongre'den sonraki süreçte eğitilip hazırlanan kadrolar, önemli bileşimler düzeyinde bazı alanlarda görevlendirildiler. Örneğin Küçük Güney'e, Maxmur'a, Büyük Güney ve Doğu çalışmalarına birkaç kez takviye anlamına gelen görevlendirmeler yapıldı. Yine yurt dışı çalışmalarına, Avrupa'ya ve BDT alanına belli bir kadro gücü görevlendirilerek ulaştırıldı. Basın-yayın örgütlenmesinde belli bir çekirdekleşme ve değişik alanlarda merkezileşip belli bir sistem kazanma ortaya çıkartılırken, YNK saldırısından da çıkarılan dersler temelinde Savunma Kuvvetlerimizin Güney Kürdistan'da daha etkin bir örgütlenme ve mevzilenme altına alınması yönünde sınırlı bazı

uzaktır. Bu konuda kadronun önünde ciddi engeller vardır. Bir de eski stratejiye, yani silahlı mücadeleye göre oldukça şekillenmiş olma durumu söz konusudur. Kişilikler uzun mücadele süreci içerisinde tamamen silahlı mücadeleye göre şekillenmiş, alışkanlıklar buna göre oluşmuş, neredeyse kemikleşme düzeyinde bir yapılanma ortaya çıkmış durumdadır. Bunu değiştirmek, yenilemek, değişik mücadele alanlarında görev alıp yürütebilecek hale getirmek öyle kolay ve az bir çabayla olacak bir iş kesinlikle değildir. Geçen süreç bize bu çalışmaların öyle kolay olmadığını ve zayıf yaklaşımlarla başarılamayacağını, dolayısıyla çok derinlikli, kapsamlı ve planlı yaklaşım gerektirdiğini öğretmiştir.

Ortaya çıkan ve asla küçümsenmemesi gereken bu pratik ve örgütsel adımlara rağmen, geçen süreçteki örgütlenme çalışmalarıyla VII. Kongre stratejimizi başarıyla hayata geçirecek bir örgütsel yeniden yapılanmayı yarattığımızı söylemek mümkün değildir. Bazı görevlendirmeler yapılmış, bazı alanlarda önemli çalışmalar yürütülmüştür. Fakat yapılan görevlendirmeler daha çok eskiden örgütsel çalışmalarımızın bulunduğu alanlar üzerinde yapılmıştır. Çoğunlukla yapılan şey kadroları değiştirmek, pratik içinde olan kadroyu eğitime aralar onun yerine yenisini vermek biçiminde olmuştur. Bu da bir yeniden yapılanma, yenilenme ve VII. Kongre stratejisini hayata geçirecek PKK'yi ortaya çıkarma anlamına gelmemekte; aslında daha çok geçmişteki örgütsel sistemi daha eğitilmiş ve daha iyi örgütlenmiş bir

Örgütsel çalışmalarımıza hala eski tarz ve sistem hakimdir

Diğer alanlarda da durum benzer özellikler taşımaktadır. Tabii başka alanlarda örgütlülüğümüz biraz daha farklı ve fazladır. Ancak niteliği yeni stratejimize uygun bir değişimi yeterince ifade etmemektedir. Örneğin çok güçlü kitle hareketimizin bulunduğu Küçük Güney parçasında, yeni stratejiyi hayata geçirecek bir örgütsel yeniden yapılanma, buna göre örgütsel değişimi ve dönüşümü sağlama tamamen gerçekleşmemiştir. Bu yönlü bazı adımlar atılmıştır; ama örgütsel çalışmamıza hala eski tarz, eski yaklaşımlar ve eski sistem hakimdir. Büyük Güney parçasında zaten çok fazla bir örgütsel gelişme ortaya çıkarılamamıştır. Doğu Kürdistan'a yönelik çalışmalarımız hakeza öyledir; bu çalışmalar biraz da Doğu gerçeğine ters olmuş ve ciddi zorluklarla karşılaşmıştır. Geriye yurt dışı faaliyetlerimiz kalmaktadır. Avrupa ve Rusya çalışmaları zaten eski stratejimiz temelinde ortaya çıkan belli bir örgütlülüğü ifade ediyordu. Geçen süreçte bu alandaki örgütlenmemizi eski stratejiye bağlı olmaktan çıkarp yeni stratejiye göre şekillendirme yönünde yoğun bir mücadele yürüttüğümüz bir gerçektir. Ancak hala yeni stratejiye göre örgütlenme ve çalışmanın ne olduğunu, buna göre nasıl kadro, örgüt ve yönetim olunacağını arkadaşlarımıza özümsetmiş, dolayısıyla örgütlenmemizi tamamen yenilemiş ve yeni stratejiye uygun hale getirmiş olmaktan uzağız. Son dönemlerde **II. Barış**

adımlar atıldı. En önemlisi de, biraz zorlukla ve zayıf yaklaşımlarla sürse de, değişik örgütsel yönetim merkezlerimizin oluşması, kendini örgütlendirmesi, faaliyetleri belli ölçüde yürütür ve yönetir hale gelmesi yönünde belli düzeyde adımlar atılıp yeni bir çalışma düzeni ve yönetim tarzı ortaya çıkartıldı.

Kuşkusuz bu yapılanlar da önemlidir ve asla küçümsenmemelidir. Bunlar örgütsel yeniden yapılanma yönünde adım atmayı ifade eden ve örgütsel yeniden yapılanma amacına bağlı olan çalışmalardır. Bu düzenlemeler dahilinde bile belli bir mücadeleyi ortaya çıkartmak ve halkı kısmen harekete geçirmek bu temelde mümkün olmuştur. Bütün bunlardan çıkan en önemli sonuç, yeniden örgütlenmenin başarılabileceği ve bu yönde etkili adımlar atılması temelinde halk hareketinin çok güçlü bir biçimde gelişeceğidir. Geçen süreç bunun mümkün olduğunu kanıtlamıştır. Diğer yandan örgütleme yapmak, kadroyu yeni strateji temelinde eğitip yenileyerek görevleri başarıyla yürütecek hale getirmek, buna göre yeniden görev ve sorumluluk altına alarak örgütlemek ve çalışır kılmak öyle kolay yürüyen bir iş değildir. Tersine oldukça kapsamlı yaklaşmayı, ciddi ve derinlikli ele almayı gerektiren bir çalışma olmaktadır. Pratik, eski kadronun yenilenmesinin öyle kolay bir iş olmadığını bize göstermiştir. Kadro yenilense ve yeni stratejiyi özümseyip benimsese bile, içinde bulunduğu fiili durum bu stratejiyi hayata geçirecek, onun görev ve sorumluluklarını üstlenip yürütecek konumda olmaktan

kadro gücüyle yürütme, çalışmaları bu temelde güçlendirme anlamını taşımaktadır.

Bu durum giderek değişememe ve yeniden yapılanamama gibi bir sorunu ortaya çıkarmış; siyasal gelişmeler ve pratik bizden daha etkili bir mücadeleyi istediğinde örgütümüzün böyle bir mücadeleyi örgütleyip yürütme gücünde olmadığının ortaya çıkması, buna karşı bizde varolan eski yapılanmayı değiştirmek ve yeni stratejiye göre yeniden yapılandırmak, partinin yeniden örgütlenme çalışmalarını kapsamlı bir biçimde ele alıp kararlılıkla yürütmek gerektiği bilincini doğurmuştur. Çünkü pratik durum gözler önündedir. Partinin VII. Kongre stratejimiz temelinde halk hareketini geliştirme doğrultusunda esas örgütsel yapısını oturtması gereken Kuzey Kürdistan ve Türkiye alanında, halk hareketini yürütecek örgütsel durumumuzda ciddi bir değişme ve gelişme olmamıştır. Geçmişte varolanları yeniden yapılandırma yönünde çok fazla ilerleme kaydedilemezken, yeni örgütlenme alanında da ancak sınırlı bazı çekirdek görevlendirmeleri doğrultusunda adımlar atılabilmektedir. Oysa yeniden yapılanmanın başarı düzeyini gösterecek ölçü, Kuzey Kürdistan ve Türkiye'deki örgütsel öncülüğümüzün varlık düzeyidir. Buradan baktığımızda, henüz yeniden yapılanma VII. Kongre stratejisini hayata geçirecek bir parti yaratmanın başında bulunuyoruz. Bu konuda stratejiye uygun ve stratejik görevlerimizi başarıyla yürütecek bir konuma ulaşmış bir noktaya gelmekten çok uzağız.

Hamlesi çerçevesinde önemli adımlar atılmakla birlikte, henüz ciddi zayıflıklar, gerilikler, hatta anlamazlık, direnme ve işlerin eskisi gibi olmasını isteme eğilimleri varlığını güçlü bir biçimde korumaktadır.

Şimdi bu gerçek durum bütün somutluğuyla görülerek buna göre bir örgütsel çalışma içerisine girmek, yeniden örgütsel yapılanmamızı VII. Kongre stratejimize ve temel mücadele biçimimize uygun olarak geliştirmek zorundayız. Bu konuda görülen tutuculuk, ikirciklilik, zayıf yaklaşımlar ve eskiyi çağırıştıran anlayışlar kesinlikle yanlış ve tehlikelidir. Süreci daha fazla uzatma ve erteleme şansımız artık kalmamıştır. Ya bu süreçte VII. Kongre stratejisine uygun olarak gereken örgütlenmeler yapılacak ve yeniden yapılanma doğrultusunda adımlar atılacak, ya da süreç kaybedilecektir. Yani örgütlenmeyerek ve siyasal sürecin gerektirdiği halk mücadelesini ortaya çıkarmayarak, en azından siyaseten tasfiye olunacaktır. Kaldı ki, siyasetten tasfiye olmak örgütsel olarak da dağılmayı, parçalanmayı ve tasfiye olmayı getirir. Nitekim başka ülkelerin pratiğine baktığımızda da bunu görüyoruz. Örgütsel yeniden yapılanma ve yeni stratejiyi hayata geçirecek şekilde örgütte değişiklik yapma yönünde zamanında kararlı adımlar atamama; eskiyi yıkmakla birlikte yeniyi planlı, örgütlü ve kararlı bir şekilde yerinde ve zamanında kuramama, çöküşe, dağılmaya ve tasfiyeye yol açmıştır. Eğer bu duruma düşmek istemiyorsak, o zaman hiçbir kaygıya, tereddüde, kararsızlığa ve endişeye düşmeden, kadro gücü-

müzü oldukça kararlı, girişken ve cesaretle bir biçimde VII. Kongre stratejisine göre halkı örgütleyecek, yönetecek, mücadeleye çekecek ve halka öncülük edecek bir görev ve sorumluluk altına almamız, yani partimizi böyle bir mücadelede halka öncülük edecek şekilde yeniden örgütleyip çalışmaya sevk etmemiz zorunludur.

Kitleleri aktif mücadele etme ve serhildan temelinde örgütlemeye ve yönetmeye cesaret etmemiz gerekiyor. Bunu yapmak eski durumu kuşkusuz değiştirecektir. Bu anlamda eski durumda değişiklik oluyor diye korkmamak, çekinmemek, ürkmemek gerekiyor. Eskiye koruduğumuz müddetçe, stratejiyi değiştirmemiş oluruz. Bu çekingenlik, ürkeklik ve ertelemeçilik bizi giderek yeniyi yaratamamaya götürecektir, eskiyi de yitkiğimize göre çöküşle yüz yüze getirecektir. Bu açıdan örgütsel yeniden yapılanmayı büyük bir cesaret ve kararlılıkla, oldukça planlı ve programlı bir biçimde yürütmek gerekiyor. Bunun için de VII. Kongre stratejimizi gerçekten doğru ve yeterli özümsemek, onu hayata geçirecek çalışma programını bütün faaliyet alanlarına göre kapsamlı bir biçimde geliştirmek, bu görevleri yürütecek mevcut kadro gücünü işbölümüne ve görevlendirmeye tabi tutmak gerekir.

Bizde şöyle bir anlayış vardır: Stratejiyi tartışıyor ve görevleri belirliyoruz, bunun ne kadar önemli olduğunu vurguluyoruz, bunları bir plana da kavuşturuyoruz. Ancak sıra bu görevleri yerine getirecek kadroları örgütlemeye geldi mi, bu kadroyu şuraya, şu kadroyu buraya gönderiyor, buraya kad-

ri'nden başlıyoruz. Tabii bu da yanlış oluyor ve dolayısıyla bizi resmi toplantılarımızın aldığı kararları ve yaptığı planlamaları hayata geçirecek görevlendirmeler yapmaktan, örgütlenmemizi buna göre geliştirmekten alıkoymuyor. Bunlardan kurtularak, içinde bulunduğumuz süreçte öncülük görevlerini başarıyla yerine getirecek bir örgütsel sistemi yaratmak, bu sisteme göre başta en üst yönetimimiz olmak üzere bütün partimizi yeniden bir örgütlenme içerisine almak, yeniden yapılanmayı buna göre kararlılıkla geliştirmek, bütün kadro yapımızı içinde bulunduğumuz pratik-örgütsel hamle döneminde etkili faaliyet yürütecek bir görev ağı içerisine almak ve sorumlu kılmak zorundayız. Ancak böyle davrandığımız ölçüde yeniden yapılanmayı başarmış oluruz. Ancak bu biçimde halk savışı stratejisine göre örgütlenmiş PKK'den çıkıp, demokratik siyasal mücadele stratejisine göre örgütlenmiş PKK'ye ulaşırız. Ancak böyle gerillayı örgütleyip yöneten ve uygulayan PKK olmaktan çıkarak, serhildanı örgütleyip yöneten ve pratikleştiren, serhildana öncülük eden ve geliştiren, dolayısıyla halk örgütlülüğünü ve mücadelesini geliştiren bir PKK'yi yaratabiliriz. Görevimiz öncelikle bu yeni PKK'yi yaratmaktır. Bunu yaratırken, Savunma Kuvvetlerimizi temel bir güç olarak örgütlü ve canlı tutmak, büyütmek ve geliştirmek elbette gereklidir. Ama bunu yapacağız diye temel mücadele biçimimizi örgütlemeye geç ve zayıf kalmak, tarihi bir hata yapmak olacaktır.

Böyle bir hataya düşmeden, örgüt sistemimizi geçen bir yıllık sürecin örgütlenme ve mücadele tecrübesinden çıkartılan derslere göre doğru bir yaklaşım ve kararlı bir tutumla yeniden daha yeterli, daha doğru ve VII. Kongre stratejimize daha uygun hale getirmemiz, bunları bu konferansımızda daha belirgin kılarak, örgütsel planlamamızı buna göre daha da somutlaştırıp netleştirmemiz, yönetimden başlamak üzere temel görevleri başarıyla yerine getirecek yeterli düzeyde bir örgütsel görevlendirmeyi gerçekleştirmemiz, bu temelde yeni stratejimize göre örgütsel yeniden yapılanmayı başararak, örgütsel öncülüğü pratik görevleri yerine getirecek ve yeni dönem mücadelesinde halka başarıyla öncülük edecek düzeye ulaştırmamız gereklidir.

b- Kadro Sorunu

Örgütsel yeniden yapılanmanın ve öncülük görevlerinin başarılmaması sorunu gerçekte bir kadro sorunudur. Kadroların bu görevlere uygun olarak eğitilmesi ve örgütlendirilmesi, VII. Kongre stratejisini her alanda hayata geçirecek örgütleri ortaya çıkaracak düzeyde bir kadro katılımının sağlanmasıdır. Çizgiyi uygulayacak kadronun hazırlanması, nicelik ve nitelik bakımından bu düzeye ulaştırılması, yeniden yapılandırmanın başarıyla tamamlanmasına ve örgütsel öncülük görevlerinin mücadelede çok etkin ve yeterli düzeyde yerine getirilmesine yol açacaktır.

Partimizin çok güçlü bir kadro potansiyelinin olduğu bilinen bir gerçektir. Binlerce profesyonel kadrosu ve kadro adayı, yine on binlerce amatör kadrosu mevcuttur. Yedek potansiyeli ise mücadeleye katılan yüz binlerce kitle içerisinde çok önemli bir düzeyi ifade etmektedir. Bu çerçeveden bakıldığında, kadro adayı potansiyelinin çok güçlü olduğu bir konumu yaşıyoruz. Burada herhangi bir sorun yoktur. Yine her alanda amatör düzeyde çalışmalara aktif bir biçimde katılan ve görevlerini büyük ölçüde başarıyla yerine getiren, stratejik değişime ve ortaya çıkan yeni görevlere göre eğitilerek yönlendirilmesi gereken bir amatör kadro gücü mevcuttur. Değişik alanlardaki parti çalışmalarının yürütülmesinde, bu gücün görevlerinin başında olması ve işlevsel kılınması esas rolü oynamaktadır. Bu noktada da sorun yoktur.

Kadrolar sorunu denen olay, esas olarak kendisini profesyonel düzeydeki kadro ve kadro adaylarının durumunda ortaya çıkarmaktadır. Yeni stratejimizin etkin bir biçimde hayata geçirilmesi, her alanda buna öncülük edecek kadrolara ihtiyaç duymaktadır. Mevcut durumda bütün çalışma alanlarında çok ciddi bir kadro ihtiyacı sorunu vardır. Yeni stratejimizin daha kapsamlı bir çalışma ve mücadeleyi içermektedir. Bu yüzden mücadelenin daha fazla ve çok yönlü kadroya ihtiyacı vardır. Stratejik değişiklik temelinde ortaya çıkan

“Örgütsel yeniden yapılanmanın ve öncülük görevlerinin başarılmaması sorunu gerçekte bir kadro sorunudur. Çizgiyi uygulayacak kadronun hazırlanması, nicelik ve nitelik bakımından bu düzeye ulaştırılması, yeniden yapılandırmanın başarıyla tamamlanmasına ve örgütsel öncülük görevlerinin mücadelede çok etkin ve yeterli düzeyde yerine getirilmesine yol açacaktır.”

yeni görevleri yerine getirmeye hazır ve buna göre eğitilmiş kadrolara sahip olmak da bizim için önemli bir sorun olmaktadır. Yani hem stratejik değişikliklere ortaya çıkan yeni görevlere göre hazırlanmış ve onları üstlenip yerine getirecek kadro gereklidir, hem de daha kapsamlı hale gelmiş, örgütsel çalışma ve pratik mücadele-ye öncülük edecek daha geniş bir kadro gücü gerekmektedir.

Otuz yıllık bir mücadele tarihine sahip olan partimizin geniş ve tecrübeli bir kadro birikiminin olduğu tartışmasız bir gerçektir. Yine uluslararası komploya karşı mücadele içerisinde Kürt gençliğinin en dinamik, en cesaretlili ve en fedakar kesimleri parti ve mücadele safalarına akın etmişler, böylece bu yeni katılımlarla önemli bir kadro adayı topluluğu ortaya çıkmıştır. Mevcut durumda eski ve yeni kadroların ve kadro adaylarının toplamı, nicelik bakımından ve partinin yeniden örgütlenmesi açısından çok önemli bir düzeyi ifade etmektedir. Kuşkusuz bunu yeterli görmek doğru olmaz. Yeni dönem görevlerinin kapsamı dikkate alındığında, çok daha fazla kadroya ihtiyaç duyulduğu, dolayısıyla mevcut miktarın katlanarak çoğaltılması gerektiği açıktır. Bu çerçevede yeni adaylar katma, kadrosal büyüme ve genişleme çalışmalarını en önemli örgüt çalışmalarından birisi olarak ele alıp yürütme, içinde bulunduğumuz süreç açısından kesinlikle gereklidir. Bu konuda zayıflık, hatalı tutumlar ve bunlardan kaynaklanan kadrosal büyüme çalışmalarını sınırlandırma, geleceği başarıyla yaratma açısından kesinlikle sakıncalıdır ve zarar verici olacaktır. Bu tür anlayış ve tutumların aşılması, kadrosal büyümeyi ve çoğaltmayı sağlamak üzere planlamaların yapılması, dönem dönem parti çalışmalarının önüne somut hedefler konulması ve bu çerçevede çalışmanın örgütlü ve planlı bir biçimde ciddiyetle ele alınarak yürütülmesi kesin gereklidir.

Parti çalışmalarımızın daha geniş bir kadro gücüne ihtiyaç duyuyor olmasıyla birlikte, mevcut kadro düzeyinin de yeni süreci yaratma bakımından zayıf görülmemesi gerektiği açıktır. Yani örgütsel yeniden yapılanma ve öncülük görevlerinin yerine getirilmesindeki zayıflık, esas olarak kadro gücünün nicelik bakımından azlığından kaynaklanmamaktadır. Bu da bir yan olarak ele alınmakla birlikte, esas sorun mevcut kadro ve kadro adaylarının yeni stratejinin görevlerine uygun olarak eğitilip hazırlanmamış olmasından, dolayısıyla görevleri başarmak üzere üstlenmeye hazır olamamasından kaynaklanmaktadır. Bu da iki biçimde kendini ortaya çıkartmaktadır. Birincisi, eski kadroların stratejik değişime göre eğitilip değiştirilerek, yenilenmeleri sağlanarak yeni dönemin görevlerini yürütür hale getirilmeleri; ikincisi, yeni adayların parti tecrübesi temelinde eğitilip yeni dönemin görevlerini yürütülebilir güce ulaştırılmaları ve bu temelde örgütlenmeleridir. Her iki durum da eğitimi gerektirmektedir. Ancak her iki alanda yürütülecek eğitimin birbirinden farklı olacağı da açık bir gerçektir.

Kuşkusuz geçen üç yıllık değişim ve yeniden yapılanma sürecinde çok yönlü bir eğitim faaliyeti yürütülmüş ve bunda belli gelişmeler yaratılıp bazı sonuçlar da alınmıştır. Ancak mevcut kadro ve kadro adaylarının durumuna ve örgütsel yapısına bakıldığında, bu sonuçların yeterli olmadığı, çok geri bir düzey arz ettiği, çok genel planda kaldığı ve insanları çözüp yeni görevlere göre hazırlamaktan epeyce uzak olduğu rahatlıkla görülecektir. Özellikle yeni adayların eğitiminde yeni stratejiye göre bir eğitim sistemini ortaya çıkarmak ve yeni görevlere hazırlamaktan ziyade, çok genel ve eskiyi çağrıştıran bir sistem esas olmuştur. Bu da yeni dönem mücadelesini yürütmek üzere parti safalarına katılmış olan ve her türlü görevi yürütme potansiyeli taşıyan bu gücün, yürütülmesi gereken görevlere göre yeterince hazırlanmamasını ortaya çıkarmıştır. Dolayısıyla örgütlenme yapma sorunu, değişik alanlardaki görevlere kadro görevlendirme konusu gündeme geldiğinde ciddi bir adım atılamamaktadır.

Otuz yıllık birikimle ortaya çıkan kadroların eğitimi, yenilenmesi ve yeni dönem görevlerini yürütür hale getirilmesi sorunu ise apayrı bir sorundur. Geçen süreçte bu kadro topluluğunun yeni stratejiye göre eğitilip hazırlanması konusunda önemli bir ça-

“Kadronun sadece parti çizgisinden yana olması, kadroluk görevlerini yerine getirmesi açısından yeterli değildir. Bu sadece partiye katılmak ve parti kadrosu olmak için atılan bir ilk adımdır. Bunun yeterli olması, taktik ve pratik görevleri her alanda üstlenip yaratıcı bir çalışma tarzıyla hayata geçirmeye hazır olmasında ve pratikte gerçekleştirmesinde ortaya çıkar.”

laşmanın yürütüldüğü kesindir. Bunda belli bir noktaya gelinse de, hedefe tam ulaşılmadığı ve tecrübeli kadro birikimimizin yeni dönem görevlerini üstlenip başarıyla yürütmeye hazırlanamadığı da açık bir gerçektir. Stratejik değişim döneminin esas olarak kadroda yaşanan bir mücadele olduğu, kadronun ve militanın değiştirilmesi mücadelesi olduğu bir gerçektir. Nitekim geçen süreçte yeni stratejiyi değerlendirir, planlar ve kararlaştırırken, mücadele en çok kadroda, onun düşünce ve davranışı üzerine olmuştur. Bir yandan Önderlik gerçeği yeni stratejiyi geliştirip kadro üzerinde hakim kilmaya çalışırken, diğer yandan uluslararası komplo gerçeği kadroyu Önderlik çizgisinden koparmaya, dolayısıyla dağılıp tasfiye olmaya götürmek için her türlü baskı ve saldırıyı yürütmüştür. Burada kadrolar ve militanlar şahsında en şiddetli ideolojik, örgütsel ve pratik mücadele yürütülmüş, her birerey neredeyse birer şiddetli mücadele alanı haline gelmiştir.

Böyle bir mücadele sürecinde ciddi zorlanmanın yaşandığı, mücadelenin en çok keskinleştiği VII. Kongre sonrasında kadroların büyük ölçüde dalgalanma, muğlaklık ve bulanıklık içinde olduğu, gelişmeler karşısında izleyici düzeyde kalıp gelişmeleri seyrettiği, bekle gör yaklaşımının ve orta yolu tutumun genel kadro tutumu olduğu bilinen bir gerçektir. Öyle ki, bu durum komploya umut vermiş, provokatörleri cesaretlendirmiş ve tasfiyeciliği besleyip yeshertmiştir. Uluslararası komploya ve onun parti içindeki uzantısı olan provokasyona ve tasfiyeciliğe karşı yürütülen mücadele kadro topluluğunda da giderek belli bir netleşme ve tutum belirleyici hale gelme, yaşanan ağır bunalımı ve muğlaklığı aşma yönünde bir ilerleme ortaya çıkarmıştır. Yürütülen mücadeleyi içte de provokasyon ve tasfiyeciliğe zemin olan parti dışı anlayışlara karşı bir ideolojik örgütsel mücadele haline getirmek, bu temelde eğitimi yoğunlaştırmak, kadro topluluğunda süreci anlama, özümseme ve yeni sürece bu temelde katılım gösterme yönünde ciddi adımlar atmaya yaratmıştır. Bu çerçevede II. Parti Meclis Toplantımızın bir kararı olarak, bütün kadro topluluğunun değişim sürecine yaklaşımını ve bu süreçte gösterdiği eksiklikleri değerlendiren, eleştiren ve yeni sürece katılım kararlılığını ortaya koyan raporlar hazırlayarak, VII. Kongre temelinde yeniden şekillenen partiye katılma iradesini ortaya çıkarmıştır.

Kadro yapısını kazanma esas olarak başarılmıştır

Burada şu söylenebilir: Geçen dönemde yürütülen mücadele ve çalışmalarla kadro topluluğunda çok ezici bir yekun olarak ortaya çıkan şey, Önderlik çizgisi ile uluslararası komplo arasındaki mücadelede Önderlik çizgisinden yana tutum belirlemesi, tavır alması ve bu temelde yeni çizgiyi benimsemesidir. Geçen dönemin çalışmaları kadrosal yenilenme ve gelişmede böyle bir sonucu ortaya çıkarmıştır. Bu anlamda saf tutma, partiden yana geçme, kadro yapısını, yeni parti çizgisine kazanma esas olarak başarılmıştır.

Ancak bu sadece partiyi yeni çizgiye kazanmak olmaktadır. Kadronun yeni çizgiyi başarıyla pratiğe aktarmak için hazır olup olmadığı ve bu çerçevede kendini eğitip eğitmediği konusu ayrı bir konudur. Şimdi yeniden yapılanmayı geliştirir ve örgütsel öncülük sorunu pratikte yakıcı bir biçimde önümüze çıkarken, kadro sorunu esas olarak bu noktada ortaya çıkmaktadır. Yani geçmişteki gibi bugün de yeni parti çizgisini kabul edip etmeme gibi bir durum söz konusu değildir. Elbette bu aşılmıştır. Bu konuda geçen dönemde yoğun bir mücadele yaşanmış, Önderlik çizgisi ve parti bu mücadeleden başarıyla çıkmıştır. Bunun sonucu olarak, otuz yıllık kadro birikimi ezici bir biçimde yeni çizgiden yana saf tutmuştur. Dolayısıyla şimdi kadro sorunu; yeni döne-

min pratik, örgütsel ve eylemsel görevleriyle propaganda ve ajitasyon görevlerini pratikte üstlenip başarıyla yerine getirmeye ve bu çalışmalara öncülük edip yürütmeye hazır olmama sorunudur. Çünkü taktik süreç değişmiştir. Geçen dönemde taktik süreç yeni çizginin ve yeni stratejinin oluşturulması ve kadronun bu stratejik çizgiye kazanılmasıydı. Şimdiki taktik süreç ise, bu çizgiyi serhildan temelinde her alanda pratikleştirme ve bu pratikleştirmenin ihtiyaç duyduğu propaganda, örgütlenme ve eylemsel görevleri yerine getirmedir.

Kadronun sadece parti çizgisinden yana olması, kadroluk görevlerini yerine getirmek açısından yeterli değildir. Bu sadece partiye katılmak ve parti kadrosu olmak için atılan bir ilk adımdır. Kadrolaşmak, esas olarak bu adımın atılmasından sonra başlar. Bu adımı atmak elbette gereklidir, fakat yeterli değildir. Bunun yeterli olması, taktik ve pratik görevleri her alanda üstlenip yaratıcı bir çalışma tarzıyla hayata geçirmeye hazır olmasında ve pratikte gerçekleştirmesinde ortaya çıkar. Dolayısıyla uluslararası komploya karşı her alanda pratik mücadele hamlesi geliştirir ve kendimizi yeniden örgütlerken, kadronun pratik ve örgütsel görevlerine sahip çıkar konuma ulaşması ve dönemin görevlerini üstlenmeye hazır olması büyük önem taşımaktadır. Sorun işte bu noktada ortaya çıkmaktadır. Geçmişte yeni parti çizgisine katılıp katılmamada da sorun ortaya çıktı. Provokasyon buradan yararlanarak partiyi dağıtmak istedi. Ancak bu yürütülen örgütsel mücadeleyle aşıldı. Provokasyon yenilgiye uğratıldı ve geniş kadro topluluğu partiye kazanıldı. Şimdi kadro sorunu, kadronun yeni dönem görevlerini üstlenip başarıyla yürütmeye hazır olup olmaması sorunu haline geldi. Dolayısıyla dönemin doğru kavranması, görevlerin doğru belirlenmesi, sorununun ortaya doğru konması ve bu temelde de doğru ve yeterli yöntemlerle çözüme kavuşturulması gerekiyor.

İşte bu noktada kadro yaklaşımında ciddi zayıflıklar, gerilikler ve yanlışlıklar ortaya çıkıyor. Bazı arkadaşlarımız, “biz yeni stratejiyi benimsedik, parti safalarına da geçtik, provokasyon ve tasfiyeciliği de karşıyız; o zaman görevlerimizi başarmış durumdayız. Parti daha bizden ne istiyor? Parti daha fazla bir istekte bulunmamalıdır” diyorlar. Bu düşüncenin yanlış olduğu açıktır. Evet, bütün bunlar kadro olmak için gereklidir, ancak yeterli değildir. Parti çizgisini benimsemek ve kabul etmek, onun kadrosu olmak için yeterli değildir. Yüz binlerce ve milyonlarca kitle de partinin yeni çizgisini benimsiyor ve kabul ediyor; partiden yana saf tutmuştur, hatta eyleme bile kalkıyor. Ama bu durum onları parti kadrosu haline getirmiyor. Demek ki, kadro ölçüsünü sadece çizgiye katılma ve onu benimseme düzeyinde ele almak, yetersiz ve geri düzeyde ele almaktır. Bunun her şeyden önce birinci planda aşılması gerekir.

İşte böyle bir düzey ortaya çıktığında, bu yaklaşımın aşılması ve kendisini hazırlayıp görevleri başarıyla yerine getirecek düzeye ulaştırması konusu gündeme geldiğinde; ama sefer isteksizlik, muğlaklık, durağanlık, kendine göre yaklaşım, bireycilik, sorumluluk zayıflığı, fedakarlık ve girişkenlikte zayıflama gibi hususlar ortaya çıkıyor. Bunlar neredeyse inkara, redde, sağa sola yalpalamaya kadar varıyor. Bu noktada bazı arkadaşlarımız partinin ve mücadelenin geleceği ne olacak sorusunu kendilerine sorup yüksek bir sorumluluk duygusuyla kendilerini bu soruya cevap olacak hale getirecekleri yerde, “ben ne olacağım, benim yerim ve konumum ne olacak” diyerek bireysel kaygıya ve endişeye giriyor; parti içerisinde bu temelde bir yer tutmaya ve bazı imkanları ele geçirmeye yöneliyorlar. Burada yetki ve imkan kavgası, diğştirme, çekıştirme, anlaşmazlık, birbirini beğenmeme gibi hatalı anlayışlar ve tutumlar ortaya çıkıyor. Bu kuşkusuz kadro olmak değil, parti içerisinde kadrolaşmama, dönemin görevlerini yerine getirmeye kendini ha-

zırlayamama durumunda “ne olacağım” kaygısıyla parti imkanları üzerinde kendi bireysel yaşamına yer tutmaya çalışmadır. Bu da oldukça tehlikeli bir durumdur. Çok ileri düzeyde olmasa da, bu tür anlayışlar, içinde bulunduğumuz süreçte kadrolar içerisinde şu veya bu düzeyde vardır. Bunların, izlerinin bile kalmaması temelinde sökülüp atılması, yeni dönemin başarıyla yaratılması açısından zorunludur.

Çoğunluğu oluşturan kadro topluluğu ise, geldiğimiz süreçte içinde bulunduğu konumun kadrolaşmak açısından yeterli olmadığını görüyor, bireysel tutumlar ve arayışlara yönelmemek gerektiğini de biliyor ve kabul ediyor. Bu temelde kendisini yenileyip değiştirerek, kendisini dönem görevlerini yerine getirecek düzeye ulaştırması gerektiğini hissediyor, kavriyor ve kabul ediyor. Ancak bunu nasıl yapacağı ve kendisini bu düzeye nasıl getireceği konusunda çözüm bulamıyor. Kendini böyle bir değişimi yapacak düzeye ulaştırıyor. İşte burada, ciddi yöntem tutturamama, eskiyi aşamama ve eski alışkanlıklarla yeni kişiliği yaratma gibi bir çelişkili tutum içerisinde kalma durumu ortaya çıkıyor.

Parti eğitiminin önemi de burada kendisini ortaya çıkarıyor. Çünkü bu konumda bulunan arkadaşlarımız, artan bir düzeyde eğitime ihtiyaç duyuyor ve talepte bulunuyorlar. Kendilerinde eğitim isteği gelişmiş bulunuyor. Çünkü mevcut durumlarının parti militanı ve kadrosu olmak açısından yeterli olmadığını görüyorlar. Kendilerini yeterli hale getirmeyi bireysel düzeyde gerçekleştiremeyince, partiden destek istemek anlamında eğitim talebinde bulunuyorlar. Bu yoldaşların içinde bulunduğumuz süreçte eğitime alınmaları, kendilerine yol gösterilmesi, parti eğitimlerimizin bu durumda olan kadroların yeni dönem görevlerini yerine getirecek formasyona ulaştırılmalarını sağlayacak bir programa ve tarza kavuşturulması büyük önem taşıyor. İçinde bulunduğumuz süreçte eğitimin temel rolü bu değişimi yapmaktır. Eğitim çalışmalarının önemi de burada ortaya çıkmaktadır. Yine gerçek bir yönetim olmanın, yönetimin içinde bulunduğumuz süreçte yönetim görevlerini başarıyla yerine getirmesinin önemli bir yönü, bu durumda olan kadroların doğru tespit edilmesi ve onlara içinde bulundukları yetersiz durumdaki çözümleri için doğru yolun gösterilip yardımcı olunabilmesidir. Bunun mutlaka yapılması gerekir.

Tabii bu durumda olan kadrolar sadece dışardan beklemek ve partiden istemekle kalmamalı; çalışarak, eski alışkanlıklarını aşarak, gerçekten her alanda kendisiyle kuralı ve kararlı ciddi bir mücadele yürüterek değişimi kendinde yaratmak için çaba harcamalıdır. İşte eleştirilmesi gereken önemli bir yan da burasıdır. Böyle yapılabilecek yerde, arkadaşlarımız fazlaca eski alışkanlıklarının içinde kalıyor, kendilerini tembelliğe veriyor, boşluğa bırakıyor ve partinin üzerine atıyorlar. “Parti bize versin, parti bizi değiştirsin, parti bizi eğitsin” diyorlar. Tamam, parti ve yoldaşlar eğitim için her kadroya destekte bulunurlar; ama eğitimi kadronun kendisi yapar, değişimi kendisi yaratır. Partinin ve diğer yoldaşların yapacağı şey sadece destek ve katkıdır. Bu bakımdan bu durumda olan kadroların yaklaşımalarını düzeltmeleri, kendilerinde uyanan isteği doğru bir anlayışla kendilerini değiştirmek için sistemli bir eğitim çalışmasına yönelterek değerlendirmeleri ve yeni dönem görevlerini başarıyla yerine getirecek bir kişilik formasyonu tutturabilmek için kendilerini çok yönlü eğitmeye çalışmaları kesinlikle gereklidir. Başarı ancak böyle sağlanabilir. Böyle bir yaklaşımla kendisini ele alan ve eğitmeye çalışan her kadro, partinin genel yöneliminden ve geçmişi sürecin ortaya çıkardığı büyük tecrübe birikiminden aldığı güçle bu yenilenmeyi, kendisini dönem görevlerine göre eğitmeyi kesinlikle başarır. Bu konuda inançlı, umutlu ve istekli olmak gereklidir.

Eski kadroları yeni döneme göre hazırlamak gerekiyor

Silahlı mücadele sürecinin tek yanlı bir skadro yetiştirdiği ve kişilikleri ciddi biçimde şekillendirdiği kesin bir gerçektir. Yani silahlı mücadelenin özellikleri böyledir. Ayrıca tek yanlı, dar ve yüzeysel olmak nedeniyle partinin silahlı mücadele çizgisini çok yaratıcı taktikler ve yöntemlerle hayata geçiremediğimiz de bilinen bir durumdur. Parti Önderliğimiz bu gerçekleri çok iyi ortaya koymuş, mücadele süreci boyunca çok yönlü olarak eleştirmiştir. Hem silahlı mücadele çizgisini bile doğru ve yeterli uygulamayacak kadar dar ve sınırlı bir kadrosal duruş, hem de silahlı mücadele gibi tek yanlı ve kemikleştirici bir mücadele biçimi içerisinden çıkmak ve orada şekillenip alışkanlıklar edinmek, yeni süreç açısından kadroları ciddi biçimde yetersiz ve süreci karşılayacak kadro formasyonundan uzak kılmaktadır. Partimizin VII. Kongre stratejisi ise böyle bir darlığı, sınırlılığı ve tek yanlılığı asla kabul etmemektedir. Demokratik siyasal mücadele stratejisi, bunun propaganda, örgütlenme, eylem ve eylemin her biçimi konularında önümüze çıkardığı görevler; kesinlikle çok yönlü, her türlü göreve el atabilen, ideolojik, politik, örgütsel ve eylemsel çalışmaları birlikte, iç içe ve aynı anda yürütebilen ve hepsine katılım gösterebilen kadroya ihtiyaç duymaktadır. Yeni dönemin kadrosu bu düzeyde kendini çok yönlü geliştirmek zorundadır.

İşte burada da ciddi bir kadro sorunu, eski kadronun yeni sürece göre kendisini eğitime ve yenilemede zorlanması durumu ortaya çıkmaktadır. Geçmiş mücadele sürecinin özellikleriyle ağır bir biçimde şekillenmiş kişiliklerin yeni dönemin bu kapsamlı görevlerine göre yeni özellikler edinmeleri zor olmaktadır. Çoğu arkadaşımız bu duruma bakarak adeta ürkmekte, kendisine güvensiz, umutsuz ve inancı zayıflamış, dolayısıyla gayretten ve çabadan kopmuş bir duruma düşmektedir. Bu da kadroların eğitimi bakımından önemli bir husustur. Bu durumun dikkatle ele alınıp değerlendirilmesi, bunu aştırtacak eğitim yöntemleri geliştirip bu durumda olan kadro ve kadro adaylarının özel, çok yönlü ve uzun vadeli eğitimlere alınması ve içinde bulunduğumuz yeni dönemin kadrosu haline gelebilmesi için eğitilmesi gerekir. Bu biçimde hem örgütlü hem de bireysel düzeyde çaba harcamak şarttır. Bu durumda olan kadro topluluğunun zarar vericiliğini önlemek için örgütlü çaba kesinlikle şarttır. Diğer yandan bireysel düzeyde böyle bir çabaya girmek için istek uyandırmak, kadroyu böyle bir sürece sevk etmek ve bunu sürekli kılmak gerekmektedir. Bu ters ve geri durum ancak böyle bir çabayla aşılabılır; geçmişin tecrübelerini edinmiş kadroların yeni dönemin parti görevlerini yürütecek düzeye getirilmesi ancak böyle sağlanabilir.

Görülüyor ki, eski kadroların yeni dönem görevlerini başarıyla yürütür hale gelebilmeleri için, eğitim ve yenilenme olayını çok ciddi ve kapsamlı ele almak gerekiyor. Yeni süreci başarıyla geliştirebilmemiz için, kadroların sürece göre hazırlanmasını bu temelde ele almamız zorunludur. Ancak böyle yapılrısa, geçmiş dönemin tecrübelerinin derinliğine özümsemiş olan kadroların yeni dönemi başarıyla geliştirecek bir konumda olmaları ve sürece katkı sunmaları durumu ortaya çıkar. Dolayısıyla partimiz yeniden yapılanma ve örgütsel öncülük görevlerini yerine getirmede geçmiş dönem mücadelesinin tecrübesini, birikimini değerlendirmiş ve kullanmış, dolayısıyla yeni dönemi başarıyla yaratmış olur. Böyle olmazsa, geniş kadro birikimi yeni dönemi yürütüp geliştirecek ve yeni dönem görevlerini başarıyla omuzlayıp yürütecek konuma ulaşmazsa; yeni süreci başarıyla geliştirmek, pratik görevleri yürütüp başarmak, dolayısıyla yeni strateji temelinde gereken açılımları yapmak mümkün olamaz. Bu da yeniden yapılanmayı ve yeni stratejik hamleyi geliştirmeyi zorlaştırır ve tehlikeyle yüz yüze getirir. Bu durumda kesinlikle başarıyı gölgeleyici ve tehlikeye atıcı bir konum ortaya çıkar.

Diğer yandan kendini yenilemeyen, yeni sürece görevler üstlenerek katılamayan kadro topluluğu, değişik sapmalar açısından her zaman için potansiyel bir tehlike oluşturur. Eğer eski kadro topluluğu yeni sürece göre eğitilmez, hazırlanmaz ve görevlendirilip örgütlenmezse, o zaman her

türlü geriliğin, sapmanın, sağa sola yalpalanmanın ve orta yolculuğun kaynağı haline gelir. Bu tür anlayışların partimiz içerisinde boy vermesi ve sürecin gelişmesini sabote etmesi tehlikesi ortaya çıkar. Bunu aşma ve bu tehdidi kesinlikle ortadan kaldırmanın, diğer yandan yeni dönemi başarıyla yaratmanın önemli bir yolu, tecrübe ve birikim edinmiş kadroları uygun ve etkili yöntemlerle eğitip değiştirerek yeni dönemin görevlerini başarıyla yürütür hale getirmektir. Genç ve tecrübeli kadro topluluğu bu duruma getirilirse, o zaman yeni süreç başarıyla yaratılabilir. Bu biçimde sağlanacak her gelişme, yeni dönem pratiğinin de başarıyla gelişmesine yol açar. Eski kadroların durumunu bu çerçevede ele almak, kadroların önüne bu gerçekleri bu biçimde açıkça koymak, partinin eğitim çalışmalarını ve kadro faaliyetlerini buna göre düzenlemek, bütün kadroları hiç zaman geçirmeksizin kendilerini artık yeni döneme göre mutlaka eğitip yenilemeye çağırarak gereklidir.

Bu, kadro sorununun bir bölümünü çözümler. Ancak böyle bir çözümü ileri düzeyde yapsak bile, bu içinde bulunduğumuz sürecin pratik görevlerinin ihtiyaç duyduğu kadro sorununu tümünden çözmek için yeterli olamaz. Bunu sağlayabilmek, yeni kadro adayları almaktan, parti tecrübesini veren etkili eğitim yöntemleriyle bunları eğitmekten, hiç çekinmeden, başlangıçta deneme sinama yaptırıp tecrübe kazandırarak daha ağır görevlerle görevlendirip sorumlu kılmaktan geçer. Eski kadroyu yeni döneme göre hazırlamakla birlikte, kadro sorununu çözmeye ve kadro ihtiyacını karşılayanın en temel yolu olarak yeni adayları alıp eğiterek görevlendirmeyi bir sistem haline getirmek gereklidir. Esas çözüm burada ortaya çıkacaktır. Bunu sağlayabilmek ve yeni adayın pratikte görevleri başarıyla yürütmesini mümkün kılabilmek için de, parti tecrübesini kişiliğe iyi veren ve onları iyi hazırlayan bir eğitim sistemini geliştirmekle yükümlüyüz. Adaylar böyle bir sistemle eğitilirse, pratik görevleri başarmaları her zaman mümkün olur. Eğitip hazırlamak, doğru görevlendirme temelinde insanlara güvenmek ve onları görev ve sorumluluk altına almak-tan çekinmemek gerekir.

“Partimizin yeniden yapılanması, yeni sürece göre kendisini örgütleyip siyasal ve örgütsel mücadelesini geliştirebilmesi, aslında yönetim düzeyinde böyle bir yenilenmeye, değişime ve yeniden yapılanmaya bağlıdır. Yönetim bunu yapmaz ve yönetim düzeyinde böyle bir değişim yaşanmazsa, partinin yeniden yapılanması sekteye uğrayabilir.”

Görülüyor ki, önemli bir kadro sorunu-muz vardır ve her alan kadroya ihtiyaç duyuyor. Kadro sorunu da, eskilerin eğitilip yenilenmesi ve yeni görevler üzerinde örgütlenilmesiyle, yeni adayların alınması, eğitilmesi ve görevlendirilmesi sorunu olarak ortaya çıkıyor; yani ciddi bir eğitim faaliyeti anlamını taşıyor. Dolayısıyla eskiler ve yeniler üzerinde onları yeni sürece başarıyla katacak doğru bir eğitim sistemini geliştirmek, daha fazla kadro adayı alıp eğitmek, herkesi doğru biçimde, formasyonuna uygun, kalırdırabileceği ve hazırlik düzeyini ifade eder konumda uygun yer ve zamanda görevlendirmek; kadro ihtiyacını karşılayacak, içinde bulunduğumuz sürecin en önemli sorununu çözecek, dolayısıyla bizi yeniden yapılanmayı başarmaya ve örgütsel öncülük görevlerinin pratikte başarıyla yerine getirilmesini sağlamaya götürecektir.

c- Yönetim ve çalışma tarzı

Kadro sorunuyla birlikte, örgütsel yeniden yapılanmanın ve öncülük görevlerini yerine getirmenin temel bir konusu da doğru yönetim ve çalışma tarzı sorunudur. Parti örgütleri kadrolardan oluşmaktadır ve kadrolardan şekillenen bütün örgütlerimiz bir yönetim düzeyini ifade etmektedir. Bu çerçevede parti örgütlenmemiz, değişik görevlere göre işbölümü yapmış bir yönetim topluluğunun örgütlenmesi, bir yönetimler düzenlemesi olmaktadır. Dolayısıyla doğru bir yönetim anlayışı, yönetimin doğru ve etkili çalışma tarzı, hem pratikte öncülük görevlerinin yerine getirilmesini sağlayacak en temel husus, hem de kadro sorununun çözüm bulduğunun bir göstergesi olmaktadır. Bu açıdan kadroları eğitmek ve onlara yeni süreci derinliğine kavratmakla birlikte, esas olarak

onları doğru bir yönetim ve çalışma tarzına ulaştırmak olarak ele alınmalıdır.

Bu çerçevede geçen sürecin yönetsel çalışma ve gelişmesini ele alıp kısaca şöyle özetleyebiliriz:

VII. Kongre sonrasında, kongrenin ortaya çıkardığı kararlar ve çalışma planına uygun olarak bir yönetim düzenlemesi içine girilmiştir. Kongre sonrasında bu ilk yönetim düzenlemesi ve işbölümünün bir kısmı pratiğe uymaz, pratik hayata geçmez ve işlevselliği kazanmazken, bir bölümü ağır bir örgütsel mücadeleyle yüz yüze gelmiştir. Siyasal ortam ve somut koşullar, yönetim düzenlemesi olarak aldığımız kararların bir kısmının gerçeklikten uzak olduğunu göstermiş ve pratikleşmesini engellemiştir. Bu çerçevede pratik içerisinde değişiklikler yapmak, yeni kararlar almak ve somut koşullara uygun olarak yönetimimizin işbölümünü geliştirmek durumunda kalmıştır. Bu çerçevede hem yönetim içi düzenlemeyi somut koşullara göre değiştirip geliştirme, hem de provokasyon ve tasfiyeciliğe karşı yoğun bir örgütsel savaşım yürütme bu dönem yönetiminin temel çalışması olmuştur. Kongre sonrasında yaptığımız düzenlemesi bu çalışmalar karşısında ciddi bir zorlanmayı yaşasa ve kimi zaman zayıflıklar içerisine düşse de, yapılan değişikliklerle birlikte kendisini toparlayıp örgütleyerek, kendine bir örgütsel çizgi kazandırarak ve parti dışı tutumlara karşı aktif mücadele konumuna geçerek, esas olarak provokasyonu ve tasfiyeciliği tasfiye edecek bir çalışmayı yürütmüştür.

Parti Meclisimizin ikinci toplantısı taktik belirleme, örgütsel sisteme ilişkin yeni kararlar ve planlamalar geliştirmekle birlikte, buna uygun yeni ve daha ileri bir düzeyi ifade eden bir yönetim düzenlemesi ve işbölümü ortaya çıkarmıştır. II. Meclis Toplantımızın ortaya çıkardığı bu yönetim düzenlemesi, uluslararası konplonun YNK eliyle yürüttüğü askeri saldırıya karşı direniş mücadelesini örgütleyip yürütmüş ve bunda önemli bir sonuç ortaya çıkarmıştır. Ancak böyle bir silahlı savunmayı örgütleyip başarıyla sonuçlandırmakla birlikte, II. Parti Meclis Toplantısı'nın aldığı diğer kararları

dan doğruları bulma ve uygulama imkanı gelişmiştir. Mevcut durumuyla en üstten en alta doğru bütün yönetim düzeyimizin eski tarzı tamamen aştığı ve VII. Kongre stratejisine uygun olarak bir sistem ve tarz kazandığı söylenemez. Eski belli ölçüde yıkılıp aşılmış, yeniyi yaratma yönünde özellikle üst yönetimde bazı adımlar atılmıştır. Fakat VII. Kongre stratejisini her alanda hayata geçirecek, onun örgütlenmesini yaratıp yönetecek ve denetleyecek bir yönetim düzeyine ulaşmış olmaktan henüz uzağız. Bu konuda ileri yönde bazı adımlar attık; ancak pratiğe tümüyle hakim, yaratıcı, üretken, kendisini iyi işleten, bütün kadroyu örgütleyen, yürütmeyi ve denetimi yerinde ve zamanında etkili bir biçimde geliştiren bir yönetim düzeyine ulaşamamıştır. Bu noktada eski alışkanlıklar hala ciddi biçimde engel olma durumunu sürdürmektedir. Çoğunlukla Önderlik yönetimi altında çalışmalarını nasıl yürütmüşsek, şimdi de o biçimde yürüteceğimiz sanılmaktadır. Oysa 15 Şubat ile birlikte durum değişmiştir. Partimizin yeniden yapılanması ve şekillenmesi gereği ve ihtiyacı ortaya çıkmıştır. Böyle bir süreç başlamış ve buna göre bir örgütsel düzenleme gelişmiştir. Bunun daha da geliştirilmesi bir zorunluluktur.

Yönetimimizin hiçbir düzeyinin Önderlik yönetimi altında işleri yürüttüğü gibi çalışmaya yaklaşmaması ve görevlerini bu temelde başaracağını sanma anlayışı içerisinde olmaması gerekir. Bu en temel bir yanıştır. Her ne kadar düşüncede bunun yanlış olduğu ortaya çıkarılıp ifade edilse de, geçmiş uzun mücadele pratiğinin yarattığı alışkanlıkların gereği olarak, pratik yine de eskiye göre olmaktadır. Düşüncede doğruları söylemek, onlara pratikte de ulaşıldığı anlamına gelmemektedir. Çoğunlukla pratiğin zorlaması karşısında eski alışkanlıklar ve anlayışlar düşüncede düzeyinde eleştirilmesine rağmen, yeni dönemin yönetim tarzını pratikte tutturacak konuma gelinebilmekte, pratikte eski anlayışlar ve alışkanlıklar daha çok hakim olmakta ve pratiğe damgasını vurmaktadır. Bu durum özellikle üst yönetimde genel çalışmalar bakımından daha çok zorlayıcı olurken, genelde bütün yönetimlerimiz düzeyinde ise

anlayışlarla dolu ve bir tarz tutturmayan, dolayısıyla kendini etkili bir hale getiremeyen bir konum çok ileri düzeyde yaşanmaktadır. Örneğin birçok alanda yönetim olmama, görev ve sorumluklarına sahip çıkmama, onları başarıyla yürütmeme vardır. Bir devrimci ve bir çizgi militanı olarak bu işleri yürütmekle sorumlu olduğunu bile-rek hareket etme değil, kendini o alana atanmış bir memur olarak görme ve böyle yaklaşma eğilimi çok fazladır.

Şöyle bir tutum sergileniyor: “Bize imkanları ver, biz istediğimiz gibi yaparız, neyi yaparsak onu kabul et, bize eleştiri yöneltme ve talimat verme; böyle yaparsan görev alıp yürütürüz, böyle yapmaz da eleştirirsen o zaman küser ve görevi bırakırız.” Bu tutum birçok alanda yaşanan bir tutum olmaktadır. Nitekim alt yönetimlerde üstten gelen eleştiri ve talimatlar karşısında, “beğenmiyorsan gel sen yap” denildiğini duyuyoruz. Bu bir militan yaklaşımı, bir örgüt yaklaşımı değildir; oldukça keyfi, kendine göre, örgütlenmeyi kabul etmeyen, rapor-talimat düzeni içerisine girmeyen bir tutumu sergilemek olmaktadır. Parti imkan ve yetki verecek, ama bunun sonuçlarının ne olduğunu sormayacak, bunun nerede ve nasıl kullanılacağı konusunda görüş belirtmeyecek! Bu düzeyde keyfi ve kendine göre ele alma durumu yaşanıyor. Bundan kal-karak partiyi sadece imkan ve yetki veren bir güç olarak görme yaklaşımları ortaya çıkıyor. “Parti yetki ve imkan verir, ama bir şey istemez” deniliyor.

Şöyle bir anlayış ortaya çıkıyor: “Partiden istenilip alınır, ama partiye hiçbir şey verilmez.” Dolayısıyla bu anlayış pratikte kendisinin ihtiyacı olduğunda ve sorunlar ortaya çıktığında üste başvurma, fakat bunlar olmadığında kendini istediği gibi yürütme, ne yapıp yapmadığı konusunda rapor ve hesap verme işine girmeme olarak ortaya çıkıyor. Bu da çok yaygınca yaşanan bir yönetim tarzı oluyor. Bunun sonucunda her yönetim kendi başına bir merkezmiş gibi ortaya çıkıyor. Sanki biz yukarıdan aşağıya örgütlenen ve hiyerarşik sisteme dahil olan bir örgütsel bütün değiliz de, her yönetim kendi başına bir merkezmiş gibi kendi istediğini yapıyor. Sonunda da bir koalisyon olarak sonuçlarını derleyip toparlıyoruz gibi bir sonuç ortaya çıkıyor. Böyle bir yaklaşımın izleri, etkileri pratikte çok yaygın bir biçimde gözüküyor. Nitekim sadece sorunlar olduğunda ve bazı şeyler almak gerektiğinde üste ya da alta başvuruluyor; bunlara ihtiyaç olmadığında ise kendi tarzını istediği gibi uygulamaya çalışıyor. Dolayısıyla bir örgütsel bütünlük, parti bütünlüğü, yönetim bütünlüğü, tarz bütünlüğü oluşmuyor. Bu kesinlikle yanıştır, örgütlenme açısından tehlike oluşturacak bir durumdur ve mutlaka aşılmayı gerektirmektedir.

Bir başka hatalı yönetim anlayışı, kendini bir tarz haline getirmeme, kolektifleştirme, örgütlememe ve ileri düzeyde bireyciliği yaşama biçiminde ortaya çıkıyor. Bazı arkadaşlarımız kolektif karar verme ve bu kararı işbölümüyle pratikleştirme tarzına uyum göstermiyorlar. Onun yerine kararı bireysel olarak verme, pratiği ise başkasıyla paylaşmaya çalışma ya da başkasına yükleme olarak ortaya çıkıyor. Dolayısıyla burada aşırı düzeyde bir bireycilik ve görevleri başkasına yükleme durumu gündeme geliyor. Görev üstlenmeme, pratikte görev yapar konumda olmama ve pratik görevi başkasına verme, buna karşılık ne yapılacağına karar vermeyi esas alma yönelimi ortaya çıkıyor. Dolayısıyla herkes kendisini karar veren, sağa sola emreden, ama hiçbir şey yapmayan bir konuma getiriyor. Yönetim deyince bu anlaşılıyor ve böyle bir yönetim olmak için parti içinde ciddi bir yetki mücadelesi veriliyor. İleri düzeyde bir kariyerizm durumu, didişme ve kariyer kavgası ortaya çıkıyor.

Halbuki bu yönetim anlayışı yanıştır. Böyle bir tarz olmaz. Yönetim, emir vermek, görevleri başkasına emretmek ve ardından oturup onu izlemek değildir. Yönetim, pratiği bizzat yapmak ve yürütmektir. Bir yerde bir işi yapma görevini bir kişi veya bir grup üstlendi mi, onun yönetimi oldu mu, onun pratiğini yapma görevini de en başta almış demektir. Yoksa yönetim, görev yapacak birilerine sadece emir verme hakkı elde etmek anlamına gelmez. Dolayısıyla burada da tarz düzeltmesi gerekiyor. Yani bireysel karar verme durumlarımızın ortadan kalkması şarttır. Kararı kolektif olarak vermek, herkesi karara katmak, pratiği işbölümü temelinde

yapmak, bütün gücü ve giderek halkı uygulamaya katmak kesinlikle gereklidir. Yani karar almada sorumlu yönetim düzeyi ortak karar vermeli, uygulamada ise daha geniş kesimleri katan bir yaklaşıma esas alınmalıdır. Doğru tarz, bu temelde işletilen tarzdır.

Buna göre içinde bulunduğumuz sürecin, 15 Şubat'tan sonraki partileşmemizin gereği olarak yönetim görevini kolektif birimler ve koordinasyonlarca yürütme, her alanda en azından üçer kişilik koordinasyonlar oluşturma, yine yürütme ve yönetim düzeyini komiteler şahsında geliştirip işletme konusunda belli adımlar atılmış olmakla birlikte eksiklikler vardır. Bazı alanlar bunu yeterince uygulayamamakta, bazıları oldukça bürokratik ve şematik uygulamakta, bazıları ise tersinden uygulamakta ve dolayısıyla işlerliği az olmaktadır. Tabii bazı alanlarda da belli adımlar atılmış durumdadır.

Kısacası yönetim düzeyimizin ciddi biçimde yeniden düzenlenmesi, yönetimin çalışma tarzının bir sisteme kavuşturulması ve içinde bulunduğumuz dönemin örgütsel gereklerine göre işletilmesi gerekir. Burada tüzüğün ve yönetmeliklerimizin işletilmesi, herkesin kendi görev ve sorumluluğu dahilinde hareket etmesi, kendini parti bütünlüğünün bir parçası haline getirerek bu bütünlüğe iyi birleştirilmesi ve kendini bunun kolektivizmine iyi katması gerekir. Bu bakımdan ciddi olmaya ve sorumlu yaklaşmaya, kendi bireyciliğini aşarak ve eski alışkanlıklarını gidererek yeni dönemin parti kolektivizmine etkili bir biçimde katılım göstermeye ihtiyacı vardır. “Ya benim yaptığımı razı olunur, o zaman keyfime göre ve istediğim gibi yaparım, ya da partiye göre olacaksa yapmam, durdururum, sadece söyleneni yaparım” biçimindeki memurvari ve sorumsuzluk içeren yaklaşımı kesinlikle aşmak gerekmektedir. Ancak böyle olur ve parti görevlerine bu biçimde yaklaşılırsa, her düzeydeki yönetim kadememiz kendi görev ve sorumluluklarına gerçekten ciddi bir biçimde sahip çıkar ve bunları doğru bir tarz ve yoğun bir çabayla anı anına hayata geçirmeyi esas alırsa, o zaman parti çalışmalarımız başarıyla yürür. Dolayısıyla parti olarak kendi iç örgütüllüğümüzü bir düzene kavuşturur ve örgütsel öncülük görevlerini başarıyla yerine getirir bir konuma ulaşırız.

Ortak yönetim tarzına ulaşmak en temel görevdir

Bu değerlendirmeler çerçevesinde bakıldığında, en üst yürütme organı olarak Başkanlık Konseyimizin partiyi yönetme noktasında belli bir düzeyi yakaladığı, ancak bunun yeterli olmadığı, henüz derinlikten ve kapsamdan yoksun bulunduğu görülecektir. Bu durumların aşılarak, gereken genişliğe ve derinliğe ulaşarak, yine günlük çalışma tarzı etkili olarak geliştirilerek dönemin görevlerine yanıt verecek yeterliliği ulaştırılması gerekmektedir. Konseyimiz Mayıs 2000 başında yaptığı bir toplantıyla bir örgütsel çizgi oluşturmuş, Önderlik çizgisinin içinde bulunduğumuz koşullarda hayata geçirilmesini içeren bir pratik ve örgütsel çizgiye göre kendisini düzenlemeyi, sisteme kavuşturmayı ve işletmeyi esas almıştır. Bu temelde daha sonraki süreçte, provokasyona, tasfiyeciliğe ve orta yolculuğa karşı bir örgütsel çizgi mücadelesi geliştirilmiş ve örgütlenmede önemli adımlar atılmıştır. Sürecin bu biçimde geliştirilmesi, böyle bir değerlendirmeye ve örgütsel çizgide bir düzey ve anlayış birliği yaratmaya bağlıdır. Ancak bu düzey geldiğimiz noktada yetmemektedir. Konsey'in kendi sistemini ve tarzını daha derinlikli ve etkin kılması, kendi içinde eleştiriyi geliştirebilmesi, dolayısıyla bir çizgiye göre örgütlenmeyi ve mücadeleyi yürütür olması gereklidir. Daha fazla bir ortak çizgide birleşme, ortak bir tarza ulaşma, bireysel yetenekleri böyle bir ortak tarzın daha fazla geliştirilip güçlendirilmesinde katkı ve zenginlik haline getirme durumu yaşanmalıdır. Yönetimimizin Konsey düzeyinin bu biçimde daha da geliştirilmesine ihtiyaç vardır.

Parti Meclisimizin VII. Kongre'den sonra çok parçalı bir durum gösterdiği ve bunun da giderek yönetimimizin bu düzeyinde ciddi iç mücadeleye yol açtığı bilinen bir gerçektir. Mayıs 2000 toplantısında Konseyimizin oluşturduğu örgütsel çizgi doğrultusunda, Parti Meclisi'nin gerçekten partinin bir merkez yönetimi haline getirilmesi doğrultusunda bir örgütsel savaşıma girilmiş, her türlü ayrılıklı, grupçu ve bireyci tutum

dönemin görevlerini yerine getiremeyen, çözümler ve yürütme olamayan bir durumu yaratmaktadır. Bunun aşılması, eski alışkanlıkların, anlayışların ve tarzın stratejik değişim temelinde derinliğine değerlendirmeye tabi tutularak gerçekten köklü bir yenilenme ve değişimin yaşanması mutlaka gereklidir. Partimizin yeniden yapılanması, yeni sürece göre kendisini örgütleyip siyasal ve örgütsel mücadelesini geliştirebilmesi, aslında yönetim düzeyinde böyle bir yenilenmeye, değişime ve yeniden yapılanmaya bağlıdır. Yönetim bunu yapmaz ve yönetimin düzeyinde böyle bir değişim yaşanmazsa, partinin yeniden yapılanması sekteye uğrayabilir. Yönetim düzeyimizde kendiliğindencilik, kendine görelik, bireycilik, katılsızlık, görev ve sorumluluklara yeterince sahip çıkmama çok sıkça yaşanan anlayış ve tutumlar olmaktadır.

Her yönetici ciddi ve sorumlu olmak zorundadır

Şöyle de söyleyebiliriz: Mevcut durumda pratik çalışmaları yürüten yönetim düzeyimizin gerçekten doğru anlaşılması, değerlendirilmesi ve çözümlenip aşılması gerekmektedir. Yönetim yaklaşımlarımızda yeniyi tutturana, görevlere ve sorumluluklara sahip çıkan, bu temelde pratiği yürüten bir konuma ulaşılmaktan uzak olma durumu vardır. Tek cümleyle şunu belirtmek gerekir ki; parti görevi olan her yönetim düzeyimiz ciddi ve sorumlu olmak zorundadır. Görevlerine gerçekten sahip çıkması, ne pahasına olursa olsun parti çizgisini pratikte mutlaka başarıyla uygulamakla yükümlü olduğunu bilmesi ve buna göre kendini örgütleyip pratiği yürütmesi gerekir. Oysa mevcut pratiğe bakıldığında, yönetim durumumuzun kesinlikle bu düzeyde olmadığı görülecektir. Oldukça geri, gevşek, yanlış

eleştiriy e alınmış, örgütsel çizgi doğrultusunda mücadeleci bir tarzla çizgiyi geliştir-meyen, benimsemeyen ve çizgiyle ters düşen tasfiyeci eğilimlerin üzerine gidilmiş, bu temelde Parti Meclisimiz ortak bir yönetim haline getirilmeye çalışılmıştır. Bu noktada bazı kopuşların olduğu ve firelerin verildiği bilinmektedir. Yine partiyle bütünleşmeyen tutumların ortaya çıktığı, bunların da gelişen örgütsel çizgi doğrultusunda değ erlen-dirilip karara bağlanarak partimiz açısından zararlı olmaktan çıkarıldığı da geçen sü-re-cin çalışmalarında görülen bir durumdur.

Parti Meclisimiz bütün bunlar temelinde belli bir arınma ve netleşmeyi yaşamış, or-tak bir yönetim olma doğrultusunda daha ileri bir düzeyi yakalamayı sağlamıştır. Çok uç noktada farklı anlayış ve tutumlar tasfiye edilmiştir. Bu anlamda üç düzeyleri ifade eden ayrılıklar temelinde yönetimin bölünüp parçalanma durumu ortadan kaldırılmış, or-tak yönetim olma yönünde daha ileri bir dü-zey ortaya çıkarılmıştır. Ancak mevcut du-rum bir parti merkezi olarak, ideolojik, poli-tik, örgütsel ve pratik çizgide tam bir anlayış ve tarz birliğine ulaşmış olmaktan henüz uzaklığı ifade etmektedir. Parti Meclisi düze-yindeki yönetim gücümüz her ne kadar belli bir gelişmeyi yaşamış olsa da, kendi içinde çizgiyi özümsemede ve ortak tarzda katıl-mada hala şu veya bu düzeyde zayıflıklar ve farklılıklar yaşanmaktadır. Yönetimimiz içerisinde bireysel duruşlar vardır. Parti ko-lektivizmine derinliğine ve etkili bir biçimde katılma, onun iradesiyle en üst düzeyde büt-ünleşme yönündeki çabalar zayıftır. Bunu tamamen sağlayamayan bireysel duruşlar, hatta birbirini etkileyen, tam grup denileme-yecek, ancak önlenmez ve giderilmezse grup özelliği taşıyabilecek noktalara kadar ulaşma durumunu arz eden tutumlar vardır.

Bu bireysel ve farklı ayrı duruşların mut-laka aşılması gerekiyor. Hem çizgiyi özüm-semede hem de ortak bir yönetim tarzında birleşip bütünleşmede Parti Meclisimizin yeni dönem partisini gerçekten örgütleyip yöneten bir yönetim gücü haline gelebilme-si için en ileri düzeyi tutturması, böyle bir düzeyi tutturabilmek için de kendi içinde yo-ğun bir ideolojik ve örgütsel mücadeleyi yü-rütmesi, eleştiri ve özeleştiriye geliştirmesi ve kendini güçlü bir yönetim haline getir-mek için çok çalışması gerekir. Ancak böy-le bir çabayla bu kadar büyük bir partiyi yö-netecek gerçek yönetim gücü ortaya çıkar. Onun içindeki küçük bir nüans ayrılığı bile alta doğru büyük gedikler halini alır ve bu-radan her türlü parti dışı anlayış ve tutum geçer. Dolayısıyla Parti Meclisimizin, kendi içindeki ayrıkçı duruşlar, anlayışlar ve tu-tumların giderilmesi için yoğun bir çaba harcaması ve iç mücadele yürütmesi ge-reklidir. Yönetimde yer alan arkadaşlarımız bu bilinçle hareket etmeli, ayrıkçı duruşu bir marifet değil gelecek açısından tehlike ola-rak görmeli, parti iradesiyle en üst düzeyde bütünleşmek için anlayış ve tarz birlikteliği-ni yaratma yönünde kendisini parti çizgisi-ne ve ortak tarzına katmak amacıyla yoğun bir çaba içerisinde olmalıdır. Bunu yaptığı ölçüde, her üye yönetim çalışmalarımıza katkı sunar. Böyle yapamayan, kuşkusuz yönetim çalışmalarına zarar verir. Bu zarar verici konuma düşmemek, yönetim olma gerçeğini bilince doğru çıkartmak ve bu temelde de yönetim düzeyimizi dönemin gö-revlerine cevap verecek düzeye ulaştırmak gerekir. Bu bütün yönetim üyelerinin birincil görevi durumundadır.

Bunlarla birlikte pratik çalışmaları yürü-ten yönetimlerimizin durumuna da kısaca bakmakta yarar vardır. En başta Koordi-nasyon Merkezimizin örgütlülük durumu, mevcut düzeyiyle Konsey ve Meclis yö-ne-timlerinin işletilmesini, yine partinin etkili bir biçimde yeniden örgütlenmesini geliştirerek öncülük görevlerini yerine getirecek düzeye ulaşmasını sağlamaktan uzaktır. Geçen sü-reçte yürütülen tartışmaların ortaya çıkardığı sonuçlar temelinde son dönemlerde Ko-ordinasyon belli bir işlerlik kazansa da, bu daha çok teknik boyutta kalmaktadır. Geç-en dönemde Parti Merkezlerimizin işletil-mesi ve ortak karar düzeyinin ortaya çık arılmasında belli bir koordine düzeyi, yine yönetimlerimizin işletilmesinde bir anlayış geliştirme ve bu çerçevede eleştiriye belli öl-çüde geliştirip derinleştirme sağlansa da, özellikle her alanda gerçekleştirilen konfe-ranslarda ortak bir çizgi ve tarzın yaratılma-sı için bu yönlü değerlendirmeler doğrultu-sunda belli çalışmalar yapmış olsa da, par-

“Yönetim olmak bir tarz sahibi olmayı, kendini örgütleyip kurumlaştırmayı, bütün alanlardaki pratiğin yürütülmesini ve denetlenmesini sağlamayı gerektirir. Bu da en ileri düzeyde anlayış ve düşünce birliğini, yine kolektivizme katılma isteğini ve disiplinini gerektirmektedir. Dönemin görevlerini başarıyla yerine getirecek bir partiyi örgütleyip yönetecek bir yönetim ancak böyle olur.”

tinin çizgiyi yürüten ve denetleyen en üst pratik kurumu olarak Koordinasyon'un mevcut örgütlülüğü ve çalışma tarzı, bu gö-revleri başarıyla yerine getirecek düzeyde değildir. Çalışmalara günlük karar ve işbölümünü uygulayan bir tarz hakim kılınıyor olsa da, pratik hala daha çok bireysel çaba-larla yürümektedir. Koordinasyon olarak görevlendirilen yönetim birimi kendi çaba-sıyla işleri yürütmektedir. Kendini değişik alanlarda örgütleme, kurumlaştırma, strate-jik çizgi oluşturma, teorik çalışmalar yapma ve bölümlerini oluşturup geliştirme yönünde ciddi örgütsel adımlar atılamamıştır. Sade-ce günlük çalışmaya belli düzeyde katılma, bunu mümkün olduğu kadar kolektif yürüt-meye çalışma yönünde bir grubun bireysel çaba harcaması durumu vardır.

Oysa yönetim olmak böyle olmamaktadır ve bununla gerçekleşemez. Yönetim olmak bir tarz sahibi olmayı, kendini örgütleyip ku-rumlaştırmayı, bütün alanlardaki pratiğin yü-rütülmesini ve denetlenmesini sağlamayı gerektirir. Bu da en ileri düzeyde anlayış ve düşünce birliğini, yine kolektivizme katılma isteğini ve disiplinini gerektirmektedir. Bura-dan baktığımız zaman, hala yönetim olmayı, üst yönetim olmayı kendine yedirmeme, içi-ne sindirmeme, kendini ona layık görmeme veya bu çalışmaların bir kısmını küçük gör-me gibi eğilimlerin varolduğu görülmektedir. Dolayısıyla yönetim kolektivizmine belli dü-zeyde katılım olsa da, Koordinasyon'un ulaştığı mevcut düzeyde derinlikli, özlü, içe-riğe uygun, dolayısıyla çok kolektif ve bütün çalışmalara hakim bir yönetimi ortaya çıkara-cak katılım bulunmamaktadır. Parçalılık bir ölçüde devam etmektedir. Bayan arka-daşlarımız eski durumu önemli ölçüde aş-mış olsalar da, kolektif yönetime tamamen katılma noktasında hala bir yeterliliğe ulaş-mış olmaktan uzaktırlar. Örneğin Koordinas-yon düzeyinde bu kendini daha somut ola-rak gösterebilmektedir. Kimi zaman kendini sadece Kadın Hareketi'nin sorumlusu gör-me, hatta Koordinasyon'da kadın temsilcisi olarak bulunuyormuş gibi bir yaklaşım içeri-sinde olma, dolayısıyla kendini bütünlüklü katmama durumları yaşanmaktadır.

Bunun ne denli tehlike yarattığı en iyi Koordinasyon çalışmalarında gözlenebilir. Bu noktada küçük bir düşünce ayrılığı ve farklı davranış aşağıya doğru genişliyor. Derhal sanki farklı tutumlarımız gibi görüle-rek alttan onları kendine göre kullanmak, yönetimi kendi bireysel anlayışına göre de-ğerlendirerek parti dışı anlayışlar ve tutum-ları işletmek gibi bir durumun gelişmesine yol açıyor. Geçen süreçte bu durum çok so-mut gözlenmiştir. Dolayısıyla bu yetersizlik-leri aşmak, gerçekten etkili bir yönetim olunmak isteniyorsa, anlayış ve tarzda da tam bir birlik ve bütünleşmeyi yakalamak için çaba harcamak ve kolektif çalışma di-siplinine katılın sağlamak gerekmektedir. Dönemin görevlerini başarıyla yerine ge-tirecek bir partiyi örgütleyip yönetecek bir yö-netim ancak böyle olur.

Kişiy e gruplara dayalı yönetim tarzı zorlayıcı oluyor

Anlayış, tutum ve tarz birliği özellikle üs-te doğru çıktığında mutlaka gereklidir. Alt yönetimlerde bu düzeyde birlik aranma-yabilir; ama üst düzeye doğru çıkıldığında, Parti Meclisimiz, Başkanlık Konseyimiz ve pratik yönetim birimlerimiz söz konusu oldu-ğunda, Koordinasyon çalışmalarının deneyi-minden çıkaracağımız dersler olarak böyle bir birliği üst düzeyde yaratılmasını gerek-liğini ve her şeyden fazla bunu yakalamak için çaba harcanmasının zorunlu olduğunu belirtiriz. Elbette bu durum kendini de-ği-şik biçimlerde örgütleyip, kurumlaştırmayla birlikte ele alındığında gerçek bir pratik yü-rütme merkezi ortaya çıkabilir. Bu anlamda Koordinasyon olma doğrultusunda geçmişe göre daha ileri bir adım atılmış olsa da, he-nüz bunun benimsendiği, böyle bir kolektif düzeyin yakalandığı, bütünlüğe ulaşıldığı ve örgütlendirildiği söylenemez. Ancak bunların

ertelenmeksizin, sorumlu bir yaklaşımla gö-reve sahip çıkılarak mutlaka yaratılması ge-rektiğini, parti ve mücadelenin geleceği ve başarısının yönetimde bu düzeyi yakalama-ya bağlı olduğunu belirtiriz.

Koordinasyonun bu durumuyla birlikte, Halk Hareketi Merkezimiz görevlerin kap-samına uygun bir merkez olma durumuna ulaşamamış, Koordinasyon'un yaşadıkları-na benzer, hatta biraz daha geri durumda bir konumu yaşamıştır. Belki mevcut kadro görevlendirmeleri de bu konuda yeterli ve isabetli olmamıştır. Sorunların biraz da bu-radan kaynaklandığı söylenebilir. Ancak so-runu böyle görmek kesinlikle doğru olmaz. Esas olarak yönetim olma, tarza ulaşma, görevleri üstlenme, kendini kolektif bir yö-netim haline getirme, alt ve üst yönetimler-le birleştirme sorunu, bu konuda doğru tar-za ulaşma sorunu esas sorundur. Bu nokta-da zayıflığın ve yetersizliğin yaşandığı, bir düzeltiminin gerekli olduğu ve yeterli hale getirmeye ihtiyaç bulunduğu kesindir.

Halk Hareketi gibi süreci belirleyecek ve temel mücadeleyi yürütecek yönetimi-mizin elbette oldukça yeterli olması, kendi-sini iyi örgütleyip doğru parti tarzına ulaş-tırması büyük önem taşımaktadır. Koordi-nasyon kadar Halk Hareketi Merkezimizin de doğru bir yönetim tarzına ulaşması ve yeterli bir yönetim gücü haline gelmesi, partimizin örgütlenmesi ve mücadeleye öncülük edebilmesi açısından önemli ve gereklidir. Mevcut durum bu konuda ciddi bir zayıflığı ifade ediyor. Parçalılık vardır. Halk Hareketi Merkezimiz kendini buna göre yeterince örgütleyememiştir. Görev tam benimsenememiş, kendini göreve gö-re hazırlama ve tam verme ortaya çıkma-mıştır. Hem bu yetersizliklerin hem de par-çalılığın aşılması, doğru bir tarzda yeterli bir düzeyin tutturulması gereklidir.

Savunma Karargahımız daha yeni yeni oluşma sürecine girmektedir. VII. Kongre'den sonra bu alanda yapılan düzen-lemeler yerli yerine tam oturmadı. Görevler yeterli bir biçimde ele alınıp etkili bir tarzla yürütülemedi. II. Meclis Toplantısı'ndan son-ra yapılan düzenleme de pratikte hayata geçmedi. Saldırıları karşısında direnişi örgüt-leyen bir karargah ve yönetim düzenlemesi ortaya çıktı. Bu durum III. Meclis Toplantı-sı'nda değerlendirilip eleştirildi. Artık bunun giderilmemesinin partiyi ciddi biçimde zorla-dığı ortaya kondu. Adeta bütün yönetimi içi-ne alıp uğraştıran, sanki temel mücadeley-miş gibi bütün yönetimin bununla uğraşma-sını ve bunun içinde olmasını öngören an-la-yışlar eleştiriye tabi tutuldu. Dolayısıyla bun-dan da kaynağını olarak karargah görevleri-ne sahip çıkmamaya götüren tutumlar eleş-tiri ve özeleştir i temelinde aşılarak, karargah olma yönünde bir kararlılık ve pratik adım at-ma durumu ortaya çıktı.

Belirtildiği gibi bu yönlü bazı girişimler varsa da, bütün Savunma Kuvvetleri'ne ha-kim olan, onları örgütleyip düzenleyen ve yönlendiren, onların ideolojik, siyasal ve as-keri eğitimini, örgütlenmesini, mevzilenmesi-ni ve yönetimini hakim bir biçimde anı anına yerine getiren bir karargah örgütlenmesinin ortaya çıkmadığı da açıktır. Konferans bu konuda yönetim örgütlenmesinin geliştiril-mesi yönünde kararlar almış bulunuyor. An-cak bunlar hayata geçirilirse bir karargah durumu ortaya çıkar. Mevcut durumuyla bu alanda da kişiy e ve gruplara dayalı bir yö-ne-tim düzeyi sürüyor ve bu giderek zorlayıcı oluyor. Bu diğer yönetimlerimizi de çok fazla etkileyip uğraştırıyor. Bunun mutlaka aşıl-ması ve gerçekten bir karargah örgütlenme-sinin ortaya çıkarılması gerekiyor.

Propaganda ve Ajitasyon Merkezimiz şimdiye kadar yeterli ve tam oluşmamıştır. Pratikte göreve yeterince sahip çıkmama sonucunda ve yine askeri saldırılar karşı-sında, II. Meclis Toplantısı'nın yaptığı gö-revlendirme işlememiştir. III. Meclis Toplan-tısı'ndan sonra ise, ancak daha zayıf bir yö-netim görevlendirilebilmiştir. Hatta diğer alanlarda beşer kişilik koordinasyonlar gö-revlendirilmesine rağmen, geçen süreçte

Propaganda ve Ajitasyon Merkezi'nde böy-le görevlendirme düzeyine de ulaşılama-mıştır. Görünüşte kadro bulunamamış, ger-çekte ise parti yönetimimiz tarafından çalış-manın önemine uygun bir yaklaşım gösteri-lememiştir. Bu durumun kesinlikle aşılması gerekir. Çünkü bu çalışma olmadan örgüt-leme ve eylem olmaz ve diğer çalışmalar gelişmez. Öte yandan bu görevi yürüten yönetim birimimizin de kendisini görevlere göre yeterince örgütlediği ve işlevsel hale getirdiği söylenemez. Geçmişe göre göreve sahip çıkmada daha ileri bir düzey yaratıl-mış olsa da, sağlıklı bir çalışma tarzına ulaşmada, dolayısıyla faaliyete hakim ol-mada ciddi gerilikler ve zayıflıklar yaşan-maktadır. Bunun mutlaka aşılması, göreve yaklaşımda doğru tutuma ulaşılması ve bu çalışmanın kapsamına uygun olarak oluş-turulan Propaganda ve Ajitasyon Birliği'ni yönetecek bir merkez yönetimin görevlen-dirilmesi gerekmektedir.

Yönetim düzeyimizi sistem, tarz ve işleyiş olarak geliştirmeliyiz

PJA Merkezi geçen dönemde kendi içinde bir örgütlenme yaratmaya çalış-sa ve kendini kurumlaştırma yönünde bazı adımlar atsa da, bunlar henüz başlangıç dü-zeyinde bulunuyor. Bir de içe kapanık, ge-nele yeterince katılamayan ve ortaya çıkar-dığı gelişmeleri genele taşıramayan bir ko-numu yaşıyor. Yönetim düzeyi henüz yete-rince gelişip bir sistem kazanmış olmaktan uzaktır; dolayısıyla genelde Kadın Hareke-ti'nin sorunlarını çözme ve bu hareketi yön-lendirme konusunda geri bir düzeyde bulu-nuyor. Bu görevi daha çok başka alanlar yü-rütür konumdadır. Kendisi daha fazla bir eğitim yönetimi, bir okul yönetimi olma ko-numunda bulunuyor. Bu durumun da kesin-likle aşılp giderilmesi, PJA Merkezi'nin ken-dini genele büyük katkılar sunacak temelde, Kadın Hareketi'nin örgütlenip yürütülmesini sağlay ve sorunlarını çözen bir yönetim merkezi haline getirmesi gerekiyor.

Geçen süreçte Avrupa yönetimimizi geli-ştirme yönünde önemli bir çaba harcan-mıştır. Ancak genelde yeterli sistem olama-ma, Avrupa'da da yönetim düzeyinin yete-rince gelişmesini olumsuz etkilemiştir. Bu-nunla birlikte, bu sahada süreci kavrama ve onun yönetim gücü olma noktasında yete-rsiz anlayışlar ve tutumlar ortaya çıkmaktadı-r. Dolayısıyla yürütülen çalışmalarda ko-lektif işleyen bir yönetim gücü haline gelme-de bazı adımlar atılmış olsa da, yönetim dü-zeyimiz henüz çalışmalara hakim olmaktan uzak bir konumda bulunuyor. Anlayış ve uy-gulama düzeyinde o alandaki yönetim gü-cümüzü partinin yeni dönem yönetim an-la-yışı içerisine çekme ve buna göre düzenle-me tam gerçekleştirilememiştir. Hem Ko-ordinasyon'un hem de yürütme ve faaliyet yö-netimlerinin durumu böyledir. Son dönem-lerde bu yönlü bazı adımlar atılmakla birlik-te hala zayıflıklar vardır. Aslında hiç de kü-çümsemeyecek bir kadro birikimi olmasına rağmen, yeterli bir örgütlenme ve işbölümü-ne ulaşamama, esas olarak da doğru bir yö-netim ve çalışma tarzını yakalayamama mevcut bu kadronun faaliyetler üzerindeki hakimiyetini zayıflatmakta, dolayısıyla daha fazla kadro ihtiyacı noktasında kadro takvi-yesiyle sorun çözümlenmek istenmektedir.

Bu alanın durumunu buna göre ele al-mak, belli kadro takviyesini belli düzeyde yürütmekle birlikte, esas olarak o alanda nasıl bir yönetim sisteminin geliştirileceğine açıklık getirerek, mevcut kadroları böyle bir yönetim ve çalışma tarzı içerisine çekme temelinde sorunu çözümlmek gerekme-ktedir. Avrupa çalışmaları kapsamlı bir çalış-madır. Yeterli bir yönetim olmazsa, çalış-malara hakim olma ve yürütme mümkün ol-mamaktadır. Avrupa'da pratik ve örgütsel çalışmalar doğru ve yeterli yürümeyince de, genel çalışmalarımız üzerinde etkisi olumsuz olmakta ve genel çalışmalarımız zorlanmaktadır. O açıdan Avrupa yönetimi-nin hem tarz hem de kadro itibariyle ele al-

nıp yeterli hale getirilmesine ihtiyaç vardır.

BDT alan yönetimimiz geçen dönemde sadece varolanı işletmiş ve idare etmiş, bir yenilik ve gelişme yaratamamıştır. III. Meclis Toplantısı'ndan sonra yönetim düzeyinde alana görevlendirmeler yapılmış, bu temel-de gerçekleştirilen konferanslarla eski ve yeni kadro bileşiminden oluşan yeni bir yö-netim düzeyi ortaya çıkartılmıştır. Bu biçim-de alan çalışmalarında bir hamle yapılabilir, belli düzeyde bir gelişme yaratılabilir. An-cak oranın da yönetim ve kadro düzeyinde takviye edilmesi, faaliyetlerin daha fazla geliştirilmesi açısından yararlı olacaktır.

Görülüyor ki, yönetim düzeyimizi sis-tem, tarz ve işleyiş konusunda daha fazla geliştirmeye, birlik ve bütünlüğünü daha ileri düzeye çıkartmaya ve daha etkili kılmaya ihtiyaç vardır. En üstten başlamak üzere en alta doğru yönetimlerimizin ko-lektif karar, etkin yürütme ve denetim gü-cü haline gelecek şekilde kendini örgütle-mesi, işletmesi ve partinin böyle yönetim-lerden oluşması gereklidir. Konsey'in ken-disini buna göre örgütleyip işletmesi ve sağlıklı bir sisteme kavuşturması, Parti Meclisi'nin daha bütünlüklü ve etkili bir yönetim haline gelmesi, her alandaki pratik yönetme merkezlerimizin ise görevleri-ni başarıyla yürütecek bir örgütlülüğe ve tarza kendilerini ulaştırmaları zorunludur. Bu temelde yönetim düzeyimizin geliştiril-mesi ve sağlıklı bir işleyişe kavuşturulma-sı, anlayışta ve tarzda tam bir bütünlüğe ulaştırılması, çalışmaların başarıyla yürü-tülmesi için en başta yerine getirilmesi ge-reken bir görevdir. Yeniden yapılanma ve örgütsel öncülüğün yeterli hale gelmesi, esas olarak böyle bir yönetim gücü ve sis-temi haline gelmekten geçmektedir.

Buna göre yukarıdan aşağıya talimat ve aşağıdan yukarıya rapor düzeni eksiksiz iş-letilmelidir. Bütün yönetimlerimiz talimat al-maya hazır olmalıdır. Yine düzenli ve sistem-li rapor verme görevi derinliğine, yerinde ve zamanında mutlaka yerine getirilmelidir. Ra-por-talimat düzenini işletemeyen, toplantılar yapamayan ve ortak karar alamayan bir yö-netim düzeninden, birlik ve bütünlük içerisin-de ortak eylem geliştiren bir parti çıkmaz. Bu açıdan yönetim içi eleştiri ve özeleştirinin, yine içinde bulunduğumuz dönemde parti içe-risinde eleştiri ve özeleştir i düzeyini geliştir-menin önemi azalmamış, tersine daha çok artmıştır. Gerçekten bir yönetim olabilmek, tarz tutturabilmek ve kendimizi yeniden ör-gütleyip pratik mücadele yürütecek bir parti haline getirmek, kendi içimizde eleştiri ve özeleştir iye yöntemli, sağlıklı ve yerli yerince, ama etkili bir biçimde işletmekten geçmekte-dir. Bu temelde yukarıdan aşağıya hiç kimse kendisini eleştiri dışında görmemelidir. Yine hiçbir parti kadrosu kendisini özeleştir i kap-samı dışında görmemeli ve ele almamalıdır. “Ben suyum, görevim şudur, ben özeleştir i memem veya eleştiriye açık olmam” biçimin-deki bir yaklaşım, bizi örgüt çizgisinden ke-sinlikle kopartacak, Önderlik çizgisine göre şekillenen, örgütlenen ve işleyen bir parti ha-line gelmemizi engelleyecektir. Bu açıdan her yönetim kademesi kendi içinde eleştiri ve özeleştir i yapabilmeli, her türlü eleştiriye açık olmalı, dolayısıyla talimat almaya açık bulunmalı ve rapor verme konumunda duyarlı olmalıdır. Sadece yaptıklarını aktar-nan veya ihtiyaçları konusunda talepte bulu-nan değil de, faaliyetleri izah eden ve öneri-lerini içeren raporlar hazırlayıp sunulmalıdır.

Böyle bir çalışma düzenini içimize sindi-rip kendimize yedirmeliyiz. Her düzeydeki parti militanlığı bunu kabul etmeli, özellikle en üst yönetimimiz olan Parti Konseyimiz-den başlamak üzere böyle bir kadro anlayı-sı pratiğe hakim kılınmalı ve bütün kadrola-ra benimsetilmeli, buna öncülük edilmeli, bu konuda gerçek bir örnek oluşturulmalı-dır. Böyle bir yaklaşım içerisinde olunursa, uygun yöntemlerle eleştirmekle birlikte, da-ha çok özeleştir iye esas alan bir tarzla pratik çalışmaya yaklaşırsak, o zaman örgüt-lenmemiz de başarıyla gelişir, kadro sorun-larımız çözülür, yeterli bir yönetim ve çalış-ma tarzına ulaşılır, örgütsel yeniden yapı-lanmamız gelişir ve pratik mücadeleye ba-şarıyla öncülük eden bir örgütsel öncülük düzeyi ortaya çıkar. Görevimiz bu düzeyi en başarılı bir biçimde yaratmak olmalıdır. Bütün parti kadrolarının önünde böyle bir örgüt ve yönetim yaratma görevi vardır. Dö-nemin çağrısı bütün kadroların böyle bir gö-revi başarmak üzere doğru tarzda kendisini en ileri düzeyde çalışmalara katmasıdır.

POSTMODERN İNKARA KARŞI KÜRT HALKININ MODERN BAŞKALDIRISI

İnsanlığın, doğal yaşama dönemin-den günümüz 'uygar insan' dönemine kadar olan tarihi, aynı zamanda bir kimlikler mücadelesi tarihidir. Doğal ortaklık ve kolektif yaşam zorunluluğunun ihtiyacı olan ortak (tek) kimlik, insanın sosyal-toplumsal ihtiyaçları artıkça, zorunlu olarak çok kimlilikliğe de ihtiyaç duydu. Cins, sınıf, halk, devlet ve yurttaş kimlikleri sadece sübjektif değerlendirmelerin ortaya çıkardığı ayrımcı aidiyetler değil, insanların sosyal, siyasal, ekonomik, sınıfsal ve ulusal farklılıklarını ifade eden objektif özgünlüklerdir.

Bu açıdan 'kimlik' öncelikle bir aidiyet belgesidir. 'Sahibi'nin durumunu, konumunu ve statüsünü ifade eder. Kurumlar, ticari işletmeler, dernekler ve devletler tarafından verilen kimlik belgeleri, belli koşulların yerine getirilmesi ile verilir. Bu koşullar ihlal edildiğinde, kimlik ve kimlikle 'kazanılmış' statü ve haklar da geri alınır. Bu nedenle sözü edilen bu 'kimlik', talep üzerine bahsedilmiş geçici ve doğal olmayan bir durumu da ifade eder.

Bir de insanların doğuş ile birlikte kazandıkları devredilmez, vazgeçilmez, dokunulmaz 'doğal' kimlikleri vardır. İnsanın üzerinde doğduğu topraklara, kökünden geldiği, dilini konuştuğu topluma, ait olduğu cinse aidiyetini ifade eden, iktidarların ve egemen otoritenin üzerinde tasarruf geliştiremediği kimlik... Bu kimlik insanların rengini, fiziki yapısını ve genetik özelliklerini ifade ettiği kadar, insanın sosyal bir varlık olarak toplum yaşamına geçişi ile birlikte sosyal-kültürel özgünlüklerini, dil-kültür farklığını da tanımlar. Bu farklılık giderek insanın köklerinden geldiği toplumun ruhi şekillenme birliğini, dinsel ve siyasal tercihlerini de kapsar.

İnsanların doğuştan sahip oldukları 'vazgeçilmez, devredilmez, dokunulmaz' 'kimlik', yerel veya uluslararası otoritelerin insanlara bahsettiği bir kazanılmış hak ve lütuf değil, insanların 'derisidir.' Bu deri, öyle bir kimliktir ki, ne başkaları tarafından geri alınabilir ne de reddedilebilir. Bu açıdan toplumsal-ulusal kimlik, uygarlık tarihinin gelişimine paralel olarak farklı evrelerden geçmiş, insanlık mücadelesinin gelişimine uygun olarak bugün uygar bir aidiyet belgesine dönüşmüştür.

Modern çağda ulusal kimlik, salt bir ırk-dil-kültür farklılığını ifade eden kimlik olmaktan çıkmış; insanların doğuştan sahip oldukları 'dokunulmaz, devredilmez, vazgeçilmez' haklarını da kapsayan siyasal bir içerik kazanarak, bir 'üst kimliğe' dönüşmüştür.

Kürt halkı Avrupa'da gerçekleştirdiği eylemlerle bir gerçeğin altını çizmiştir: Kürt ulusunun varlığı, Kürt ulusunun haklarının güvencesi Başkan Apo ve PKK'dir. PKK olmadan Kürt sorunu çözülemez. Başkan Apo'nun ve PKK'nin içinde yer almadığı, onay vermediği hiçbir politika ve hiçbir dayatma Kürt halkı tarafından kabul edilemez. Çünkü PKK halktır, meşruiyetini ve beslenme kaynaklarını Kürt halkından almaktadır."

'İnsanların ulusal kimliği aynı zamanda siyasal kimliğidir' önermesi, uygarlık dünyasında ne bir abartı ne de soyut bir değerlendirmedir. Günümüzde, siyasal düşüncelerden ve ideolojiden arındırılmış bir kimlik tanımı yoktur. Ulusal kimlik, esas olarak ve öncelikle bir ulusa ait fertlerin, içinden geldikleri toplumun dili, kültürü, sosyal yaşamı ve geleneklerine uygun bir yaşam tercihinin; aynı zamanda bu toplumun nasıl yaşa-

yacağını ve nasıl yönetileceği yönündeki 'toplumsal sözleşme'yi ifade eder. Kendisi hakkında kendisinin karar verme özgürlüğünü ifade eder.

Kürt toplumu içinde sıkça sözü edilen, 'Önce Kürdüm, sonra sosyalistim', 'Önce Kürdüm, sonra Müslümanım' veya bu tepitlerin tersi tepitler, günümüz dünyasında ulusal kimliğin yoğunlaşmasını ifade etmektedir.

Nasıl ki ulusal kimlik, insanların doğuştan sahip oldukları ve insanların iradelerinin dışında gerçekleşen objektif ve somut bir aidiyeti ifade eden, biyolojik ve sosyal bir gerçeklik ise; siyasal kimlik de bu gerçeğin bir sonucu olarak, insanların düşünme, kendileri hakkında karar verme durumunu gösteren ve insanı hayvanlardan ayıran en belirgin özelliğidir. İnsanları siyasal kimliklerinden arındırarak sadece ulusal kimlikleri ile ifade edebilir miyiz? Ya da siyasal içeriği olmayan herhangi bir ulusal kimlik var mıdır? 'Ulusal kimliğin siyasal boyutu olmaz' önermesi doğru olsaydı, insanların kuş, geyik, balık, veya koyun sürülerinden ne farkı kalırdı? Bu demektir ki, ulusal kimlik ancak siyasal kimlikle bütünleştğinde gerçek anlamına kavuşur. Türk kimliği, Arap kimliği, Fars kimliği, İngiliz kimliği, Alman kimliği vb. salt bir ulusal aidiyeti değil, bir toplumun dünya görüşünü, sosyal-siyasal bakışını ve özgürleşme düzeyini ifade eder.

dil-kültür, inanç ve sosyal yaşam hakkının tanınması, ancak sıra bu hakların kullanılması ve güvencelere kavuşturulması noktasına gelince sorunu çözümsüz bırakma politikası; Türkiye Cumhuriyeti ve Avrupa'nın, Kürt ulusal kimliğini siyasal içeriğinden soyutlama ve bu hakların toplu kullanımı engelleme politikasından başka bir anlama gelmiyor.

Bu açıdan sadece ve tek başına 'Kürt doğmak, Kürt bir ana ve babadan olmak' Kürt ulusal kimliğinin kazanıldığı anlamına gelmez. Kürt doğmak, Kürt olmak ve Kürt gibi yaşamak bir kimliktir elbette. Ancak bu kimlik 'yabancılar'ın uğramadığı derin vadilerde ve erişilmez dağlarda anlamlıysa; başka toplumlarla ilişkililenmediği, başka uluslar ve devletler tarafından tanınmadığı bir anlam-sızlığı ifade ediyorsa, bu kimlik henüz 'ulusal kimlik' değildir. Uygar dünyanın ve çağdaş medeniyetlerin tanımadığı, muhatap almadığı bir 'ulusal kimlik' söz konusu olamayacağı gibi, bireylere 'bahsedilen' Kürt kimliği de kuşların, balıkların, geyiklerin, koyunların kimliğine benzeyen bir tanıma ve bir kimlik olur.

Ulusal kimlik, insanların rengi, dili, kültürü, gelenek ve görenekleri ile birlikte siyasal tercihlerini kapsadığı, bir toplumun kendi geleceği hakkında kedisinin karar verebildiği bir durumu ifade eder. Başkaları tarafından da bu çerçeveye tanıdığı oranda 'ulusal kimlik' niteliği kazanır.

Ulusal-siyasal kimlik talebinin anlamı

Bugün Avrupa'da Kürtlerin başlattığı, '*Ulusal-siyasal kimliğimi istiyorum*' kampanyası, esasında bir kimliğin resmi ve hukuki bir statüye kavuşturulması mücadelesidir. Kürtleri, Kürt ulusunu toplum olarak ve ulusal kimliği ile kabul etmemekte direnen Avrupa ve Türkiye'nin resmi ilkeliliğine karşı, bir gerçeği ayakları üzerine oturma kavgasıdır. Kürtler, mensup oldukları toplumsal-siyasal gerçeğin başka halklar ve devletler tarafından doğal ve bilimsel temelde kabulü için kitlesel etkinlikler geliştirdiler. Bu mücadele, Kürt halkının doğuştan sahip olduğu 'dokunulmaz, devredilmez, vazgeçilmez' bir hakkın kullanılabilir bir hale getirilmesi amacını taşımaktadır. Kürt kimliğinin tanınması demek, 'modern' Avrupa'nın yüz yıldır yaptığı örtülü inkar politikasının terk

edilmesi demektir. 'Kürtler vardır. Kürt halkının dili-kültürü serbest olmalı, Kürtçe üzerideki baskı ve yasaklar kalkmalı' demek; ardından hazırlanan hukuk metinlerine, uluslararası sözleşmelere ticari çıkar kaygılarından ötürü 'Kürt' sözcüğünü koymamak, postmodern bir ahlak-sızlık ve çağdışı bir tutumdur. Bu tutum, Kürt ulusunu, insan ayağı değmemiş vadilerde, erişilmez dağlarda dolaşan yaban sürüleri ile eş tutma tutumudur. Kürt halkının Avrupa'da gerçekleştirdiği kitlesel ve periyodik eylemler, bu tutumun değiştirilmesi ve Kürt kimliğinin kabulü ile ilgili modern bir mücadele ve tepkidir.

Kürt halkının ulusal-siyasal kimliğini sahiplenme kararlılığı

Kürdistan'ın bugünkü haline getirilerek dört parçaya bölünmesinde ve Kürt halkının kimliksiz bir statü içinde en ilkel uygulamalara maruz kalmasında Avrupa'nın tayin edici bir rolü vardır. Ortadoğu'nun en eski halklarından olan Kürtleri yok saymanın en somut belgeleri olarak da, Lozan Anlaşması'nı ve Katılım Ortaklığı Belgesi'ni gösterebiliriz. Her iki belgede de Kürtleri ve Kürdistan'ı yok sayarak, dolaylı atıf ve uzak hatırlatmalarla, Kürt sorununu geçiştirmeye çalışmışır.

AB bugün Kürt sorununu ve Kürtlerin varlığını kabul eden, ama çözüm konusunda üç maymunlar politikasını esas alan bir yaklaşımı sürdürmektedir. Sorunun çözümsüz kalmasında, Türkiye'ye sunulan siyasal destek en az ekonomik ve askeri destek kadar tahripkar olmaktadır.

Başta Almanya, İngiltere, Fransa ve ABD olmak üzere gelişmiş devletlerin Kürt sorununun varlığını kabul ederek sorunun çözümünü tamamıyla Türkiye'ye bırakıyor görünmesi, bu devletlerin, Kürt sorununu çözümsüz bırakma iradesinden başka bir anlam taşımıyor.

Kürt halkının Avrupa'da kitlesel eylemlerle başlattığı '*Ulusal-siyasal kimliğimi istiyorum*' kampanyası, Kürt ulusunun temel hak ve özgürlüklerinin resmi ve hukuki bir statüye kavuşturulması amacıyla, sorunu 'merkezinde' çözme mücadelesidir.

Bu kitlesel eylemler ve 100 bini aşan bireysel başvuru, Kürt halkının, Avrupa'yı Kürt sorununun çözümü için adım atmaya zorlayan en etkili demokratik eylem biçimidir.

Yasaklara karşı yasal mücadele

AB Almanya ve İngiltere'nin öncülükündeki inkar politikasının yanı sıra, Kürt ulusunun ezici çoğunluğunun tercihi olan siyasal tercihinin de 'terörizm' olarak sunmak ve böylece çözümsüzlüğü sürdürmek istemektedir.

AB tüm halklar için savunduğu temel değerleri, Kürt halkı söz konusu olduğunda unutmaktadır. AB'nin kuruluş ilkeleri olan farklı ulusların dil, kültür, siyasal tercih, inanç vb. farklılıklarını hoşgörü ile yaşatma, bu hakları resmi ve hukuki güvencele-re kavuşturma politikası, Kürt halkı söz konusu olduğunda çağımızın en büyük inkarına ve çarpıtmasına dönüştürülmektedir.

Kürt ulusu adına demokratik yasal mücadele yürüten ve Kürt halkının büyük çoğunlukla onayladığı PKK'nin sorunun çözümünü zorlayan politikası, Avrupa devletlerini rahatsız etmiştir. PKK, Avrupa normlarına ve AB kriterlerine harfi harfine uygunluk gösteren kriterleri Kürt halkı adına dillendirdiğinde, bu yüksek ve etkili ses, Kürt sorununun çözümünü çözümsüzlükte arayan devletleri rahatsız etmektedir.

Almanya ve İngiltere'nin, PKK'nin barış stratejisine geçiş yaptığı bu süreçte PKK yasağı ve 'terör' suçlaması yapmalarının esas nedeni de budur.

Kürt halkı ve Avrupa'daki Kürt kitlesi bu gerçeği görmekte ve günü gününe izlemektedir. Almanya ve İngiltere'nin yasaklarla ve devlet baskıları ile halktan koparak marjinal bir örgüte dönüştürmek istediği partimiz, her geçen gün halkıyla daha da bütünleşmekte ve daha sıkı bir ilişki geliştirmektedir.

Kürt halkı Avrupa'da gerçekleştirdiği eylemlerle bir gerçeğin altını çizmiştir: Kürt ulusunun varlığı, Kürt ulusunun haklarının güvencesi Başkan Apo ve PKK'dir. PKK olmadan Kürt sorunu çözülemez. Başkan Apo'nun ve PKK'nin içinde yer almadığı, onay vermediği hiçbir politika ve dayatma Kürt halkı tarafından kabul edilemez. Avrupa devletlerinin ve Türkiye'nin Kürt ulusunu öncüsüz, iradesiz bırakma; terörizm suçlamasıyla Kürt ulusunun en büyük partisini bir avuç militanlar topluluğuna çevirme politikasına izin verilemez. Çünkü PKK halktır, meşruiyetini ve beslenme kaynaklarını Kürt halkından almaktadır.

100 bin kişinin '*Ben de PKK'liyim*' başvurusu ile iradesini, hiçbir tereddüde yer vermeden açıkça beyan etmesi bu durumun en somut kanıtıdır.

Kürt halkının Avrupa'da gerçekleştirdiği kimlik bildirimi eylemleri karşısında takındığı tutum, çağımızın en büyük inkar ve yok sayma gericiğine karşı, Kürt halkının yasal-demokratik mücadele ile gösterdiği en büyük direniştir.

Halkımızın eylemlere katılım düzeyi, ulusal ve siyasal kimliğini sahiplenme kararlılığı, 9 Ekim komplosunun devam ettirilmesi senaryosunu boşa çıkarmış, bir halkı öncüsünden kopararak iradesiz bırakma politikasını daha şimdiden yenilgiye uğratmıştır.

Avrupa'daki kimlik bildirimi eylemleri; Kürt halkının kendi adına, kendi iradesiyle siyaset yürütme hakkının ifadesi olan PKK ile bütünleşme ve bütünleşmeyi Avrupa ve dünya kamuoyuna kabul ettirme amacına ulaşmıştır. Ancak Kürt halkının ulusal ve siyasal haklarının resmi ve hukuki bir statüye kavuşturulması ve tanınması için bu görkemli mücadele devam edecektir. Savunmada olan ve garda dağılan inkarcılık ve inkardır. Kürt halkı ilk raundu açık ve net bir zaferle kazanmıştır.

SANAT HALKIN RUHUNU BEYNİNİ YÜ-YAKALAMAYI GEREKTİRİYOR

Tüm faaliyet alanlarımız kendisini yeniden düzenliyor. Toplantılarımızın kararlarına, ortaya çıkardığı planlara göre yeniden bir planlamaya gidiliyor. Zor da olsa zorlukları aşacak yol ve yöntemi bulabilmeliyiz. Tüm faaliyet alanlarımızda olduğu gibi kültür-sanat faaliyetlerinin de konferansını gerçekleştirdik. Bütün bunlardan çıkan sonuçlar temelinde bu faaliyetlerimizin yeniden düzenlenmesi, programlanıp, planlanıp yürütülmesi gerekiyor. Hem de yaratıcı bir yaklaşımla, cesaretle, fedakar bir tutumla bu işlerin ele alınıp yürütülmesi gerekiyor. Mevcut durumda görülen o ki, bu noktada sorunlarımız var ve bundan dolayı da yeterli bir yaklaşım düzeyini ortaya çıkarmak çok zor olmaktadır. İşin esaslarını görmek, koşullarını dikkate almak, buna göre kendini planlayıp, programlayıp çalıştırmak yerine; herkes biraz işinin kıyısından, kenarından geçiyor. İşin gösterişini öne alıyor, kendini çok beğeniyor. Gerçekten bir sanatçı yaklaşımıyla tarih yapacak çalışmalar ortaya çıkartmak yerine, kendi basit yaşamını buraya dayanarak örgütlemeye çalışıyor. Tabii bu da ciddi bir problem teşkil etmektedir. Bu tür yaklaşım ve anlayışlar üzerinde uzun bir süreden beridir tartışıyoruz. En son VI. Ulusal Konferans'ta da detaylı bir şekilde bunları tartıştık. Ama tartışmak, gerçekleri ortaya koymak bir yana, herkesin düşüncesi, ölçüleri; yer yapma temelinde veya kendine göre olmaktadır. İşin özünü esas alan bir yaklaşım çok fazla gelişmiyor. Parti tartışmaları, parti gerçeği, mücadele olgusu çok fazla görülüyor, görülme istenmiyor. Herkesin kendi doğrusu, kendi bildiği, kendi ölçüleri, kendine göre çok iyi, güzel ve değerli görülüyor. Onun üzerinde bir tutku ve ısrar var. Gerçekten kendini eğitmek, sorumlu bir yaklaşımla yetkinleştirmek; verilen bu kadar mücadeleye, yaratılan bu kadar değere, bu kadar birikime, bu kadar emeğe, dökülen bu kadar kana saygılı olacak; bunları ifade edecek, bunlara denk düşecek bir çalışmanın sahibi olmak, buna bir katkı sunma temelinde mütevazı, ölçülü bir yaklaşım gösterilmiyor. Bu durum ciddi bir problem olmaya devam ediyor. Avrupa'daki arkadaşlar toplanıyorlar; ne tartıştılar, ne tartışıyorlar çok belli değil, ama bilinmez de değil. Bu kadar tartışma,

iş yapma üzerinde ortaya çıkmıyor. Çıkardı belki saatlerce de tartıştık, fakat iş yapmama üzerinde çıkıyor. İş nasıl sağa sola çekistirilecek, işin özünden nasıl kaçınılacak, nasıl böyle bir pazarlık konusu yapılacak üzerinde tartışmalar oluyor. Tabii bu açıktan böyle olmuyor, kimse yalnız başına da böyle düşünmüyor, fakat işin özü yine böyledir.

Kültür kurumlarımızın çalışmaları kapsamında hemen ikinci gün buna karşı ret cevap aldık. *"Düşünceleriniz doğru değil, doğru olan bizim bildiğimizdir, bizim dediğimiz gibi olacak"* denildi. Peki, olsun dedik. Dediğiniz gibi kendinizi yaşatabiliyorsanız hodri meydan! Hem kendini yaşatamıyor hem de PKK'ye geldiğinde "PKK benim istediğim gibi olacak" diyor. İşte çılgınlık burada ortaya çıkıyor. Ondan sonra gündem devam ediyor. Tabii böyle olmaz, bu biçimde bu çalışmalar yürümez. Kültür-sanat çalışmalarına bu partinin ve halkın işlerine göre yaklaşılmalıdır. Parti biçak sırtında olan bir parti, işlerini kendine göre ölçülerle yürütüyor, başka ölçülere göre yürütmüyor, yürütemez. Halkın işleri böyle yürüyor. Günün nasıl geleceği, yarının nasıl olacağı, bir günü nasıl kazanacağımız çok fazla belli değil. Bu işin şakası yoktur. Siyasi mücadelenin şaka olmadığını herhalde Amerika'nın içine girdiği şoktan daha iyi görüyoruz. Bu dünyada yaşamın tümünde siyaset olduğu bir gerçektir. Siyaset dışında yaşam yoktur. Kendi lümpenizm anlayışıyla, ölçüleriyle bir yaşam bulunamaz. O kendini kandırmadık, öyle bir yaşam yoktur. Yaşam çok çetin bir uğraşla, mücadeleyle, çabayla yaratılıyor ve yaşamın kendisi yüzde yüz siyasettir. Siyaset dışı bir yaşam yoktur. Fakat gel gör ki, bizde de bunu anlama yoktur. Bu böyle görülüyor, ele alınmıyor, bir yana bırakılıyor. Kendi keyfine göre bu dünya idare edilemez. Kendilerine göre sahte gündemler oluşturuyorlar, bu iş böyle sürüp gider sanıyorlar.

Mücadelesizlik hiçbir şey yaratmaz

On binden fazla şehit verdik, halk bu kadar emek verdi ve en sonunda bir uluslararası komployla boynumuza ilmik takıldı. Bu kadar çabayla biraz bir şeyler üretilmiş, bazılarının ağzına bir damla bal değmiş, onu bırakmamak için o kadar çok

çaba harcıyor ki, iş çılgınlık düzeyine varmıştır. Amerika'daki kuleleri vurmakla, bizde böyle davranmak pek fark etmiyor, çılgınlık çılgınlıktır. Böylesi bir çılgınlık en fazla bu çalışmalara yansıyor. Artık bu çalışmaların geliştirilmesi gerekiyor. Mücadele geldi bu noktaya dayandı, artık bu işin yürütülmesi gerekiyor. Hem de bir gün bile gecikmeden, ertelenmeden, hafife alınmadan bu işin geliştirilmesi, güçlendirilmesi, yürütülmesi, mücadelenin geldiği noktada ileriye gidebilmek, sonuç alabilmek için bu tür çalışmaların mutlaka devreye girmesi gerekiyor. Böyle bir gereklilik dayatıldığında, tabii böyle bir erime, terslik, buradan kaçınma, basitlik daha fazla ortaya çıkmaktadır. Kendine göre işin özünden kaçınma durumu ortaya çıkıyor. Bu çalışmalar bu biçimde olmaz. Bu konuda çok kapsamlı olarak ideolojik, siyasi, örgütsel değerlendirmeler yaptık. Bu işler neden yapılmadı, nasıl yapılabilecek, nasıl bir anlayışla, planla, programla hareket etmeliyiz, bu çalışmalar nasıl örgütlenmeli, yürütülmeli, çalışmayı yürütecek insan nasıl olmalı, sanat nedir, sanatçı kimdir? Bu sorunlar üzerinden kırk dereden su getirdik. Bütün bunlara rağmen çok aşırı derecede kaçamak yaklaşımlar ortaya çıktı. Biz ne kadar gündemi net tutmaya çalıştıysak, bazıları gündemi aynı ölçüde sapırmaya çalıştı, tersine çekti. Basit bir yaşam tutturmuş, ondan kopmamış, o yaşamı sürdürülebilmek için koca bir halkın geleceğini, tarihi geleceği bir çırpıda elinin tersiyle çeviriyor. Görmüyor, anlamıyor; görmek, anlamak istemiyor. Bunun sanatçılıkla ne alakası var. Bu işle uğraşan herkes açsın kitapları incelesin, bütün dünya değerlendirmelerine baksınlar; kim nasıl değerlendirmiş, bu işin ölçüleri nelerdir, bunu görsünler, anlasınlar ve ondan sonra biz onlara göre olalım. Eğer böyle basitliğe sanatçılık deniliyorsa tamam, bizimki de öyle olsun. Yok, eğer sanatçılık başka bir şeyse, o zaman oraya, işin özüne gelelim. Kendine göre uydurma olmaz, bu çok ciddi bir tehlike olarak bizde yaşanmaktadır. Bir şey olmadan oldum sanma, yapmadan yapıyor gibi görünme, ortada iş yokken kendine birtakım şeyler atfedip ona göre bu dünyada yaşam isteme gaflettir. Bu çok tehlikeli durumdan dolayı adım atamıyoruz, ciddi bir çalışmaya yönelemiyoruz, imkanlar bo-

şa gidiyor, zaman su gibi akıyor. Dolayısıyla ilerleyemiyoruz. Artık bunlara son vereceğiz. Bu tür durumlara kesin bir son vermek gerekiyor. Başka türlü ilerleme kaydetmek kesinlikle mümkün değildir. Başka türlü çözüm bulamayız.

İstedikleri kadar tartışınlar, Avrupa'da üç yüz atmış beş günün yirmi dört saatini tartışınlar, ne üretecekler? Hiçbir şey. Sadece kendilerini kandırarak istedikleri kadar kavga ederler. İstanbul'da da hiçbir şey çıkmaz. Kürt sanatı İzmir'de, İstanbul'da, Avrupa'da olmaz. O açıdan daha doğru bir çözümü bulacağız. Belki anlaşılır diye siyasi, ideolojik tanımlarla ortaya koymaya çalıştık, ama öyle görülüyor ki, hiç kimse anlamak istemiyor. Veya anlaşılmıyor. Şimdi kararlar alacaklar; eğer halkın içine gitme kararı alsanız ne mutlu size. Alamazsanız gerisi boş laftır, kendini kandırmadır, hareketin önünde engel oluşturmaz, halkın sırtına binmez. Böyle bir yaklaşımla yürüyorlar. Savaş ortamında, savaşın Kürdistan'da yarattığı büyük değerler, güçlü romantizmin etkisine, gücüne dayanarak kendini güzel yaşatma durumları ortaya çıkmış. Bazıları palazlanmış, bazıları kolay itibar, ün kazanmışlar ve sanıyorlar ki, bunu kendileri kazanmış. Hayır! Halk her gün oluk oluk kanını akıtarak bunu yarattı. Bu işin içinde sen yoksun. Belki de kırk milyonun en sonunda gelenlerinden sin. Ama o öyle demiyor, kendini öyle görmüyor. "Ben paşayım, en üstteyim, her şeyin yaratıcısıyım" diyor. Öyle değildir, öyle düşünenler bir gaflet içindedirler. Adalet gerek, vicdan gerek, "Sezar'ın hakkını Sezar'a vermek" gerek. Neredeyse parti, mücadele, halk hiçbir şey görülmeden, her şey çiğnenerek parti imkanlarına saldırmaya çalışılıyor. Artık böyle olmaz, bu öfke uyandırır.

Güzel sözler de söyledik, iyi davrandık, az eleştiri yaptık; ama öyle görülüyor ki, çok fazla anlaşılmıyor, anlaşılacak da istenmiyor. Dolayısıyla bir türlü değişiklik kabul edilmiyor, edilmek istenmiyor. Bir parmak bal değmiş dudaklarına, onu kaybetmemek için her türlü çaba harcanıyor, ama işin özüne yaklaşılmıyor. Ortaya çıkan koşullarda uygun iş yapmaya, emek harcamaya, çalışmaya yanaşılmıyor. Nasıl öyle kıyısında kalınacak, nasıl işin özünden kaçınılacak, o basit yaşamlar için

bir yer bulunacak, nasıl ağır yük, çalışma altına girilmeyecek de ondan kaçınılacak, herkes kafasını buraya yoruyor. Yaratıcılığı burada göstermeye çalışıyorlar. Böyle olmaz, bu işleri böyle yürütemeyiz. Sanat faaliyetleri böyle olamaz. Bunun üzerine abanmış bir saldırganlık var. Bizim onu geri püskürtmemiz gerekiyor. İş gelip bu noktaya dayandı. Anladığınız, gördüğünüz bu şekildedir. Öyle olumsuz şeyler dayatıldı ki bu iki yıla, her çalışmada olmalıydı da bu çalışmada olmamalıydı. Ve bu devam da ediyor; en son geldi bazıları bizim konferansımızda, bu işin olmayacağını, bir işi yapamayacağımızı dayatmaya çalıştılar. Bu bir düşman ağızıdır. Önderlik her zaman *"O yaklaşım egemenin, düşmanın yaklaşımıdır"* diyor. Ve bunu Kürt insanına kabul ettirmek için her şey yapılmıştır.

PKK, bu düşman yaklaşımının tersidir, bunu tersine çevirme hareketidir. Bunu tersine çevirecek çok güçlü bir gelişmeyi de ortaya çıkardı. Sanatçı kimse, bu halkın, bu toplumun insanlarının, bu mücadeleyi yürütenlerin nasıl yaşadığını, nasıl güldüğünü, nasıl düşündüğünü, nasıl savuştıklarını hissetsin. Bu mümkün mü! Kimse orayı duymak bile istemiyor, adeta onlar görülmez hale geliyor. Sadece "ben varım, her şeyi ben yapıyorum" yaklaşımı hakim oluyor. Bu inkarcı ve yiyici bir yaklaşımdır. Bu yaklaşımın sanatçılıkla hiçbir alakasının olmadığını anlamamız gerekiyor. Aslında lümpen bir eğilimdir, bir haramazdeliktir. Türkiye'de de, başka yerlerde de oynuyorlar, oynatıyorlar kendilerini. "Sanat yapıyoruz" diyorlar, biraz para kazanıyorlar, yaşıyorlar. Gerçekten o sanat icra etmek midir, onlar gerçekten sanatçı mı, yaptıklarında ne vardır? Yaratıcı olan biri yoktur; sadece yaratılmış olanları icra ediyorlar ve para karşılığında satıyorlar kendilerini. Sanatçı kendini satmaz, kendini satana sanatçı denmez. İnsanlık tarihi incelendiğinde, kendini, beynini, yüreğini para karşılığında satmış, para karşılığında iş yapmış hiçbir sanatçı yoktur. Eğer varsa o şekilde kabul etmeye hazırız; ama böyle birilerini bulamazsınız, yoktur. İnsanlık tarihinde yoktur, bunu biz mi uyduracağız? Fakat bazıları çıkmış, en başta bizde bunu uydurmaya çalışıyor. Çok fazla bir şey de üretmemiş, ama olan üzerinde kavga yürüterek onu kendi yaşamı için kullanmak

“Mücadele öyle bir noktaya geldi ki, artık bu işin yürütülmesi gerekiyor.

Hem de bir gün bile gecikmeden, ertelenmeden, hafife alınmadan bu işin geliştirilmesi, güçlendirilmesi, yürütülmesi, mücadelenin geldiği noktada ileriye gidebilmek, sonuç alabilmek için bu tür çalışmaların mutlaka devreye girmesi gerekiyor. Böyle bir gereklilik dayatıldığında, bir erime, terslik, buradan kaçınma, basitlik, kendine göre işin özünden kaçınma durumu ortaya çıkıyor.”

istiyor. Buna fırsat vermememiz gerekiyor. Kültür-sanat hareketimizi böylelerinden kurtarmamız gerekiyor, bunlardan kurtaracak bir mücadeleyi yürütmemiz gerekiyor. Demek ki sadece çalışmak yetmiyor, bir de doğru çalışmak gerekiyor. Bazı iyicilerin elinden işin özünü, gerçeğini kurtarmak, mutluluk sağlayacak bir mücadeleyi yürütmemiz gerekiyor. Bu da öyle kolay değildir; anlamadan bu iş yürümez. Çünkü işin gerçeği budur.

Bu açıdan daha somut olmamız, işleri daha derinlikli ele almamız, daha açık yürütmemiz gerektiği ortaya çıkıyor. Bunun için gittikçe somutlaşacağız. Artık imalarla bu işin anlaşılmayacağı ortaya çıktı, somut ortaya koymamız gerekiyor. Somut ortaya koymak, gerçekten bir sanat faaliyeti yürütecek insanlar var ise onlara doğru yolu göstermek, ortaya çıkan imkanları sunmaktır ve bu gerekliliktir. Bunu yapmak, sanat hareketimizi bu noktaya çekmek, böyle bir çizgiye ulaştırmak kesinlikle gereklidir. Bazılarından kopabiliriz, bazıları ile mücadele etmek durumunda kalabiliriz, etmeliyiz de. Aktif bir mücadeleyi göze almalıyız. Gelişmenin önünde engel olan bütün ayak bağlarını gözümüzü hiç kırpmadan çiğneyip geçmeliyiz. Çünkü mücadelesizlik bir şey yaratmaz. Çok yumuşak davranmakla, sadece anlatmaya çalışmakla biz kaybetme noktasına geliyoruz. Kazanma doğrultusunda çok adımlar atamadık, atamıyoruz, değiştiremiyoruz. Konuş, tartış, imkanları sun; imkandan sadece yenilecek şey anlaşılıyor. Çalışmak, bir şeyler üretmek için imkan kullanmak değil de, kişi olarak ucuz, bedavaca, istediği gibi yaşayacağı bir imkan arıyor. İmkandan kastedilen öyle bir yaşama fırsat verilmesidir, değer verilmesidir. Tabii bunu kabul edemeyiz, etmeyeceğiz. Değişmemekte, eskide kalmakta, bu biçimde geriye çekmekte ciddi bir ısrar var. Onu da çok net bir tutum ve mücadeleyle aşmamız gerekiyor.

Sanatçı yüreği olmayan kabul edilemez

Değişimi, partinin, mücadelenin yaşıdığı değişim gerçeğine uygun olarak mutlaka başarmak gerekiyor. Bunun başka yolu yoktur. Eski ölçülerle, eski örgütlerle, eski tarzla, eski yerde, zamanda bu iş artık yürümez. Bunu herkese anlatmak boynumuzun borcudur. Açıkça ifade edeceğiz artık. Bunun dışında farklı bir gelişme ortaya çıkarılamaz, gelişmez. Gelişmeyeceği yerde de gelişcekmiş gibi gösterip partiyi ve halkı aldatmamak gerekir. Mevcut duruş partiyi ve halkı aldatma duruşu oluyor ve bu da tehlikelidir. Hizmet edildiği sanılıyor, burada aldatma vardır, bu aldatma durumunu sorun yapmamız gerekiyor. Kesinlikle kabul etmememiz, reddetmemiz, yerle bir etmemiz gerekiyor. Onun için de bu alanda değişimi çok köklü ele alacağız. Herkes bunu yapacaktır. Değişmeyenler, eskide ısrarlı olanlar, sanatçı yüreği olmayanlar kopacaklar, onları kabul etmeyeceğiz. Ama bu işi gerçekten yapmak isteyenlerin önünü açacağız, onları toparlayacağız, birleştireceğiz. Bütün mücadele imkanlarını onlara sunacağız. Zaten bu mücadeleyi temsil edebileme hakkı da onların olabilir. Bu işe kendini fedakarca, yiğitçe yatırmayanlar bu mücadelenin adını bile ağızlarına alamazlar, buna hakları yoktur. Onun için ölçüleri geliştirmemiz gerekiyor. Kimin neye, ne kadar hakkı var, ne kadar yok, bunu iyi ortaya koymamız lazım. Herkesin ölçülere göre hareket etmesi gerekiyor. Öyle görülüyor ki, ölçüler çok aşınmış. Bu süreçte fırsat bilindi; parti zor duruma düştü sanılarak bazıları gerçekleri ters yüz etmeye çalışıyor. Buna fırsat vermeyeceğiz.

Kendilerini yeniden yapılandırmaları, değiştirmeleri gerekiyor. Öyle basit, bir ucuyla ele alınacak, sağından soldan tamir edilecek şeyler değildir. Çok köklü bir biçimde yeniden değişim, yeniden yapılanma gerekiyor. Yeniden yapılanma en çok onlarda gereklidir. Gerillada o kadar gerekli değildir. Biraz anlayışını, biraz ör-

“Sadece birilerini eleştirmek, yanlış düşünceleri ortaya çıkartıp mahkum etmek yetmez. Bir de yeni olanı yapmak gerekiyor. Oldukça yaratıcı, üretken bir çalışma örgütleyip üretebilmeliyiz. Gerçekten bir sanat hamlesi ortaya çıkartabilmeliyiz. Buna ‘rönesans’ dedik. Kürt rönesansını yapılan kapsamlı çalışmalar, ortaya çıkartılan değerli ürünlerle yaratabilmeliyiz.”

güt biçimini değiştiriyoruz. Tabii yeniden yapılanması gereken, gerillaya dayalı olarak ortaya çıkan, işin kenarında, kıyısında olanlardır. Onlar da kendilerini işin içine girme biçiminde değiştireceklerdir. Kültür-sanat faaliyetleri bunlardan birisidir, belki de bunların en başında gelenidir. Artık işin kıyısında olmaktan, savaşın ortaya çıkardığı değerlerle sınırlı kalmaktan veya savaşın basit propagandacılığı ile kendilerini sınırlı tutmaktan kurtulacaklar; onu icra eden örgüt ve tarz olmaktan kendilerini kurtararak bu işin içine girmeleri gerekiyor. Bu yeni bir çalışma programı demektir; yeni bir tarz, örgüt demektir; yeni mekan, yeni yaşam demektir.

Savaş varken İzmir’de, İstanbul’da bu iş yapılabilirdi, biraz propaganda değer ifade edebilirdi. Avrupa’da birkaç müzik parçasıyla durum kurtarılabilirdi. Onları yaratan; İstanbul’da, İzmir’de, Avrupa’da yapılanı yaratan oradaki çalışmalar değildi. Kürdistan’daki savaş ve savaştan insanlardı. Herkes bunun hakkını verecektir. Otuz yıllık çok amansız bir savaş var ve biz bu savaşın savunuculuğunu yapacağız. Hiç kimseye bu savaşı inkar ettirmeyiz, çarpıttırmayız. Öyle yaparsak kendi kendimizi inkar etmiş, kendimize en büyük kötülüğü yapmış oluruz. Dolayısıyla bazılarının sandığı gibi maharet kendilerinde değildi, o alanlarda o tür şeyleri yapmak Kürdistan’daki savaşla oluyordu.

Şimdi savaşı durdurduk. Ve iyi tespit etmişler; kültür kurumlarımızdaki arkadaşlarımız, “gerillanın yerine kültür-sanat faaliyeti geçecek sanmıştık” diyorlardı. Bu doğrudur, ama bunun gerekli yerine getirilmemiştir. Gerillanın yerine geçmek böyle değildir. Gerillanın yerine geçsinler; gerilla nerededir, gerilla nasıl örgütleniyor, gerilla nasıl yaşıyor, gerilla nasıl savaşıyor, nasıl çalışıyor! Yiğitseler, gerçekten gerillanın yerine geçmek istiyorlarsa böyle geçerler. Yoksa İstanbul’da oturup gerillacılığın yerine geçtim denilmez. Bu ahmaklıktır. O düşüncenin hiçbir değeri var mı; bir çarpıtmadan, kendini kandırmaktan, başkalarını da kandırmaya çalışmaktan öteye bir anlamı var mı? Elbette yoktur. Dolayısıyla yeniden yapılanma; mücadelenin kenarında, kıyısında kalmış; o temelde kendine göre bazı şekillenmeler yaratmış olan alanlar için geçerlidir. Bunlardan bir tanesi, en başta gelenler de bu faaliyet alanları içinde bulunanlardır. Gerillanın yerine geçmesi gerekiyor; o zaman gerilla bir biçim değiştirdi, bir mevzi-lenme değiştirdi, geçsin, doldursun yerini. Gerillanın boşalttığı yerler neden doldurulmuyor? Eğer dolduracaksan meydan bomboş, hiç kimse de boş yeri doldurmanı engellemiyor. O kadar değer, dünyanın en güçlü birikimi var. Bu sözde kalmamalı, gerillanın yerini doldurmak bir tatlı söz olarak kalmamalı, çarpıtma anlamına gelmemeli, sağa sola çekıştırilmemeli. İşin özüyle, mücadelenin kendisiyle ilgili olmalı. Dolayısıyla böyle olacak, böyle bir değişikliği yaşayacağız, yaşatacağız. Bunun başka yolu yok. Buna gelen, bu biçimde kendisini yenileyen, bu tür bir değişikliği yapabilen bu dönemde sanatçı olacak, güçlü ürünler ortaya çıkaracak, müthiş yaratıcılık sergileyecek. Bu biçimde kendini yeniden yapılandıran örgütler gerçekten Kürt halkının kültür-sanat örgütleri olacaktır. Ama buna yönelemeyen, böyle yapamayanlar; işin gerisinde kalanlar veya işe karşı olanlar durumunda olacaklardır. Onlar engel oluyorlar, engel olmaya devam edecekler. Onları aşmak için mücadele etmemiz, oradan kopmamız gerekiyor. Bu anlayışa karşı çok etkili, şiddetli bir mücadele yürütmemiz gerekiyor. Bunu küçümsemeliyiz, yanlış olduğunu ortaya koymalıyız, mücadeleyi geriye çekmek olduğunu göstermeliyiz. Sanatçı-

lık değil de, halkın sanat ürünlerini pazarlayarak kendini yaşatma olduğunu göstermeliyiz, bu hırsızlıktır demeliyiz. Bunları çok yalın ve keskin bir biçimde eleştirmek gerekiyor, bunu yapabilmeliyiz. Eleştiri yapmak iyidir, gereklidir; yön çizer, cesaret verir, düşüncüyü geliştirir, insanda enerji ortaya çıkarır, eylem gücü geliştirir. Onun için eleştiri yapabilmeliyiz. Yanlış düşüncelere saldırabilmeliyiz. Doğru düşünceleri, gerçekleri bütün yalınlığı ve keskinliği ile ortaya çıkartıp aynı düzeyde savunabilmeliyiz.

Kürt rönesansını yaratabilmeliyiz

Tabii sadece bu yetmez, diğeri ise pratik yapmaktır. Sadece birilerini eleştirmek, yanlış düşünceleri ortaya çıkartıp mahkum etmek yetmez. Bir de yeni olanı yapmak gerekiyor. Doğru düşüncelerin pratiğe geçireni olmalıyız, faaliyeti üstlenip yürütebilmeliyiz. Oldukça yaratıcı, üretken bir çalışma örgütleyip üretebilmeliyiz. Gerçekten bir sanat hamlesi ortaya çıkartabilmeliyiz. Buna rönesans dedik. Kürt rönesansını tüm sanat alanlarında yapılan kapsamlı çalışmalar, ortaya çıkartılan değerli ürünlerle yaratabilmeliyiz. Bu gereklidir ve bu noktada ürkek olmamak gerekiyor. Bir de işlerin iyi bir yürütücüsü ve cesaretli, bir çaba sahibi olmak gerekiyor. Burada da sorunlar ortaya çıkıyor. Bir yandan böyle bir yönelim içerisinde olurken, diğer yandan bunun istediği üretkenliği, yaratıcılığı gösterememe, gerekli çalışmaları yapamama tutumları ortaya çıkıyor. Hala bu sorunu çözemedik, çok fazla bir çözüm çıkmadı. Belli gelişmeler oluyor, iş yapılabileceği ortaya çıkıyor, bu kanıtlanmış. Şimdiye kadar yürüttüğümüz pratik bu işin nasıl olacağını, doğrusunun ne olduğunu ve doğru yaklaşırsa başarının sağlanacağını kanıtlamıştır. Bunu kimse inkar edemez. Fakat bu yeterli değildir. Sadece bir ipucu niteliğinde olup henüz örgütlenmemiş, programlanmamış, kapsamlı bir çalışma haline getirilmemiştir. Dolayısıyla ortada yeterince bir üretkenlik yok. Olabileceği görülmüş, ama yapılmamıştır, yapılması gerekiyor.

Şimdi yapılması gereken noktaya geldiğimizde sorunlar ortaya çıkıyor. Orada da diğer alanlara benzer yaklaşımlardan kaynaklanan, fakat kısmen farklı biçimlerde ortaya çıkan anlayışlar görülüyor. Bu da faaliyetleri yürütenlerin sorunudur; bir grup olarak yürüttükleri çalışma içinde ortaya çıkan sorunlardır. Bu sorunları öyle basit ele almıyoruz. Salt bir deneme olarak da görmüyoruz. Ciddi işler yaptıklarını, yapabileceklerini, dolayısıyla ciddi yaklaşım içinde olmaları gerektiğini hep belirttik. Fakat bu düzeyde yeterli bir ciddiyet gösterilmedi. Bir sürü rapor yazıyorlar, eleştiriler diz boyu, “şu şöyle oldu, bu böyle oldu” deniliyor. Oldu veya olmadı da, ortada kavga edilecek bir şey yok; iş yapmak için bir ortam var, tabii ki işi de insanlar yalnız başlarına yapmayacaklarına göre birbirlerine muhtaçtırlar. Burada herkes birbirine muhtaçtır, biri olmadan diğeri de olmaz. Bu kadar birbirimize bağlıysak, ortak iş yapmakla yükümlüsek ve gerçekten iş yapmak istiyorsak, o zaman bu kadar çekistirme, dedikodu, birbirini zorlama, birbirine karşı bu kadar önyargı, kırıclılık nedir? Bir sanatçı topluluğuna, gerçekten sanat değeri taşıyan çalışmalar yapan bir topluluğa bu yakışmıyor. Birçok kez belirtildi, fakat ne yazık ki bu sorunlar giderilmiyor. Neden giderilmiyor diye düşündük, taşındık, baktık ki çok fazla ısrar var. Her yerde o kadar çok ısrar var ki, bunların hepsi geliyor basitlikte toplanıyor. Gerçekten üretken olursa, iş geliştirirse, üretirse büyük sanat ürünleri ortaya çıkartılsa da

doğrusu budur denilse, onda birleşmeye hazırız. Fakat bunlarda yok; yani henüz ortada ciddi bir ürün yok, gerçek bir gelişme, bir yaratıcılık yok. Sadece bazı işleri yapma yönünde zar zor adımlar atmaya çalışıyoruz, neredeyse o da teyit ediliyor. Böyle olmaz, biraz anlayış gelişmeli. Yüreklere sanatçı yüreği olmalı, duygular, ruhlar, psikolojiler biraz sanatçı ölçülerine yaklaşmalıdır. Bu küçümsenecek, lafla kazanılacak bir şey değildir, bir olgudur. Buraya apolet gibi konulamaz, bir sıfat gibi takılamaz. Yaşamı ve ürünleri ile bu düzey kazanılır. Yaşamın ona denk olmasın, bir sürü terslik arz etsin, normal bir toplum yaşamı düzeyinde bile olmasın, diğer yandan ortaya hiç ciddi bir çalışma çıkartma, ürünün olmasın, ondan sonra da kendini dev aynasında gör. Kendini beğenme, yanındakini beğenmeme, yanındakini sağa sola çekistirme, birleşmeme, örgütleşmeme, sadece işin gösterisi ile uğraşma, doğru, iyi ve gerçek bir durum değildir ve kesinlikle aşılması gerekiyor. Eğitim az, eğitim gerekli diyorlar. Partiyi tanııyorlar; insan partiyi iyi tanımayabilir, çok derinliğine tanımıyor olabilir. Ama burası parti ortamı, partinin işleri nasıl ele aldığını anlamayan veya göremeyecek kadar anlayışsız ve kör olunamaz. Arkadaşlarımız, güçlü bir ürün verici olma bakımından tecrübesiz, eğitimsiz olabilirler. Bu kabul edilebilir. Henüz işin başındayız; çalışa çalışa, ürete ürete derinlik kazanacağız, zenginlik kazanacağız, yaratıcılığımız gelişecek, hem üretim bakımından ilerleyeceğiz hem de en iyisini yaratır noktaya geleceğiz. Fakat asgari yaşam ölçülerini, ortak çalışma kurallarını, yine doğru yaşama, iş yapma durumunu anlamayacak, göremeyecek kadar da eğitimsiz değiliz. Kesinlikle öyle değildir. Bu konuda kendini çok fazla aldatma durumu yaşadığı gözüküyor. Arkadaşlarımız biraz buna dayanarak yaşama-yı, kendi ölçülerıyla istedikleri gibi ortamı konuşurup idare etmeyi bir sanat haline getiriyor gibi gözüküyorlar. Artık neredeyse bir alışkanlık haline gelecek ve buna bir son vermeliyiz. Böyle bir durumun alışkanlık haline gelmesini kabul edemeyiz. Bu açıdan o zaman doğru yaşamın, işleyişin, çalışmanın nasıl olacağını iyi değerlendireceğiz, iyi anlayacağız, çaba harcayacağız, daha ileri duruma doğru gideceğiz.

Başkalarına çok fazla bel bağlamanın ciddi bir yanılgı olduğu ortaya çıkıyor. Başkalarından bu işleri yapmayı beklemek yanılgılı bir bekleyiş olacaktır. Demek ki, o zaman biz öyle yapamayız. Bu işe çok daha ciddi, çok daha sağlam yaklaşmak ve dört elle sarılmak durumundayız. Yoksa parti ciddi zorlanmalar yaşar, zayıf durumlara düşer. Tabii yapılması gereken işlerin yapılması önemli bir zorlanma durumunu ortaya çıkarır.

Çalışılmaktadır, fakat çalışmalar tam iç açıcı bir nitelikte değil. Bir de belirttiğimiz yanlışlar, terslikler, karşı diretmeler dikkate alınır, tabii bu durum kabul edilir değil ve oldukça tehlikelidir. İşi böyle ele alırsak, ciddi bir biçimde zorluklarla yüz yüze geliriz. Partinin çalışmaları yürümeyebilir, halkın ihtiyaçları karşılanmayabilir. Biz böyle yaklaşırsak kim yapacak? Yapacak kimse olmadığına göre demek ki zorlanacağız. Bu yaklaşımlarla kazanamayacağımızı hiçbir zaman unutmayalım. Her zaman sorumluluk duyacağız; başka türlü sorumlu olunmaz, işlere başka türlü doğru yaklaşılmaz. Yani yaratıcılık ve üretkenlik başka türlü gelişmez. Bu noktada ciddi basitlikler ortaya çıktı. Sadece arkadaşları zorlamak için eleştiriyi yapıyor değiliz. Bir emek harcıyoruz, değer biçiyoruz, tabii karşılığını da görmek istiyoruz. Ortaya çıkan durumları ciddiye almamız gerekiyor, öyle basit durumlar değil. Bir çırpıda bütün değerler tepelenip geçilebiliyor. Demek ki yaptığımız

işler haram olmuş. İş yaptığımızı sanıyor-duk, fakat öyle çok sandığımız gibi olmamış. Artık böyle yapmamalıyız. Niye tedbirini almadık, niye duyarlı davranmadık, niye ölçülerimizi hakim kılmadık? Mücadelenin bu kadar birikimi var, halkın bu kadar ihtiyacı var. Partinin bu kadar çabası var, bir şeyler üretmek, yaratmak için adeta geceyi gündüze katıyoruz. Olmayacak koşulları, ortamları kılı kırk yararcasına iş yapılabilir ortamlar haline getirmeye çalışıyoruz. Parti Önderliği, “İğneyle kuyu kazarcasına bir şeyler ortaya çıkarmaya çalışıyoruz” diyordu. Ama birileri de çıkıyor tepeliyor, tekmiyor geçiyor. Bu durumları herkes sadece seyrediyor, ama hiç kimse de göremeyecek kadar kör değil.

Sanat insan ve toplumun özüdür

Sanat faaliyeti yürüttüğümüz bir sahada hiç tınmamışız bile. “Ölürüm, bilmem ne yaparım” diyecek kadar kaskatı kesiliyor. Hani bu bir aşk işiydi, bu işe bağlanacaktık! Hani partiye, halka bağlanacaktık, aşkımız bunlara olacaktı! Ortada öyle bir şey var mı, hepsi tepelenip geçilmiş. Böyle bir durumla, gerçekten bu mücadeleye layık, mücadeleyi temsil eden şeyler ortaya çıkartabilir miyiz? Elbette çıkartamayız. Her tarafta aynı durum söz konusu. Partiden uzak yerler bu işi daha pervasızca yapıyorlar. Partiyeye yakın yerlerde ise tam öyle değil. Buralarda partinin bir düzeni, işleyişi, denetimi var. Ama işin özü aynı. Demek ki mekan değiştirmek de yetmiyor. Yeniden yapılanmayı ve değişimi sadece bir mekan değişimi olarak da algılayamayız. Sadece bu yetmiyor. Daha farklı değişiklikler gerekiyor; anlayış, yaklaşım değişikliği gerekiyor. Gerçekten sanatçı kişiliğini edinmek gerekiyor; sanatçı duyarlılığı, sanatçı sorumluluğu, sanatçı fedakarlığı, sanatçı cesareti, sanatçı yaratıcılığı, çalışkanlığı, üreticiliği gerektiriyor. Bunlar olmazsa, hele hele insan çok derin bir sorumluluk duygusuna sahip olmazsa, yüreğinde halkı, mücadeleyi, tüm mücadele değerlerini hissetmezse, birakalım sanatçı olmayı, çok tehlikeli bir kişilik olur. Bir parti militanı, bir asker olamaz, bir gerilla haline gelemmez. Sanatçı hiç olamaz. Yani üretimsizlik, üretimdeki kalitesizlik kesinlikle bununla bağlantılıdır. Yüzde sekseni budur, yüzde yirmisi de eğitim ve tecrübedir. O açıdan biraz daha kendimizi bu işlere verip vermeme noktasında ele almalıyız. Bu kadar didişirme, çekistirmenin olması demek, işe kendini sağlam vermemek demek oluyor. O zaman da kaybedilir. O yaklaşımdan ürün çıkmaz. Eğer eğitim deniliyorsa, en başta bunun anlaşılması gerekiyor, oturup bunu derin hissetmemiz, düşünmemiz gerekiyor. Eğer sende sorumluluk yoksa, halkın ne durumda olduğunu iliklerinde hissetmiyorsa, o zaman nasıl halkın yaşamını canlandırıp dillendireceksin? Nasıl halkın beyni, yüreği, ruhu olacaksın. Sanat budur, sanat insanların, toplumların, toplumsal gelişmenin özüdür. En son bütün gelişmeler kendisini burada ifade ediyor. Sanat, çok derinlikli olmayı, halkın ruhunu, beyni, yüreğini yakalamayı gerektiriyor. Ve insan bunun derin sorumluluğunu hissetmezse ve kendini sonuna kadar buna vermezse kendisi üretim yapabilir, nasıl yaratıcı olabilir? Tabii olamayacağı bu kadar açık bir durumdur. Artık bunu çarpıtmayalım, sağa sola çekistirmeyelim, kendimizi eğiteceksek işte bu noktada eğitelim. İşin özünü esas almak, o noktada kendini geliştirmek yerine hilesini öğrenen, göstermelik düzeyde kalan kişi, gelişme yaratmaz, işin özüne uygun olmaz, çalışmaları üretken kılmaz. Belki hep kendini beğenme ortaya çıkar, ama onun da hiçbir değer ifade etmediği, ciddi bir şey üretmeyeceği ortadadır.

O zaman demek ki, kendimizi gerçekten gözden geçirmemiz, ele alıp düzenlememiz, yetkinleştirmemiz gerekiyor. Duyarlılığımızı, duygularımızı geliştirmemiz gerekiyor. Bir sanatçı kişiliğini ruhta, davranışta, yaşamda ve çalışmada edinmemiz gerekiyor. Gerçekten iş yapmamız,

bir şeyler yaratmamız buna bağlı. Bazı şeyler yaparken yaptığımızın değer ifade etmesi, halk tarafından benimsenmesi, halk için geliştirici, şekillendirici olması buna bağlıdır. O zaman bunu yapmamız gerekiyor. Her şeyden önce bu faaliyet alanında böyle bir gelişme olmalıdır. Arkadaşlar her şeyi güçlü yapacak düzeydedirler, çok fazla kire pasa da bulaşmamışlar. İnsanlığı iyi hissedebilirler. Belki yaşam tecrübeleri az olabilir. Onun için yaratmada zorlanabilirler, ama parti tecrübelerini kendi tecrübelerimiz olarak edinebiliriz. Parti çözümlemelerine dayanarak toplumu daha iyi anlamaya, insanı daha iyi kavramaya çalışabiliriz. Bu bizde gelişme yaratabilir. Dolayısıyla en azından o basit tutumları aşabilmeliyiz. Böyle basitlikler içimizde çıkmamalı. Bu faaliyet alanlarındaki yaşam bu ölçülerde olmamalı. İlişkiler, yaşam, davranışlar böyle basitliklere düşmemeli; bir seviyesi, bir düzeyi olmalı. Onun için de geride kalan şeyler eriyip derhal seviye kazanabilmeli. Eğer böyle bir düzey kazanamıyorsa o zaman dışta kalabilmeli. Bu da kesinlikle mümkündür. Ama henüz bu olmamıştır; görülüyor ki bunda gerilik var. Biz bu kadar geri olursak, ilişkilerimiz, yaşam düzeyimiz bu kadar geri olursa, halkı ve insanı ileri düzeyde şekillendirecek bir üretimi geliştiremeyiz. O zaman bizim sözlerimiz laf olur, boş birer söz düzeyinde kalır. Gerçek bir değerlin üreticisi olmaz. Onun için çok zayıf ölçülerde kalmada ısrar var, kendini bu işe doğru katmada, gerçekten sanatçı ruhunu, yüreğini taşımakta zayıflık var. Oraya yönelme zayıf oluyor. Onun duyarlılığı, sorumluluğu yeterince gelişmiyor. Oysa gelişmeli ve ilişkilerimiz de bu temelde kurulmalıdır. Öyle olmalı ki, herkes birbirine çok büyük şeyler katan, destek veren konumda olmalı. El birliği ettiğimizde güçlü değerler üretebilmeli, büyük hedefler önümüze koyabilmeliyiz. Çok hızlı çalışan ve üreten bir düzeye ulaşabilmeliyiz. Bunlar ulaşılması gereken, sağlanması gereken düzey oluyor. Böyle olmazsa çalışmaları ilerletemeyiz. Öyle basitliklerle, kendini kör kütük ortaya koymakla bu işler yürümüyor. Biz, arkadaşlarımızın gerçekten yüreklerinin derinliğinden halkın yaşadığı ızdırabı duyacaklarını sanmıştık. Biraz da hevesliler, istekliler, halka cevap olacak bazı şeyler üretecekler diye düşünüyorduk. Bu yüreğin başka türlü çalışacağını nereden bilelim. Yazıktır, her şeyden önce doğru bir şey değildir. İçinde bulunduğumuz koşullarda bir aldatma, bir yanılsamadır. Kendini bu kadar aldatan, yanıltan insanların da üretici olmaları, bir şeyler yaratmaları mümkün değildir, sanatçı böyle olmaz. Böylesi yaklaşımlarla ortamımızın kötüye kullanılması ortaya çıkıyor. Bu da bizi zorladığı gibi, aynı zamanda öfkeliyor. Başka ölçüler de var, başka gerçekler de ortaya çıkıyor; işi bilerek bozan, bozmakla görevli olanlar da var. Bunu biraz hissediyoruz, fakat ne yapsalar da bizi bozamıyorlardı, biraz olsun durumu yürütüyorduk. Fakat etkilenmeye, bozulmaya açık birçok arkadaşımızın olduğunu gördük. Şimdi onları açığa çıkartıyoruz. Bazı oyunlar da var; bu konuda uluslararası komployu başarıya götürme yönünde yürütülen çalışmaların etkileri, uzantıları var. Bu durum sadece bireysel tutumlardan ileri gelmiyor. Biz bir mücadele örgütüyüz, her zaman böyle bir mücadeleyle yüz yüze bulunuyoruz. Dolayısıyla karşı faaliyet yürüten güçler ve kişiler de olur. Bunlara karşı tedbirli, duyarlı olmalıyız. En azından zarar görmemeli, bulunduğumuz ortama zarar verdirtemeliyiz. Bütün bunlar daha fazla gerçekleri önümüze koymaktadır, daha açık gerçeklerle yüz yüze geliyoruz. İster karşı faaliyetler olsun, ister bizim geriliklerimiz olsun, ister sürece doğru yaklaşmayan, kendisini değiştirmeyen, yeniden yapılanırmayan yaklaşımlar olsun, hepsini bu süreçte iyi açığa çıkarmış bulunuyoruz. Tüm arkadaşlarımız bunları anlayıp iyi bilince çıkartsınlar. Eğitim demek bunları kavramak demektir. Çok açıktır, bunun için dahi olmaya gerek yok. Bunlar günlük

yaşamımızın kendisidir. Yaşam karşısında biraz sorumlusak, yaşadığımızı bilinçli ve ölçülü bir düzeye kavuşturuyorsak, bunları görmemiz, bunlardan ders çıkarmamız, bunlara karşı yeterli tutum almamız zor olmaz. Dolayısıyla tüm arkadaşlarımız daha iyi görebilirler ve görmebilirler, kendilerini hızla yetkinleştirmeli, düşüncede ve davranışta güçlendirmeli, hızlı bir gelişme içerisine girmelidirler. Çok yavaş, zayıf gelişme, çok fazla erteleme iyi bir duruş olmadığı gibi, bir gelişimi de ortaya çıkaramaz.

Üretken olabilecekleri bir dönemde bulunuyorlar. Bunu, kendilerini zaman geçirmeden hızla eğitip, yeterli kılarak başarabilirler. Ortamı, koşulları yeterince değerlendirmeyi bilmeliler. Bunları yapmazsak bu kadar mücadeleye, bedele, emeğe, değere, umutlara yazık olur; bir gelişme, ilerleme ortaya çıkmaz. Oysaki yeni bir düzey ve gelişme ortaya çıkmalı, dolayısıyla da çok üretken olmalıyız. Üretimimizle bir çığır açıp, bir mücadele düzeyi geliştirebilmeliyiz. Bütün bunlar

dar örgütlüyüz? İşte gündemimiz de bu sorulara cevap vermektir. Bu soruları böyle sorup cevap olacak bir tartışmayı ve pratiği ortaya çıkartmaktır. Başka türlü bir gündemimiz olamaz. Kimse gündemi farklı yönlere çekmemeli. Geriden alınmalı; İstanbul'daki gibi bir gündem saptırması ortaya çıkarılmamalıdır. Öyle olursa o zaman buna karşı bir duşu elbette gelecektir. Geçen dönemde hiçbir şey yapılmasa dahi, sözünü etmek bile kendi başına bir değer ifade ediyordu, heyecan veriyordu, alkış çalıyorduk, gülüyor geçiyorduk. Şimdi artık öyle değildir. Eğer bu ölçülerle iş yürür sanılırsa, bu bir yanılgı olmaktan öteye gitmez. Öyle olmaz, o artık geçmiş dönemde kaldı. Geçen dönem için o yetiyordu. Ortaya çıkan ürünler belki azdı, kalitesizdi, ama yine de yetiyordu. Şimdi öyle bir şeyin sözü bile edilemez. Dolayısıyla içinde bulunduğumuz sürecin özelliklerine, bize yüklediği görevlere uygun bir düzeyde bu işi yapmamız gerekiyor. Böyle olursa tüm parti çalışmaları başarıyla gelişebilir ve istediğimiz

dayatılıyor. En çok da “arkadaşlar beceremezler, gençtirler, tecrübesizdirler, eğitimsizdirler yapamazlar” deniliyor. Zaten böyle denildiğinde o zaman hiçbir şey yapamazlar, yapmazlarsa da razı olalım. Herkes aynı şekildedir. “Eskiler yeni süreci kavrayamıyor, yenisi gençtir yapamıyor” denildiğinde o zaman bu partinin işleri yürümez. Kim bu düşünceye düşünce diyebilir. VI. Ulusal Konferansımız bu düşünceleri, bu yaklaşımları mahkum etti. Bazı arkadaşlarımız anlamamış olabilirler, ama herkes bilsin ki, bu düşünceler mahkum edilmiştir. Parti Konferansımız bunun tersini kararlaştırmıştır, parti yönetimiz bunun tersini düşünmektedir. İşlerin çok iyi yapılabileceğini, çok mükemmel hazırlık yaptığımızı, koşulların çok elverişli olduğunu, hamle düzeyinde bir çalışma ortaya çıkartabileceğimizi değerlendirdi. Bu, Konferansımızın da, parti yönetimimizin de görüşüdür. İşleri böyle ele alıyoruz, ölçüyü böyle tutturuyoruz. Buna ters düşen anlayışlarla mücadele ediyor ve savaşıyoruz. Yine ürün ortaya

mak, belli zaman dilimleri içerisinde Kültür-Sanat Konferansımızın, genel parti konferanslarımızın bu alana ilişkin aldığı kararları nasıl hayata geçireceğimizi tespit edip onları belli bir plana kavuşturarak pratikleştirmek için var gücümüzle çalışmamız gerekiyor. Şimdi görev budur. Böyle bir çalışma ortaya çıkmalı, bunu esas alıp yürütecek bir yaklaşım, örgütlülük, çaba ve buna öncülük gelişmelidir. Başka türlü olmaz. Başkasından bekledik ve yarıldığımızı, boşa çıktığımızı anladık. Daha fazla beklentili olmayalım. Başkasından beklemek bize kaybettirecek, dolayısıyla beklemeyi değil de yapmayı esas alacağız. Sadece işin tartışmasını yapan, denemesini yapan konumda olmayı değil, en ileri düzeyde, büyük bir iddiayla üretim yapan bir aşamaya geçmeyi esas alıyoruz. Mevcut çalışmalar açısından hamle bu anlamda geliyor. O zaman herkes buna göre yaklaşacak, buna göre değerlendirecek ve herkes bu işi çok iyi yapabilecek bir konumda olmalıdır. Hiç kimse sağa-sola yalpalanmamalıdır. Kıydan kenardan geçme yaklaşımında olmamalıdır. Tam tersine işin merkezine girmeli, en ileri düzeyde görevleri sorumlu bir yaklaşımla üstlenerek başarıyla yerine getirmeyi esas almaktadır. Öyle olursa, iyi planlarsak, kendimizi örgütlü bir çalışmaya yatırırsak, bu faaliyet alanlarımız mükemmel ürün veren, buna öncülük yapan bir konuma ulaşabilir. İddiamız, hedefimiz bu olmalıdır.

Kültür-sanat faaliyetlerini, halk hareketi çalışmaları, yani kitle örgütlenmesi ve mücadelesi ile birlikte yan yana ele alıyoruz. Halkın eğitiminin, örgütlenmesinin, eyleme çekilmesinin önemli bir alanı, aracı olarak görüyoruz. Buna göre de her alanda serhildan örgütlenmesine paralel, onu örgütler gibi bu çalışmaları da örgütlemeyi gerekli görüyoruz. Konferansımız ve Konferans sonrası yönetim toplantımız bu sonucu ortaya çıkardı. Bu temelde yeniden bir düzenlemeye gidildi. Yaptığımız düzenlemeler çalışmaları geriletmeyi değil, tam tersine daha fazla yayma, daha çok genişletme, mücadeleye daha çok iç içe geçirmeyi ifade ediyor. Görev daha fazla büyüdü. Onun için bu durumu görmek, kendimizi onun gereklerine uygun çalışan bir konuma ulaştırmak durumundayız. Kitle örgütlenmesi ve mücadelesi yürüttüğümüz her yerde bu çalışmayı örgütleyip yürütmek, bunu serhildan kampanyasının bir parçası, onun temel bir parçası olarak örgütleyip geliştirmek şimdi esas aldığımız bir yaklaşım oluyor. Demek ki çalışma önem kazandı, çalışmanın önemini, farkını daha iyi ortaya koymuştur, yerini de tanımlamıştır. O zaman bunun gereğine göre her yerde çalışmak gerekiyor, her alanda bu işi yürüten, “ben bu çalışmaları yapacağım” diyen kollarımızın, gruplarımızın, örgütlerimizin bunun gereğini aktif bir biçimde yerine getirmesi gerekiyor. Bütün bunlara da en çok mücadele değerleri ile en yüklü olan çalışmalara öncülük etmesi lazım. Demek ki, ciddiye almamız gerekiyor. Çalışmalarımızı program ve plan bakımından sürekli yenileyeceğiz, örgüt düzenimizi, çalışma ortamımızı geliştireceğiz ve çok daha ileri çalışmalara adım atacağız. Bunu yapabilecek güçteyiz. Hazırlıklarımız zayıf değildir. Eğer inkarcı olunmaz da öğrendiklerine, bildiklerine sahip çıkar, onları halk yararına kullanmak isterlerse, hazırlık düzeyimiz bunun için mükemmeldir, hiç zayıf değildir. Olağanüstü ürünler yaratacak bir noktaya geldik. Herkes komplonun saldırıları altında dağılıp gideceğimizi sanıyorken, biz şimdi komployu paramparça edecek bir mücadeleyi ortaya çıkartacak bir hazırlık düzeyini yakaladık. Partinin hazırlık düzeyi böyledir. Kültür-sanat faaliyetlerimiz bakımından da hazırlık düzeyimiz küçümsenemez ölçüde olup buna paraleldir. Yirmi yıllık mücadelenin bu alanda yarıttığı iyi bir birikim var. Doğru bir yaklaşımla bu birikimi harekete geçirebilirsek, iyi düzenleyebilirsek, bunu başarabilir ve sürece yön verebiliriz.

Devamı 33'te

gereklidir. Şimdi bunları yapabilecek bir döneme giriyoruz. Onun için bu kadar açık konuşuyoruz, açık konuşmamız gerekiyor. Böyle zayıf, üstü kapalı yaklaşımlarla işi götürmek mümkün değil. Parti ve halk olarak çok etkili bir pratik gelişme ve mücadele sürecine girdik. Tüm çalışmalar bu düzeyde seyretmek zorundadır. Kültür-sanat faaliyetlerimizin de sürecin bu özelliklerine uygun, ona cevap olacak düzeyde geliştirilmesi gerekiyor. Onun gerisinde kalan bir çalışma ile, ona cevap vermeyen kalitesiz bir çalışma ile sürece cevap olunamaz. Belki başka çalışmalar olur, ama bu çalışma hiç olmaz. Böyle kolay olmadığı da kesindir. Basit yaklaşımlarla yapılabilecek bir iş değildir. Çok güçlü bir yaklaşımın gösterilmesi gerekiyor.

Önemli bir tecrübe ve birikim düzeyi yakalanmıştır. Bu çalışmalar içinde bulunan arkadaşlar, bu alan faaliyetlerinin ölçülerinin böyle olduğunu bilmelidirler, yoksa ters bir konuma düşebilirler. Bundan sonra şimdiye kadar yaklaşıldığı gibi yaklaşmayız. Bunun bilinmesi gerekiyor, çünkü süreç değişti. Çalışma düzenimiz, çalışma tarzımız, taktiklerimiz değişti. Hiçbir şey geçen dönemdeki gibi değil. Geçen dönemki ölçülerle bu çalışmaları ele alamayız. Dolayısıyla nicel ve nitel bir düzeyde sürece cevap verecek bir çalışmaya, üretkenliği ortaya çıkartmalıyız. Olursa olur, olmazsa olmaz. Zaten kültür kurumlarımızdaki arkadaşlarımız adını koymuşlar; “gerillanın yerine kültür ve sanat faaliyetleri geçti” diyorlar. O dönemde hamleyi gerilla yapıyordu, demek ki şimdi ise VI. Ulusal Konferansımızın aldığı hamle kararını, kültür-sanat faaliyetleri uygulayacak. Nasıl uygulayacağız, hazırlıklarımız nedir, ne kadar tartıştık, bunu yapmaya ne kadar gücümüz var, ne ka-

hamleyi yapabiliriz. Bunun için üretkenlik en üst düzeyde geliştirilmek durumundadır. Üretim yapma, müthiş bir çalışma dönemine giriyoruz, girmiş bulunuyoruz. Artık “yavaş ele alalım, gücümüz yetmedi biraz düşünelim, bize biraz zaman tanınsın” diyemeyiz. Öyle dedik mi, partiyi boşa çıkartırız, süreci kaybettiririz. Nasıl ki, gerilla her zaman siyasetin gereklerini yerinde ve zamanında yerine getirmeye hazır olmalı diyorsak; gerilla gibi bu çalışmanın aynı şekilde hazır olması, hazır olmakla da kalmayıp sürekli gereğini karşılayan bir üretimin ortaya çıkartılması çabasında olunması gerekiyor. Onun gerisinde bir durumu asla kabul edemeyiz. O zaman demek ki, buna göre bir üretkenliği gerçekleştirecek bir plan ve programla hareket etmemiz, kendimizi buna göre örgütlememiz gerekiyor. Hızla böyle bir düzeyi karşılayacak programlanmaya ihtiyacımız var. Çalışma programları böyle oluşturulmalıdır.

PKK bir sanat hareketidir

Bu noktada “bizim ihtiyacımız bunlar” denildiğinde; bazı arkadaşlarımız için “yapamazlar, eğitime ihtiyaçları var, bunu şuraya gönderelim” denilmektedir. Bunlar geri düşüncelerdir ve bu düşünceleri reddediyoruz. Bunlar birer yanılgıdır, o sözler, o düşünceler yanlış düşüncelerdir. Parti kararlarımızla kaçışıyor, geliyor. Partinin bu kadar hamle kararı aldığı bir ortamda, bu kadar görevi önümüze koyduğu bir ortamda bu görevleri yerine getirmek dışında başka bir yaklaşım, çalışma söz konusu olamaz. Onun dışındaki çalışma ne olursa olsun parti dışıdır, taktik dışıdır. Geridir, reddetmemiz gerekiyor. Bize böyle bir durum

çıkartmayan tutumlarla mücadele ediyoruz. Onun için hiç kimse kendini sağa-sola çekmemeli, kandırmamalıdır. Öyle zayıflıklara sığınmamalıdır. Geriliklere, geri yaşama, onlara umut bağlama olmamalıdır. Bu bir sanatçı kişiliğine yakışmaz. Yürüttüğümüz faaliyetin özüne aykırı. PKK demek bir sanat hareketi demektir. Dolayısıyla partimize de yakışmaz. Üçüncüsü; içinde bulunduğumuz sürece yakışmıyor, onun kararlarına tersdir. Sürecin tanımlanmasına, bu sürecin gereklerini yerine getirecek kararlarımıza tersdir. Dolayısıyla ciddi bir anlayış düzeltmesine ihtiyaç vardır. Sürecin doğru anlaşılması, bu sürecin bize yüklediği görevlerin iyi kavranması, iyi bilince çıkartılması gerekiyor. Bu temelde de nelerin yapılacağı ve nasıl yapılacağı konularının gündemleştirilip, tartışılıp, plan ve programlara kavuşturulması gerekiyor. Bu temelde kendimizi örgütleyerek, işe koşarak görevleri başarıyla yerine getirecek bir çalışmaya seferber olmalıyız. Parti Önderliğimiz, “Barış ve demokrasi seferberliği başlatılmalı” dedi. Bu da kültür-sanat çalışmaları için seferberlik demektir. En çok da bu çalışma için seferberliktir. Onun için programımızı, kapsamımızı iyi hazırlayacağız, iyi tartışacağız. Kendimizi geliştirip kapsamlı görevleri yerine getirecek şekilde örgütleyeceğiz. Bunun gerisinde bir durumu kabul etmeyeceğiz.

Bütün çalışma parti konferanslarımızın ortaya çıkardığı kararları hayata geçirmek üzere kendisini planlıyor, örgütleyiyor. Belli zaman dilimleri içerisinde hangi görevleri yerine getireceğini kararlaştırıp, bunları nasıl yapacağını planlayıp kendisini ona göre örgütleyerek, pratik çalışma yürütmeye seferber oluyor. Aynı tarzı bu çalışmada da esas almamız gerekiyor. Dolayısıyla hızla kendimizi planlamak, programla-

12 Eylül darbesi ve PKK mücadelesi

20. yüzyılın son yirmi yılını derinden etkileyen ve yeni bir yüzyıla girerken yeniden ele alınıp irdelenmesi gereken 12 Eylül askeri yönetimi ve sonrası gelişmeler, bu yıl biraz da 11 Eylül'de ABD'de gerçekleştirilen şiddet eylemi nedeniyle yeterince ele alınmadı. 12 Eylül'ün ve Türkiye'deki mevcut sosyal, siyasal ve ekonomik durumun ve Kürdistan özgürlük mücadelesi-nin geldiği düzey ve yakaladığı gerçekliğin, güncel gündemin yoğunluğuna rağmen tartışılması gerekiyor.

12 Eylül askeri hareketi, Kürdistan özgürlük mücadelesini fazla gelişmeden tarihe gömmek, Türkiye devrimci hareketini tasfiye etmek ve acımasız bir programla ekonomik darboğazı aşabilmek amacıyla gerçekleştirildi. Önüne koyduğu hedeflere ulaşabilmek için de çok acımasız bir yönelimi oldu. Tarih-in yazabileceği en büyük ve en örgütlü terör hareketlerinden biri olarak kendisini uyguladı. PKK öncülüğünde daha yeni yeni gelişen özgürlük mücadelesine, bütün imkanlarını seferber ederek yöneldi. Kürdistan, en küçük mezrasına kadar adeta yeniden işgal edildi. Kitlesel sindirme, işkence, cezaevlerinde bitirme ve psikolojik saldırılar bir arada gerçekleştirildi. Türkiye solu da aynı yönelimlerle cezaevlerine ve yurt dışına sürüldü. Sistemin en geri partileri de dahil olmak üzere, tüm partiler ve parlamento devreden çıktı. Çapsız, birikimsiz ve kalitesiz bir asker grubu, ülkenin ve halkın yönetimini zor kullanarak eline aldı.

1980'li yıllarda Türkiye, iki sistemli dünyada stratejik konumundan avantajlar sağlayarak, ABD'nin başını çektiği emperyalist kampın geri kalmış ileri bir karakolu konumundaydı. Reel sosyalizmin çözümlene eğilimine girdiği bu yıllarda pek çok devletin yaptığı gibi iç sorunlarını çözme ve demokratik irade kazanma yerine, 12 Eylül faşist darbesiyle dışa daha fazla bağlandı. Demokratik değerlerini ve birikimlerini biçti. Başta üniversiteler olmak üzere bilimsel araştırma ve inceleme yapabilecek kurumlara yöneldi, bilim adamlarını cezaevlerine doldurdu veya işlerinden kovdu. Bugün bile Türkiye'nin yaşadığı ağır sosyal sorunların ve kalitesizliğin altında 12 Eylül'ün yarattığı tahribatlar yatmaktadır. Bu tahribatların en etkili si de devrimci ve demokratik dinamiklerin biçilmesi ve kötürüm bırakılması olmuştur.

Alınan ekonomik kararlarla, halkın ağırlıklı kesimi için yaşam çekilmez bir hal aldı. Üniversitelere müdahale, spora müdahale, kültürel yaşama müdahale ile çok biçimsiz, gelecek kaygısı taşımayan, ülke sorunlarına ilgisiz arabesk bir neslin yaratılması hedeflendi.

12 Eylül zihniyetinin savunucuları ve uygulayıcılarının halkımıza reva gördükleri ve kader olarak dayattıkları yol buydu. Bugün de yaşanan sürecin bir dönüm noktasını oluşturması, 12 Eylül uygulamalarının ve zihniyetinin bir kez daha gözden geçirilerek mahkum edilmesini, sonuçlar çıkarılarak uygulanmasını gerektirmektedir. 12 Eylül'ün üzerinden yirmi bir yıl geçmiş olması, en az yeni bir neslin yetişmiş olması anlamına gelmektedir. Bu nedenle dahi olsa tarih bilincimizi tazelemek, bugünün sorunlarına çözüm üretmede tarihten sonuç çıkarmayı esas almak gerekmektedir.

12 Eylül faşist rejimi bütün hışımıyla toplumun tüm kesimlerine yöneldi. 12 Eylül fırtınasından etkilenmemiş, nasibini almamış tek bir kesim yoktur. Tabii ki olumsuzlukların faturası da en ağır biçimde emekçilere, emeğin savunucularına ödetirilmiştir. Diğer bir deyişle devrimcilerin ve demokratların uğradığı saldırının şiddeti aynı zamanda 12 Eylül darbesinin hedeflerini ve rejimin karakterini ortaya koymaktadır. Cezaevlerinde estirilen terörün açıklaması da buradadır.

Cezaevlerinde insanlığın çok az tanık olduğu bir imha dönemi başlatıldı. Akıl almaz işkenceler yapıldı. İnsanlara siyasal düşüncelerini ve ulusal kimliklerini zorla

“Bir tercihin değil, bir zorunluluğun sonucu olarak ve Kürt halkını ulus olarak diriltmek amacıyla savaşa başvuruldu. Çünkü Türk egemenlik sistemi Kürt halkına kendisini savunmada ve meşru haklarını elde etmede başka hiçbir yol bırakmamıştı. Mücadele sadece savaş alanında değil, bütün toplumda, yaşamın her alanında sürdürülerek 12 Eylül aşılmıştır.”

terk etmeleri dayatıldı. Öylesine dar ve şoven bir ulusçulukla işkenceler uygulanıyordu ki, yabancı uyruklu ve sıradan suçlardan tutuklananlara dahi “Türküm” dedirtmek için akla gelmedik işkence ve psikolojik baskılar yapıldı. Tabii ki ulusal kimliği bir yana, tüm varlığı ret ve inkar edilen Kürt halkının devrimci evlatları olan tutsaklara yönelik işkenceler onlarca insanın yaşamına mal oldu.

Dışta ABD'ye, içte en geri kesimlere dayanan 12 Eylül rejimi, geliştirdiği sınırsız baskılara 50 dolayında idamı da ekleyerek sonuca gidebileceğini sandı; iktidar perspektifinden yoksun olan ve böylece yönelimlere karşı hazırlıklı olmayan Türkiye sol güçleri kısa sürede ezildiler.

Ezilen sol Türkiye'yi her bakımdan zayıflatı. Başta Kürt sorunu olmak üzere bütün sorunlarında Türk halkını perspektifsiz bıraktı, politik çözüm gücü olmaktan alı koydu. Bilimsel-entelektüel zayıflığı besledi. Bir kez daha dönüp arkaya bakıldığında bunun yol açtığı sonuçların büyüklüğü daha iyi görülebilmekte, mücadelede sürekliliğin toplumsal sorunların çözümünde öncülüğe soyunan güçler açısından önemi daha iyi kavranabilmektedir. 12 Eylül rejimi koşullarında solun olmadığı yerde dışa bağımlılığa karşı koyacak, toplumun özgür iradesini ortaya çıkartacak kimse kalmadı. 24 Ocak kararlarıyla bu durum daha da pekişti. Böylelikle de Türkiye'nin temel tarihsel sorunu olan Kürt sorununda hiçbir olumlu adım atılamadı. Toplum hayatına egemen kılınan şovenizm de buna eklenince, geriye şiddet ve her türlü terör saldırısı kaldı. On beş yılı yoğun bir savaşla geçen ağır bir dönemin önu açıldı.

12 Eylül 1980'de gerçekleştirilen askeri darbenin temel hedefi kuşkusuz PKK idi. PKK öncülüğünde gelişen özgürlük mücadelesiydi. Gerçi devlet daha 1977 yılında **Haki KARER'in** katledilmesiyle mücadelemize karşı bir savaş başlatmış, işbirlikçi aşiret çevrelerini silahlı çete grupları şeklinde örgütleyerek bize saldırtmış ve bazı Kürt örgütlerini UDG adı altında bize karşı bir araya getirmişti. Ancak bütün yönelimlere rağmen PKK'nin gelişimi engellenememişti. Ajanlaşmış yapı, kurum ve kişilere karşı geliştirdiği mücadeleyle giderek kitleselleşen PKK, Hilvan-Siverek mücadelesiyle gerilla denemelerine dahi başlamıştı. Bu da Türk devletinin saldırılarını çok yönlü ve kapsamlı düzeye çıkarmasını beraberinde getirdi. Önder kadrolara yönelik suikastlar yerini kitlesel tutuklamalara bıraktı.

1979 yılında tutuklamaların yoğunlaşmasıyla birlikte tehlike fark edilmiş ve Başkan Apo aynı yılın temmuz ayında Ortadoğu'ya çıkış yapmıştı. Türkiye ve Kürdistan'daki devrimci yurtsever hareket yükselişini her şeye rağmen sürdürmekteydi. Bu nedenle 12 Eylül kesin sonuç almak üzere gelmişti. Sıkıyönetimle parçalı olarak geliştirdiği yönelimlerin sonuç vermediğini görünce topyekûn bir saldırıya geçmişti. O günün koşullarında Başkan Apo'nun ne kadar isabetli ve duyarlı bir öngörüyle hareket ettiği şimdi çok daha rahat görülebilmektedir. Devrimcilik, tarihi yaşanırken doğru yorum-

lamayı ve muhtemel geleceği isabetli öngörmeyi gerektirir. Başkan Apo'yu Kürt halkının ulusal önderi durumuna getiren sayısız kişilik özelliklerinden biri de budur.

Şimdi o günlerin üzerinden tam yirmi bir yıl geçmiş bulunuyor.

Ortadoğu hazırlıkları ve zindan direnişleriyle ateşlenen süreç, 15 Ağustos Atılımı'yla birlikte gerilla savaşına dönüşerek çok hızlı bir gelişmeye yol açtı. İlk başlarda ömrüne günler biçilen bu çıkış; Başkan Apo'nun kazandırdığı moral güçle, büyük bir kazanma azminin temsilcisi olan devrimcilerin fedakarlıkları temelinde kısa sürede gerilla savaşına dönüştü, yaygınlaşarak büyük bir toplumsal dönüşümün gerçekleştiricisi oldu. Gerilla savaşı ordulaşmayı ortaya çıkartırken mücadeleyi kitleselleştirdi. '90'lı yıllarda halk serhildanlarıyla ulusal direniş, ulusal diriliş gerçekleştirildi.

TC'ye verilen uluslararası destek ve büyük çaplı askeri operasyonlara rağmen Kürt halkı kararlı mücadelesiyle kendisine güven duyan, mücadelede ısrarlı bir halk durumuna geldi. Parçalanmışlığı siyasal ve psikolojik düzeyde aşarak, Kürdistan'ın diğer parçaları ve yurt dışındaki diğer Kürtlerle bir mücadele birliği yaratan düzey kazandı. Mücadelesinin ve geleceğinin güvencesi olarak ordu ve cephe örgütlenmelerini tamamladı. Her alanda olduğu gibi kurumlaşmalarında ilk adımlar zayıf ve cılız görünüyör olmasına rağmen Apocu ruh ve yaratıcılık, her girişimin çiğ gibi büyüyerek toplumsal yaşamın her alanında kök salmasını sağladı.

1992'de YNK ve KDP'de ifadesini bulan ihanet saldırılarına rağmen Kürdün tarihsel gerçekliğinde ihanet ve yurtseverlik kavramları yerli yerine oturtuldu. Kürdün ulusal bilinci derinleştirildi. Egemen devletlerin ve iç gericiiliğin bulanıklaştırdığı tarihe ve yaşama bakış açısı aydınlandı, netlik kazandı. Kürt halkı tarih içindeki yerini tanıdı ve geleceğinin nerede olması gerektiğini de belirlemiş oldu. Kürde tarih içinde belki de ilk defa bir yer açılmış oldu.

Uluslararası ilişkilerde açılım, yüz yıllık suskunluktan sonra Kürt basınının yeniden yaratılması, Kürt dili ve kültüründe devrimin çağdaş kültüründen beslenerek atılım gerçekleştirildi. En önemlisi de Kürt toplumsal yaşamını derinden sarsan değişim olarak demokratik ve özgür bireyin, en fazla baskı ve sömürü altında tutulan, dolayısıyla geri konumu sürdürülmek isteyen kadın şahsında gerçekleşme imkanlarının ortaya çıkmasıydı. Kürt toplumunun yeniden şekillenmesinde tarihsel bir dönemeç olarak kadının mücadeledeki yerini alması, en güçlü ve derin değişim dinamiğinin ortaya çıkmasıydı.

Esasen halkımız bakımından 12 Eylül rejimi 1984 gerilla atılımıyla durdurulmuş, geriletme sürecine girilmişti. Ancak 12 Eylül yönelimlerindeki sınır tanımazlıkla Türkiye toplumunda o kadar ağır tahribatlara yol açmıştı ki, bu tahribatlar etkilerini uzun süre devam ettirdi. 12 Eylül'ün ürünü olan kendi toplum-sal gerçekliğine yabancı bir kuşak yaratılmış, önünü açtığı özel savaş güçlerinin toplumda

yol açmış olduğu yozlaşma, tedavisi zor ve uzun zaman gerektiren yaralar açmıştı.

Kürt toplumu haklı mücadelesinin sürekliliği ile bir değişimi yaşarken ve ulusal-evrensel değerleri özümserken, Türk toplumu, sosyal yaşamın tüm alanlarında tıkanmış, özgürlüğü daraltılmış, yoksullaşmış ve değerlerinden uzaklaşmaya başlamıştı. 12 Eylül askeri rejiminin bir sonucu olarak Kenan Evren gibi çok kalitesiz ve çapsız bir kişiliğin Türkiye'nin başında olması, bu olumsuz durumun önemli bir göstergesi ve nedenlerinden biriydi.

12 Eylül sonrası

Türkiye'nin derinleşen çikmazı PKK mücadelesi

12 Eylül ile birlikte, bir taraftan partimiz öncülüğündeki Kürt özgürlük hareketine, bir taraftan Türkiye demokratik ve sol dinamiklerine, bir diğer taraftan da 12 Mart 1971 darbesiyle daraltılan anayasa da başta olmak üzere temel hak ve özgürlüklere karşı, işçi ve emekçi haklarına karşı toptan bir saldırı başlatıldı. Türkiye giderek özel savaşa dönüşecek olan inkar ve imha saldırılarında bütün kaynaklarını ve imkanlarını halkımıza ve partimize yönelterek kendisini tüketen, daha çok dışa bağımlı hale getiren bir politikaya sarıldı.

Türk halkını yıllarca insanlık karşısında utandıran yöntemlerle kabul ettirilen ve bugün bir polis tüzüğü olarak adlandırılan 1982 Anayasası yürürlüğe sokuldu. Bu anayasa bugün Türkiye'deki tutarlı demokrat hukuk çevreleri tarafından da bir polis tüzüğü olarak nitelendirilmekte, dolayısıyla 12 Eylül'ün gayri meşruluğu tescil edilmiş olmaktadır. Tabii aynı zamanda bu değerlendirmeler ve yaklaşımlar mücadelemizin, Kürt halkının özgürlük tutkusunu gerçekleştirmek için geliştirdiği savaşımın da meşruluk belgesi olmaktadır.

Cezaevlerinde uygulanan vahşet, binlerce faili meçhul cinayet, teröre karşı savaş safsatası ardına gizlenmeye çalışılan kirli savaşta ısrar, çeteleşmenin bütün devlet ve toplumu bir ağ gibi sarmasına, boğazına kadar kirletmesine yol açtı. Bugün halen Türkiye'nin içinde çırpındığı bataklığın en büyük gelişme zemini ve beslenme kaynağı 12 Eylül askeri faşist rejiminin geliştirdiği ilişki tarzı ve toplum bilincinde yarattığı çarpıklıktır. Denebilir ki, Ulusal kurtuluş savaşımızın Türk halkının bilincinde yarattığı dönüşüm imkanının Türkiye'li devrimci-demokrat güçler tarafından iyi değerlendirilememesinden dolayı bu çarpıklığın etkileri halen devam etmektedir ve önümüzdeki mücadele süreçlerinde çözülmesi gereken bir sorun olmaktadır.

Geliştirilen direniş, yapılan çözüm çağrılarına ve özellikle de ilan edilen ateşkeslere aynı tarih ve devlet mantığıyla sürekli olarak şiddet dayatıldı. Türkiye dışta bütün komşularıyla kavgalı, içte ise Çiller gibi ajan kişiliklerin yönlendiriciliğinde bir kaos ve çıkmaz içine sürüklendi. Parası pula dönüştü, dış itibarı sıfıra düştü. Bütün dış politikasını PKK direnişine karşı destek bulabilmeyi öngören bir ekse-

ne yatırdı. Bu yüzden de sürekli kullanılan ve taviz koparılan bir devlet konumuna düştü. PKK aleyhine açıklama yapan her güç, Türkiye'yi siyasal ve ekonomik çıkarları için kullanma imkanına kavuştu. Bugünkü AB'ye girme kararında da 12 Eylül ile şekillenen devletin yasal-siyasal kimliği ile gelenekselleşen Avrupa yaklaşımı halen sürüp gitmektedir.

12 Eylül sürecinin hem Kürt halkına ve hem de Türk halkına yaptığı en büyük kötülüklerden biri de Kuzey Kürdistan'da köy korucusu çeteleri örgütleyerek kendi halkına saldırtması ve Güney'de ise KDP, YNK ihanetini özgürlük mücadelemize karşı kullanması olmuştur. İhanet, özelliği itibariyle, yöneltilen kadar kullanana da zarar veren bir hastalıktır. Bunun çeşitli örneklerini geçmiş Kürt isyanlarında görmek mümkündür. 12 Eylül'den yirmi bir yıl sonra, yaşanan kirli savaş sürecinde devletin PKK'ye karşı silahlandırıp örgütlediği Hizbullah gerçeği ve Çiller-Güreş-Ağar döneminde Türkiye'yi bir zehirli sarmaşık gibi saran ve adeta ele geçiren çeteleşmenin Türkiye'ye bugün yaşattıkları ibret vericidir. Güney Kürdistan'daki Kürtlük içerisinde geliştirilen ihanetin varacağı sonuç da bundan farklı olmayacaktır.

12 Eylül rejiminin yıllarca önce hazırladığı cezaevi tüzükleri bugünkü ölüm oruçlarının hazırlayıcısı olmuştur. Yarattığı insan tipi, yarattığı kap kaç ekonomisi, yarattığı kişiliksiz basın ve şoven kültür bugün hala sivil toplumun demokrasi istemlerine, Kürt halkının barış ve kimlik taleplerine yönelik tahammülsüzlüğün ve saldırganlığın beslediği kaynaktır.

Yüzyıllara dayanan ortak tarih ve iki halkın birlikte sürdürdüğü iki yüz yıllık aydınlanma çabalarında ifadesini bulan ilerleme dengele-ri 12 Eylül faşist darbesiyle altüst edilmiştir. 12 Eylül toplumun bünyesini bozmuştur. Yönel-diği kesimler Türkiye'nin demokratik güçleri ve Kürt halkıdır. Ermeni halkına karşı kullanmak amacıyla yurt dışına çeteler gönderilmiştir. Yönelinen kesimler, ideolojiler, soğuk savaşın dengelerine hizmet etmek üzere belirlenmiştir. Bir taraftan Türkiye'de aydınlanmaya öncülük edecek sol-demokrat ve entelektüel birikim tıranlanıp toplumun önüne lümpen, yoz, arabesk sokak kültürü konulurken, diğer taraftan da Ortadoğu halklarıyla olumlu ilişkiler ve tarihsel ortaklıklar, soğuk savaşın emperyalist merkezleri yararına feda edilmiştir.

1982 Anayasası'na tekrar dönüp bakacak olursak, bugünkü sıkıntıların kaynağını bir kere daha görmüş olacağız. Örneğin bir halkın dilinin anayasa ile yasaklanmasına tarihin hiçbir döneminde, hiçbir demokratik belgede rastlamak mümkün değildir. Bir insanın en doğal hakkı olan dilini kendisinin ifade aracı olarak kullanmasını ancak faşist bir anayasa yasaklayabilir. 12 Eylül Anayasası da böyle bir anayasadır. Öz olarak cumhuriyet tarihinde Kürt halkına düşmanlıkta 12 Eylül faşist yönetiminden daha acımasız, daha gerici, daha kuralsız ve daha saldırgan bir yönetimden söz edilemez.

Kesintisiz mücadele

Türk egemenleri, yapısı ve hedefleri bakımından 12 Eylül faşist hareketinin kesin sonuç alacağına inanıyorlardı. Böylece 1982 Anayasası'na uygun olarak yeniden yapılan bir Türkiye de Kürt sorunundan kurtulacaktı. Bütün saldırıların, baskıların ve işkencelerin altında yatan dürtü bu idi. Yönelimin çapı, kullanılan şiddetin dozu ve basına oynatılan rol oldukça tehlikeliydi. Kürt halkı kesin bir imha yönelimiyle karşı karşıya bulunmaktaydı. Özgürleşme bir yana, varolani mevcut haliyle korumak için bile kesintisiz bir mücadele gerekiyordu. Bunun için hem Kürt halkının meşru özgürlük talebinin gerçekleşmesi ve hem de Türk halkının demokratik gelişiminin önünün açılması için gerilla mücadelesinde ısrar edildi.

Gerilla mücadelesi devletin askeri saldırılarına karşı kararlı bir savunma savaşı

“12 Eylül, on yedi yıl önce başlatılan gerilla mücadelesi ile tehlike olmaktan çıkarıldı ve on beş yıllık savaşla aşıldı. Yeni mücadele çizgimizin başarılması, Başkan Apo'nun yaşamının korunarak özgürlüğünün sağlanması; bir meşru müdafaa kuvveti olarak gerilla güçlerimizin varlığını koruması, yeni katılımlarla büyütülmesi ve yetkinleşmesine bağlıdır.”

sürdürerek 12 Eylül'ün bu imhacı yönelimini kırdı. Halkta cesaret ve güven yarattı. Gerilla ordusunun Kürdistan'ın dört parçasından ve yurt dışına dağılmış Kürtler içinden gelişen katılımlarla büyümesi Kürt halkının geleceğe olan güvenini güçlendirirken, parçalar arasında birleşmeyi de sağladı. Kürt ulusunda bir tarih bilinci gelişti. Kuşkusuz gerilla mücadelesini ateşleyen temel etkenlerden biri, başta Amed olmak üzere cezaevlerinde sergilenen büyük direnişler olmuştur.

Kesintisiz direniş ulusu ruhsal olarak birleştirmekle kalmamış, yarattığı mücadelecı insan tipi ve ulusal kültürün açığa çıkarılmasıyla toplumun yeniden biçimlenmesini de sağlamıştır.

Parti Önderliği'nin de belirttiği gibi, bir tercihin değil, bir zorunluluğun sonucu olarak ve Kürt halkını ulus olarak diriltmek amacıyla savaşa başvuruldu. Çünkü Türk egemenlik sistemi Kürt halkına kendisini savunmada ve meşru haklarını elde etmede başka hiçbir yol bırakmamıştı. Nitekim partimizin VII. Kongresinde alınan kararlarla oluşan zeminin ve mücadele bilincinin artık siyasal demokratik mücadele için yeterli olduğu sonucuna varılmış, askeri güçler meşru müdafaa konumuna çekilip bir güvence olarak varlıklarını korurken, savaşa stratejik olarak son verilmiştir.

Mücadele sadece savaş alanında değil, bütün toplumda ve bütün parçalarda, başta halkın örgütlendirilmesi olmak üzere yaşamın her alanında sürdürülerek 12 Eylül aşılmıştır.

Kürdistan gibi bütün geri dinsel özellikleri bağrında taşıyan ve bastırılan bir toplumda kadının mücadeleye katılması, politik bir irade olarak güçlenip örgütlenmesi hem 12 Eylül rejimine karşı mücadelelerin başarıyla geliştirilmesinde ve hem de mücadele ortamımız ile toplumsal yapımızın demokratikleştirilmesinde tarihsel bir rol oynamıştır. Kadının daha da etkin bir konum kazanması ve özgürleşmesi için bugün de Parti Önderliği'nin yoğun çabaları sürmektedir.

12 Eylül rejiminin tüm yönelimlerinin Türk ve Kürt halkı nezdinde mahkum edilmesinde, yarattığı şoven refleksin kırılmasında ve demokrasi güçlerinin perspektif kazanıp aktifleşmesinde, Ulusal kurtuluş savaşının en sıcak süreçlerinde bile yapılan çözüm çağrılarının ve özellikle de '93'te başlayan ateşkeslerin belirleyici rolü olmuştur. Ateşkesler dar anlamda silahların bir süre susturulması anlamına gelmemiş, bütün çevreleri düşündürmüş, çözüm için yoğunlaşmalarını sağlamıştır. Ateşkeslere gereken karşılıklar Türk devleti tarafından verilmemiş olsa da, zeminin uygun hale geldiği her dönemde Başkan Apo ateşkes için olumlu yaklaşım göstermekten kaçınmamış, barışçıl çözümden ısrarını sürdürmüştür. Öyle ki, 1 Eylül 1998'de bizzat ordudan gelen ve büyük bir olasılıkla Önderliğimizin Ortadoğu'dan çıkartılmasında zaman kazanmayı amaçlayan ateşkes önerisini, bütün kaygılara rağmen cevapsız bırakmamıştır.

21. yüzyıla sarkan

12 Eylül zihniyeti

Başkan Apo şahsında ulusumuza, onun Bözgürlük mücadelesine ve insanlığın temel evrensel değerlerine dayatılan uluslararası komplo, partimizin gerçekleştirdiği strateji değişikliği, Türkiye'nin AB'ye aday üye olması, Türkiye'de pek çok şeyi altüst etmiştir. Tam bir hukuksuzluk örneği olan İmralı yargılamaları ve bu ay içinde başlayan AİHM süreci karşısında geliştirilen mücadele ile her şeye rağmen Türkiye'de demokrasi savaşımı ivme kazanmıştır. Demokrasi güçlerinin ve kurumlarının sınırlı da olsa güçlenip gelişmesinde bir mesafe kaydedilmiştir. Mevcut dünya gerçekliği, sorunların çözümünde başvurulan yöntemlerin farklılaşması ve yükselen değerler olarak demokrasi ve insan haklarının benimsenmiş olmasına rağmen Türkiye'de 12 Eylül zihniyeti devlete ve siyasete hala hakimdir.

İmralı yargılamaları sırasında toplumun önemli bir kesimine 12 Eylül'ün özümsettiği

şovenizmin sokağa nasıl taşırıldığını hep birlikte gördük ve yaşadık.

Savaşın durdurulmasına ve özgür birlik esprisi ile demokratik çözüm yaklaşımının kararlaştırılmasına rağmen hala inkar ve imha siyaseti seslendirilmekte, meşru müdafaa gücü olan gerillaya karşı operasyonlar sürdürülmekte ve temel hakların yok sayılması devam etmektedir.

Cezaevleri tabutluk örneği hücrelere dönüştürülmüş, 12 Eylül'ün ilk günlerini aratmayan devlet uygulamaları ve aylardır sürdürülen ölüm oruçlarının çözümsüzlüğe sürüklenmesi, 12 Eylül zihniyetinin ne kadar kökleştiğini ve savaştan da daha zorlu bir demokrasi ve demokratik çözüm mücadelesinin gerekliliğini ortaya koymaktadır.

Bu zihniyet güya AB'ye hazırlık ve uyum adı altında düzeltmeye alınan anayasa değişikliklerinde de açığa çıkmıştır. İdam sadece halkımıza karşı anayasada tutulmuş ve Önderliğimizin değişiklikten yararlanamayacağı belirtilmiştir. Halkımızın kendi diliyle eğitim hakkı ismlendirilmemiş, bir hak olarak güvenceye alınmamıştır.

Bu tablo 12 Eylül faşist rejiminin yol açtığı tahribatların derinliğini ortaya koymaktadır.

12 Eylül zihniyeti

AİHM duyarlılığı ve serhildanlarla aşılabılır

Yeni mücadele çizgimiz kitlelerin siyasal eylemliliği ve serhildan taktiği ile sonuca gidilebileceğini ortaya koymuştur. 12 Eylül'ün 21. yıldönümünde hem başta zindan şehitleri olmak üzere tüm mücadele şehitlerine ve katledilen Türkiyeli devrimcilere olan borcumuzu ödemek hem de Başkan Apo'nun AİHM'deki davasını bir çözüm platformuna dönüştürmek için, mücadeleyi aralıksız sürdürmek durumdayız. Gelişme kaydedilmiş, ancak TC devleti hala çözüm noktasına getirilememiştir. Hatta devleti ele geçiren MHP ve ordusunun son yaklaşımları ve anayasa değişikliklerindeki tutumu, önümüzdeki sürecin

tehlikelere gebe olduğunu da göstermektedir.

Başkan Apo, en ağır koşullarda üzerine düşeni yapmış, elimize savunmalar çerçevesinde bir insanlık manifestosu, 21. yüzyıl mücadele perspektifi vermiştir. Bu nedenle Strasbourg, tıpkı Roma'da olduğu gibi, Kürtlerin dava sonuçlanıncaya kadar nöbette duracağı bir alan haline getirilmedir. Unutmamalıyız ki, AİHM'in sonuçları 2002 yılını bir çözüm yılı haline getirebileceği gibi, tehlikeli ve sonuçları kestirilemeyecek bir dönemin başlangıcı haline de getirebilir.

Yurt dışında, eksenine Önderliği ve AİHM'i koyacağımız sürekli demokratik kitle eylemliliği, uluslararası ilişkilerimizin canlanmasını sağlayacak, kendilerine doğru pratik görev perspektifi verecektir. Geçmişte oluşturulan ve çeşitli nedenlerle işlevselleşemeyen uluslararası dayanışma komiteleri yeniden örgütlenilebilir. Türkiye'de iktidarda bulunan 12 Eylül zihniyetinin, ABD'ye karşı geliştirilen ve tasvip etmediğimiz saldırıları gerekçe yaparak bir saldırı başlatmış olduğunu da dikkate alırsak, bu çalışma daha da önem kazanmaktadır.

Avrupa'da başlatılan kimlik talebine, diaspora mantığına tamamen yatırılmadan ve daha da zenginleştirilerek süreklilik kazandırmalıyız. En önemlisi de, özgün bir ifade ile bu talep Kuzey Kürdistan ve Türkiye metropollerine taşırılmalıdır. Kimliğinin ulusal ifadeye kavuşturulması, Kürt halkının en meşru hakkıdır ve hiçbir güç tarafından eleştirilemez. Zaten, bu meşruyetin korkusundandır ki, Türk devlet yetkilileri 1 Eylül'deki kitlesel barış eylemlerine bu kadar tahammülsüz yaklaşmıştır. Bu mücadele biçiminin temel esprisi, sürekliliği ve zengin mücadele yöntemleriyle beslenmesi, desteklenmesidir.

12 Eylül, on yedi yıl önce başlatılan gerilla mücadelesi ile tehlike olmaktan çıkarıldı ve on beş yıllık savaşla aşıldı. Yeni mücadele çizgimizin başarılması ve Başkan Apo'nun yaşamının korunarak özgürlüğünün sağlanması, yine bir meşru mü-

dafaa kuvveti olarak gerilla güçlerimizin varlığını koruması, yeni katılımlarla büyü-tülmesi, kampanyalarla beslenmesi ve yetkinleşmesine bağlıdır. Ciddi bir çözüm durumu ortaya çıkmadan, gerillanın bir fedai gücü olarak kendisini hazırlıklı tutması hem bir haktır, eleştirilemez ve hem de zorunludur.

12 Eylül halkımıza çok acılı yıllar yaşattı. Halkımız en değerli varlıkları olan evlatlarını şehit verdi. Cezaevi kapılarında ağır hakaretlere uğradı. Her türlü baskı ve işkenceye maruz kaldı. Ancak her zorluğa katlanarak başta Önderlik olmak üzere bütün değerlerine bağlı kaldı ve mücadelenin bugünlere ulaşmasında belirleyici oldu. Yeni sürecin temel özelliği, sonuca yine kitlelerin direnişi ile gitmeyi esas almasıdır. Halkımız bir taraftan Önderliğin etrafında daha güçlü kenetlenmeli, bir taraftan emeksiz, çabasız mücadele olanaklarını tüketmek isteyen çevrelere aman vermemeli, bir taraftan yirmi bir yıldır çektiği acıları ve sergilediği fedakarlığı unutmayıp sahiplenmeli, bir taraftan da serhildanlarla kimlik talebini yükselterek sonuca gitmede yine belirleyici olmalıdır.

12 Eylül, ihanet ve yenilgiyi dayattı. Bugün yurtseverliğimiz ve zafere olan inancı-mız her zamankinden daha güçlü olmalıdır.

12 Eylül, kişiliksizliği ve iradesizliği geliştirmek istedi; kişiliklerimizi ideolojik ve politik olarak her zamankinden daha yeterli kılmalıyız.

12 Eylül halklarımız arasında düşmanlığı geliştirmek istedi. Biz özgür birlik hedefi ile ortak mücadeleyi daha da geliştirmeliyiz.

12 Eylül bizi dünyadan izole etmek istedi. Buna karşı dünyaya daha fazla açılmalı, dostlarımızı ve ittifaklarımızı daha da geliştirmeliyiz.

Bunları başardığımızda göreceğiz ki, 12 Eylül vahşetini nasıl aştıysak, bugün 12 Eylül zihniyetini sürdüren ve inkar-imha politikasında ısrarlı olan yönetimi, onun yönetimlerini de kesin olarak aşacak ve özgürlüğe ulaşacağız.

Üçüncü alanı örgütleyecek temel güç kadındır

Baştarafı 20'de

yıldır insanlığın bu sorunun çözümünü çok cılız bir biçimde ancak son yüz elli yıldır gündemine aldığı, çözüme dair gelişmelerin de fazla ilerlemediği gerçeği dikkate alındığında, içine girdiğimiz yeni yüzyılda da bu sorunun çözümünün kolay, sancısız geçmeyeceği bir gerçekliktir. Bu nedenle de parçalı, dalgalı, yanıp sönen bir eylem çizgisiyle değil, çok daha amansız, istikrarlı ve çok yönlü, örgütlü bir mücadele çizgisi ile kazanılacaktır.

Bu anlamda kadın özgürlük sorununun çok daha büyük bir titizlik, ciddiyet ve sorumlulukla ele alınması gerekmektedir. Parti Önderliğimizin savunmaları, kadın özgürlük mücadelesini kesin başarıya götürecektir. *“yeni kadın çağı”* nı başlatacak ideolojik kimliği, örgütlenme modellerini, mücadele perspektifini, eylem çizgisini ortaya koymaktadır. Bunları anlamadan kadın örgütü, hareketi olduğunu iddia etmek ve kadın adına savaşım yürütmek çok gerçekçi olmaz ve kandırmaz. Bu nedenle önümüzdeki süreçte PJA olarak tüm çalışmalarımızın merkezine savunmaları alacağız. Hem örgüt içinde yürütülen çalışmalarımız bu eksenle ele alınacak ve geliştirilecektir, hem de dışımızdaki örgütlerle ortak çalışmalarımızda, ittifaklarımızda, örgütlenmelerimizde esas alacağımız temel nokta savunmaların yansıtılması olacaktır. Ayrıca başta Kürt kadınlarına olmak üzere, Türkiye'li ve tüm Ortadoğulu kadınlara, dünya kadınlarına nasıl taşıracağız, tartışacağız ve paylaşacağız noktasında da yoğunlaşmalarımız, tartışmalarımız ve planlamalarımız var. Bu yönlü yoğunlaşmalar, çalışmalar, her çalışma sahasında kendi özgürlüğünde neler katılacağı tartışmalarıyla da ele alınmalıdır. Örneğin kadın olarak bu savunmaların kapsamını basın-yayınla ne kadar, nasıl; kültür-sanatla ne kadar, nasıl; eylemsellikte ne kadar nasıl aktaracağız? Bunların planlamalarını herkes kendi cephesinde güçlü yapmalıdır.

Kadın hareketlerinin mevcut durumunu değerlendirmeden önce böyle bir girişin anlamlı görüyoruz. Çünkü savunmaların insanlığın tüm sorunlarına çözüm yarattığının anlaşılması ve buna göre örgütlenme yaratılması, mücadele edilmesi, eyleme geçilmesi; en başta kadın sorununun köklü çözümünü yaratma iddiasında olan kadınlar için ekmek ve sudan daha çok gereklidir. Savunmaların ortaya koyduğu çerçeve herkesten daha fazla kadın için değişim-dönüşüm çerçevesidir. Herkesten daha fazla kadına güç, moral, iddia ve inanç kazandırması gereken hayati öneme sahip bir belgedir. Beynimizi, fiziğimizi, yüreğimizi, duygularımızı ve vicdanımızı yutmadan anlayamayız. Her PJA militanının, yurtsever Kürt kadınının yaşadığı tüm sorunların çözümü orada son derece açık bir biçimde yer alıyor. Bu nedenle her sahada yaşadığımız mücadele sorunlarını bu savunmaların ışığında ele almamızdan, kendimizi bu çerçeveye göre değerlendirmemizden daha doğal bir yaklaşım olamaz.

Özgürlük kadın eliyle yeniden yeşertilecek

Bu temelde Türkiye, Kürdistan ve Avrupa zeminindeki kadın hareketinin içinde olduğu durumu her yönlü değerlendirmek, gerçekçi ama umutlu olmak, çözüme endekli düşünmek önemlidir. Her üç saha açısından ele aldığımızda, 21. yüzyıla girişle birlikte önemli bir hareketlenme yaşandı. Kadın inisiyatifinin gelişiminde önemli bir düzey yakalandı. Yeni örgütlenmeler, değişik kadın hareketleriyle geliştirilen belli ittifaklar açısından küçük de olsa atılan adımlar oldu. Özellikle Türkiye ve Kürdistan zeminindeki kadın kitlesinin uluslararası komplo-nun Parti Önderliğimize yönelik saldırılarının başlamasından bugüne kadar ortaya koyduğu eylemsellikler, etkinlikler çok anlamlı ve önemlidir. Yine son süreçlerde geliştirilen kadın buluşmaları var. İlki Diyarbakır'da, sonra Batman ve

İstanbul'da gerçekleştirilen bu buluşmalar, Türk-Kürt kadınının yakınlaşması, yaşanan on beş yıllık savaşın anaların yüreğinde yarattığı yaraları sarma anlamını da taşıyor. Yine İstanbul buluşması savaşın en büyük acılarını yaşamış Kürt kadınlarını ve 17 Ağustos depremini yaşamış kadınları bir araya getirdi. Yani bu sistemin ekonomik, sosyal her açıdan vurduğu, her geçen gün daha fazla açlığa, yoksulluğa, işsizliğe, kültürel yozlaşmaya mahkum ettiği toplumun her kesiminden kadını birleştirdi. Yaşanan tüm sorunların, özünde demokrasiye, barışa şans tanımayan siyasi yapılanmanın, mantığın ürünü olduğunu; çözümün de bunu değiştirmek için elbirliği yapmaktan geçtiğini ortaya koyan çok güzel, anlamlı bir örnek oldu. Birçok önyargının, anlamsız uzaklığın, tepkinin aşılmasında, güzel arkadaşlıkların, paylaşımların yaratılmasında ilk adımları, güçlü zeminleri yarattı mutlaka. Ve en son Kürt kadınlarımızın ulusal kültürümüzün önemli bir simgesi olan ulusal giysileri ve Kürtçe dilini konuşmalarıyla Türkiye metropollerinde estirdikleri hava olumluydu; kadın rengini, güzelliğini taşıyordu. Kadının cins ve ulusal kimlik mücadelesini nasıl birleştireceğine de küçük, ama anlamlı bir örnekti. Batman'da açılan ve kadına hitap eden kütüphane, kadın evleri vb. oluşumlar da umut ve heyecan verici adımlar olmaktadır. Kadın platformlarının gerçekleştirdiği buluşmalarda dikilen ağaçların sadece sembolik olmadığının, Kürdistan topraklarında da barışın, özgürlüğün tarihin başlangıcında olduğu gibi kadın eliyle yeniden yeşertileceğinin umuduyla yüreklerimizi heyecanlandıran adımlar bu adımlar. Ve benzer oluşumların hazırlığının, girişiminin kadın eliyle devam ettiğini duymak, bilmek, bu heyecanı ve umudu daha da büyütüyor, kökleştiriyor. Yine 1 Eylül Dünya Barış Günü'nde tüm engellemelere, baskılara ve yer yer uygulanan şiddete rağmen; Kürt kadınlarının meydanlardaki cesareti, canlılığı ve kararlılığı yüreklerimizde kadın sevgisini, mücadele azmini, özgürlük tut-

kusunu daha da büyütüyor, derinleştiriyor. Çabanın, örgütlenmenin, bilinçlenmenin, eylemselliğin daha da geliştirilmesi kararlılığını pekiştiriyor. Değişik kadın örgütlenmelerinin gündemlerine aldıkları değişik girişimler, ortaya koydukları çabalar, 21. yüzyılda kadın özgürlük mücadelesinin gelişim nüvelerini ortaya koymaktadır; son derece anlamlı ve değerlidir.

Avrupa sahası açısından kimlik bildirimi eylemi ile başlayan süreçte Kürt kadınlarının katılım düzeyi oldukça güçlüydü ve biz bu vesileyle onları selamlıyoruz. Bütün eylemlerdeki yerleri, kattıkları ruh, coşku ve canlılık oldukça belirgindi. Bu katılım düzeyi Kürt kadınının özgürlüğüne, ulusal kimliğine, mücadele değerlerine derin bağlılığını da ortaya koymuştur. Yine bu sahada 15 Eylül'de birçok halktan kadınların, farklı kadın kuruluşlarının yer aldığı Dünya Özgür Kadın Vakfı'nın açılması da cins mücadelesinin geliştirilmesinde, kadının dünya genelinde yaşadığı sorunların çözümünde oldukça tarihi bir adımın başlangıcını ifade ediyor.

Kısa kısa belirttiğimiz bu gelişmelerin, kadın mücadelesi açısından önemli birikimler yarattığı bir gerçek. Yine bu temelde çok değerli çabaların harcanığına da şüphe yok. Ancak mevcut gelişmenin ortaya çıkardığı olumlu sonuçların yanı sıra; belli bir dönemdir yaşanan ancak köklü aşılammayan sorunları da değerlendirmemiz oldukça önemlidir. Bu değerlendirmeleri objektif yapamazsak, orta ve uzun vadede bazı önemli risklerle karşı karşıya kalacağız. Çünkü her gelişkinin çözümü, öncelikle o gelişkinin gücünü, etkisini, derinliğini iyi anlamaktan geçer. Bu temelde çözümlü getirecek temel strateji ve taktiği doğru belirlemek, buna uygun mücadele araçlarını, yani örgütleri doğru tespit etmek, yerinde ve zamanında kullanmak başarıyı belirler. Kısa, orta ve uzun vadede eylem çizgisini yetkin ve doğru uygulamak çok büyük önem taşır. Tabii bütün bunları başarmak da, gelişkiyi yaratan sistemi çok yönlü çözümlemeyi, yaşandığı ve beslediği ze-

mini doğru tanımlamayı ve aşmayı şart kılar. Söz konusu cins çelişkisi olduğunda; cins çelişkinin doğduğu, büyüyüp derinleştiği zemini, erkek egemenlikli sistem gerçeğini, yarattığı kadın şekillenmesini çözümlemek gerekir. Ve cins çelişkisi hangi strateji ve taktikle, nasıl bir mücadele perspektifiyle, hangi örgütlenmelerle gelişir? Yani bu anlamda programı nedir? Eylem çizgisi nedir, nasıl gelişir? İttifak anlayışı nedir, nasıl gelişir? Bu soruları daha somut ve gerçekçi cevaplamamız gerekir. Pratiğimizi de, harcadığımız çabayı da buna göre değerlendirmek, adlandırmak daha anlamlı olur. Aksi yaklaşım kendimizi kandırmak olur ki, bu en fazla da kadına zarar verir. Bu noktada bütün sahalarda çalışma yürüten arkadaşları, soruları doğru sormalı ve cevaplarını da cesaretle ortaya koymalıdır. Her alanda kadın özgürlük hareketinin gelişim seyrini, başarısını değerlendirirken, elbette ölçümüz geçmiş süreç veya bize göre daha geride olan hareketler olmaz. Dönemin görevleri ve bizim esas amacımızla bağımız karşısında gerçeğimizin neyi ifade ettiği başarımızın da ölçüsü olacaktır. Kısa bir süre önce gerçekleştirdiğimiz PJA III. Konferansı bu temelde oldukça cesaretle, derinlikli bir değerlendirme teminde bütün alanlara kapsamlı bir perspektif ve somut planlamalar da sundu. Ancak bu iki aylık süre zarfında ortaya çıkan önemli bir gerçeklik; III. Kongremizin yaşamsallaştırılması olan III. Konferansımıza yüzeysel yaklaşımların pratiğe damgasını vurduğudur. Yeni stratejik süreç teminde, temel bir demokrasi ve barış gücü olarak güçlü bir pratikleşme, kitleselleşmeyi başarma ve kadın rönesansını gerçekleştirme misyonu ile gerçekleştirdiğimiz PJA III. Konferansı doğru anlaşılmalı; konferansımızdan ortaya koyduğu ruh, coşku, kararlılık güçlü yaşamsallaştırılmalıdır. Bu temelde bazı önemli çalışma sahalarını somut pratikleri teminde değerlendirmek daha yararlı olur.

Devam edecek...

Gelişen yönetim gelişen örgüttür

Dönem görevlerini yerine getirecek çalışmalar nasıl olur, örgütlenmemizi nasıl geliştirmeliyiz, yaklaşımlarımız nasıl olmalı noktalarında önemli zayıflıklarımız var. VI. Ulusal Konferansımız bu konuları çok kapsamlı olarak eleştirip değerlendirdi. Ama düşüncece eleştirmek, değerlendirmek, bazı şeyleri mahkum etmek ayrı, bunların gereklerini pratikte yerine getirmek ayrıdır. Düşünce düzeyinde konferanslar yapıp kararlar alma düzeyinde çözümler bulduk, ama henüz bunları pratikleştirme bakımından bir gelişme sağlamış değiliz. Parti yapımız bir yönüyle siyasi gelişmelerle çok uyumlu olmayan, ondan çok kopuk bir durumda. Bu durumu aşmamız gerekiyor, herkesi böylesi bir durumdan kurtarmamız gerekiyor. İkincisi; onunla da bağlantılı olarak pratik gelişme karşısında örgütsel çalışmayı düzenleme, örgütsel disiplini gözetme, görev üstlenme, görev yürütmede çok istemli, azimli olamama durumları oldukça fazladır. Tüm bunları aşmak gerekiyor. Konferansımızın mahkum ettiği anlayış ve tutumlar bunlardır. Bunu aşma gereklerini pratikte yerine getirmemiz bir zorunluluktur. Bu konular daha iyi tartışılabilir, ama bazı şeyleri söylemeyi bir zorunluluk olarak görüyoruz. Bir arkadaşımız, bir grubumuz böyle duyarlı kılınmıyor, çok sorumluluk dahilinde ağır işler altına sokuluyor; belirli gruplar ise kenarda, köşede uyuyor, içiyor, bozuyor, bir de arkadan gülüyor. Bu anlamda örgütsel yapımızda bir bütünlük söz konusu değil. Parti gücümüzün içinde bu konuda olumsuz bir konumu yaşayanlar var ve bunlar da çok ağır sorun olarak partimizin karşısına çıkmaktadır. Kendini dayatma, görevlere sorumsuz yaklaşma, her türlü bireyciliği öne çıkarma, disiplinsiz, yozlaşmış bir yaşam içinde olma eğilimi güçlü bir duruma gelmiş adeta. Bu biçimde örgütsel yapımızı ciddi bir zorlama durumu yaşamaktadır. Fakat bunu henüz gidermiş değiliz. Tabii partinin böylesi sorunları varsa herkes bundan sorumludur.

Aşağı yukarı bütün alanlarda sorunların hepsi benzerdir, çok farklı olduğunu sanmıyoruz. “Bizim böyle sorunlarımız yok, diğer alanlarda var” gibi bir yaklaşım içinde bulunamayız. O zaman sorunları bir yere toplamış oluruz. Sorunları bir yere toplamak, yükü bir başkasına, bir başka alana yüklemek elbette doğru bir tutum değildir. Bu anlamda örgütlenme, çalışma, yönetim tarzımızı gözden geçirmemiz gerekiyor. Görevleri ve sorumlulukları gerçek anlamda paylaşmamız gerekiyor. Böyle bir paylaşımı sağlayan örgütsel bir düzen kazanmalıyız. Dünyayı yaşanılır kılmak için başkalarını eleştiriyoruz, ama kendi örgütümüzü böyle yaşanılır kılmazsak, görev ve sorumlulukları paylaşamazsak, dengeli bir dağıtım yaratamazsak o zaman dünyayı, başkalarını nasıl eleştirebiliriz? Bir örgütte bile bunu yaratamayanlar, dünyada olup bitenler üzerinden söz söyleme hakkını kendilerinde bulamazlar. Onun için yaklaşımlarımızı, örgütün bütün karşısındaki duruşumuzu daha derinlikli, daha

ların yönetimimiz altında ortaya çıktığı ortadadır. Bu örgütü başkaları yönetmiyor. Dolayısıyla bu tür anlayışlar, tutumlar, davranışlar bizim yönetimimiz altında ortaya çıkıyor. Biz buna fırsat veriyoruz, dolayısıyla bunları gidermekten biz sorumluyuz, başkası değil. Eğer bu sorunlar giderilmemişse gidermemenin sorumlusu da biziz. Kötülük yapan yaptığından sorumludur, ama kötülük yapılmasına fırsat veren bir yönetim ve örgüt de ondan sorumludur. Onu giderme göreviyle yükümlüdür. Sadece kötüyü ortaya çıkartmakla yükümlü değil –ki kötü zaten ortada, onu görmek zor değildir–, PKK’nin misyonu, oynadığı rol kötülükleri gidermektir. Kötüleri iyiliğe çekmektir. Eğer iyie çekmiyor, kötülüğü daha çok öne çıkartıyorsak, tabii burada bir çalışma olmaz, burada bir başarıdan söz edilemez. Fakat böyle bir yaklaşım var gibi görünüyor. İnsanları eğitmek, kazanmak, disipline çekmek, şu veya bu yöntemle –hangisi olursa olsun– ama mutlaka partiye hizmet eder hale getirmek için çaba yürütmekte eksiklik yaşanmaktadır. Tüm bunlara karşılık şikayet ediliyor, tespit yapılıyor veya başkası eleştiriliyor, sorumluluk başkasına yükleniyor; “filan yerde böyle oluyor” deniliyor ve geçiliyor. Bu biçimde kendini rahatlatma tutumu oldukça fazladır. Bu bir yönetim tutumu olmaz, ondan da öteye bir PKK’li tutumu, bir kadro, militan tutumu olamaz. Partinin içerisinde nerede olursa olsun şu oluyor, bu oluyor, “bana ne, benim yanımda olmuyor veya ben yönetim değilim, ben sorumlu değilim” diyen birisi PKK’lilikten düşmüş demektir. O anlayış partiden düşmeyi ifade ediyor. Diğer yandan ise, ondan da öteye bu işlerin hepsini düzeltmekle, insanları eğitip doğru bir PKK ordusu yaratmakla yükümlüyüz. İşte yönetim demek bu görevi almak, bunun sorumluluğu altına girmek demektir. Yönetim görevini yerine getirip getirmediğimizin, işimizi başarıp başarmadığımızın ölçüsü burada aranacaktır, başka yerde aranmaz. Dolayısıyla yönetim tarzımızın düzeltilmesi, geliştirilmesi ve yetkinleştirilmesi gerekiyor.

Güç örgütle ortaya çıkar

Parti Konferansımız bu konuda ileri bir düzeyi hem tanımladı hem de pratik olarak gösterdi. Bir defa bu düzeyin özümsemesi gerekiyor. Her şeyden önce “bana ne, ne olursa olsun” anlayışını mahkum ettik. Konferansta bir arkadaşımız, “Konsey’in kadro ile ilişkisi yoksa, Konsey’in sorunudur; ba-

Böyle diyemeyiz. O, her şeyden kendini koparmış, sorumsuz kılmış, başıboş bırakmış bir bireyinin tutumu olabilir. İlerletilirse bir lümpen tutumdur, bir la-kayit tutumdur. O tutumla bırakalım PKK’li olmayı, sağlıklı yaşayan sorumlu bir insan bile olunmaz. Konferansımız bunları tartıştı ve mahkum etti. Bu noktada çok ileri düzeyde bir duyarlılık, tepki durumu, bir bütünlük ortaya çıktı. Konferansımız bunu sözleriyle de, davranışıyla da gösterdi.

Fakat ondan da öteye refleks ve bir de refleksle bütünlük önemlidir. Zaten bu kadar pratik yapma kararını böyle bir örgüt olma kararlılığına ulaşarak aldık. VII. Kongre böylesi bir karar düzeyine ulaşmadı, bu kadar pratik görev kararı almadı. Çünkü öyle bir örgüt yoktu; böylesi kapsamlı kararlara gitse bu anlamsız olurdu, bu kararlar gündem değildi. Onu yapacak bir örgütlülük düzeyi de yoktu. Eğer şimdi bu kadar karar alınmışsa, bu kadar konferans yapılmış, yüzlerce karar ortaya çıkartılmışsa, bunu uygulayacak bir örgüt iddiası, sistemi, disiplini ortaya çıktığı içindir. Laf olsun diye böylesi bir karar alma düzeyine gidilmedi. Dolayısıyla örgüt olma, sistem olma, onun yönetimi olma bilinci, bu Konferansımızla yeni bir stratejiyi uygulayacak, hayata geçirecek bir örgüt sisteminin yaratılması düzeyine çıktı. Partinin etkili pratik mücadele yürüttüğü dönemlerin partileşme ve örgütleşme düzeyine ulaştı. Bunun özümsemesi ve esas alınması gerekiyor. Bunu oturtmak için de mücadele yürütmek gerekiyor. Bu mücadele-i kendimizde ve çevremizde yürüteceğiz. “Aman ben uzak durayım, kendimi koruyayım, bana ne, başkası yürütsün, bu beni ilgilendirmiyor” demeyeceğiz. Öyle demek belki diyeni kurtarır, ama partiyi kurtarmaz. Parti kurtulmazsa da hiçbirimiz kurtulamayız. Dolayısıyla onunla kendini kurtaracağını sanmak bir yanılgı oluyor, kurtaramamayı ifade ediyor. Ve bu bir kurtuluş yolu değildir. O zaman doğru yolu tespit edip kendimizi doğru çizgiye çekmemiz gerekiyor. Örgüt olmada, yönetim olmada, ortak çalışmada kesinlikle yetkin ve doğru bir noktaya ulaşmamız gerekiyor. Bu, iş yapmaya yöneleceğimizi ifade ediyor. Bir defa büyük işler yapma kararlığında olacağız, birlikte ortak iş yapmayı esas alacağız ve birlikte iş yapabileceğimize inanacağız. Hem bu işleri bizim yapacağımıza hem de beraber yapacağımıza inanacağız, bunu başkasından beklemeyeceğiz. Hem iş yapmada kendimize, yoldaşlarımıza hem de örgütümüze güveneceğiz. Eksikliği, hatası olabilir, düzeltilirse iş yapar, yeterli hale getirilirse yine iş yapar. Demek ki, düzeltmeyi ve yeterli hale getirmeyi esas alacağız. Yoksa, “bu yeterli olsun, şu eksik şöyle, şunu istiyorum, bunu istiyorum” demekle işleri yapmaya kalkmayacağız. Bunlar yanıltır. İstenilir, ama bulunmaz; bulamayınca da bu sefer “olmuyor” deyip çıkmak tabii iddiayı kaybetmek oluyor. Bu doğru bir tutum değildir. Yani yapılamayacağına karar vermek, karşıtlarımızı, düşmanı konuş-turmak oluyor. Kesinlikle örgütü buna itmeyeceğiz ve buna düşmeyeceğiz.

Burada ortak, kolektif iş yapmanın sorunları ve zorlukları var. Örgüt olmak, yönetim olmak, ortak karar almak, iş bölümü yapıp birlikte çalışmak gerçekten zor bir şey. Şöyle bir durum gözleniyor: Birey

olarak birine imkan verirsən, “haydi yap” dersən, “kimse bana dokunmasın” temelinde herkes bir şeyler yapmak istiyor. Hiç kimse iş yapmıyor demek doğru bir ifade olmadığı gibi gerçeği de ifade etmiyor. Fakat nasıl iş yapmak; kendine göre, kendi bildiği gibi, “kimse bana dokunmasın, imkanlar olsun, bildiğim gibi yaparım” oluyor. “Bildiğin gibi, o biçimde doğru değil, şöyle yapılacak; bildiğin gibi olmaz, böylesi doğru, birlikte yapalım” dendi mi, “ben yokum, buyurun başkası yapsın” deniliyor. Yani ortak tartışma, farklı görüşleri

“Örgütlü olmak ortak çalışmak demektir. Ortak çalışmayı en ileri düzeye ulaştırmak demektir. Birlikte çalışacaksın, birlikte karar alacaksın ve zamanında onu uygulayacaksın. El birliği ile çalışmayı bileceksin. Tabii buradan daha doğruyu bulmak, daha çok iş yapma çıkar. El birliği daha çok üretimi ve sahiplenmeyi ortaya çıkarır.”

koyma, farklı görüşler ileri sürerek doğruyu bulma, doğruada birleşme durumu söz konusu değil. Tartışmaktan kaçınılıyor, tartışma olacaksa görüş ileri sürmüyor, öneri getirmiyor. Karşı görüş oldu mu “benim karşımda görüş çıkıyor” diye, “benim karşımda görüş olursa ben de konuşmam” diyor. Olmaz öyle, elbette karşı görüş olacak. “Ya benim görüşüm kabul edilir, ya da ben görüş ileri sürmem. Ya benim yaptığım doğrudur, benimsenir, ya da iş yapmam” demek “örgüt olmam” demektir. Bununla kesinlikle örgüt olamayız. Böyle yaklaştık mı, örgüt olunmaz, ortaya örgüt çıkmaz. Birey olarak bazı işler yapma durumu ortaya çıkar, herkes bir şeyler yapar, ama kesinlikle örgüt olunmaz. Birey olarak da yaptığımız işlerde sonuca gidemeyiz. Yani şimdi herkes yapabildiği kadarını yapsın, ne yaparsa razı olalım, Allah razı olsun diyelim, çıkalım şeklinde bir sistem geliştiremeyiz. Bununla işleri yürütemeyiz.

Bir mücadele yürütüyoruz ve karşı-mızda uluslararası komplo gibi bir dünya gericiiliği var. Kendini her gün örgütlüyor ve yeni politikalar geliştiriyor, saldırıyor. Onu boşa çıkartacak bir çalışmayı, mücadeleyi yürütmemiz gerekiyor. Bu da plan yapmakla, örgütlü bir mücadele yürütmekle olur. Bireyin kendi istediği gibi yapmasıyla olmaz. O istek buna ya denk düşer ya denk düşmez. Denk düşmezse kaybederiz. Herkes bildiği gibi yaparsa, ortaya uluslararası komplo karşısında hiç ayakta duracak bir güç çıkmazsa o zaman yeniliriz.

Demek ki, onu ölçü alamayız. O zaman ölçü, değerlendirme yapmak, karar almak, planı ortaya çıkartmak, şu kadar iş yapılacak kararından geçiyor. Demek ki, kendimize göre değil, yürüttüğümüz mücadeleye, karşımızdaki siyasetlere göre görev belirleyeceğiz ve karar alacağız. Ona göre mutlaka neler yapmamız gerektiğini tespit edeceğiz. Bu bir zorunluluktur. Onu tespit ettikten sonra onu hayata geçirmek için bir çaba içerisinde olacağız. Yani “ben onu hayata geçiremiyorum, ama yine de çalışırım. Yer verilirse olur, yoksa da parti bilir” demeyeceğiz. Bu sorumsuz bir yaklaşım olur. Demek ki karar alacağız, demek ki talimat alacağız ve ortak iş yapacağız; birey olarak değil. Yaptığımızı dair de rapor vereceğiz. Hangi işi ne zaman yapmak için üstlendik, nasıl yaptık, yapmadıysak neden yapmadık,

yapmamamız neye yol açtı? Görev yapmamak ne oluyor, ne anlama geliyor, partiye, mücadeleye ne kazandırdığının, ne kaybettiğinin irdelemesini yapacağız ve bu çalışma sistemini geliştireceğiz. Böylesi bir sistemi geliştirmemiz gereklidir. Bu noktada tabii tahammülkar olmak, politik davranış sahibi olmak gerekir. Çok fazla bireyci, dar olmak, alingan, gururlu, şu veya bu şekilde hareket etmek doğru değildir, dolayısıyla bunlar oldukça zorluyor. Basit gelebilir, ama bu basit şeylerde kaybediyoruz, diğer şeylerde fazla kaybetmiyoruz. Çoğu zaman enerjimiz bu basit nedenlerle boşa gidiyor. Bu basitlikler nedeniyle zamanı çoğu zaman öldürüyoruz. Dolayısıyla da “basittir” diyerek geçmemeliyiz. Bu sürecin pratiğinden en fazla çıkardığımız ders, tecrübe bunlar oluyor.

PKK, düşüncesiz, ideolojisiz bir hareket değil. Böyle bir doğuşu yok. Maddi güç hiç yok; maddi güç ortaya sonradan çıktı. Yani parti şekillenmesinde, Önderlik şekillenmesinde maddi güç yoktu. Önderlik maddi güce ulaşmayı zaten hiçbir zaman amaç edinmediğini belirtti. Bu,

bakış açısının esası oluyor. Tabii diyalektik yöntemin doğru kullanılması, olayların doğru çözümlenmesi, bu basit gibi görünen şeyleri aşmaktan geçiyor. Ki bunlar öyle sanıldığı gibi basit de değildir. Örgüt olunamadığı için kaybedildi. Örneğin PKK karşıtları örgüt olamadıkları, örgütlü çalışmaya giremedikleri için PKK karşısında bir güç olamıyorlar. Dünya gericiiliği, bütün emperyalist sistem arkalarında olmasına, güç vermelerine, bu kadar maddi imkana sahip olmalarına rağmen bir araya gelemiyorlar. PKK’nin karşısında en ufak bir güç olamıyorlar. Örgütsüz topluluklar hiçbir anlam ifade etmezler. Dikkat edilirse bütün dünyada ancak örgütlü olunduğu ölçüde güçleri oluyor. Güç örgütle ortaya çıkıyor. Bu bizde her yerden daha fazla anlam taşıyor, değer ifade ediyor. Örgütlü olmak da ortak çalışmak demektir. Bu da ortak çalışmayı en ileri düzeye ulaştırmak demektir. Birlikte çalışacaksın, birlikte karar alacaksın ve zamanında onu uygulayacaksın. El birliği ile çalışmayı bileceksin. Tabii buradan daha doğruyu bulmak ortaya çıkar. İki; daha çok iş yapmak çıkar. Elbirliği daha çok üretim ortaya çıkarır. Üç; daha fazla sahiplenmek ortaya çıkar. Yani birbirini daha çok benimseme gelişir.

Örgüt birlikte olmaktan birlikte iş yapmaktan doğar

Şimdi o kadar çok eleştiri var ki; herkes kendini beğeniyor, kendi dışındaki yapılan her şeyi kötülüyor. Şöyle bir arkadaşla rastlayamadık: “Filan arkadaş şu işi yaptı, ne güzel yaptı.” Tabii o da az. Çoğu zaman eleştiri adıyla hep olumsuzluklarını dile getirir. Bu da doğru bir tutum değildir. Ortak çalışmamaktan, kolektif olamamaktan ileri geliyor. Böyle örgüt olamayız. Bu üslup, pratik üslup olmaz. Tartışma üslubu olabilir; burada eleştiri yaparken bir arkadaşın duruşunu, onun bakışını eleştirebilirim. Daha farklı bir düşünce ortaya çıksın diye bir söz söylerse tersini söyleyebilirim. Ama pratik yapmaya giderken, “senin bu eksikğin var, sen bu kadar beceriksizsin” diyerek iş yapılmaz. İttifak, en asgari düzeyde dahi ayrı-lıklar üzerinde kurulmaz; birlikler üzerinde kurulur. Örgüt, birlikte olmaktan veya birlikte iş yapmaktan doğar. Yani ortak iş yapma isteğinden, iradesinden, paylaşımından doğar; yoksa onu reddetmekten

köklü ele almamız gerekiyor. Sorumluluk düzeyimizi daha fazla geliştirmemiz, sorunları paylaşma ve çözme çabamızı elbirliği ile çok yönlü kılmamız gerekir.

Diğer yandan “partinin kadroları veya savaşıçları partiden kopmuş, yozlaşmış, geri insanlardır” deyip geçemiyoruz. Öyle eleştiri hakkımız da yoktur. Bütün bun-

na ne, kendisi düşünsün” dedi. Konferansta bunu tartıştık, başka bir şey tartışmadık. Bunun bırakalım yönetimle, PKK militanlığı ile alakasının olmadığını ortaya koyduk; bu anlayışı içinde bulunduğumuz sürecin en tehlikeli anlayışı olarak tanımladık ve mahkum ettik. Orada örgüt olmaz, çalışma olmaz.

doğmaz. Dolayısıyla eleştirinin, tartışmanın üslubu ile pratik çalışma yapmanın üslubu birbirinden farklıdır. Biri zenginlik ve derinlik yaratmak, doğruyu bulmak için tersten olmayı, karşıtı bulmayı içerir. Diğeri ise olumluda ortak olmayı, birlikte yapılacaktır birleşmeyi, onu öne çıkartmayı, yani olumlamayı, pozitif yaklaşmayı, birlikte iş yapma etkenlerini bulup ortaya çıkarmayı içerir. Yanında güvenmediği, inanmadığı, hiçbir şey yapacağına kani olmadığı bir kişiyle bir çalışmaya kimse gidemez. Bu temelde “gel senin şuyun kötü, benim buyum kötü, bunu yapamayız, şunu yapamayız” diyerek bir işin planlaması elbette ortaya çıkmaz. Ancak “sen şunu katarsın, ben bunu katardım, şöyle yaparsak şu gücü doğurabilir, bu işi yapabiliriz ve biz bunu başarabiliriz” inancıyla, yaklaşımıyla ortak iş yapmak gündeme gelebilir.

Demek ki, pratiğin, pratik çalışma sürecinin üslubu farklıdır. Bu konuda bir kargaşa var ve düzeltmemiz gerekir. Tartışma üslubuyla pratik çalışma üslubunu birbirine karıştırıyoruz. Bu dönemde bu daha fazladır, çünkü geçen dönem tartışma dönemiymi. Geri çekilme, yeni bir strateji oluşturma temelinde uzun ve derin bir tartışma dönemi yaşadık. O ayrı bir yaklaşımı, üslubu gerektirdi. Şimdi süreç değişiyor diyoruz. Bu da her şeyden önce bizden üslup değişikliği istiyor. Ama çoğu zaman bunun farkında değiliz. “Dün şöyle yapıyorduk, doğru buydu” diyor, süreç değişmiş değişmemiş, kendisi için hiç fark etmiyor. Değişmiş derken bile biz aynı bildiğimizi uyguluyoruz. “Dün de böyle yaptım, doğruydı, bugün niye doğru olmasın ki” deniliyor. İşte böyle olmaz, bu yanlıştır.

Değişiklik en fazla üslup değişikliğinde oldu. Bu, ortak iş yapma etkenlerini çoğaltma, birlikte iş yapma iradesini ge-

liştirme, ortak çalışmaya katılma, katkı sunma, örgüte doğru katılmayı, ortak yönetim olmayı hedefleme ve ortak iş yapmayı, yapılan işe de sahip çıkmayı içeriyor. Tabii böyle olursa kimse kimseyi kötülemez. O iş ortak yapılırsa herkes o işe sahip çıkar ve insanlar birbirinin yaptığı işi benimser hale gelir. Yönetim üslubumuzun böyle olması gerekiyor. Bu, hiç tartışma yapılmamalı anlamına gelmiyor. Tartışma zamanında yapılır, toplantı da yapılır, görüş ortaya konur ve birçok farklı görüş ortaya çıkar. Belki o görüş doğru bulunmaz, bu hiç sorun değildir; en azından doğru görüşün bulunmasına katkı sunmuştur. O da önemli bir katkıdır. Onun için tartışmak, eleştiri geliştirmek ve sonuçta da elbette en doğru, akla en yakın olanı hangisiyse onda birleşmek, onu yapmak için de iş bölümü yapıp çalışmak gerekiyor. Böyle uyumlu çalışan, ortak iş yapan ve dolayısıyla büyük iddia sahibi haline gelen, pratikte de başarılı olan bir yönetim düzeyinin yakalanması bir zorunluluktur. Eğer yönetim böyle bir düzey kazanırsa, bu bütün örgütü de düzene çeker. Ortada çetecilik durumu var; aylak aylak gezenler, partiden habersiz kendi başına hareket edenler var ve bunların hepsi bizim yönetimimizin altında geliyor. Bunların sorumlusu bizim yönetim tarzımızdır. Yönetim duruşumuz, çalışmayı planlama ve yönetme durumumuz bunlara fırsat veriyor. Ama bunları aşamıyoruz, çok etkili bir yönetim düzeyine gelemiyoruz. Yönetim karar almıyor, alamıyor, ortak irade göstermiyor, bir şeye yanlısı diemiyor. Yanlıssa, yanlışa karşı bir yaptırım kararı alamıyor. Tabii o zaman herkes kendisini konuşturur, her türlü gerilik, parti dışılık öyle bir ortamda kendini geliştirir, konuşturur, işletir. Bundan sadece “parti dışılık var, şu yanlıştır” de-

mekle kurtulamayız, “bunu filan kişi yapıyor” demekle de kurtulamayız. Ama “onu önlemekle ben sorumluyken önleyememişim” dememiz de gerekiyor. O zaman, önleyici olmamız gerekiyor. Örgütümüz yukarıdan aşağıya örgütleniyor ki, yönetim düzeyimizin kendini örgütlemesiyle, iyi işletmesiyle, kendisini bir sistem haline getirmesiyle alttaki sorunlar çözülüyor. Yoksa başka biçimde sorunlar çözülmez. Altan sorunları çözemeyiz, sağlıklı bir yönetim olmazsa kadroyu doğru bir çalışmaya çekemeyiz. Yani imam usulü yapmayacağız; “sadece söyleriz, ama söylediğimizi hiç yapmayız, başkası yapsın” demeyeceğiz. Bu tarzı terk etmemiz, bütün çalışmalarımızdan uzak kılmamız gerekiyor. Yönetimin gerçekten doğruları esas alan, kendinde uygulayan, dirayetle uygulatan bir konuma ulaşması gerekir. Yönetim tarzımızın bu biçimde gelişmesi bir zorunluluktur, başka türlü yönetim olunmaz. Gelişen yönetim gelişen örgüt demektir. Kendini örgütten koparmaz, kopardı mı zaten yönetim gelişmemiş demektir. Örgütle bütünleştirir, birlikte birlikle bütünleştirir, başka bir çalışmaysa onunla birleştirir. Böyle bir yönetim hem yönlendirir hem de örgüt içerisinde erir, onunla bütünleşir ve bu temelde yönetir. İşte yönetim sanatı bunu gerektiriyor.

Şimdi pratiğe yönelirken yönetim tarzı, yönetim düzeyi, sanatı öne çıkıyor. Bu konularda kafa yormamız, kendimizi eğitmemiz gerekiyor. Çalışma düzenimizi, tarzımızı, yönetim tarzımızı ve düzeyimizi geliştirmemiz gerekiyor. Bu konuda eksiklikler yaşanmaktadır. Bu açıdan bakılır, değerlendirilirse, eksikliklerin neler olduğu rahatlıkla görülecektir. Bir yılın zayıflık var; bunlar kaynağını hep burada alıyor. Eğer doğru yaklaşılr, çözüm buradan bulunmak istenilirse varolan ek-

sikliklerin tümü giderilebilir. Yönetim düzeyi kendini yeniler, yetkinleştirir, doğru çizgiye çekerse örgüt yapısı bu çizgiye gelir. Çok fazla eğitim vermeden de gelir. Yönetimin pratik yürütme tarzı, pratik duruş tarzı kadroyu, savaşçıyı eğitip düzene çeker. Yani onu doğru duruş ve tutum sahibi kılar. Onun için de eğitim çok fazla sorun olmaz.

İşte burada yanlıs ve yanılığlar var. Yönetim yönetim olmuyor, görevini yerine getirmiyor. Üstte işlemiyor; ondan sonra da bir birliği ya da birimi eğit ha eğit. Anlayış kavratacağım diye çaba harca ha harca. Sanki bilmiyor gibi, ama öyle değildir; herkes çok iyi biliyor. En fazla kötülükleri en çok bilenler yapıyor. Bilmeden yapanları kabul etmeye dünden razıyız, çünkü onlar az yapıyorlar. Çok daha dikkatlidirler. Bilmedikleri için çok daha duyarlı davranıyorlar. Ama bilen, işin kurnazlığını da çok fazla biliyor. İşte olumsuzluklar daha çok oradan geliyor. Dolayısıyla sorun çok fazla konuşmak, çok eğitim yapmak sorunu değildir. Tabii yeni düşünceler öğrenmek için tartışacağız, ama asıl sorun terbiye sorunu, disiplin sorunu, örgütsel duruş sorunu, yönetim sorunudur. Bunlar yönetimin duruşuna bağlıdır. Çözümünü de yönetimin duruşu ve tarzında bulur. Yoksa sözle bazı doğruları söylemekle, hep tekrarlamakla çözüm bulunmaz. O nedenle yönetim düzeyimizi geliştirmemiz gerekiyor. Sorumluluğu ilk önce kendimizde görelim. Sağı solu hiç eleştirmeyelim. Sorumluya ortaya koyabiliriz; “şu kötülük yapıyor, şunun şu eksikliği var” diyerek bunlar belirtilebilir; ama çözümü şunu bunu yapmakta değil, ancak karşımızdakini kendi hizamıza getirecek bir irade haline getirmekte bulmalıyız. Bu Önderlik tarzıdır, Önderliğin örgütsel duruşu, yönetim gerçeği budur ve bu biçim-

de herkesi hizaya getirdi. Önderlik yönetimi altında herkes bir hizaya, bir biçime girdi, bir şeyler yaptı. Şimdi de yönetimlerin bunu yapması gerekiyor. Önderlik bize böyle bir tarz ve bu kadar imkan bıraktı. Kendimizi o tarzı uygulayan yönetimler haline getirip Önderliğin birer temsilcisi olmamız gerekiyor. Yoksa Önderlik temsilciliği, Önderlik militanlığı lafta kalır. Öylesi bir duruma düşmemeliyiz.

Bu temelde görevleri planlamak, esas olarak da görevleri yerine getirecek bir yönetim gücünü bu biçimde ortaya çıkarmak, yaklaşımlarımızı biraz daha düzelterek, derinleştirerek gerçekleştirilebilir. Çabamız bu yönde olmalıdır. Tüm parti yönetimi, kadroları, militanları gerçek bir irade gücü haline gelmelidirler. Bunun temellerinde önemli bir güç potansiyeli var. Bu potansiyel hiç de az değildir. Eğer iyi kullanılırsa çok iş yapar. İyi kullanmak için de kendisini iyi organize etmesi gerekir. Dolayısıyla gerçekten büyük bir gücü elinde bulunduran bir topluluk, bu güce sahip olmanın olgunluğunu, iradesini, tutumunu, davranışını, azmini gayretini göstermelidir. Böyle bir yönetim düzeyimizin ortaya çıkarılması gerekmektedir. Tüm güçlerimiz bu şekilde örgütle, partiy-le, görevlerle uyumlu hale gelmelidir.

Bütün yönetim düzeylerimiz böyle olursa hem iyi çalışma yaparız hem de imkanları iyi kullanıp tasarruf yaparız. Konferansımızın tasarruf kararı da var. Herkes bir planlamaya giderken onu da dikkate alacaktır. Her türlü gelişme ihtimaline karşı kendimizi oldukça hazırlıklı, donanımlı, her şeye etkili bir biçimde müdahale edebilecek konuma getirmeliyiz. Tabii bu da sürece doğru yaklaşmak, süreç karşısında yeterli ve doğru bir tutum takınmakla oluyor. Bunun dışında bir yaklaşımla bir şey elde edemeyiz, kaybederiz.

Sanat halkın ruhunu beynini yüreğini yakalamayı gerektiriyor

Baştarafı 27’de

İş yapacak insanı

hiçbir ortam engelleyemez

Hazırlık düzeyimiz hiç de zayıf değildir. fakat bunun karşısında da direnmeler var, yanlıs anlayışlar var, düzeltilmesi gereken hususlar var. Onlar yapıldığı zaman mevcut hazırlık düzeyi çok etkili sonuçlar verebilecek kapasitededir. Buna inanmamız lazım, bu boş bir iddia değil. Örgütlü bir çalışma, ön açıcı, üretken bir çalışmayla bütün harekete öncülük edebilmek gerekiyor. Buna **Demokratik Kültür Hareketi** dedik, rönesans düzeyinde bir hareket geliştirmeyi öngördük ve bu hareketin öncülüğünün, ön açıcılığının geliştirilmesi gerekiyor. Bu bilinçle hareket edilmesi gerekiyor. Buradaki çalışma programımızın, örgütlülüğümüzün ve bu temeldeki pratiğimizin buna uygun gelişmesi lazım. Bu böyle ele alınır, bu çalışmalar bu biçimde işlerse, diğer alanlarda ters tutumları gidermek, aşmak kolay olur. Yeniden yapılanmaya, değişmeye karşı direnci kırmak kolay olur. Hem Türkiye’deki hem de Avrupa’daki birikimlerimizi üretime sevk etme gücü kazanırız. O alanlardaki örgütlenmelerimizde yenilenme, yeniden yapılanma ortaya çıkar, çekici olur. Üretim olmadığı, öncülük yapılmadığı için, değişim yönünde geçmiş sürecin ortaya çıkardığı birikimler çekilemediği için bu direnme, gündem saptırmaları ortaya çıktı. Bir yandan eleştirir, doğruları-yanlışları ortaya koyarsak, diğer yandan da ön açıcı, çekici, yeni sürecin gereklerine uygun, bu işi geliştirici bir faaliyet ortaya çıkarırsak her türlü gerici direnci rahatlıkla kırarız. Yirmi yıllık mücadeleyle ortaya çıkmış birikimin tümünü faaliyete seferber ederiz, eski örgütlenmelerimizin yeni sürece

uygun olarak kendilerini değiştirmelerini, yenilemelerini, yeniden yapılanmalarını ortaya çıkartabiliriz. Onları böyle bir gelişmeye, değişime uğratmak bu tarz bir pratik geliştirmekle daha kolay olur. Pratik çalışmanın buna mükemmel katkısı olur. Demek ki, bunu iyi bir düzeyde ele alıp yürütmemiz lazım. Bu çalışmalara bu düzeyde yaklaşılması gerekiyor. Kendimizi asla geri, küçük görmeyelim, basit şeylerle uğraşmayalım, basit ve geri tutumlar içinde kalmayalım. Gerçekten zorlayan, geriye çeken tutumlar, anlayışlar, kişilikler varsa onları bir kenara bırakmayı bilelim. İş mükemmel anlayan ve kapsamlı bir biçimde yürütmek isteyen hiç kimsenin önünde herhangi bir engel olmaz. O açıdan da “şu eksiklik var, şu kişi böyledir, şu şöyledir” türünden düşünceleri öne sürmeyelim, kendimizi o tür gerekçelerle aldatmayalım. O da bir zayıflıktır. Aslında eleştirilen anlayışın yaşanması anlamına geliyor, zayıflığı ortaya koyuyor. Oysa iş yapacak insanı hiçbir ortam engelleyemez.

Bu sahada böyle bir anlayış var, arkadaşlarımız neredeyse birbirlerinden kaçmak için yarışıyorlar. Her biri “öteki beni engelliyor” diyor. Bunların gerçeklemlerle bir alakası yok. Sanki herkes birbirini engellemek için yaratılmış, bura-ya birbirini engellemek için toplanmış. Oysa durumun öyle olmadığı gayet açık. Birbirimizi güçlendirmek, geliştirmek, işe çekmek, üretken kılmak için bir araya geldik ve sadece bu temelde birbirimizle ilişkilieniyoruz, yaklaşıyoruz ve bunu yapmak da mümkündür. Mükemmel üreten, çalışan, yaratan, coşkuyla çalışan, üretimi ve çalışma tarzıyla yanındakilere ilham veren, coşku veren, onları çeken, onları da çalışır bir hale getiren bir tutumu her arkadaşımız esas almalıdır. Böyle bir dönemde öncü tutum böyle olur. Ger-

çek sanatçı tutumu böyledir. Gerçek sanatçı hiçbir zaman bir kişi değildir, yalnız kalmaz; çevreye yansımadan, bir çevreyi harekete geçirmeden varolamaz. Dolayısıyla öyle yalnızlaşma eğilimi sanatçı eğilimi değildir. Terstir, o bir küçük burjuva bireyciliğidir. Sanatçı daha baştan o yaklaşımı aşan, kendini halkın yüreği, beyni haline getirmeyi bilen, halkla bu biçimde bütünleşen, halklaşan, halkın yaşamını yeniden şekillendirme amacıyla büyük bir çalışma başlatıp yürütendir. Bu da halkın harekete geçirilmesini, halklaşmayı ifade ediyor. Demek ki, yaklaşımımız, çalışma tarzımız böyle olacak. Böyle bir çalışmayı esas alacağız ve bu temelde işleri yürüteceğiz.

Yaptığımız çalışmaları tamamlama, yeni çalışma plan ve programlarını oluşturma temelinde kapsamlı bir faaliyet dönemine giriyoruz. Bu temelde yaklaşım gösterilmelidir. Kendimizi örgütleyip mücadeleyi halka yansıtan ürünler ortaya çıkaracağız. Bütün dikkatimiz bunun üzerinde olmalıdır. Onun için diğer sorunlarımızı daha hızlı, daha kolay çözmeliyiz, diğer çalışmaları daha hızlı bir şekilde tamamlamalıyız. Herkes nelerin yapılması gerektiği konusunda derin bir tartışmayı ve yoğunlaşmayı yaşamalıdır. Plan-proje üretimi yaratıcı temelde gelişmelidir. Pratik, üretken bir tarzla bu projeleri hızla hayata geçirip ürünler ortaya çıkartmalıyız. Mücadelenin buna ihtiyacı var. Dolayısıyla bütün gücümüzü ağırlıklı olarak böyle bir çalışmaya vermeliyiz. Bunları da iyi bir çalışma ortamında ve kendimizi iyi örgütleyerek, yaşamımızı disiplinli ve örgütlü hale getirerek yapabiliriz. Disiplini hakim kılmak gerekiyor, şimdiye kadar herkes anladığı gibi yaptı, kendi ölçülerine göre yaklaşım gösterdi. Bu durumları aşmamız gerekiyor. Çünkü çok fazla üretim yapmayı

hedefliyoruz. Amatörlüğü aşıp biraz profesyonelleşelim. Profesyonelleşme, ortamın genel ölçülerine göre hareket etmeyi bilmek anlamına gelir, kendine göre olmaktan çıkmayı ifade eder. O zaman demek ki, çalışma ortamımızı daha düzenli, disiplinli kılacağız. Bu çalışmaya en temel çalışma deniliyor, gerillanın yerini tutan çalışma deniliyor, o zaman herkes bu işe bir fedai gerilla tarzıyla, ölçüsüyle yaklaşacak, çalışacak. Günlük olarak ürettiği ile ancak sürece cevap verdiğini hem ortaya koyacak hem de vicdanen kendini o zaman biraz rahat görecektir.

Bu temelde bir toparlanma, yeniden bir düzenleme, ölçüleri daha da geliştirme, içine girdiğimiz hamle sürecinin gereklerine göre hem programımızı yetkinleştirme hem çalışma tarzımızı hem de ölçülerimizi bu görevleri yerine getirecek düzeyde çaba harcıyıp bir sıçrama yapalım. İlk hamle böyle bir çalışma tarzını yenileme ve ilerletmede olsun. Bu biçimde genel harekete öncülük edelim.

Avrupa’nın tekniği çok olabilir. Ama artık geride kalmıştır, bir tekniktir sadece, üretim yeri değildir. İstanbul’da imkanlar çok olabilir, teknik de çok olabilir, ama Kürt sanatı üretilmezdi; onun için teknik üretim alanları ayrı, gerçek sanat ürününü yaratma alanları ayrıdır. Bu alanların bu çalışmalara öncülük etmesi gerekiyor, bu da halk ortamıdır, mücadele ortamıdır. Halk ortamına, mücadele ortamına demokratik kültür hareketini yayacağız. Böyle bir yayılmayı ülkedeki çalışmalarımız geliştirecek, böyle bir yayılmaya öncülük edecektir. Bunu ne kadar zamanında, yeterli düzeyde ve hızlı geliştirebilirsek hareketi içinde bulunduğu sıkıntılardan, zayıflıklardan o kadar çabuk kurtarabiliriz ve konferanslarımızın kararlaştırdığı düzeye ulaştırabiliriz. Bu temelde

herkes kendini yeniden gözden geçirmeli, böyle bir çalışmaya şimdiye kadar hazırlıklarımızı, donanımımızı gözden geçirip biraz daha yetkin ve yeterli bir yaklaşımı esas alarak çok etkili bir katılımı gündemeleştirmeli ve bunu göze almalıdır. Öyle geriye gitmek, yalpalanmak, mevcut düzeyde kalmak kabul edilemez. İleri sıçrama herkesin görevidir. Herkesin yaklaşımının da böyle olması gerekiyor. Sanatta tekrar olmaz; tekrara düşüldü mü, orası artık sanat üretmekten kopmuş demektir. Her zaman daha ileri, daha yeni olanı ortaya çıkarabilmek gerekiyor. Onun için kendimizi şimdiye kadar olanı kat kat aşacak, çok değişik sanat dallarında üretim yapacak duruma getireceğiz. Tekrardan kurtarıp kendimizi bir sıçramaya uğratacaksak, yenilik yaratacaksak o da böyle olacaktır. Bu da daha çok yaratıcı yeni üretimi ifade ediyor. Bu temelde kendimizi programlayarak, örgütleyerek geliştirelim. Bu süreçte örgütlü ortak çalışma içerisine gireceğiz. Gücümüzü partiden ve halktan almayı iyi bileceğiz, ortak çalışmadan almayı iyi bileceğiz. Eğer biz böyle yaklaşırsak başarılı oluruz. Bu anlamda da sonuna kadar iddialı olmak, güvenli olmak gerekiyor. Bu çalışma ortamı her zaman yüksek bir heyecanı ve coşkuyu taşımalı, çevreye bunu yaymalı. Bunun gerisine düşen, bırakalım bunu çevreye yaymayı, başkasından bunu almaya muhtaç haline gelen bir konuma düşer. Biz şimdiden bunu mahkum edelim. Öyle bir ortamı hiç görmek istemiyoruz, tahammül de etmeyiz. O durumu çok dayatanlar olursa biz de onları eleştiririz veya daha farklı davranışlar gösteririz. O açıdan daha derli toplu, daha sorumlu, daha uygun, daha yaratıcı ve daha da üretken çaba sahibi bir konuma gelmemiz gerekiyor ve bu bizim için kaçınılmaz bir zorunluluktur.

Adı soyadı **Ömer ÇATUK**

Kod adı **Kalender**

Doğum yeri ve tarihi: **1965**

Şax **Köyü-Cizre**

Mücadeleye katılm tarihi: **1989, Cudi**

Şehadet tarihi ve yeri: **1998, Cudi Dağı**

Sıradan bir olayı ya da bir insanı tarif etmek, tanıtmak belki çok kolaydır. Ama bir şehidi, bir şehadeti anlatmak çok zordur. Ve insanı aşan bir olaydır. Buradaki amaca bağlılığı, inancı, cesareti, duygu ve düşüncesinin büyüklüğünü tarif etmeye sözcükler yetmez. Böyle bir kahramanlık örneğini her insan yaşamamıştır. İnsanlar bu kahramanlık örneğine yabancıdır. Çünkü buradaki duygu ve düşünceleri kavrayıp bilince çıkarmak için yaşamak gerekir. Böyle bir olayı ve şehadeti anlatırken çok zorlandığımı söyleyebilirim. Onu sözcüklerle tarif etmek, yeterince değerlendirmek oldukça güç gerektiren bir durum. Bu arkadaşın şehadetini dile getirmeyi bir borç ve sorumluluk bilerek hem şehidimizin anısını tazelemek, hem de kalıcılaştırmak için kaleme aldım.

Kalender yoldaş; 1965 yılında Cizre'nin Şax köyünde dünyaya geldi. Geçimlerini çiftçilikle sağladıkları için ailesine yardımcı

olmak için küçük yaştan itibaren kendisi de çiftçilik yapıyordu. Daha küçük yaşta iken ailesi tarafından evlendirilmişti.

Kalender yoldaş, köy çevresinde sakinliği, olgunluğu ve dürüstlüğüyle tanınan ve sevilen bir kişilikti. Yurtsever duyguların oldukça gelişkin olduğu bir çevrede büyüdüğü için, gelişen Ulusal kurtuluş mücadelesine kısa zamanda sempati duymaya başlamıştı. Daha sonra da yavaş yavaş filizlenen ve ülkeye giren gerilla gruplarından haberdar olmuştu. Gerilla Kalender yoldaşı en çok heyecanlandıran varlıktı. Hiçbir şey O'nu bu kadar heyecanlandırmıyor, merak içerisine sokmuyordu. Dağlarda yaşamak, Kürt halkı için çalışmak, Kürt halkına düşmanlık yapan aşiret ve devlet güçleriyle savaşmak O'na oldukça çekici geliyordu.

Kalender yoldaş, yurtseverlik duyguları ve ülkeye olan bağlılığı sayesinde Agit yoldaşın öncülüğünde ülkeye gelen grupla kısa

bir sürede tanışmıştı. Dürüstlüğü ve fedakarlığı sayesinde gerillaların güvenini de kazanmıştı. Ve bizzat Agit yoldaşın denetiminde milislik görevine başlamıştı. Ancak bu çalışma O'nu hiçbir zaman tatmin etmiyordu. Gerilla saflarına katılmak için öneri üstüne öneri yapıyordu. Fakat arkadaşlar bu önerileri kabul etmiyor “senin milislikle daha fazla faydan olur” diyorlardı. Bu temelde 1985 yılından, partiye katıldığı 1989 yılına kadar dört yıl milislik görevini sürdürmüştü.

1989 yılında artık büyük ısrarları sonucu arkadaşlar O'nu gerillaya almak zorunda kalmışlardı.

Uzun bir süre Botan sahasında kalan Kalender yoldaş, daha sonra Güney alanına geçerek, buradaki savaş pratiğine katılmış, ardından da Önderlik Sahası'na geçmişti. Bu sahada yoğun bir eğitimden geçtikten sonra tekrar Botan eyaletine gelmişti.

Kalender yoldaş Önderliğe ve partiye

bağlı, yoldaşlarına karşı son derece saygılı ve alçakgönüllü bir kişiliğe sahipti. Mücadeleye olan inancı ve kararlılığıyla bilinçlenmeye ve örgütlenmeye önem veren ve her alanda her koşul altında hizmet etmeyi esas alan, mütevazı ve fedakarlığı ile tanınan, sevilen bir yoldaştı.

Türk özel savaş güçleri 1997 Güney Savaşı'nda aldığı darbe ve verdiği kayıplarla geri çekilirken, gerilla güçlerine karşı bir yenilgiyi daha yaşamış oluyordu. Bunu gururuna yediremeyen TC generalleri, '98 yılında tüm Botan'ı kapsayan ve şimdiye kadar görülmemiş bir tarzda, emperyalist güçlerin de destek verdiği bir operasyon başlatmışlardı. Alan uçak ve tanklarla kuşatılarak, her tarafa asker ve silah sevkiyatı yapılıyordu. Alanın her tarafında saldırı ve çatışmalar yaşanıyor. Kalender yoldaş Cudi'nin Gire Hermo tepesinde çatışmaya girmişti. Çatışma çok yoğun ve sıcak geçiyor-

du. Kalender yoldaş, beraber çatıştığı Newroz yoldaşı kurtarmak isterken kör bir kurşunla vurularak şehitler kervanına katılmıştı. Her zamanki gibi fedakarlığını ve arkadaşlarına olan bağlılığını burada da gösteren ve büyük bir militanlık örneği sergileyen Kalender yoldaş, halkının özgürlüğü uğruna canını vermekten çekinmemişti.

Ninova mülteci kampında yaşayan anesine şehadet haberi verildiğinde anası tüm acısını yüreğine bastırarak, “Ben çok sevinçliyim, çünkü oğlum ülkesi ve halkı uğruna şehit düştü. Onun silahını yerde bırakmayacağız. Kalender şehit düştüyse kız kardeşi O'nun silahını kaldıracak” diyerek kızını da parti saflarına göndermişti.

Kalender yoldaşın anısı mücadelemizde yaşayacaktır.

**Mücadele arkadaşları adına
Çiya Tıref (Hewler)**

Adı soyadı **Selahattin**

KERAMETTİN

Kod adı **Seyidxan**

Doğum yeri ve tarihi: ...

Mücadeleye katılm tarihi: **1999**

İran-Kutur

Şehadet tarihi ve yeri: **2000, Botan**

Onlar, 1999 yılında, Önderliğin esaretinden sonra partiye katılırlar. İran'ın Kutur şehrinden katılan her iki ar-

kadaş üniversite mezunudur. Seyidxan ve Xemgin öyle insanlardı ki, canlarını Önderlik, ülke, Kürdistan ve halkları uğruna feda ettiler. Onlar öyle kişilerdi ki, sözlerine sonuna kadar bağlı kaldılar. Yeni olmalarına rağmen Önderlik çizgisine olan bağlılıkları sonsuzdu, ki bu hiçbir zaman unutulmayacaktır. Düzen yaşamlarında bile ezilmeye, baskıya sürekli karşı durmuş ve kabullenmemişlerdi. Ve halkları için de ezilmeyi hiçbir zaman kabul etmiyorlardı. Onlar öyle kişilerdi ki, sözleriyle, pratiğiyle insanı etkileyen ve öğretenlerdi.

Adı soyadı **Evşar KERAMETTİN**

Kod adı **Xemgin**

Doğum yeri ve tarihi: ...

Mücadeleye katılm tarihi: **1999**

İran-Kutur

Şehadet tarihi ve yeri: **2000, Botan**

Onlar katıldıktan sonra, bir devre yeni savaşçı eğitimi gördükten sonra Botan'a gitmek için öneri geliştirmişler, büyük

DÜZELTME

2001 Temmuz sayısında
şehadeti açıklanan Niyazi DOĞAN
(Mirxan) arkadaşın doğum tarihi yanlış
yazılmıştır. Doğrusu Maraş-Afşin,
1956'dır. Düzeltiyor, okurlarımızdan
özür diliyoruz.

VI. Ulusal Konferans sonuçlarını doğru bir çalışma ve yönetim tarzıyla hayata geçirelim

Baştarafı3'te

Pratiğin dili farklıdır

Diğer yandan, önemli bir tempo sorununun olduğu da izlenmektedir. Geçen iki üç yıl, uluslararası komplonun saldırılarına karşısında kendimizi geriye çekme, toparlama, eğitimle geliştirerek hazırlama sürecinin çalışma ve yaşam temposuna ulaşma olmasına rağmen, bu anlamda çalışmaya yaklaşımda ciddi yetersizlikler görülmektedir. Ertelenecilik çok fazladır. Zamanlı, mekankanlı ve planlı çalışma zayıflamıştır. Bugünün işi yanna, öbür güne, hatta haftalara, aylar sonrasına ertelenilmektedir. Birçok iş “yapılmazsa da olur” gibi bir yaklaşımla ele alınabilmektedir. Yoldaşlarımızın mevcut süreç karşısında tempoları zayıftır. Çalışmaya el atma düzeylerindeki eksiklikler vardır. Görevlere talip olma ve üstlenme, mücadelenin bütün görevlerini omuzlayarak, kendisini en ileri düzeyde işleterek yerinde ve zamanında sonuca ulaşmak için her türlü çabayı harcamada yetersiz kalmaktadırlar. Tempo, az zamanda çok iş yapma düzeyi gerilemiştir. Güne sığdırılan çalışma düzeyi ve oranı sınırlıdır. Çalışma tempomuz yeniden pratikleşen ve uluslararası komploya karşı bir siyasi hamle düzeyine gelen parti mücadelemizin geliştirdiği pratik görevleri başarıyla yerine getirecek bir düzeyde değildir. En üst yönetimimizden her alanda çalışan kadromuza kadar, genel çalışma kapasitesi ve tempounun yükseltilmesine ve hızlandırılmasına ihtiyaç vardır. Üslubumuzu oldukça çekici, kazanımcı, birleştirici, çözümlileyici kılmamız gerekmektedir. Geçmiş dönemin çalışma ölçütleri, içinde bulunduğumuz dönemin pratik çalışmalarına da belli ölçülerde yansımaktadır. İdeolojik, teorik çalışmalar daha çok karşılıklı görüşleri ortaya koyarak, hatta tersini, alternatifini ortaya çıkartarak düşüncelerin netleştirilmesini içeriyordu. O nedenle düşünce derinliği yaratabilmek, tartışabilmek, olguları daha iyi çözümlileyebilmek için her dilden düşünmek, farklı yönleri ele almak gerekiyordu. Bu temelde çok kapsamlı tartışmalar yapı-

rak önemli bir düşünce derinliğini ortaya çıkardık. Ancak pratiğin dili başkadır. Pratik sürecin çalışma tarzı, üslubu, teorik çalışmanın üslubu ve tarzıyla aynı değildir. Pratikte işi tersinden almak, karşıtlıklar ortaya çıkarmak, pratiği olurluna bırakmak, deyim yerindeyse arabayı atın önüne koşmak anlamına gelecektir. Bu da kolektif çalışma tarzımızı zedelemekte, çekiciliği, ahengi zayıflatmaktadır. Geçmişte tartışılırken izlediğimiz yol yöntemi, kendimize hakim kıldığımız üslubu siyasi çalışma yaparken hakim kılamayız. Olduğu gibi yenilemek ve onu hayata geçiren bir konumda bulunmak zorundayız. Bütün parti kadro ve çalışanları yeni bir pratik sürece yönelirken, tempo ve duruş bakımından pratiğe güçlü bir biçimde yüklenecek dili yakalayarak, bu alanda kendilerini yenileyerek pratiğin çok güçlü yürütücü militanları haline gelmek zorundadırlar. Pratik çalışmalar örgüt düzeyi ve disiplini içerisinde olacaktır. Herkesin geçen dönem tartışma yürüten, eğitim yapan örgüt düzeyinden, disiplinden kendisini kurtarması; eyleme, hamleye, serhildana kalkmış partinin örgüt disiplini ve düzenine ulaşması gerekmektedir.

Buna göre, her düzeydeki parti militanının kendini talimat alacak düzeyde getirmesi, talimat almayı kendisine yedirmeyi, örgüt yönetimlerinden alacağı talimatı asla tartışmadan, çekiştirmeden, yorumlardan geçirmeden olduğu gibi bulundukları alanın koşullarına göre planlayıp, imkanları kullanarak hayata geçiren, bu anlamda güçlü talimat uygulayıcısı olan bir yaklaşıma ulaşması gerekmektedir. Rapor vermek, hesap vermek, ondan da öteye örgüt tarzında çalışma yapmak; örgütü temsil etme hakkını ve imkanlarını alıp kullanırken, ne zaman, nerede, nelerin yapıldığı konusunda düzenli ve sistemli olarak hesap vermek, yapılanları partiye rapor etmek her militanın görevidir. Rapor sisteminin işlemediği, talimat düzeninin gelişmediği bir parti olamaz; bu biçimde kapsamlı bir eylem yürütülemez; örgütsel, bütünsel ortak bir eylem planı oluşturmaktan ve onu hayata geçirmekten söz edilemez. Eğer ortak bir eylem planımız varsa, hepimiz bu

planı hayata geçirmekle kendimizi yükümlü, görevli hissediyorsak, bulunduğumuz her yerde bu planın uygulayıcısıysak, o zaman bunu örgütlü bir biçimde yapmak, örgüt disiplinine uygun olarak yürütmek, mevcut talimatın gereklerine göre çalışmak ve sonuçlarını da örgüte rapor etmek zorundayız.

Bu anlamda, önümüzdeki dönemde örgüt disiplininin daha da iyi geliştirilmesi, yetkinleştirilmesi, bunun gereği olarak rapor-talimat düzeninin sistemli bir biçimde işletilmesi, her düzeyde talimat veren kurumlarımızın zamanında, görevlerinin gereği olarak yeterince talimat vermeleri ve bütün örgütlerin kadro ve çalışanlarının da aşağıdan yukarıya, parti yönetimlerine bireysel ve örgütsel düzeyde raporlarını zamanında belirlenmiş kurallara çerçevesinden sözlü ve yazılı, yeterli bir biçimde vermeleri gerekmektedir. Bu nedenle örgüt içerisindeki bilgi akışını sürekli kılmamız bir zorunluluk olmaktadır. Partimizin en üst yönetimine her alandan bilgiler ulaştırılarak bilgilendirme görevi yerine getirilmelidir. Bu bakımdan bireysel ve örgütsel düzeyde rapor sisteminin işletilmesi, parti yönetimimizin her alandaki çalışmalar hakkında yeterince bilgilendirilmesi, yine her yoldaşın düşünce ve önerilerini parti yönetimine ulaştırması gerekmektedir. Bu da bir rapor düzeni içinde gerçekleştirilebilir. Parti yönetimine rapor sunma hem her kadro ve çalışanın hem de her parti örgütünün hakkı olduğu gibi, aynı zamanda görevidir de. Örgüt hiyerarşimizde rapor hakkının yeterince işletilmesine kesinlikle engel oluşturulmamalı, hatta herhangi bir gecikme ve ertelemeye bu konuda fırsat verilmemelidir. Bu konularda yaşanacak eksiklikler, yetersizlikler ciddi bir disiplin ve örgüt dışılığı olacaktır. Bu açıdan hata ve eksikliğe düşmemek, eksiklik suçu işlememek, örgütün sistemli işleyişini yukarıdan aşağıya doğru talimat ve aşağıdan yukarıya doğru rapor düzenini işletmek, bilgi ve karar akışını sağlıklı yürütmek; her parti örgütümüzün, kadro ve çalışanlarımızın hassasiyet göstererek disiplin içerisinde olmaları ve örgütlülük içerisinde sağlıklı işleyen bir parti düzeyine

ulaşılmasına katkı sunmaları gerekmektedir.

Değerli yoldaşlar!

Artık uluslararası komploya karşı savunma içerisinde olma dönemi sona ermiştir. Kadronun yaşadığı eksikliklere karşı mücadele için yapılan temel hazırlık dönemini de aşmış bulunuyoruz. Etkili bir pratik geliştirmek için deneme-sınama yapma, temel bazı noktalara parti çekirdeklerini yerleştirerek komploya karşı pratik mücadele geliştirme süreci de geride bırakılmıştır. İçinde bulunduğumuz siyasi durum ve ortaya çıkardığımız pratik-örgütsel düzey gereği olarak; uluslararası komploya karşı, onu parçalayıp yenilgiye uğratabilecek, Kürt halkını, onunla birlikte diğer demokrasi güçleri ve halk güçlerinin demokratik sivil örgütlülüğünü, eylemliliğini en üst düzeye çıkartacak bir örgütlenme ve mücadele dönemine girilmiştir. Bunun hedeflerini, yöntemini, kapsamını, plan ve programını VI. Ulusal Konferansımız ortaya çıkarmıştır. Böyle bir plan ve programın asgari bir uygulaması uluslararası komploya parçalayacak; Kürt sorununun demokratik çözümünü yönünde önemli adımlar atılmasını, inkar ve imha siyasetinin tümüyle kınılıp, demokratik değişim ve dönüşüm temelinde Türkiye'nin çözüm sürecine girmesini ortaya çıkartacak, bu da bizi demokratik kuruluş aşamasına ulaştıracaktır.

İçine girdiğimiz mücadele süreci otuz yıllık parti ve Önderlik mücadelemizin sonuçlarını alma, ulusal sorunları çözmeye, demokratik örgütlülük ve yaşamı geliştirmede finali oynama gibi bir özellik taşımaktadır. Ne pahasına olursa olsun, bu plana başarıyla koşmak, bunun gerektirdiği çalışmaların büyük bir fedakarlık ve cesaretle, yüksek bir bilinç ve örgütlülükle, gerekli tarz, tempo ve örgütlülüğü tutturarak yapmak ve mutlaka başarmak, bütün PKK kadro ve çalışanlarının, tüm Apocu militanların vazgeçilmez bir görevidir. Bizi başandan alıkoyacak ruh hali, duygu, düşünce, tarz, yaşam vb. durumları ortaya çıkartarak; bunlara karşı yüksek bir amaç, Önderlik, şehitler, halk ve ülke bağlılığıyla büyük bir mücadele gücünü ortaya çıkarmalı,

bütün bu gerilikleri yöntemli bir mücadeleyle aşmalı, partimizin ulaştığı çözümleme ve kararlaştırma düzeyinde kendimizi çözümleyip kararlaştırarak, pratik görevlerimizi başarıyla yerine getiren bir konuma ulaşmalıyız. Önümüzdeki dönem militanı, çalışanı olmak ancak bununla mümkündür. Önümüzdeki dönemde Başkan Apo'yla birleşmek, Başkan Apo'nun militanları olmak bununla mümkündür. Her biri büyük kahramanlıklar ifade eden binlerce parti şehidimizle bütünleşmek bunu başarmakla mümkündür. Halkla bütünleşmek, ülkeyle bütünleşmek bununla mümkündür. Bunun da bir tek yolu vardır; o da çalışmak, çalışmak, çalışmak; başarmak, başarmak, başarmaktır. Zaferi yaratmak ve gereken başarıyı ortaya çıkartmak için elimizden gelen her şeyi azami düzeyde ortaya çıkartıp kullanmaktır. Buna ulaşanlar, Önderlik, parti, halk ve şehitlerle birleşenler, önümüzdeki dönemin gerçek militanları olacaktır. Böyle olmak bizim için en yüce onurdur, şerefidir, kendi gerçekliğine bağlılıktır, sadakattir, kendini yenileme, geliştirme, yeniden yaratma gücünü göstermektir. Ortaya çıkartılacak en büyük yetkinliği var etmedir.

Bu temelde tüm parti kadro ve çalışanlarını; VI. Ulusal Konferansımızın ortaya çıkardığı karar düzeyini kapsamlı bir biçimde özümsemek ve pratikleştirmek için her türlü fedakarlık ve cesaretle, yüksek bir örgütlülük ve disiplin içerisinde çalışma yürütmeye, bu konuda varolan her türlü yetersizliği, eksikliği Konferansımızın ortaya çıkardığı çözümleme temelinde kavrayıp onlarla mücadele ederek aşmaya, böylece önümüzdeki sürecin büyük serhildan kampanyasını her alanda başarıyla pratikleştirip parti ve halkımızı zafer sürecine ulaştırmaya çağırıyoruz.

– *Yaşasın uluslararası komploya karşı gelişen halk serhildanı!*
– *Yaşasın PKK!*
– *Biji Serok APO!*

Basına ve Kamuoyuna Açıklama

• **PKK Başkanlık Konseyi**

Tüm dünya 11 Eylül günü Amerika'nın ekonomik ve askeri merkezlerine yöneltilen ağır saldırı ile sarsılmış bulunuyor. Şimdiye kadar gerçekleşen en kapsamlı ve örgütlü saldırı olduğu anlaşılan bu olayın etkili bir doğal felaket düzeyinde insan kaybına ve maddi hasara yol açtığı görülüyor. Kürt halkı olarak, yaşadığı böyle bir trajik olay nedeniyle yüz yüze kaldığı ağır kayıplardan dolayı Amerikan halkının acılarını payla-

şıyor, derin üzüntülerimizi belirtiyor, başsağlığı dilekelerimizi iletiyoruz.

Ağır sonuçlar doğuran bu trajik olayın insanlığın bundan sonraki yaşamı üzerinde önemli etkilerinin olacağı kesindir. Ne yazık ki 21. yüzyıl gibi büyük umutlar taşıyan yeni bir yüzyıla girerken insanlık böyle çözümsüzlük içeren kabul edilemez olaylarla yüz yüze gelebilmektedir. Bu durum yaşanan olayın bütünüyle reddedilmesinden öte, günümüz dünya gerçekleri-

ni ve insanlığın yaşadığı ağır sorunları bir kez daha acı bir biçimde açığa çıkarmıştır. Yapanlardan bağımsız olarak, yaşanan olayın dünyaya hakim olan güncel politikalarla bağını görmek ve çözümü bu politikaları değiştirmekte aramak kesinlikle gerekir. Yaşanan olayı münferit, güncel uluslararası politik sistemden kopuk ele almak mümkün olmadığı gibi, bu tür olayları önlemenin yolu olarak da baskı ve şiddet yöntemini seçmek, intikam ye-

mini etmek, benzer yöntemlerle çözüm bulacağını sanmak doğru değildir. İnsanlığa zarar veren bu tür olayları önlemenin tek ve bir tek doğru yolu dünyayı herkes için yaşanılır kılmak; bunun gerektirdiği barışı, demokrasiyi, özgürlüğü, eşitliği, paylaşımı ve adaleti tesis etmektir. Acı olaydan çıkartılabilecek tek doğru sonuç ve gerçek yönelim bu olabilir. Bu amaçlar doğrultusunda herkesin el ele vermesi, herkese zarar veren bu tür trajik olayları

önleyeceği gibi, tüm insanlık için de iyilik ve güzelliklerle dolu yaşanabilir bir dünyayı ortaya çıkarır.

Bu temelde herkesi, soğukkanlı ve sağduyulu olmaya, basit çıkarlardan uzak durarak olayı doğru ve gerçekçi değerlendirmeye, bu doğrultuda dünyamızı barış, demokrasi, özgürlük, eşitlik ve adalet dünyası haline getirmek için elbirliğiyle çalışmaya çağırıyoruz.

12 Eylül 2001

28 Eylül 2001 tarihi, partimizin genel Başkanı Abdullah Öcalan'ın şahsında Kürt sorununu uluslararası platformda tartışılmaya başlanacağı gün oluyor. AİHM'de başlayan dava böylesi bir özelliğe sahiptir. Görülecek dava ve alınacak kararın başka bir anlamı olamaz. Özellikle ABD'de gerçekleşen eylemlerin sarsıcı etkisi altında bu davaya daha bir anlam yüklenmiştir. Yeniden şekillenen dünyada Kürtlerin yerinin ne olacağı tartışılarak karara bağlanacaktır. Dolayısıyla AİHM'de görülecek dava kesin kes siyasi niteliğe sahip olacaktır. Kürt halkı, dünyanın belli başlı halklarından statüsüz olan tek halktır. 20. yüzyılın ilk çeyreğinde Lozan konferansı süreci, Kürtleri statüsüz bırakmıştır. Uluslararası güçler Kürdistan'ı egemenliğinde bulunduran güçlerle işbirliği içinde statüsüzlüğü meşrulaştırmak istemişlerdir. Bu durum karşısında, Kürt halkı başarısızlığa da uğrasa gerçekleştirdiği isyanlarla kendisi hakkında verilen bu kararın kabul etmemiştir. Ancak her isyan katliam, sürgün ve diğer

baskı biçimleriyle Kürtlere pahlıya ödettirilmiştir. PKK öncülüğündeki son isyan da aynı nedenlerden kaynaklanmıştır. Böylece Lozan süreci isyanlar ve bunu bastırma politikalarının kaynaklandığı süreç olmuştur. Bu gerçeklikten hareketle AİHM'deki davanın büyük bir hatayı düzeltme özelliği vardır.

Partimizin Genel Başkanının görülecek davası kesin kes kişisel değildir. Çünkü O, bir halkın önderidir. Kürt halkının büyük çoğunluğu bunun böyle olduğunu demokratik eylemliğiyle her kese göstermiştir. Davanın kişiselleştirilmesi olumlu bir karar çıksa bile meşruiyet kazanamaz. Meşruluğun tek yolu Genel Başkanımızın

şahsında Kürt halkına karşı işlenen suçların mahkum edilmesi demokrasi ve insan haklarına uygun bir statünün belirlenmesinden geçer. Dolayısıyla partimiz ve halkımız mahkemeden böylesi bir sonucun çıkmasını umut etmektedir.

Uluslararası topluluğa!

Kürt halkının statüsüz bırakılması hem demokrasiye hem de temel insan hakları ölçütünde aykındır. Bu aykırılık Genel Başkanımız Abdullah Öcalan'a karşı düzenlenen uluslararası komployla sürdürülmüştür. Hiçbir meşruluğu olmayan İmralı yargılanmalarıyla ve orada verilen idam kararıyla son derece haksız olan bu durum meşrulaş-

PKK Başkanlık Konseyi

tılmak istenmiştir. Artık bu büyük haksızlığın giderilmesi ve yanlışın düzeltilmesinin zamanı gelmiştir. AİHM'de görülen davanın, belirtilen temelde bir sonuca götürülmesi için sizleri tutumunuzu yeniden gözden geçirip düzeltmeye çağırıyoruz.

Türkiye Cumhuriyetine!

Cumhuriyetin kuruluşundan bu yana Kürt halkının statüsüz bırakılması zarardan başka sonuç doğurmamıştır. İsyancılar ve bunların bastırılması bütün taraflara kaybettirilmiştir. Aynı tutumun sürdürülmesi kazanç değil, zarar getirecektir. Türkiye'nin çıkarı, Genel Başkanımızın özgürlüğüyle birlikte Kürt halkının da öz-

gürlüklerinin tanınmasıdır. Devletin bütün yöneticilerine ve demokratik kuruluşlara birlik içinde Genel Başkanımızın özgürlüğünün buna bağlı olarak Kürt halkının özgürlüklerini tanınması için AİHM'deki davayı çözüm platformu haline getirmeye çağırıyoruz.

Kürt halkına!

28 Eylül 2001 tarihinde başlayacak olan Genel Başkanımızın davası senin davandır. Orada kazanacak olan ve kaybedecek olan sensin. Bir daha kaybetmemek için bütün gücünü ortaya koymalısın. Dava boyunca demokratik ve barışçıl siyasal eylemliğini güçlendirerek sürdürmelisin. Bu konuda gücünü sonuna kadar ortaya koymalı, demokratik eylemliliğini doruğa çıkarmalısın.

Bu temelde gece-gündüz, izinli-izinsiz, yurt içinde veya yurt dışında, miting yürüyüş, oturma, boykot, kepeng kapatma, grev, toplantı ve diğer eylem biçimleriyle sizleri siyasal serhildana çağırıyoruz.

27 Eylül 2001

ŞİDDETSİZ BİR DÜNYA DEMOKRASİ VE ADALET TEMELİNDE DÜNYAYI HERKES İÇİN YAŞANILIR KILMAKLA MÜMKÜNDÜR

Baştarafı13'te

gelişmeleri karşılamayan üstyapı sistemi sadece Sovyet sistemi değildi. Aynı zamanda Batı sistemiymiş. Sovyet sistemi çözümlerken, Parti Önderliğimiz *"Yıkılan Sovyetler Birliği yıkılan Amerika'dır; çöken reel sosyalizm çöken ABD sistemi olacaktır. ABD sistemi kesinlikle bundan zafer kazanamaz"* dedi. *"ABD sisteminin bu biçimde yaratıcısı, karşısındaki Sovyet sistemi, reel sosyalizdir. İkisi birbirine bağlı olarak varoldular. ABD, zaferini Sovyetlerin varlığı temelinde kazandı. Yokluğu temelinde ise zafer kazanmayacak, yok oluş ortaya çıkacaktır"* dedi. Şimdi ABD'nin öncülük ettiği mevcut maddi gelişmeleri karşılamayan sistemin çözümlüğü ve çöküşü yaşanıyor. Bu olaylar bunun böyle olduğunu açıkça gösteriyor. Dolayısıyla o çözümlü olmadan, orada değişim olmadan yeni bir uluslararası dünya sisteminin şekillendiğini söylemek mümkün değildir. ABD kendi başına bunu tamamlamak, bir ABD düzeni oluşturmak istedi. Ama bu başlanamamıştır. Dünyanın her tarafında yaşanan olaylarla gördük ki, bu gerçekleşmemiştir ve gerçekleşmesi de mümkün değildir.

En son Ortadoğu'daki durum bunu çok somut olarak gösterdiği gibi, Amerika'daki bu olay da bunu daha açık bir şekilde kanıtlamaktadır. Buradan çıkartılacak sonuç, kendi objektif gelişmelerine denk düşmeyen sistemini korumak için elindeki askeri ve maddi gücü saldırı temelinde kullanmak yerine, ABD'nin de Sovyetlerin yaptığı gibi bu gerçeklere teslim olması, mevcut gelişmeleri gerçekçi değerlendirmesi, Amerikan halkına ve dünya halklarına daha fazla acı çekirmeden, daha çok zarar ver-

meden ve daha çok tahribat yaratmadan demokrasi, özgürlük ve adalet yönünde düzen değişikliğini yaratması, bir sistem değişikliğine gitmesidir. Sistem değişikliğinin yaratılmasına hizmet etmesi, en azından buna kapıları açık tutması gerekmektedir. Bu bakımdan Sovyetler gerçekten bir öncülük oluşturdu. Olumluyu yaratamadı, ama olumsuzu da kendi eliyle terk etti. Bu da bir büyüklüktü. Batı sisteminde böyle bir büyüklük var mı? Bunu hep birlikte önümüzdeki süreçte göreceğiz. Gerçekten bir büyüklük mü var, kapılar çözümün üretilmesine açık mı tutulacak; yoksa çözümsüzlüğü derinleştirmek için bütün gücünü şiddet temelinde ortaya mı koyacak? Önümüzdeki süreç bunu çok somut gösterecektir. İkinci durum gerçekleşirse, tabii bu da çok tehlikeli bir durumu ortaya çıkaracaktır.

Şimdi Ortadoğu'yu öne sürmek, İslam toplumunu suçlu göstermek, "terörizm eşittir Ortadoğu ve İslamiyet" gibi bir izlenim vermek, bu saldırı yaklaşımıyla bağlantılıdır. Çünkü yeni uygarlığı, çağdaş demokratik uygarlığı, uygarlığın beşiği olan bu alan daha fazla geliştiriyor. Yani Avrupa, ABD bir noktaya kadar gitti. Şimdi yeni bir çözüm ve çözümlü de başka alanların yeni gelişmeleri yaratma şansları vardır. Ortadoğu, İslam dini altında yaşayan toplumlar sanayi toplumunun ezdiği, baskı altına aldığı, sömürdüğü ve en alta aldığı toplumlar oldular. Yeni devrimsel gelişmeler yaşanırken, bu alanların da hamle yapma ve gelişme yaratma imkanları vardır. Parti Önderliğimizin savunmaları bu çözümü çok iyi ortaya koymuştur. Şimdi şöyle bir varsayım ileri sürülebilir; başka çevreler de bunu görüyor-

lar ve bunun önünü almak için sanki özel bir saldırı yaratmaya çalışıyorlar gibi geliyor. Bu durum tehlikelidir. Böyle yapmaya kalkarlarsa, bazı çevrelerin kendileri bundan zarar görürler. Ortadoğu insanı bu bilinci kazanıyor, kazanmak durumunda. Mevcut bilinçlenme düzeyi aslında bunu çözümleyecek niteliktedir. Biz de bunu çok yönlü olarak değerlendiriyoruz. Geline bu noktada bu tür olaylarla Ortadoğu'ya şiddeti yöneltmek tehlike oluşturuyor, tehlike amaçlıdır. Bu, eski dünya sistemini, Ortadoğu'yu ezen, sömüren, parçalayan ve tahakküm altına alan sistemi ve statükoyu korumaya yöneliktir. Dolayısıyla sanki onu değiştirme eğilimlerini ortadan kaldırmak için düzenlenmiş bilinçli bir saldırı gibi geliyor. Bunun için de dikkat etmemiz ve iyi anlamamız gerekiyor. Bir insanlık bilinci, uluslararası toplum bilinci geliştirilirken, bunu kesinlikle bir bölge bilinciyle birlikte ele alma ve geliştirme gereği vardır. Bu anlamda Ortadoğu'ya yöneltilen suçlamalar ve saldırılara karşı çıkmak gerekiyor.

Diğer yandan böylesi bir karşı duruş, geniş kesimleri içine alan, yine etkinliğiyle yüz binlere ve milyonlara hitap eden temel bir örgütlenme çalışması olma özelliğine sahiptir. Gerçekleri somut ortaya koyarak ve bu saldırıların neyi amaçladığını göstererek bunlara karşı çıkmak gerekir. Düşünce ve politikayla bunlara karşı çıkmalıyız. Tabii en önemlisi de bilincimizi geliştirerek, gerçekten insanlığın yaşadığı gelişmelere denk çözümleri kendimizde, Kürdistan'da ve Ortadoğu'da üretip hakim kılarak buna karşı çıkmalıyız. En iyi karşı çıkma, en iyi çözüm üretme yolu ve yöntemi budur. Eğer böyle yapılır-

sa, bu yolda çaba harcanırsa, tehlikeler önlenebilir ve Ortadoğu bu tür tehlikeli gelişmelere karşı bir çözüm alanı haline gelebilir. Bunun için de daha iyi anlamaya, daha çok düşünmeye, daha fazla tartışmaya, daha soğukkanlı olmaya, daha sağduyulu davranmaya ihtiyaç vardır. Ortadoğu insanı bunu göstermelidir. Hem bu dayanıklılık ve sabrı hem de bu temelde çözümü yaratma gücünü göstermelidir. Ortadoğu'nun bilinçli ve çözümleyici gücü olan herkes düşüncesini ve eylemini bunun üzerinde kuralmalıdır.

Partimizin değerlendirmeleri, çözümleri ve PKK'nin yeni yaklaşımları, Kürt sorununun çözümü, bölgedeki demokratikleşme ve demokratik özgür birlik yaratma stratejisi tam da buna denk düşüyor. Bu anlamda dünyayı çıkmaza sokmaya çalışan kör şiddet yaklaşımlarının çözümsüzlüğüne karşı, 21. yüzyıl dünyasında insanlık için çözüm düşüncesi ve çözüm çizgisi oluyor. Çözümün ideolojik-politik çizgisini ortaya koyuyor. Bu, bizim için önemli bir gelişme, önemli bir kazanım, önemli bir pozisyonudur. Tabii buna ulaştığımız için de mevcut gelişmeleri en çok bizim anlama, değerlendirme, çözümleme gücümüz vardır. Bunu daha fazla yapmak durumundayız. Ters düşünceler ve yaklaşımları daha çok eleştirerek mahkum etmeyi bilmeliyiz. Doğru düşünceleri, insanlık için yararlı olan çözümleyici düşünceleri derinliğine daha çok biz üretmeliyiz. Bir de yorulmadan, bıkmadan, usanmadan insanları bu düşüncelerle eğitmek için çaba harcamalı ve propaganda faaliyeti yürütmeli, ideolojik bir mücadele vermeliyiz. Mevcut gelişmeler önümüze bir de böyle bir görevi, insanlığın gelişimi açısından mutlaka yerine getirilmesi gereken temel bir görev

olarak çıkıyor. Bu göreve daha sıkı sarılmak, daha iyi anlayarak yönelmek, iyi kavrayıp çözümlemek, usanmayan ve oldukça ikna edici bir çalışma ve mücadeleyi bu temelde vermeyi bilmek gerekir. Bizim uğraşımız bu temededir.

Propaganda faaliyeti, ideolojik mücadele bu dönemde sadece kendimizi eğitmemiz, halkımızı eğitip bilinçlendirmemiz için gerekli değildir; uluslararası düzeyde tehlikeli ve çözümsüzlük arz eden politikaları aşmak, tehlikeleri önlemek, insanlığı doğru çözüm çizgisine ve anlayışına yöneltmek için de bu gereklidir. O açıdan görev büyük ve kapsamlıdır; ama anlamı da aynı derecede büyük ve onurludur. Bu görevi başarıyla yapmak için çalışmak hepimizin çabası olmalıdır. Parti Önderliğimizin en ağır koşullarda, en büyük zorluklar altında, en çok olanaksızlıklar içerisinde bu kadar derin ve geniş düşünce yaratma çabasını, tamamen böyle bir dünyaya karşılık olmak, cevap olmak, insanlığı tehlikelerden korumak, insanlık için iyi bir gelecek yaratma istem ve arzusunun gereğini yerine getirmek olarak değerlendirmek ve görmek gerekiyor. Bu anlamda Parti Önderliğimizin savunmaları bir kez daha bu gelişmeler çerçevesinde iyi anlaşılmalı ve değerlendirilmeli durumundadır.

Tabii sadece böyle tanımlamak yetmez; bir de buna denk yaklaşım ve çaba içinde olmak, onun hepimizin üzerimize yüklediği görevi yapar konumda olmak gerekir. Bu, partimizin bütün militanlarının omzuna yüklenmiş bir görev, bir boyun borcudur. PKK'li olmak, Önderlik militanı olmak her şeyden önce böyle bir çalışmayı zamanında, hem de başarıyla yapmayı bilmekten geçiyor.

Diriliş savaşının öncülüğünü yapan gerilla barış sürecinin koruyuculuğunu yapmaktadır

Yurtsever Halkımız!

Büyük çelişkiler içindeki dünyamızın her yanında idrak edilen 1 Eylül Dünya Barış Günü'nde, yüz-yılların en karanlık esaret koşullarında yolumuzu aydınlatmaya devam eden *Kürdistan Güneşi*'nin izinde yürümenin onuruyla, hepimizi yürekten selamlıyoruz. İnsanlığın beşiği olan Kürdistan dağlarından ve sizin en değerli evlatlarınızın özgürlük için çarpıştığı, kahramanca direndiği ve şehit düştüğü ana topraklardan bu anlamlı gün-de seslenirken, bir kez daha sizin gibi onurlu bir halkın özgürlük öncüleri olmanın gururunu yaşıyoruz.

Her zamanki gibi, halkımızın özgürlük isteminin gerçek bir ifadesi olan dağlarımızdaki Halk Savunma Güçlerimizin saldırılarını tek taraflı durdurmasından ve sınırların dışına çekilmesinden bu yana, iki yılı aşkın bir zaman geçti. Bütün dünyaya İmralı Zindan'ndan barış elini uzatan Başkan Apo'nun binlerce fedaisi, bugün ülke dağlarındaki meşru savunma mevzilerinde her zamankinden daha diri, daha güçlüdür. Son iki yılı aşkın süre içinde gerillalarımız, Başkan Apo'nun düşüncesi ışığında büyük bir netleşmeyi ve düzeltmeyi yaşadı. Gerek Kürdistan'ın isyanlar tarihinden, gerekse son otuz yıllık mücadele tarihinden önemli dersler çıkardı. Bugün gerillamız, her zamankinden daha çok halkımızın özgürlük isteminin ve İmralı'dan başlatılan barış çizgisinin teminatıdır. Birkaç gün önce sona eren Haftanın saldırısında meşru savunma haklarını kullanan gerillalarımızın gösterdiği direniş ve kahramanlık, partimizin yeni stratejisinin savunulması ve hayata geçirilmesindeki güç ve kararlılığını bir kez daha ispatlamıştır.

Değerli arkadaşlar Saygıdeğer dostlar!

Partimiz Türk oligarşik devlet güçlerine karşı saldırı savaşını durdurduğunda, esas olarak çok daha şiddetli bir mücadele biçimi başlamıştı. Kürdistan Güneşi Başkan Apo, *"Barış savaştan daha zordur"* derken bu gerçeğe işaret ediyordu. Demokratik kurtuluş sürecinde özgürlük mücadelesi, her zamankinden daha fazla emek, direniş, düşünce derinliği ve sürekli çalışma gerektirmektedir. Mücadelemizin hedefleri ve kapsamı büyümüş, milyonların aktif demokratik mücadelesi haline gelmiştir. Eskiden cephe savaşı biçiminde dağlarda yürütülen savaş, bugün dağlarla birlikte her alanda iç içe bir mücadele haline gelmiştir. Kürt halkının gücü, dünyanın her yerinde, her biçimde kendini ifade etmektedir. Bu, tarihin tanık olduğu en kapsamlı kimlik ve özgürlük mücadelesidir. 'Tarih bitti' denilen noktada, bir halkın özgürlük eyleminde tarihin gerçekleşmesidir. Bu anlamda halk olarak eylemimiz bir dünya eylemidir ve dünya varoldukça tarih içinde anılacaktır.

Kürdistan Güneşi Başkan Apo, görülmemiş esaret koşullarında bu büyük mücadeleyi bütün insanlık adına, insanlığa yaraşır bir düzeyde sürdürüyor. Ulusal Önderimizin özgürlük için ödemekte olduğu bedel, kişisel bir bedel ödeme değildir. O, bizim Önderliğimiz, bizim güneşimizdir ve bizim binlerce yıllık inkar edilmişliğimizin bedelini ödemektedir. Başkan Apo'nun bu durumu, bizim mücadelemizi hangi derinlikte ve yoğunlukta sürdürmemiz gerektiğini haykırmaktadır. Her zaman özgürlük için tetikte olmak, ayakta olmak, hareket halinde olmak, tarih yapan halkımızın sorumluluğudur. Gerek Kürdistan'daki, gerekse Avrupa'daki halkımızın özellikle son iki yıl içindeki hareketliliği, onun Önderliğine layık bir halk olduğunu, bu Önderliğin bu halka yarıştığını göstermiştir.

Gerek Türk devletinin, gerekse onun dünya çapındaki müttefiklerinin Kürt ve Kürdistan gerçeğini inkar eden tutumları, bugün çok fazla değişmemiştir. İki yılı aşkın bir zamandır süren meşru savunma konumumuza rağmen, Türk devleti sorunun çözümünü konusunda ciddi bir adım atmamıştır. Hatırlanacağı gibi, bugünkü Türk hükümeti, Önderliğimizin haince bir komployla esir edildiği zaman da işbaşındaydı. Geçen zaman ve partimizin bütün iyi niyet çabaları, bu hükümetin bir özel savaş hükümeti olma gerçeğini çok fazla değiştirmemiştir. Mevcut hükümetin demokratik mücadelemiz karşısındaki yasakçı tavrı ve meşru savunmaya çekilen güçlerimize karşı zaman zaman gösterdiği saldırganca tutum, onun çözüm gücünün çok fazla olmadığını göstermektedir. Mevcut durum, demokratik mücadelemizin çok daha şiddetlenmesi gerektiğine açıkça işaret etmektedir.

Bu mücadelede esas olan, milyonların demokratik hareketidir, milyonların yürüyüşüdür. Tarih tanık olduğu en görkemli ve kalıcı izler bırakan mücadele biçimi, milyonlarca halkımızın özgürlük yürüyüşüdür. Kürdistan Güneşi Başkan Apo'nun

Roma'ya vardığı süreçten bu yana Avrupa'daki halkımızın gösterdiği büyük duyarlılık, yine esaret aşamasında da olsa uluslararası konjonktürün durdurulmasında ve geriletilmesinde özgürlüğe sevdalı halkımızın eylemleri, özgür ve onurlu bir yaşam istediğimizdeki ısrarı ve kararlılığı bütün dünyaya göstermiştir. Önümüzdeki zorlu süreç, mücadelenin daha derinlikli, daha etkili ve şiddetli yürütülmesi gereken bir süreç olacaktır.

Kürdistan tarihinin bu en önemli döneminde, halk kahramanlığı en yüksek düzeyde ortaya çıktığı gibi, yer yer ihanet pratiklerinin yaşandığı da görülmektedir. Başta düşkünlüğün simgesi olan Doktor Süleyman ve yine teslimiyetin simgesi olan M. Can Yüce olmak üzere, bazı zavallı kişilikler direniş saflarını terk ederek, Başkan Apo'nun esaret durumundan alçakça yararlanmak, rant sağlamak istemişlerdir. Bunlara benzer kişilikler, özellikle Avrupa yaşamının sağladığı olanakları sinsice ve haince mücadelemize karşı kullanarak, muğlak bir ortam yaratmaya, milyonların demokratik mücadelesini bulandırmaya çalışmaktadırlar. Bu zavallıların düşküncü ve kölece bir yaşamı

sürdürmekten başka bir amaçları yoktur. Milyonlarca halkımızın görkemli yürüyüşü ve özgürlük haykırışı, bu zavallıların düşküncü yaşam bataklıklarında boğulup kalmalarına yetecektir. Her zaman, her zorlu dönemde olduğu gibi, Apocu çizginin uzağına düşenler, halkımızın ve tarihin lanetinden kurtulamayacaklardır. Gücünü halkımızın özgürlük isteminden alan Apocu hareket, otuz yılı aşan mücadele birikimiyle; partisi, gerillası ve demokratik halk cephesiyle çelikten bir birliği perçinlemekte ve tarihi yürüyüşüne devam etmektedir. Yirmi dört saat tetikte olan gerillamız, esas olarak bütün Ortadoğu'da sürekli faaliyet halinde olan partimiz ve her an serhildan yürüyüşünde olan halkımız, Kürdistan dağları varoldukça Apocu bayrağı elden ele taşıyacak ve gelecek yüzyıllara daha yüksek bir düzeyde devredecektir. Başkan Apo'nun düşüncü ve eylemine ulaşma çabasında olan partimiz PKK, Kürdistan'ın tarihsel şerefidir ve bunun gereklerini yerine getirmek için, geçmişte olduğu gibi şimdi ve gelecekte de hiçbir bedeli ödemekten çekinmeyecektir.

1 Eylül Dünya Barış Günü vesilesiyle bir kez daha belirtmek gerekir ki, '99 yılından beri süren meşru savunma süreci, Türkiye Cumhuriyeti devletine kendisinin de yararına olan demokratikleşme fırsatını sonuna kadar tanımak içindir. Ancak bu süreç ebediyen tek taraflı devam edemez. Eğer Türkiye Cumhuriyeti demokratikleşme konusunda adım atmazsa, Türk ve Kürt halkının kültürel, sosyal ve siyasal anlamda kendini ifade özgürlüğü önündeki yasakçı, inkarcı, yok sayan tutum devam ederse; Kuzey Kürdistan'da yeni mücadele yöntemleri, eşi görülmemiş çarpıcı bir tarzda devreye girecektir. Bu anlamda 2002 yılı, bir dönüm noktası olacaktır. Ya bu süreçte halkımızın onurlu yaşam hakkı kabul edilecek, bunun için gerekli ve yaşamsal olan anayasal vatandaşlık hakları tanınacak ve Türkiye devleti demokratik bir cumhuriyet olma yoluna girecek, ya da süreç hiç kimse beklemeyeceği olağanüstü gelişmelere sahne olacaktır. Apocu düşüncü ve eylem çizgisinin, bu anlamda en yaratıcı mücadele yöntemlerini uygulamaya gücü vardır. Parti, gerilla ve halk inisiyatifimizin her zamankinden daha güçlü ve her koşulda zafer kazanma yeteneğinde olduğundan kimse nin kuşkusu olmamalıdır.

Büyük bir tahammül ve direniş gücü göstererek meşru savunma duruşunu ısrarla koruyan gerillamızın güç yoğunluğu, ebediyen sınırların dışında kalacak değildir. Temel görevi barış ve demokrasi ortamının sağlanması olmakla birlikte, gerilla esas olarak olası her duruma karşı tedbirlerini geliştirmekte, ha-

zırlanmakta ve kendini eğitmektedir. Gerillamız bu süreçte Türk ve Kürt halkının barış ve demokrasi istemlerinin teminatı olma durumunu kararlılıkla koruduğu gibi, zamanı geldiğinde yine başta Türk ve Kürt halkı olmak üzere, bölge halklarının özgürlük istemlerinin fedai gerillası olmasını da bilmektedir.

Yiğit Kürt kadını!

İsyanlar tarihimizde olduğu gibi, geçtiğimiz yüzyılın son çeyreğinde yaşanan şiddetli mücadele tarihimizde de, eşi görülmemiş bir direniş gücü sergileyen Kürt kadını, barış ve demokrasi için mücadele sürecinde de en önde özgürlük sembolü olmuştur. Uygarlıkları doğuran ana topraklarda kendini ilk kez Kadın Özgürlük Partisi PJA şahsında örgütleyen Kürt kadını, yeni binyıla başlarken, insanlığın bu topraklarda yeniden dirilişinin en çarpıcı ifadesi olmuştur. Kürdistan Güneşi Başkan Apo'nun esareti döneminde, gerektiğinde Önderliği çevresinde kendi bedeniyle ateşten bir çember oluşturmuş, gerektiğinde ba-

yük, tarihsel bir özgürlük imkanıyla karşı karşıya bulunuyorsunuz. Yüzünüzü Kürdistan dağlarına dönün. Kürdistan dağlarında bugün yeni bir tarih yazılmaktadır. Kürdistan Güneşi Başkan Apo, fiziki olarak İmralı Zindan'nda esaret altında da olsa, düşüncesi ve eylemiyle Kürdistan dağlarında yaşamaktadır. İnsanlık varoldukça Başkan Apo'nun düşünce ve eylemi de esas olarak Kürdistan dağlarında yaşamaya devam edecektir. Böylesine çarpıcı bir tarihsel gerçekleşmenin ve böyle bir Önderliğin çağdaşları gençler olmak, size büyük bir onur kadar, ağır bir sorumluluk da yüklemektedir. Bu, özgürlük istemi için ayağa kalkan ve mensubu olduğunuz bir halkın yaşam sorumluluğudur. Sadece tarihi öğrenmekle, tarihin tanığı olmakla değil, aynı zamanda bu tarihi gerçekleştirmekle görevlisiniz. Bunun en yüce ve yaraşır yolu, insanlığın ana topraklarında, Kürdistan dağlarında gerillaya katılmaktır.

Yiğit Kürdistan halkı!

İçinde yaşadığımız süreçte dünya tarihi, sizin özgür kimlik ve onurlu yaşam mücadelenize sahne oldu. Bu büyük mücadele gösterdi ki, Kürdistan'ı sömürgeleştiren sistem, dünya çapında örgütlü bir gerici zor sistemidir. Düşmanın dünya çapındaki gücünün yoğunluğu kadar, Özgürlük savaşımız da dünya çapında boyutlar kazanmış ve büyümüştür. Başta oligarşik Türk devlet yapısı olmak üzere, devletlerarası gerici sistem inkarcı ve imhacı tutumlarında ne kadar direkte de, devletlerin yasalarında halk kimliğimiz ne kadar yasaklanmış olsa da, özgürlük yürüyüşümüzle bütün dünyaya halk ve ülke kimliğimizi haykırdık. Zorlu olduğu kadar onurlu mücadelemiz karşısında, inkarcı yasalarla birlikte faşist, şoven, ırkçı söylem ve yaklaşımlar da anlamsızlaşmıştır. Bizim zaferimiz, günlük olarak milyonların demokrasi ve barış mücadelesinde yaşanmaktadır. Bir halk ve ülke olarak özgürlük mücadelemizin zaferi, gelecekteki belirsiz bir noktada değil, bugün ve buradaki eylemimizdedir. Bizim yaşam ve mücadele tarzımız budur. Zafer, bizim günlük eylemimizde hayat bulmaktadır. Biz mücadele halinde oldukça, tarih yaratıcı Önderliğimiz Başkan Apo'nun düşünce gücünü anlayıp uyguladığımız sürece, zaferimiz ebedidir.

Böylesine yüce bir yaşam tarzı için ödenmeyecek bedel yoktur. Barış, demokrasi ve özgürlük mücadelemiz, bütün insanlık nezdinde meşrudur. Bu mücadele bize, bugün çok ender halkların sahip olduğu özgür yaşam onurunu kazandırmaktadır. Bugün gerekli olan, bu mücadeleyi daha örgütlü, daha büyük, daha yaygın ve sürekli kılmaktır.

Mücadelemizin düzeyi ve hedefleri, bugün herkesin her zamankinden daha duyarlı, daha çok çaba sahibi olmasını gerektirmektedir. Barış süreci; demokratik mücadelenin yavaşlamasını değil, aksine yükseltilmesini emretmektedir. Barışı ancak büyük bir mücadeleyle, büyük bir azimle ve kararlılıkla yaşatabilir ve kalıcı hale getirebiliriz. Bazı gerici güçler belki büyük orduların şiddetli savaşı karşısında tutunabilir, ama milyonların örgütlü demokratik mücadelesinin sürekliliği karşısında sonuna kadar direnecek hiçbir gerici güç yoktur. Bu anlamda, geçmişte diriliş savaşının öncülüğünü yapan gerilla, bugün barış sürecinin koruyuculuğunu yapmaktadır. Ancak tarihi yapan her zaman halkların özgürlük inisiyatifi olmuştur. Özgürlüğe karar vermiş ve bunun mücadele gereklerini yerine getirmekte olan bir halkın önünde hiçbir güç tutunamaz. Bu anlamda Kürdistan Güneşi Önderliğimize ve Kürdistan dağlarında özgürlük yürüyüşünde olan gerillaya duyduğunuz güven kadar, kendi şahsınızda milyonların serhildan gücüne de sonuna kadar inanmalısınız. Bu inanç ve güvenle, özgürlük için serhildan eyleminde olmanın onuruyla yürüdüğünüz sürece, zafer aldığınız nefes kadar size yakındır. Bir bütün olarak, Önderliğimiz, partimiz, Halk Savunma Güçlerimiz, Kadın Özgürlük Partimiz ve serhildan hareketimizin birlik eylemi, zaferin kendisi, yenilmezlik abidesidir.

Bu günlerde başarıyla tamamlanan VI. Ulusal Konferansımızın kararları ışığında geleceğimizi kendi ellerimizle yaratmak için her birimiz her şeyimizi ortaya koyalım. Bu konferansımızı demokratik kurtuluşu gerçekleştirmede en önemli kilometre taşlarından biri haline getirelim. Bu temelde hep birlikte eylem sloganlarımızı haykıralım:

– *Barış hemen şimdi! Ya özgürlük ya serhildan!*
– *Çözüm hemen şimdi! Ya özgürlük, ya serhildan!*
– *Yaşasın Başkan Apo!*
– *Yaşasın PKK!*
1 Eylül 2001